

αντιτετράδια

ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τεύχος 85

τριμηνιαίο περιοδικό για την εκπαίδευση

Διευθύνεται από Επιτροπή

ΚΩΔΙΚΟΣ 2664

Αριστοτέλους και Αβέρωφ 23, 104 33 Αθήνα

Τηλ.: 210 8227992, 210 5125714, Fax.: 210 8211919

www.antitetrada.gr, afantitetrada@yahoo.gr

ΜΑΡΤΙΟΣ-ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΪΟΣ 2008

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ**

«αντιτετράδια της εκπαίδευσης»

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: **Γιώργος Σόφης**, ☎ 210 9713651

ΥΠΕΥΘ. ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: **ΣΥΝΘΕΣΗ, Β. Γραμέλης-Λ. Πεδιώτη**
☎ 210 3840648

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ: **Ανάσσης Τσιριγώτης** ☎ 6944253743
Αγγελική Φατούρου ☎ 6974438720

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΕΣ

Αιτωλοακαρνανία: **Σωκράτης Ζαραβίνας (Αγρίνιο, 6977663177)**

Κώστας Κορδάτος (Αγρίνιο, 6977982673)

Αργολίδα: **Χρήστος Σόφης (6972527451)**

Αρκαδία: **Λίλη Κουτσοπούλου (2710228012)**

Αχαΐα: **Χρήστος Τσουκαλάς**
(Πάτρα, 2610342244)

Δράμα: **Λάμπρος Μπαλάσκας**
(Δράμα, 25210-22880, 24042)

Έβρος: **Γιώργος Δεμερδεολής**
(Ορεστιάδα, 6937271637, 25520-22898)

Εύβοια: **Δημήτρης Δαμασκηνός**
(Χαλκίδα, 2221075921, 6972823541)

Ευρυτανία: **Φωτεινή Πανοπούλου (Γρανίτσα, 6972476298)**

Ζάκυνθος: **Γιάννης Τετράδης (2695048994)**

Ημαθία: **Νίκος Μπέκης (Βέροια 23310-63890,**
6979404675)

Θεσπρωτία: **Παύλος Αλεξίου (Ηγουμενίτσα 2665023531,**
6972272601), Βαγγέλης Καλαμπάκος
(Παραμυθιά 6946287913)

Ικαρία: **Βασίλης Πετράκης (Εύδηλος 6944479587)**

Ιωάννινα: **Χρυσάνθη Αθανασίου**
(Ιωάννινα, 26510-41058),
Γιάννης Μακρίδης (6974966131)

Κέρκυρα: **Μαρίνα Μπογδάνου (26610-24811)**

Μιχάλης Τσιριγώτης
(2661021800, 6936077204)

Κρήτη: **Αρετή Σπαχή (Ηράκλειο 6974493769)**

Κυκλάδες: **Πέτρος Φύτρος (Μήλος, 6972673132)**

Θεσσαλονίκη: **Δημήτρης Τσούμας**
(2310-216861, 6974834783),
Γιώργος Γρόλλιος (2310-677102, 6981391739)

Κάλυμνος: **Νίνα Γεωργιάδου (6993036388)**

Κορινθία: **Μήτσος Καλαράς (27910-98467)**

Κυπαρισσία: **Γιάννης Πετρίδης (27610-23245)**

Σέρρες: **Λίτσα Δουλοπούλου (23210-63451)**

Φθιώτιδα: **Νίκος Ζάρδας (Καμένα Βούρλα 2235042117)**

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ-ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ:

Καθβαδίας Γιώργος, Κάτσικας Χρήστος,

Τσιριγώτης Θανάσης, Φατούρου Αγγελική

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ:

Γεωργιάδου Νίνα, Σουλιώτης Κώστας, Σπαχή Αρετή

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ-ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ-ΙΣΤΟΡΙΑ:

Αθανασίου Χρυσάνθη, Δανιήλ Μαρία, Δεμερούκη Ασπασία,

Ζούζουλα Ελένη, Καραγιάννης Απόστολος,

Νικολαΐδου Ελένη, Πανοπούλου Φωτεινή, Σόρογκα Μαίρη,

Τσουκαλάς Χρήστος, Φράγκου Μαρία

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ-ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ:

Αλεξίου Βασίλης, Δαμασκηνός Δημήτρης, Θεριανός Κώστας,

Κουφοβασίλης Δημήτρης

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ-ΒΙΒΛΙΟΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Κουνενής Νίκος

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ:

Κουφοβασίλη Τιτίκα, Παντελέων Μαρίνα, Χατζή Ζωή

ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ:

Αλεξίου Παύλος, Καραμπάτσας Βασίλης, Μακρίδης Γιάννης,

Μαρίνης Στέλιος, Μπαλάσκας Λάμπρος,

Πανταζόπουλος Γρηγόρης, Πετράκης Βασίλης, Πέττας Αντώνης,

Σόφης Χρήστος, Σταυρινάδης Στέλιος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ-ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ:

Δεμερδεολής Γιώργος, Ζάρδας Νίκος,

Καλαμπάκος Βαγγέλης, Σόφης Γιώργος

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ:

Μυλωνάκη Γεωργία

Γ/ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

Παπαϊωάννου Δημήτρης, Σόφης Γιάννης

ΑΔΙΟΡΙΣΤΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ:

Κουφοβασίλης Δημήτρης, Μόσχος Βασίλης

ΤΕΧΝΙΚΟ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

Βαρελά Μαλάμω, Δαμασκηνός Δημήτρης

ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:

Βοργιάς Νίκος

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:

Βαμβακάς Κώστας

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ:

Θεριανός Κώστας, Μυλωνάκη Γεωργία, Σταυρίδη Ειρήνη

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ **Αγγελική Φατούρου**

(μόνο σε **Δυρραχίου 55, 104 43 Αθήνα**

ηλεκτρονική **☎ 6974438720**

μορφή): **eleonorakounf@yahoo.gr**

Φωτογραφία **Πέτρου Κουφοβασίλη**

εξωφύλλου **«Βαραβδάς»**, Λάδι σε μουσαμά, 165x100 εκ., 1994

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: **Στέλιος Σταυρινάδης**

☎ 210-9918453, 6944-478564

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: **Αγγελική Φατούρου**

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: **☎ 210-9713651, 210-9705865**

Αριθμός Λογαριασμού

Εμπορικής Τράπεζας: **25550862**

Αριθμός Λογαριασμού

Τράπεζας Eurobank: **123/0 1362 000 10/59**

3 Αντι προλόγου

4 Πολιτική και εκπαιδευτική συγκυρία

6 Γιατί «καίγονται» οι ΗΠΑ για τα Σκόπια

8 Η οικονομία της Ευρωζώνης σε κρίση πλήττοντας σκληρά τα λαϊκά εισοδήματα
Σήφης Σταυρίδης

19 **SISKO-Σήκω και Τρέξε**
Νίνα Γεωργιάδου

21 Το μέτωπο της ανώτατης εκπαίδευσης δεν μπορεί να περιμένει – Να αποτρέψουμε την αντιδραστική αναδιάρθρωση τώρα!
Λάζαρος Απέκης

23 Ολοκληρώνοντας τη νεοφιλελεύθερη μεταρρύθμιση: το σχέδιο νόμου για τα μεταπτυχιακά
Τάκης Πολίτης

25 ΥΠ.Ε.Π.Θ.: σπέρνουν ανέμους, θα θερίσουν θύελλες
Πορεία

27 Αληθεύεις με τον αριθμό εισακτέων
Χρήστος Κάτσικας
Βασίλης Καραμπάτσας

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

11 Ζωτική η ανάγκη ενίσχυσης του ταξικού αγωνιστικού συνδικαλισμού

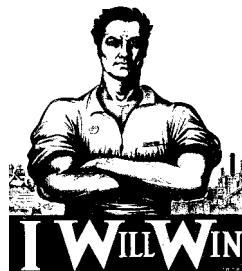
12 Το «ανώτατο στάδιο των αγώνων» – το δημοψήφισμα;

15 Επαισχυνη συμφωνία της ηγεσίας της ΓΣΕΕ με την εργοδοσία

15 Η αλήθεια, το ΠΑΜΕ, οι αυξήσεις

16 Οι τραμπουκισμοί είναι αριστερή πρακτική; Απάντηση στην «Αυτόνομη Παρέμβαση»

18 Νέα Απώλεια εισοδήματος για τους εκπαιδευτικούς το 2008 μετά τις «αυξήσεις» που ανακοίνωσε η κυβέρνηση

ΑΦΙΕΡΩΜΑ:

40 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1968
Επιμέλεια: Θανάσης Τσιριγώτης

31-34

36 160 χρόνια Κομμουνιστικό Μανιφέστο
Γιάννης Μακρίδης

39 Οι εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες του 132ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών και ο κατηραμένος όφις της αξιολόγησης
Δημήτρης Μαριόλης-Πέτρος Μενδώνης

42 Ορισμένες σκέψεις ενόψει του παιδαγωγικού συνεδρίου της ΟΛΜΕ
Κώστας Θεριανός

43 Η περίπτωση των Μουσικών Σχολείων σε σχέση με την καταπάτηση των εργασιακών κεκτημένων των εκπαιδευτικών

Στέλιος Μαρίνης

46 Σχετικά με την προσθήκη προσωνυμίας στα σχολεία

Σωτήρης Κώνστας

47-53 ΣΧΟΛΙΑ:

- Καταγγελία - Αθήνα 25/3/2008
- Η εκμάθηση της «μίζα επί των κερδών» στις σχολικές τάξεις!
- Ανοικτή επιστολή προς κάθε υπεύθυνο
- Ιστορία γενικής παιδείας Γ' λυκείου – Ακούει κανείς;
- Άνθρακας ο θησαυρός... Βρυχάται η ΠΑΣΚ καθηγητών!
- Ανακοίνωση της Πανελληνίας Ένωσης Αδιόριστων εκπαιδευτικών για τους διορισμούς και το διαγωνισμό των εκπαιδευτικών
- Οι απόμαχοι είναι αξιόμαχοι!
- Σήμεραν απεργεί ο Θεός
- Καϊάφας
- 20 χρόνια «αντιτετράδια της εκπαίδευσης»

54-57 Εκπαιδευτικά νέα απ' όλο τον κόσμο

Επιμέλεια -
μετάφραση:
Γεωργία Μυλωνάκη

58 ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Νίκος Κουνενής

- Το χρυσό παραπέτασμα – η γέννηση του ολοκληρωτικού καπιταλισμού

- Λογοπραξίες
θεωρητικές προβολές στη λογοτεχνία και τη γλώσσα
- Η μέρα με τις δεκατέσσερις νύχτες

61 ΒΙΒΛΙΟΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Νίκος Κουνενής

ΣΕΛΙΔΕΣ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

64 Με την Αριστερά, για μιιά αντίπαλη πρόταση, για ένα νέο εκπαιδευτικό

Λευτέρης Παπαθανάσης

66 Η Κοινωνιολογική παιδεία ως μέσο για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού στα πλαίσια των τοπικών κοινωνιών, στο Ελληνικό παράδειγμα

Δ.Γ. Μαχριπλής

73 Το παράδειγμα του Έργου «Ευρυδικη-θετικές ενέργειες υπέρ των γυναικών»

Πέλα Στραβάκου-Μαρίνα Κουχιουρούκη

78 Παιδαγωγικές και διδακτικές προσεγγίσεις στο 1ο ΕΠΑΛ Κορωπίου

79 Αντιστασιακό νομ. έκτρωμα

Παρεμβάσεις-Συσπειρώσεις-Κινήσεις

αντιτετράδια ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Γραφτείτε συνδρομητές:

Εσωτερικού ετήσια17 €

Εσωτερικού διετής32 €

Εσωτερικού τριετής48 €

ΥΠΕΥΘ. ΣΥΝΠΡΟΜΩΝ: Μαλάμω Βαρελά

Μαραθώνος 13

15343, Αγία Παρασκευή

τηλ.: 210 6005265-6973778153

Ακριβώς τη μέρα που το παρόν τεύχος των «α» όδευε στο τυπογραφείο, Δευτέρα 14/4, χάσαμε την καλή μας συντρόφισσα, την αγαπημένη φίλη, Δέσποινα Μουρελάτου, που έφυγε μετά από πολύμηνη μάχη με τον καρκίνο, την οποία έδωσε με απίστευτη δύναμη.

Από νεαρή ηλικία ενταγμένη στο κομμουνιστικό κίνημα, πάντα δραστήρια στους εργατικούς και εκπαιδευτικούς αγώνες, πνεύμα ανήσυχου, βαθιά πολιτικοποιημένη, εξαιρετική επιστήμονας και ταυτόχρονα παιδαγωγικά ευαίσθητη, συμμετείχε ενεργά τα τελευταία χρόνια στην Αγωνιστική Παρέμβαση Καθηγητών της Β' Αθήνας.

Πάντα παρούσα στις εκδηλώσεις και τις συζητήσεις του Εκπαιδευτικού Ομίλου και των «α» έκφραζε μέχρι και τις τελευταίες της μέρες την αγωνία της αλλά και την αισιοδοξία της για το μέλλον του κινήματος και των αγώνων.

Καλό ταξίδι Δεσπονάκι!

Θα μας λείψεις...

αντί
προλόγου
αντί
προλόγου
αντί
προλόγου
αντί
προλόγου

Οι δρόμοι μίλησαν πάλι! Απομονωμένη από τη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία, η κυβέρνηση πέρασε δια πυρός και σιδήρου –στηριζόμενη σε κάτι γελοία ανθρωπάκια που καμώνονται τους βουλευτές– το αντιασφαλιστικό νομοσχέδιο. Απέναντί της είχε και θα έχει ένα τεράστιο κύμα κοινωνικής οργής. «Κατάφερε» η Ν.Δ. να ενώσει κλάδους και κοινωνικές ομάδες που αγωνίζονται για το αυτονόητο: να ζήσουν καλύτερα.

Προηγήθηκε ο απεργιακός σεισμός στις 12 Δεκέμβρη 2007 και αργότερα στις 13 Φλεβάρη 2008, με τις συνδικαλιστικές ηγεσίες να παρακολουθούν αμήχανα τα ποτάμια να πορεύονται κόντρα στα σχέδια κυβέρνησης–κεφαλαίου– Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αξιωματική αντιπολίτευση του ΠΑΣΟΚ, καθηλωμένη κάτω από τον αρνητικό ισολογισμό των δημοσκοπήσεων, ψέλλιζε διάφορα ακατάληπτα. Το παρελθόν της διόλου δεν της έδινε πολιτικές αβάντες. Υποστήριξε τα σενάρια για ελαστική εργασία, εργάστηκε ενάντια στο άρθρο 16, τηβενούχοι, αυλοκόλακες, κρατικοδίαιτοι μάταια προσπάθησαν να αναβαπτιστούν. Ο κόσμος καταλαβαίνει πως πióτερο τους ενδιαφέρει η νέα νομή και διανομή εξουσίας και λιγότερο του φτωχού το μεροκάματο.

Στο μεταξύ, το δικομματικό σύστημα εξουσίας άρχισε να τρίζει επικίνδυνα. Πάνω στο έδαφος της κοινωνικής δυσαρέσκειας, οι εργαζόμενοι αποδεσμεύονται και οδεύουν προς τ'αριστερά και το σύστημα εξουσίας ετοιμάζει εργωδώς τις νέες εφεδρείες του. Μεγάλα συγκροτήματα του τύπου, δημοσιογραφικές πένες και προφανώς το παρασκήνιο, "ριγμένοι" από τη νεοδημοκρατική διαχείριση οικονομικοί παράγοντες, στρώνουν δημοσκοπικά τα χαλιά στη λεωφόρο Νιέφσκι. Ετοιμάζονται να ξεδοντιάσουν την αριστερά, η οποία –πενήντα χρόνια ύστερα από τις ιστορικές εκλογές του 1958– εμφανίζεται εκλογικά ισχυρή.

Αλλά το πραγματικό ζήτημα είναι στην αριστερά των δρόμων ή αλλιώς πώς το κοινοβούλιο θα υπηρετεί τους αγώνες και όχι το αντίθετο...

Στην άλλη άκρη η κοινοβουλευτική ομάδα του νεοφασισμού προτίμησε να στηρίξει στην ουσία την κυβέρνηση στο ασφαλιστικό, για να τη μεμφθεί στην ονοματολογία για την ΠΓΔΜ!

Ας μην αυταπατώμεθα! Η σπουδαία κίνηση των εργαζομένων ή θα βαθύνει και θα μονιμοποιηθεί ή θα αλεστεί στις μυλόπετρες του κοινοβουλευτισμού.

Το επόμενο διάστημα η συνεχής φθορά της κυβέρνησης Καραμανλή θα συνδυαστεί με την εκποίηση του δημόσιου πλούτου, των "ασημικών" του κράτους. Ο ΟΤΕ, η Ολυμπιακή, τα λιμάνια της χώρας μας, η δημόσια εκπαίδευση, η υγεία, η πρόνοια, ό,τι εκποιείται θα πουληθεί για να κλείσουν οι δημοσιονομικές τρύπες και να εθίζεται όλο και πιο πολύ ο πολίτης στην αγορά, στο λιγότερο κράτος, στο "κάντο μόνος σου".

Τα ενδημικά αυτά μελλούμενα γεγονότα όμως μπορεί να ανατραπούν! Με συστηματικότητα, εργώδη προσπάθεια, με την αυτοπεποίθηση που έφεραν οι αγώνες, με το μέτρο του δίκιου, τη σεμνότητα του αγωνιστή, το ρίσκο του ταξιδευτή.

ΑΝΤΙΠΡΟΛΟΓΟΥ

πολιτική και
εκπαιδευτική
συγκυρία
πολιτική και
εκπαιδευτική
συγκυρία
πολιτική και
εκπαιδευτική
συγκυρία
πολιτική και
εκπαιδευτική
συγκυρία

Βουκουρέστι

**Οι αντιθέσεις των κυρίαρχων οξύνονται.
Οι λαοί πρέπει ν' αντισταθούν**

Η Σύνοδος Κορυφής του NATO στο Βουκουρέστι δεν μπορεί να περιοριστεί στο χαρακτηρισμό «Σύνοδος ρουτίνας», αφού και από τους ίδιους τους πρωταγωνιστές της θεωρείται ως μια κορυφαία και κομβική Σύνοδος, που στοχεύει στην επέκταση του επιθετικού, πολεμικού αυτού ορ-

πολιτικής το NATO επεκτάθηκε, ενσωματώνοντας στους κόλπους του μια σειρά χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, αφαιρώντας ζωτικό χώρο επιρροής της Ρωσίας, ενώ έχει διακηρύξει το δικαίωμά του να επεμβαίνει εκτός των ορίων του, δηλαδή σε ολόκληρο τον κόσμο.

Με την ένταξη αυτών των χωρών στο NATO, με την ίδρυση του προτεκτοράτου στο Κόσσοβο, όπου υπάρχει η μεγαλύτερη στον κόσμο στρατιωτική βάση των ΗΠΑ, με μια Αλβανία που λειτουργεί επίσης ως αμερικανικό προτεκτοράτο, η Ουάσινγκτον ολοκληρώνει και «κλειδώνει» τη διαδικασία

Πολιτική και εκπαιδευτική συγκυρία

γανισμού σε κρίσιμες για τους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς περιοχές όπως είναι τα Βαλκάνια, η Ουκρανία και η Γεωργία. Αν και τα σχέδια του Μπους συνάντησαν αντιδράσεις, προσκρούοντας στις ιδιαίτερες βλέψεις της Γερμανίας και της Γαλλίας που αντιτάχθηκαν στην άμεση ένταξη της Ουκρανίας και Γεωργίας στο NATO, δεν παύει η προοπτική αυτή να παραμένει ανοιχτή, οξύνοντας τις αντιθέσεις με τη Ρωσία.

Ομολογημένος δημόσια στόχος των ΑμερικανοNATOϊκών, μετά τη διάλυση του Συμφώνου της Βαρσοβίας, είναι η διαρκής επέκταση προς ανατολάς. Στο πλαίσιο αυτής της

«νομιμοποίησης» της στρατιωτικής της εγκατάστασης στον κρίσιμο ενεργειακό διάδρομο της Βαλκανικής, μέσα από τον οποίο σχεδιάζονται αγωγοί για τη μεταφορά πετρελαίου και φυσικού αερίου, από την Κάσπια προς τις ευρωπαϊκές αγορές. Άλλωστε, δεν είναι μυστικό το σχέδιο εταιριών αμερικανικών συμφερόντων για τη δημιουργία του πετρελαιοαγωγού AMBO (από τα αρχικά των χωρών Αλβανία-Μακεδονία-Βουλγαρία). Καθώς η Βουλγαρία είναι ήδη στο NATO, δηλαδή στο «θεσμοθετημένο» αμερικανικό έλεγχο, η ένταξη της Αλβανίας και της ΠΓΔΜ, αποτελεί για τους Αμερικάνους απόλυτη προτεραιότητα για την προώθηση του Βαλκανικού τους πλάνου.

Αλλά ο «πλανητάρχης», λίγο καιρό πριν από την έξοδό του από το Λευκό Οίκο, ατύχησε στο Βουκουρέστι.

Η μεγαλύτερη επιδίωξη των Αμερικανών να σφίξουν τον κλοιό στη Ρωσία ενσωματώνοντας Ουκρανία και Γεωργία στο NATO απέτυχε, το veto του Καραμανλή για τη Γιουγκοσλαβική Μακεδονία σταμάτησε προς το παρόν την ένταξη της ΠΓΔΜ και η αντιπυραυλική ασπίδα πέρασε μεν, μετατέθηκε όμως για αργότερα.

Η μπότα του NATO πατάει πιο γερά στα Βαλκάνια με την Κροατία και την Αλβανία να δίνουν γη και νερό στους φονιάδες.

Η ΠΓΔΜ αφού έπαιξε το αμερικανικό χαρτί, περίπου στη γραμμή του Γ. Παπανδρέου «αφού σας τα δίνουμε όλα γιατί δεν μας ακούτε;», αναγκάζεται τώρα να επανέλθει και βεβαίως η πληγή του Κοσόβου, μ' ένα «κράτος» στρατοχωροφυλάκα στα σπλάχνα των Βαλκανίων, είναι ανοιχτή.

Παρεπιμπτόντως συνηγορούμε σ' όσους κλίνουν σ' όλους τους τόνους τον ντόπιο εθνικισμό, να σκεφτούν σοβαρά τον επαρχιωτικό και λούμπεν εθνικισμό, την ξενοδουλεία και το γλύψιμο στα νύχια του αμερικανικού αετού που επιχειρούν

κάτι άρχουσες κλίκες καθαυμάτων στα Βαλκάνια. Το δικαίωμά τους να αυτοπροσδιορίζονται, να αυτοδιασπώνται και να κόβει ο ένας το λαιμό του άλλου είναι "αναφαίρετο" σύμφωνα με τους κανόνες του διεθνούς αδικού... Αλλά και το δικαίωμα των επαναστατικών, δημοκρατικών και διεθνιστικών ρευμάτων να βλέπουν το χώρο, το χρόνο και την πολιτική ηλιθιότητα δεν υπάρχει;

Το δημοκρατικό και αντιμπεριαλιστικό κίνημα στη χώρα μας, στρεφόμενο ενάντια στο ΝΑΤΟ και στις βάσεις, στα ελληνικά σώματα εκστρατείας σε Βοσνία και Αφγανιστάν, έχοντας κεντρικό στόχο της πάλης του τους ιμπεριαλιστές και τους ντόπιους ντήλερ τους, πρέπει να καταπολεμά και το λαθήμενο οπλοστάσιο όσων αδυνατούν να κάνουν συγκεκριμένη ανάλυση και ξεπέφτουν σε γενικά σχήματα, φορμαλισμούς και απλουστεύσεις.

Ο αγώνας συνεχίζεται

Αναμφίβολα η 12η/12/2007, η 13η/2/2008 και η 19η/3/2008 ήσαν σπουδαίες ημερομηνίες για το ταξικό κίνημα της χώρας.

Ήσαν απεργίες σταθμοί ενάντια στον αντισφαιλιστικό νόμο, υποχρέωσαν τα κόμματα της αντιπολίτευσης να συρθούν πίσω τους, ξεπουπούλιασαν τη ΝΔ, χάραξαν μνήμες, έβαλαν υποθήκες, ακρήστευσαν το οπλοστάσιο του ΠΑΜΕ, που είδε αίφνης τη γραμμή του να σπαρταρά στη διπλανή πλατεία.

Ταυτόχρονα όμως ανέδειξαν και τα εγγενή προβλήματα του ταξικού κινήματος.

Από το Δεκέμβριο ως το Φλεβάρη, από το Φλεβάρη ως το Μάρτη και κυρίως ύστερα από τις 19 Μάρτη τι; Το ταξικό κίνημα αδυνατούσε να απαντήσει με μαζικούς όρους.

Ακόμα και όταν η ΓΣΕΕ έβαζε την προδοτική της υπογραφή στην ΕΓΣΕΕ και στη διετή επαίσχυντη συμφωνία, η άλλη πλευρά "μούτζωσε" αντανάκλαστικά, αλλά πέρα από αυτό δεν μπόρεσε να αντιτάξει μαζική γραμμή αγώνα και αντίστασης.

Η κυβέρνηση, έστω και ψαλιδισμένη, πέρασε τα... Δερβενάκια και ετοιμάζεται με τον αέρα του Βαλκανικού veto να ξε-

διπλώσει ακόμα περισσότερο την αντιδραστική ατζέντα της.

Προχωρά στις ιδιωτικοποιήσεις του ΟΤΕ, της Ολυμπιακής, της ΔΕΗ, των ΕΛΤΑ επιδιώκοντας να ρεφάρει το πολιτικό κόστος στον επόμενο χρόνο πλησιάζοντας και προς τις εκλογές

Η κυβέρνηση βρίσκεται σε μια κρίση "απονομιμοποίησης" των σχεδιασμών της. Για πρώτη φορά τα δύο αστικά κόμματα (ΝΔ και ΠΑΣΟΚ) βρίσκονται κάτω από το 60% του εκλογικού σώματος και όλα τα εναλλακτικά σενάρια για την αντικατάσταση της "δικομματικής" φόρμας από μία "διπολική" και το ξανα-άθροισμα ΠΑΣΟΚ και δημοκρατικές δυνάμεις είναι στο προσκήνιο.

Τι έχουν να κερδίσουν οι εργαζόμενοι και οι αριστεροί από ένα σενάριο αλά Πρόντι; Απολύτως τίποτα! Τι ακριβώς γυρεύει η γριά αριστερή αλεπού στο νυφιάτικο κεντροαριστερό παζάρι; Έλα ντε!

Από το 1968 και δώθε, στη δικτατορία, στη μεταπολίτευση, το 1981, το 1989-90, στη ΓΣΕΕ, στην τοπική Αυτοδιοίκηση δεν υπήρξε στέλεχος του τρίτου (ευρωπαϊκού) δρόμου, του "σοσιαλισμού με ανθρώπινο πρόσωπο", των "διαρθρωτικών αλλαγών" και μιας σειράς ανάλογων θεωρητικών και πολιτικών πονημάτων που να μην κωφορούσε πέντε-δέκα προτάσεις για τη μεγάλη αριστερά, για τη σύμπλεξη σοσιαλιστών-κομμουνιστών (τώρα χάθηκε το κάππα στο δρόμο) και μία σειρά ανάλογα σενάρια.

Αυτή η τάση και στο συνδικαλιστικό κίνημα αποτελεί και το ρεύμα των προθύμων στα κελεύσματα ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ.

Στην εκπαίδευση είδαμε και πάθαμε για να συνεφέρουμε τους κοσμοπολίτες από την παραζάλη που έπαθαν με το βιβλίο της Ρεπούση, την ευελιξία, την αποκέντρωση κ.λπ.

Το ταλαντευόμενο μικροαστικό ρεύμα των διανοούμενων, κουρασμένο και κορεσμένο, είναι εξαιρετικά ευεπίφορο στα σαλπίσματα της σοσιαλδημοκρατίας και θα χρειαστεί πολλή πολιτική δουλειά ο Οδυσσεάς για να μη δει τους συντρόφους του να γίνονται γουρούνια στην αυλή της Κίρκης...

Ορισμένοι τίμιοι αγωνιστές και -ενδεχομένως- καλοί άνθρωποι συγχέουν την τακτική του ενιαίου αγώνα (μέτωπο λένε ορισμένοι, αλλά το μέτωπο είναι ανώτερο όπλο) των εργαζομένων με την εκλογική και πολιτική συνεργασία στα Κοινοβούλια. Συγχέουν το δημοψήφισμα των δρόμων με τις καρικατούρες των κοινοβουλευτικών διαδρομών και υποτάσσουν το μαζικό αγώνα στην "κοινοβουλευτική βλακεία".

Πρόκειται για ασυγχώρητο λάθος! Ακόμα και στον Περισσό, που αντιπαρτίθενται στο ΣΥΡΙΖΑ λέγοντας: "εσείς ψηφίσατε το Μάαστριχτ", ακολουθούν ακριβώς την ίδια πολιτική.

Όχι πως δεν έχει σημασία η πολιτική και η εκλογική κεφαλοποίηση των αγώνων.

Αλλά έχει σαν δείγμα γραφής για τη γονιμοποίηση των συνειδήσεων και τη στράτευση των ανθρώπων και όχι ως μόνιμος, «διαρκής» στόχος των αριστερών.

Αλλά, σ' αυτά θα επανέλθουμε...

Γιατί «καίγονται» οι ΗΠΑ για τα Σκόπια;

Κάποιοι υποστηρίζουν ότι μόνο δύο είναι τα ανθρώπινα κατασκευάσματα που διακρίνονται από το Διάστημα: το **Σινικό Τείχος** και το **Camp Bondsteel**. Το Σινικό Τείχος όλοι το γνωρίζουμε, το Camp Bondsteel όμως πολύ λίγοι.

Είναι η μεγαλύτερη αμερικανική στρατιωτική βάση στον κόσμο και βρίσκεται ακριβώς ...δίπλα μας. **Στο Κόσοβο!**

Η εταιρεία **Halliburton** (όπου ως γνωστό διετέλεσε διευθύνων σύμβουλος ο αντιπρόεδρος των ΗΠΑ, Dick Cheney, μέχρι το 2000) κατασκεύασε το Camp Bondsteel (μέσω θυγατρικών), και το «συντηρεί» χάρη σε ένα από τα ακριβότερα συμβόλαια που υπέγραψε ποτέ το Πεντάγωνο των ΗΠΑ.

Η **Halliburton** όμως δραστηριοποιείται στα Βαλκάνια και σε πλήθος έργων, με κύριο τη μελέτη κατασκευής του ενεργειακού αγωγού AMBO, που... "συνέπεσε" να διέρχεται από την περιοχή της βάσης και θα μεταφέρει πετρέλαιο από το Μπουργκάς στην Αυλώνα.

Στην ουσία δηλαδή καθιστά τις ΗΠΑ ρυθμιστές της "κάνουλας"... στο ρωσικό πετρέλαιο.

Οι ιθύνοντες της κυβέρνησης Bush γίνονται ιδιαίτερα πιεστικοί για να κλείσουν τα ανοικτά θέματα στην περιοχή, αφού αναμένεται να χάσουν την εξουσία στις εκλογές του Νοεμβρίου του 2008 και φοβούνται τις οικονομικές ...αλλαγές από τους "χορηγούς" των Δημοκρατικών.

Camp Bondsteel

Το Camp Bondsteel είναι η μεγαλύτερη στρατιωτική βάση που δημιούργησαν οι ΗΠΑ μετά τον πόλεμο στο Βιετνάμ. Βρίσκεται στο Κόσοβο. Για την ακρίβεια καταλαμβάνει εκτάσεις στα εδάφη τόσο του Κοσσυφοπεδίου όσο και της ΠΓΔΜ, παρ' ότι τα σύνορα των δύο προτεκτοράτων δεν είναι οριοθετημένα. Άλλωστε οι αμερικάνοι δεν έλαβαν υπόψη τα σύνορα όταν σχεδίασαν την τεράστια αυτή βάση. Η τοποθεσία επιλέχθηκε με βάση τους σχεδιασμούς των

κρίσιμης σημασίας ενεργειακών δρόμων που ήδη, πριν από το 1992, είχαν χαραχτεί στους χάρτες των μεγάλων αμερικάνικων εταιρειών και του Πενταγώνου.

Το Camp Bondsteel οικοδομήθηκε για να προστατεύει τον -αμερικάνικων συμφερόντων- διαβαλκανικό αγωγό AMBO (Albania, Macedonia, Bulgaria Oil). Μια και μιλάμε όμως για συμφέροντα, ωμά οικονομικά συμφέροντα, ας συγκρατήσουμε δύο ονόματα εταιρειών: της Halliburton και της θυγατρικής της Brown & Root Services. Η μεν πρώτη ηγείται του κονσόρτσιουμ του αγωγού AMBO, η δε δεύτερη οικοδόμησε και παρέχει επιμελητειακή υποστήριξη στο κολοσσιαίο Camp Bondsteel.

Στα σερβικά ερείπια ο «πρίγκιπας του σκότους», όπως του αρέσει να τον αποκαλούν, ο αντιπρόεδρος των ΗΠΑ Ντικ Τσέινι, υπήρξε, μέχρι να ενδυθεί το φράκο του πολιτικού, «βασικός μέτοχος» της Halliburton.

Τον Ιούνιο του 1999, ως αποτέλεσμα των βάρβαρων και ισοπεδωτικών βομβαρδισμών κατά της Γιουγκοσλαβίας, ο στρατός των ΗΠΑ «απαλλοτρίωσε» περί τα 10.000 στρέμματα αγροτι-

κής έκτασης, κοντά στο νοτιοανατολικό Κόσοβο, στην πόλη Ουρόσεβατς, επάνω στα αδιευκρίνιστα σύνορα με την ΠΓΔΜ, και άρχισε την κατασκευή του στρατοπέδου.

Το Camp Bondsteel σήμερα αποκαλείται από τους αμερικάνους «Grande Dame» (Μεγάλη Κυρία), ετοιμάστηκε μέσα σε τρία χρόνια, εκτείνεται και στις δύο πλευρές των υποτιθέμενων συνόρων με την ΠΓΔΜ και εξυπηρετεί περισσότερους από 7.000 στρατιώτες, δηλαδή τα τρία τέταρτα του συνόλου της δύναμης που διατηρούν οι ΗΠΑ στην περιοχή.

Το οδικό δίκτυο μέσα στο στρατόπεδο ξεπερνά τα 25 χιλιόμετρα, που οδηγούν στα περισσότερα από 300 κτίρια. Το στρατόπεδο είναι τόσο μεγάλο, ώστε χωρίζεται σε κεντρική, μέση και έξω περιοχή. Υπάρχουν υπαίθριοι χώροι αναψυχής, όπως και κλειστές αίθουσες για σπορ που είναι προσβάσιμες 24 ώρες το 24ωρο. Υπάρχουν επίσης εκκλησία, βιβλιοθήκη, αλλά και το καλύτερα εξοπλισμένο νοσοκομείο της Ευρώπης!

Σε αυτό το στρατόπεδο, ανάμεσα στα άλλα, σταθμεύουν 55 ελικόπτερα Black Hawk και Apache. Αν και δεν δημι-

πολιτική και
εκπαιδευτική
συγκυρία
πολιτική και
εκπαιδευτική
συγκυρία
πολιτική και
εκπαιδευτική
συγκυρία
πολιτική και
εκπαιδευτική
συγκυρία

ουργήθηκε διάδρομος προσγείωσης αεροσκαφών, ο χώρος επιλέχθηκε επειδή ακριβώς έχει τη δυνατότητα επέκτασης και, σύμφωνα με τους σχεδιασμούς, πολύ σύντομα θα μεταφερθεί εκεί η αμερικάνικη αεροπορική δύναμη που σταθμεύει στο Αβιάνο της Ιταλίας. Πέριξ του Camp Bondsteel ο αμερικάνικος στρατός ελέγχει 350 χιλιόμετρα δρόμων και 75 γέφυρες. Όλα αυτά γίνονται με τη δημιουργία φυλακίων και με επίγειες και εναέριας περιπολίες. Μια πόλη - κράτος!

Την εργολαβία της κατασκευής ανέλαβε η Brown & Root Services Corporation. Για την κατασκευή δούλεψαν 24 ώρες το 24ωρο επί τρία χρόνια πάνω από 1.000 αμερικάνοι μηχανικοί και περισσότεροι από 7.000 αλβανοί εργάτες.

Σήμερα η Brown & Root Services εξασφαλίζει τη λειτουργία του στρατοπέδου. Φροντίζει για την παροχή 600.000 γαλονιών νερού τη μέρα και ηλεκτρισμού για τις ανάγκες μιας πόλης 25.000 κατοίκων. Φροντίζει για τη λειτουργία 1.200 πλυντηρίων ημερησίως, καθώς και για την παρασκευή 18.000 γευμάτων. Το προσωπικό που απασχολεί η Brown & Root Services ξεπερνά τα 10.000 άτομα και είναι κυρίως αλβανοί, οι οποίοι, για να... «αποφευχθούν οι πληθωριστικές πιέσεις» στην οικονομία της περιοχής, αμείβονται με 2 δολάρια την ώρα!

Όπως λένε οι ίδιοι οι αμερικάνοι που βρίσκονται στην περιοχή, η εχθρότητα που αντιμετωπίζουν οφείλεται, μεταξύ άλλων, και στο γεγονός πως το Camp Bondsteel φαντάζει ως μια περιοχή η οποία βρίσκεται 100 χρόνια μπροστά από το χώρο που την περιτριγυρίζει. Ο τόπος γύρω από το στρατόπεδο είναι άμππτος, με το δείκτη της ανεργίας να φτάνει το 80%.

Τι γυρεύει μια τέτοια στρατιωτική εγκατάσταση μέσα σε μια περιοχή που «βρίσκεται 100 χρόνια πίσω»; Ας επισημάνουμε δύο αναφορές της «Ουάσιγκτον Ποστ» για το Camp Bondsteel:

* Είναι ένα φανερό σημάδι ότι οι ΗΠΑ έχουν αναλάβει μείζονες δεσμεύσεις στην περιοχή και σχεδιάζουν να παραμείνουν επί μακρόν.

* Η αυξανόμενη αστάθεια στη Μέση Ανατολή υποχρεώνει τις ΗΠΑ να έχουν βάσεις και ελευθερία πτήσεων πάνω από

τα Βαλκάνια για να μπορούν να προστατεύσουν το πετρέλαιο της Κασπίας.

Η αμερικάνικη Υπηρεσία Εμπορίου και Ανάπτυξης (*S Trade & Development Agency – TDA) χρηματοδότησε τις μελέτες βιωσιμότητας και τεχνολογικών απαιτήσεων της εταιρείας AMBO, που έχει έδρα τη Νέα Υόρκη.

« Η αυξανόμενη αστάθεια στη Μέση Ανατολή υποχρεώνει τις ΗΠΑ να έχουν βάσεις και ελευθερία πτήσεων πάνω από τα Βαλκάνια για να μπορούν να προστατεύσουν το πετρέλαιο της Κασπίας »

Ο πετρελαιοαγωγός της AMBO, προϋπολογισμού 1,5 δισ. δολαρίων, αξιολογείται ως ένας από τους σημαντικότερους, από στρατηγική άποψη, αγωγούς, καθώς υπό αυστηρό αμερικάνικο στρατιωτικό έλεγχο μπορεί να συνδέσει

τις αγορές της Ευρώπης με το πετρέλαιο της Κασπίας. Ακόμη και στην περίπτωση που μέσα στον αγωγό θα ρέει ρωσικό πετρέλαιο, αυτό θα οδεύει προς τις αγορές υπό την προϋπόθεση ότι θα το επιτρέπει η Ουάσιγκτον.

Αντιλαμβάνεται, λοιπόν, κανείς γιατί ανάμεσα στους χρηματοδότες της AMBO εξέχουσα θέση κατέχουν οι ΕΧΧΟΝ - Mobil και Chevron. Πολύ περισσότερο κατανοεί γιατί η Μόσχα προσπαθεί με κάθε τρόπο να έχει τουλάχιστον το 51% από τον αγωγό Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη, όποτε αυτός κατασκευαστεί, ακόμη κι αν το υπόλοιπο 49% βρεθεί στα χέρια εταιρειών συμφερόντων ΗΠΑ.

Αξίζει, τέλος, να υπενθυμίσουμε όσα είχε πει ο βρετανός στρατηγός Μάικλ Τζάκσον, που με το «καπέλο» του NATO βρισκόταν στην ΠΓΔΜ όταν η συμμαχία βομβάρδιζε τη Σερβία: «Είναι απολύτως απαραίτητο να εξασφαλίσουμε τη σταθερότητα στη Μακεδονία και την ένταξή της στο NATO. Ταυτόχρονα είναι απαραίτητο να παραμείνουμε εδώ (το NATO) για πολύ καιρό έτσι ώστε να μπορούμε να εγγυηθούμε την ασφάλεια των ενεργειακών δρόμων που θα διασχίσουν τη χώρα...» http://www.abc.com

alfavita.gr

Ειδήσεις, Αναλύσεις, Έρευνες, Θέματα για όλους τους χώρους της Παιδείας και της εργασίας, για τον εκπαιδευτικό, το γονιό, το μαθητή, το φοιτητή, τον ενημερωμένο πολίτη

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ

www.alfavita.gr ΔΙΚΤΥΟ

ΕΓΚΑΙΡΗ ΚΑΙ ΕΓΚΥΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Με την επιμέλεια του **Χρήστου Κάτσικα**
και 50 συνεργατών - ανταποκριτών.

Η **www.alfavita.gr** είναι η μεγαλύτερη σε επισκεψιμότητα εκπαιδευτική πύλη στην Ελλάδα με 1.100.000 επισκέψεις μηνιαίως

αντιπετράδι
της
εκπαίδευσης

Η οικονομία της ευρωζώνης σε κρίση πλήττοντας σκληρά τα λαϊκά εισοδήματα

Η χρηματοπιστωτική κρίση που συγκλονίζει την αμερικανική οικονομία και η τιμή του πετρελαίου έχουν αρχίσει να προκαλούν σοβαρούς τριγμούς και στην οικονομία της ευρωζώνης. Ο αρμόδιος οικονομικός επίτροπος Χοακίν Αλμούνια, αλλά και ο πρόεδρος της ΕΚΤ, Ζαν Κλοντ Τρισέ, προβλέπουν επιδείνωση της κατάστασης και δηλώνουν ότι ο στόχος θα πρέπει να είναι η καταπολέμηση του πληθωρισμού.

Οι δηλώσεις των θεσμικών αυτών εκπροσώπων του ευρωπαϊκού μονοπωλιακού κεφαλαίου δεν αντιστοιχούν στην πραγματικότητα. Μία πραγματικότητα που χτυπά άμεσα τα λαϊκά εισοδήματα, με πρώτα στοιχεία τη δυσθεώρητη ακρίβεια στις τιμές των εμπορευμάτων και την καθήλωση των μισθών και ημερομισθίων.

Ήδη ο πληθωρισμός το Μάρτη, επισήμως, έφθασε το 3,5% και είναι βέβαιο ότι ο ετήσιος μέσος όρος θα ξεπεράσει το 4%, καθώς οι προβλέψεις του περασμένου Νοέμβρη στηρίχθηκαν σε μία τιμή πετρελαίου 70 δολ./βαρέλι, στην αναθεώρηση του Φλεβάρη διορθώθηκαν με βάση τα 90,3 δολ./βαρέλι και σήμερα η τιμή του καλπάζει στα 110 δολ./βαρέλι. Αλλά και σε αυτή τη πρόβλεψη –την επίκληση δηλ. του άλλοθι της ακριβής τιμής του πετρελαίου– οι αξιωματούχοι της ΕΕ δε λένε όλη την αλήθεια. Γιατί δεν είναι μονάχα το πετρέλαιο που ανεβάζει τις τιμές και τις οποίες πολύ εύκολα, όπως βλέπουμε, αναπροσαρμόζουν

χωρίς κανένα πρόβλημα, μετακυλώντας τα ελλείμματα στους κρατικούς προϋπολογισμούς των κρατών - μελών και από εκεί στους ευρωπαϊκούς λαούς. Είναι και οι χρηματιστηριακές χασούρες που μέσα στο α' τρίμηνο του 2008 έφθασαν τα 3,9 τρις δολάρια (2,43 τρις, δηλ. περίπου δέκα φορές το ΑΕΠ της Ελλάδας), είναι και οι υπέρογκοι στρατιωτικοί εξοπλισμοί, είναι και η αθέατη πλευρά της καπιταλιστικής υπερπαραγωγής που καταστρέφει εκατοντάδες εκατομμύρια τόνους προϊόντων, κομματιών, ή ακόμα και μετοχών –τις καταστροφές αυτές αναλαμβάνει πάντα σε βάρος του κρατικού τομέα– προκειμένου να διατηρηθούν ή και να αυξηθούν τα κέρδη των μονοπωλίων. Αυτά και μόνο τα παραδείγματα αρκούν για να αποδειχθεί η συστηματική παραπληροφόρηση των ιθυνόντων της ΕΕ.

Η τεχνητή υποτίμηση του δολαρίου κατά 60,49% έναντι του ευρώ μέσα στη τρέχουσα δεκαετία, παρά την άτυπη συμφωνία του 1998 εν όψει της δημιουργίας του ευρώ για τη διατήρηση «μίας ισορροπημένης ισοτιμίας», έχει προκαλέσει σύγχυση στα οικονομικά επιτελεία της Ε.Ε. Αν θυμηθεί κανείς τις θριαμβολογίες με τις οποίες είχε γίνει η εισαγωγή του κοινού νομίσματος το Γενάρη του 1999 και η πεποίθηση ότι «θα αποτελέσει ένα σκληρό αντίπαλο του δολαρίου», η σημερινή εικόνα ενός πανίσχυρου ευρώ, δημιουργεί έντονο προβληματισμό τόσο στην ηγεσία της ΕΚΤ, όσο και στις ηγεσίες του ευρώ-

παϊκού χρηματιστικού μονοπωλιακού κεφαλαίου.

Στην πραγματικότητα ο οικονομικός πόλεμος μεταξύ ΗΠΑ και ΕΕ έχει ήδη ξεσπάσει και ο πρόεδρος της ΕΚΤ καταγγέλλει την αμερικανική κυβέρνηση ότι σκοπύμα αφήνει το δολάριο να καταρρέει και την τιμή του πετρελαίου να εκτινάσσεται στα ύψη.

Θυμίζουμε ότι μέσα στην οξυτάτη οικονομικο-πολιτική σύγκρουση για τον έλεγχο των παγκόσμιων αγορών και ιδίως των πηγών ενέργειας, οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις προσπαθούσαν πάντοτε να καθιερώσουν η κάθε μια για λογαριασμό της μεγαλύτερες σφαίρες επιρροής και πλατύστες νομισματικές ζώνες. Κατά συνέπεια η «ζώνη του ευρώ» που δημιουργήθηκε το 1999, είχε σα στόχο τη μεγαλύτερη εμπορική βαρύτητα έναντι της Ιαπωνίας, της Κίνας και κυρίως έναντι των ΗΠΑ. Είναι γνωστό ότι στο εξωτερικό εμπόριο (δε συμπεριλαμβάνονται οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές) η ΕΕ αντιπροσωπεύει το 20,5% του παγκόσμιου εμπορίου, έναντι 19,6% των ΗΠΑ, 12,7% της Κίνας και 10,5% της Ιαπωνίας. Με τη δημιουργία της «ζώνης του ευρώ» η ηγεσία της ΕΕ προσπάθησε να διατυπώσει νέους κανόνες διεξαγωγής του παγκόσμιου εμπορίου και να ανατρέψει την ισορροπία της κυριαρχίας του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού, που διαμορφώνει κατά τα δικά του συμφέροντα τις διεθνείς εξελίξεις, με όπλο το δολάριο, και να εξοβελίσει την κυριαρχία του δολαρί-

ου στις ευρωπαϊκές συναλλαγές, ενώ παράλληλα με επίμονη διπλωματική προσπάθεια δημιουργεί φιλοευρωπαϊκά ερείσματα και συμμαχίες υπολογίζοντας στη βαθμιαία μείωση της κυριαρχίας του δολαρίου και την υποτίμηση της αξίας του στην παγκόσμια αγορά. Παρά, λοιπόν, το γεγονός ότι με την καθιέρωση του ευρώ σαν κοινού νομίσματος ο ευρωπαϊκός ιμπεριαλισμός απέβλεπε στη μεταβολή του οικονομικού καθεστώτος, στη διαμόρφωση νέας κατάστασης στην παγκόσμια οικονομία, στην ισχυροποίηση της θέσης της ΕΕ στη διεθνή οικονομική σκηνή, τα πράγματα αντιστρέφονται, με αποτέλεσμα τη νέα όξυνση των ενδοϊμπεριαλιστικών αντιθέσεων.

Η πτώση του δολαρίου –την οποία η κυβέρνηση Μπους ευνοεί με κάθε τρόπο, προκειμένου να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις των πληττόμενων από την οικονομική κρίση αμερικανών βιομηχάνων– αυξάνει με ραγδαίο ρυθμό τις αμερικανικές εξαγωγές, που –σε συνδυασμό με την αύξηση της τιμής του πετρελαίου– οδηγεί στη συρρίκνωση τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες –και όχι μόνο– και κατά συνέπεια και τις ευρωπαϊκές εξαγωγές, αφήνοντας ανοικτό το ενδεχόμενο της ραγδαίας ανόδου του πληθωρισμού σε διψήφιους αριθμούς. Την ίδια στιγμή το αμερικανικό εμπορικό έλλειμμα έχει μειωθεί κατά το ποσοστό της υποτίμησης.

Για πρώτη φορά μετά το κραχ του '29 η αμερικανική κυβέρνηση παρεμβαίνει ανοι-

« Η πτώση του δολαρίου αυξάνει με ραγδαίο ρυθμό τις αμερικανικές εξαγωγές που σε συνδυασμό με την αύξηση της τιμής του πετρελαίου, οδηγεί στη συρρίκνωση τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες και κατά συνέπεια και τις ευρωπαϊκές εξαγωγές »

χτά για να στηρίξει το καταρρέον χρηματιστικό κεφάλαιο (το πάντρεμα δηλ. του τραπεζικού με το βιομηχανικό κεφάλαιο), δείχνοντας και τα όρια του κρατικομονοπωλιακού καπιταλισμού. Παράλληλα, με την οικονομική στήριξη με πάνω από 350 δις δολάρια και την «κρατικοποίηση» των σημαντικών ζημιών και χρεών των χρεοκοπημένων ουσιαστικά χρηματοπιστωτικών οργανισμών (Τραπεζών, Ασφαλιστικών εταιριών, χρηματιστηριακών μονάδων, κ.λπ.), η FED μείωσε τα επιτόκια στο 2,25%, παρέχοντας «ζεστό» χρήμα στους αμερικανικούς μονοπωλιακούς κολοσσούς.

Μία τέτοια άνευ όρων νομισματική κρατική παρέμβαση είναι φυσικό να εκτινάξει τον αμερικανικό πληθωρισμό, αφού η Κεντρική Τράπεζα των ΗΠΑ (FED), «κό-

βει» χρήμα έξω και πέρα από τα επίσημα δηλωμένα αποθέματά της σε χρυσό, έξω και πέρα από τον παραγόμενο πλούτο, έξω και πέρα από τις διεθνείς συναλλαγές. Και είναι προφανές ότι την αύξηση αυτή του πληθωρισμού θα μετακυλίσει στα λαϊκά στρώματα.

Προοιωνίζεται επομένως μια οξύτατη πάλη μεταξύ ευρώ και δολαρίου, αφού το ευρωπαϊκό μονοπωλιακό κεφάλαιο αμφισβητεί ανοικτά το μονοπώλιο του παγκόσμιου χρήματος από τις ΗΠΑ. Η διαπιστωμένη ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας, που εκδηλώνεται με τις αθρόες εξαγωγές της πολεμικής βιομηχανίας, της νέας τεχνολογίας και μέσων παραγωγής από τη μια, αλλά και με πλεόνασμα ανέργων από την άλλη, έχει άμεση επίπτωση και στην ευρωπαϊκή οικονομία, ιδίως με την έμμεση ανατίμηση του ευρώ στα 1,6049 δολάρια, που ανατρέπει τις προοπτικές που διατύπωνε πριν μια πενταετία ο «σκληρός πυρήνας» της Ε.Ε.

Όπως είναι φυσικό, τα μεγαλύτερα πλήγματα δέχονται η Γερμανία και η Γαλλία, χώρες ισχυρά εξαγωγικές, με συνεχείς πτώσεις της παραγωγής και αθρόες απολύσεις. Εξάλλου μέσα στην ίδια την ΕΕ έχουν ξεσπάσει οξύτατες διαμάχες, με τους Γάλλους, Γερμανούς, Βρετανούς, Δανούς, Ιταλούς και Ισπανούς να αντιτίθενται στους χειρισμούς του προέδρου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Γάλλου Ζαν Κλόντ Τρισέ, ο οποίος επιμένει στη μη μείωση των ευρω-

παϊκών επιτοκίων. Αυτό δείχνει την έλλειψη μιας ενιαίας πολιτικής στάσης και προοπτικής σχετικά με την πορεία του ευρωπαϊκού ιμπεριαλισμού και τις αντιθέσεις που υπάρχουν στους κόλπους του.

Τις συνέπειες αυτές οι επιμέρους ολιγαρχίες τις μετακυλούν βέβαια προς τον κόσμο της εργασίας. Στην Ε.Ε., οι διαρθρωτικές αλλαγές που προϋποθέτει η σύγκλιση με την ΟΝΕ γίνονται πάντα σε βάρος της εργατικής τάξης και των λαϊκών συμφερόντων, αλέθοντας μεροκάματα, μισθούς, συντάξεις. Η διαρκής αναφορά των κυρίαρχων τάξεων στην «ανταγωνιστικότητα» και την «αύξηση της παραγωγικότητας» έχει άμεσο στόχο την ανατροπή των εργασιακών σχέσεων και τη συρρίκνωση των κατακτήσεων και των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Παρά την έντονη προπαγάνδα του Κοινοτικού Διευθυντηρίου και τα «πανηγύρια» για την υποδοχή του ευρώ ώστε να τύχει της λαϊκής αποδοχής, το βέβαιο είναι ότι η είσοδος του διέυρνε τις ταξικές και κοινωνικές ανισότητες και στράγγιξε τα εργατολαϊκά νοικοκυριά.

Η νέα πραγματικότητα επιβάλλει στο ευρωπαϊκό κεφάλαιο τη σκλήρυνση όλων των επιπέδων της αστικής κυριαρχίας απέναντι στις δυνάμεις της εργασίας, σε εφαρμογή των κατευθύνσεων της Λισσαβόνας, όπως αυστηρή παρακολούθηση των Προγραμμάτων Σύγκλισης, σκληρή εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας, απαρέγκλιτη τήρηση των «Εθνικών Προγραμμάτων Μεταρρυθμίσεων», ευρωτρομονόμους, περικοπές κονδυλίων Παιδείας, Υγείας,

Πρόνοιας, επιβολή νέων φόρων, νέες αναδιαρθρώσεις, ελαστικοποίηση του ωραρίου, αναπροσαρμογή προς το χειρότερο του ασφαλιστικού συστήματος, εντατικοποίηση της εργασίας, μείωση των μισθών-συντάξεων και ημερομισθίων, αύξηση του εφεδρικού στρατού ανέργων, κλπ.

Θα πρέπει να γίνει απολύτως κατανοητό ότι κάθε οικονομική κρίση, σαν απότοκο της καπιταλιστικής υπερπαραγωγής, επηρεάζει άμεσα και πλήττει με ιδιαίτερη σφοδρότητα τους εργαζόμενους και τα λαϊκά νοικοκυριά. Και στην κατεύθυνση αυτή το μονοπωλιακό κεφάλαιο είναι ιδιαίτερα ευρηματικό, επινοώντας νέες μεθόδους (ελαστικοποίηση της εργασίας, πριμ, φασόν, κ.λπ.) και νέες λέξεις («απασχολήσιμος», «ευελιξία με ασφάλεια»-flexicurity, κ.λπ.) προκειμένου να αποσπάσει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη υπεραξία από τον εργάτη και κατ' επέκταση από τους εργαζόμενους. Οι ευρωπαϊκές ενώσεις των μονοπωλητών (ΣΕΒ, ICA, κ.λπ.), εν όψει της νέας οικονομικής κρίσης απαιτούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη λήψη πρόσθετων μέτρων για τη διαφύλαξη ή και επέκταση των κερδοσκοπικών τους συμφερόντων, όπως:

- την εδραίωση της δημοσιονομικής πειθαρχίας,
- την κρατική προς όφελός τους χρηματοδότηση στην Εκπαίδευση, Έρευνα και Καινοτομία,
- την παροχή από το εκπαιδευτικό σύστημα εκείνων των δεξιοτήτων που ζητούν οι επιχειρήσεις,

- την ισότιμη εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων σε όλο το εύρος και το πλάτος της ΕΕ,

- το άμεσο άνοιγμα στον ανταγωνισμό του τομέα των τηλεπικοινωνιών,
- την αύξηση της διασυνοριακής μετακίνησης των εργαζομένων.

Αλλά και πέρα από τις ληστρικές απαιτήσεις του κεφαλαίου, σε επίπεδο βάσης, έρχεται και η «δικαιοσύνη» του Ευρωπαϊκού δικαστηρίου σε επίπεδο εποικοδομήματος για να κρίνει πως οι απεργίες δεν είναι θεμελιώδες δικαίωμα των εργαζομένων!

Πράγματι, στην υπόθεση των σκανδιναβικών επιχειρήσεων Viking και Vaxholm, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο δεν δικαίωσε την απεργία των συνδικάτων, παρά το γεγονός ότι αυτή είναι νομοθετικά και συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στις σκανδιναβικές χώρες, με το σκεπτικό ότι αυτό το δικαίωμα (δηλ. της απεργίας) είναι ασυμβίβαστο με τους κανόνες της ΕΕ, σύμφωνα με τους οποίους «**η ομαλή λειτουργία της αγοράς υπερισχύει κάθε άλλου δικαιώματος**». Αυτή η απόφαση δημιουργεί δεδουλευμένο, νέα νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία οι ευρωπαϊκές Οδηγίες για την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, υπηρεσιών, κεφαλαίων και εμπορευμάτων, υπερισχύουν κάθε άλλου δικαιώματος, όπως αυτού της απεργίας. Μάλιστα στο άρθρο III-147 της νέας «μεταρρυθμιστικής Συνθήκης» (που αντικατέστησε το γνωστό «Ευρωσύνταγμα»), σε συνδυασμό με τις επιβαλλόμενες ιδιωτικοποιήσεις σε κάθε τομέα της επιχειρηματικής δράσης, εισάγεται και η υποχρεωτικότητα της «ευελιξίας με ασφάλεια»-flexicurity (δηλ. τον όρο της ασφάλισης του εργαζομένου με την παροχή του δικαιώματος στον εργοδότη να προσλαμβάνει ή να απολύει κατά το δοκούν), των «τεσσάρων ελευθεριών» και των αντεργατικών αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Απέναντι σ' αυτή την ιμπεριαλιστική και εκμεταλλευτική Ε.Ε. χρειάζεται ένα βαθύ ταξικό και αριστερό κίνημα που θα μπορεί να αντιπαρατεθεί με τους αγώνες του ενάντια στο αντιδραστικό οικοδόμημα της Ε.Ε., με στόχο την ανατροπή των συσχετισμών και την αποτίναξη της ιμπεριαλιστικής και αστικής κυριαρχίας. antiteva.org

αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση
του κινήματος
αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση
του κινήματος
αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση
του κινήματος

Ο ΜΑΖΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΚΑΙ Η ΥΠΟΣΚΑΨΗ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ

Ζωτική η ανάγκη ενίσχυσης του ταξικού αγωνιστικού συνδικαλισμού

1. Μπορεί η κυβέρνηση της ΝΔ να πέρασε το αντισσφαλιστικό νομοσχέδιό της στη Βουλή, όμως δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως ο νέος αντισσφαλιστικός νόμος δεν έχει καμιά απολύτως νομιμοποίηση από την εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα.

Οι εργατικοί αγώνες του τελευταίου 4μήνου με τους οποίους ενώθηκαν και οι κινητοποιήσεις επαγγελματιών επιστημονικών κλάδων, κατέγραψαν στην ελληνική κοινωνία μια γενική καταδίκη του αντισσφαλιστικού νόμου, μια πανεργατική ετυμηγορία απόρριψής του, ενάντια στην οποία στράφηκε με το γνωστό δεξιό δεσποτισμό της η κυβέρνηση της Δεξιάς.

Οι πανελλαδικές απεργίες στις 12 Δεκέμβρη, 13 Φλεβάρη, 19 Μάρτη με τη μαζική εργατο-παλληλική συμμετοχή, με τις εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους στα συλλαλητήρια που έγιναν σ' όλη τη χώρα, οι πολήμερες μαχητικές απεργίες των εργαζο-

μένων στη ΔΕΗ, στους ΟΤΑ, στην Τράπεζα της Ελλάδας, καθώς και οι απεργίες άλλων κλάδων, έδειξαν με τον πλέον χειροπιαστό τρόπο την τεράστια αποδοκιμασία της κυβερνητικής πολιτικής. Απέτελεσαν έκφραση, πρώτα και κύρια, της πλατύτατης εργατικής αντίθεσης στο αντισσφαλιστικό νομοσχέδιο, αλλά, ταυτόχρονα, και μια συμπυκνωμένη εκδήλωση της κοκλάζουσας δυσaréσκειας και της έντονης λαϊκής διαμαρτυρίας για το σύνολο της αντεργατικής πολιτικής, της ανεργίας, της σύνθλιψης των μισθών και των μεροκαμάτων, της ακρίβειας, της διάλυσης του εργατικού ωραρίου.

2. Τα υψηλά ποσοστά συμμετοχής στις απεργίες, οι μεγάλες κινητοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν, το πολυπληθές κατέβασμα του κόσμου στους δρόμους αποτύπωσαν την πλατιά εργατική και λαϊκή διάθεση για ενεργητική καταγγελία των κυβερνητικών μέτρων, την ισχυρή ανταπόκριση του κόσμου στα καλέσματα να πάρει μέρος σε αγώνες για την απόκρουση του αντισσφαλιστικού νομοσχεδίου, την επιθυμία του να δώσει μάχη ώστε αυτό να μην περάσει.

I WILL WIN

Οι εργαζόμενοι δήλωσαν με σαφέστατο τρόπο πως θέλουν να παλέψουν για την υπεράσπιση των ασφαλιστικών τους δικαιωμάτων. Φανέρωσαν, στην πράξη, τι είναι εκείνο που ζητούν: Ένα μαζικό-ενωτικό αγώνα που να υψώσει έναν αποτελεσματικό τοίχο απέναντι στην κυβερνητική επίθεση.

Τα γεγονότα έδειξαν πως η εργατική τάξη –όσο κι αν για συγκριμένους λόγους το κίνημα της είναι, σήμερα, καθισμένο– όχι μόνο διαθέτει ανεξάντλητο αγωνιστικό απόθεμα, αλλά και ότι αυτό συσσωρεύεται και μεγεθύνεται όσο η αντεργατική πολιτική εντείνεται. Όταν δοθεί η δυνατότητα και υπάρξουν ορισμένες οργανωτικές προϋποθέσεις αυτό βγαίνει στο προσκήνιο και φανερώνει την κοινωνική δύναμη της εργατικής τάξης. Μετασχηματίζεται σε μαζικές απεργίες και συλλαλητήρια που συγκλονίζουν την πολιτική και οικονομική ζωή της χώρας.

Το «ανώτατο στάδιο των αγώνων» Το δημοψήφισμα;

Με την κατάθεση 425.000 υπογραφών στη Βουλή από τις ηγεσίες των ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ, την καταψήφιση από την κυβερνητική πλειοψηφία της πρότασης για δημοψήφισμα (152 κατά-146 υπέρ) και μία αναιμική συγκέντρωση στο Σύνταγμα που ξέπνοα ανακίνωσαν τα σωματεία (300 άτομα) “συνεκρίστηκε” η μάχη για το ασφαλιστικό.

Είναι φανερό πως ένας πρώτος κύκλος κινητοποιήσεων έκλεισε και οφείλουμε, ανεξάρτητα από προθέσεις και πολιτικές επιθυμίες, να σχεδιαστεί ο κύκλος της αποτίμησης για ένα νέο ξεκίνημα.

Για το θεαθήναι επίσης, έγινε και γίνεται η κόντρα ΠΑΣΟΚ-ΣΥΡΙΖΑ για το ποιος έχει την πατέντα των κινητοποιήσεων ή για να είμαστε ακριβέστεροι ποιος θα οικειοποιηθεί καλύτερα εκλογικά το κίνημα ενάντια στον αντισσφαλιστικό νόμο.

Όλα τα κόμματα της βουλής, μ’ εξαίρεση τη ΝΔ, αποδέχτηκαν την πρόταση για δημοψήφισμα και ο καθείς με τον τρόπο του μπήκε στο μάζεμα υπογραφών.

Κοινοβουλευτικές λογικές

Το αγωνιστικό εκπαιδευτικό ρεύμα δεν στάθηκε απέναντι στη συλλογή υπογραφών, ωστόσο έγκαιρα και διακριτά καταθέσαμε τις πολιτικές εκτιμήσεις και επιφυλάξεις μας.

Σαφώς και δεν θέλαμε να σταθούμε μέσα στα συνδικάτα και στους χώρους δουλειάς απέναντι σε μία αδύναμη κοινοβουλευτική πρόταση που την υπονόμει η ΔΑΚΕ και τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας.

Αλλά είναι ηλίως φαινότερο πως η πρόταση για δημοψήφισμα –και μάλιστα σαν επίλογος των τριών μεγάλων απεργιών και των δυναμικών κινητοποιήσεων– μετέφερε τον αγώνα από το δρόμο στη βουλή.

Το δημοψήφισμα των δρόμων ήταν μαζικό, ισχυρό, ηχηρό, ενωτικό. Εκατοντάδες χιλιάδες απεργοί σε μία μάχη που υπονομεύτηκε από τα μέσα, με μεγάλα διαστήματα “ανάπαυλας”, χω-

Την πίσή τους καμιά κυβέρνηση και καμιά πολιτική δύναμη δεν μπορεί να αγνοήσει. Αυτό απέδειξαν ξανά οι κινητοποιήσεις για το ασφαλιστικό, παρ’ όλο που το περιεχόμενο, η έκταση και η οργάνωσή τους από τη ΓΣΕΕ και την ΑΔΕΔΥ ήταν πίσω από εκείνο που έπρεπε και μπορούσε να γίνει και αντιστοιχούσε στις επιθυμίες του εργατοϋπαλληλικού κόσμου. Παρ’ όλο το φρενάρισμα που δέχτηκαν από την πολιτική των συνδικαλιστικών ηγεσιών, καθώς σφραγίστηκαν από τη μαζική έξοδο των εργαζομένων στον αγώνα, δημιούργησαν μια δυνατή πίεση πάνω στην κυβέρνηση και εκεί που αυτή επεδίωκε να ξεμπερδεύει γρήγορα με την ψήφιση του νομοσχεδίου, την ανάγκασαν να έχει την απώλεια της αντικατάστασης του υπουργού Εργασίας και να το σύρει παραπίσω.

3. Η μαζική πάλη για το ασφαλιστικό δεν ανέδειξε μόνο ένα μαζικό εργατικό αγωνιστικό αίσθημα, αλλά και μια αξιοσημείωτη ερ-

ρίς βαθειά προετοιμασία, επιτροπές αγώνα, συσπείρωση με προοπτική.

Η πρόταση ΣΥΡΙΖΑ, όπως και η αντίστοιχη μορφή του ΠΑΣΟΚ στη ΝΔ, ανατρέπουν μία ουσιαστική λογική του ταξικού κινήματος. Αντί να υποτάσσουν τους κοινοβουλευτικούς χειρισμούς στο μαζικό εξωκοινοβουλευτικό αγώνα κηρύττουν το αντίθετο. Κορωνίδα της πάλης γίνεται η βουλή και η εικόνα των ΜΜΕ. Οι εργαζόμενοι εθίζονται όχι στις μακρόχρονες και δύσκολες απαιτήσεις της ταξικής πάλης, αλλά στην εύκολη υπογραφή και στην ανάθεση της έκβασης του αγώνα στους βουλευτές και στους συνδικαλιστές. Μιλάμε για κοινοβουλευτικό κρετινισμό. Και αυτός γίνεται ακόμα πιο επικίνδυνος, όταν πλασσάρεται από κόμματα που ορκίζονται στην αριστερά.

Άλλωστε, υπάρχει και το αρνητικό παράδειγμα της Ιταλίας. Εκεί, με κυβέρνηση Πρόντι, έγινε δημοψήφισμα ανάμεσα στους εργαζομένους με το ερώτημα της αύξησης των συνταξιοδοτικών ορίων. Ψήφισαν περίπου 5 εκατ. εργαζόμενοι, ποσοστό εξαιρετικά χαμηλό αφού ο κόσμος προτίμησε την αποχή. Το αποτέλεσμα ήταν θρίαμβος για την αντίδραση, εφόσον το 75% απάντησε θετικά στην αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης και στις ελαστικές εργασιακές σχέσεις. Η χρόνια οξείδωση του εργατικού πνεύματος από το ρεφορμισμό και τον μπερλουσκονισμό έφερε τα αρνητικά της αποτελέσματα.

Όταν λέμε πως “πρέπει να συνεχιστεί ο αγώνας” δεν εννοούμε πως “θα αφήσουμε το γάμο να πάμε για πουρνάρια”, ούτε ότι θα εκταμιεύσουμε τις αγωνιστικές παραδόσεις και ανάγκες στα γκισέ των κοινοβουλευτικών κομμάτων.

Καταλαβαίνουμε τις προθέσεις των “πολιτικών της αποικιοκρατίας”. Το ζήσαμε και στο “16” όπου οι κλεφταρματωλοί οργανώνουν τους αγώνες, τις απεργίες και τα συλλαλητήρια για να τα οικειοποιηθούν οι... Φαναριώτες του ΣΥΡΙΖΑ.

Αυτή τη φορά θα φανούμε σοφότεροι...

Όσοι τουλάχιστον πιστεύουμε ότι δεν ισχύει ότι

«Η μεγαλύτερη στιχμή της δημοκρατίας είναι το μαγικό χαρτάκι πίσω από το παραβάν»,

που είπε ο Τσόρτσιλ...

αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος

γατική μαχητικότητα, που έγινε αισθητή σε όλη την κοινωνία. Ο αγώνας των εργαζομένων στη ΔΕΗ, στους ΟΤΑ και στην Τράπεζα της Ελλάδας, με τη διάρκεια του, την καθολική συμμετοχή των εργαζομένων στις πολυήμερες απεργίες, την περιφρούρηση των απεργιών και την αντοχή που έδειξαν οι απεργοί απέναντι στις απανωτές συκοφαντικές και τρομοκρατικές επιθέσεις της κυβερνητικής και αστικής προπαγάνδας, απέναντι στις δικαστικές διώξεις και απαγορεύσεις που δέχθηκαν κατά κυβερνητική εντολή, απέναντι στην αστυνομική τρομοκρατία και στους απεργοσπαστικούς μηχανισμούς, ξαναζωντάνεψαν το τι σημαίνει αποφασιστική ταξική απεργιακή μάχη.

4. Η αντίσταση της εργατικής τάξης μετατρέπεται σε ένα μαζικό αγώνα αντιμετωπίστηκε από την κυβέρνηση με την αντιδημοκρατική σκληρότητα. Ο κρατικός μηχανισμός, ο κομματικός μηχανισμός της ΝΔ, σε συνεργασία με τα αστικά κέντρα ενημέρωσης, ρίχτηκαν πάνω στο απεργιακό κίνημα που ξέσπασε για να το καταπνίξουν. Μαζί με την προπαγάνδα εξαπάτησης για το περιεχόμενο του αντισσφαλιστικού νομοσχεδίου μπήκε εμπρός και η προπαγάνδα της διαβολής και της δυσφήμισης όσων απεργούσαν, με σκοπό τόσο την υποκίνηση κοινωνικών αντιδράσεων ενάντια τους και την κοινωνική απομόνωσή τους, όσο και την υπόθαλψη της διάσπασης του μετώπου της εργατικής διαμαρτυρίας. Ενεργοποιήθηκαν οι Νεοδημοκρατικοί απεργοσπαστικοί μηχανισμοί με μοχλό τη ΔΑΚΕ, με το δήμαρχο Αθηναίων να επωμίζεται πρωταγωνιστικό ρόλο στο σπάσιμο της απεργίας των εργαζομένων στους ΟΤΑ, με τη Διοίκηση της ΔΕΗ να μηνύει τους απεργούς και το δεξιό πρόεδρο του ΕΒΕΑ να αναλαμβάνει τη βρώμικη αποστολή της οργάνωσης κίνησης «αγανακτισμένων» επιχειρηματιών κατά των απεργών. ΜΑΤ στάλθηκαν κατά των απεργών καθαριότητας στις χωματερές και των απεργών της ΔΕΗ. Σε διατεταγμένη υπηρεσία και εισαγγελείς έσπευσαν ταχύτατα να σύρουν διοικήσεις στα δικαστήρια με βαριές κατηγορίες (μέχρι και για κακούργημα τη διοίκηση της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ). Δικαστήρια, με αποφάσεις-εξπρές, απαγόρευαν πραγματοποιούμενες απεργίες αλλά και κάθε επαναπροκήρυξή τους στο μέλλον! Οι απεργοί τεχνικοί των ραδιοτηλεοπτικών μέσων στέλνονται στα δικαστήρια μετά τη λήξη της απεργίας τους (!), για να γευθούν την κυβερνητική αντεκδίκηση, αλλά και για να σταλεί το μήνυμα της κυβερνητικής φοβέρας. Το δικαίωμα της απεργίας εξοστρακίζεται.

Οι μαχητικές αιχμές του απεργιακού κινήματος, οι εργαζόμενοι στη ΔΕΗ και στους ΟΤΑ, έγιναν ιδιαίτερος στόχος του κυβερνητικού κατασταλτικού μηχανισμού. Η κυβερνητική κατασταλτική εκστρατεία, ωστόσο, δεν έκαμψε το αγωνιστικό φρόνημά τους και βρήκαν τρόπους για να παρακάμψουν τις δικαστικές απαγορευτικές αποφάσεις και να συνεχίσουν τον απεργιακό αγώνα μέχρι την ημέρα ψήφισης του νομοσχεδίου.

Το σημαντικό είναι πως η κυβερνητική τρομοκρατία και προπαγάνδα απέτυχε να πτοήσει την πανεργατική εναντίωση στο αντισσφαλιστικό νομοσχέδιο.

5. Η αγωνιστική δυναμική του κινήματος των εργαζομένων για το ασφαλιστικό φάνηκε ότι περιέκλειε τη δυνατότητα να οδηγήσει σε ένα νικηφόρο αποτέλεσμα, στην απόσυρση του νομοσχεδίου. Γιατί, όμως, αυτή η δυνατότητα δεν μπόρεσε να γίνει πραγματικότητα;

Γιατί οι πολιτικές και συνδικαλιστικές δυνάμεις που καθορίζουν τη γραμμή του εργατικού συνδικαλιστικού κινήματος δεν άφησαν να ξεδιπλωθεί ο εργατικός αγώνας σ' όλη την έκταση και ένταση που ήταν δυνατόν να γίνει, δεν προώθησαν ένα αποφασιστικό

« Το σημαντικό είναι πως η κυβερνητική τρομοκρατία και προπαγάνδα απέτυχε να πτοήσει την πανεργατική εναντίωση στο αντισσφαλιστικό νομοσχέδιο »

αγωνιστικό πρόγραμμα αποτροπής του αντισσφαλιστικού νομοσχεδίου. Αν εξαίρει κανείς τους 3 κλάδους που μόνοι τους προχώρησαν σε παρατεταμένη απεργιακή κινητοποίηση, ουσιαστικά το πανελλαδικό απεργιακό κίνημα εκτυλίχθηκε ανοργάνωτα και ως μόνος κινητήρας του λειτούργησε η αγανάκτηση των εργαζομένων και οι προσπάθειες αγωνιστών συνδικαλιστών σε εργασιακούς χώρους και σε σωματεία.

Η ΔΑΚΕ εξ αρχής τάχθηκε υπέρ του «κοινωνικού διαλόγου» της κυβέρνησης και δραστηριοποιήθηκε σαν στήριγμα του αντισσφαλιστικού νομοσχεδίου και σαν απεργοσπαστικός κριός εκεί που ο εργατικός αγώνας πήρε πιο αποφασιστικά χαρακτηριστικά. Η ΠΑΣΚΕ κινήθηκε με μια γραμμή η οποία προσπάθησε να συγκεράσει την πολιτική του ΠΑΣΟΚ, που συναινεί με τους αντισσφαλιστικούς σχεδιασμούς και υποστηρίζει τον «κοινωνικό διάλογο», με την ανάγκη να λάβει υπόψη της τις πιέσεις της βάσης της και την ανάγκη -σε συνθήκες κρίσης του ΠΑΣΟΚ- να ασκήσει μια αντιπολίτευση προς την κυβέρνηση. Η συνδικαλιστική παράταξη του ΣΥΝ, η Αυτόνομη Παρέμβαση, βεβαρημένη με ένα μακρύ παρελθόν υποστήριξης

του «κοινωνικού διαλόγου» και δέσμια των πολλαπλών συνεργασιών της στα συνδικάτα με την ΠΑΣΚΕ, παρ' όλο που επεδίωξε να φανεί με «αγωνιστική» διαφοροποίηση, δεν έκανε τίποτα άλλο από το να συρθεί σε ό,τι η γραμμή της ΠΑΣΚΕ διαμόρφωνε. Το ΠΑΜΕ, τέλος, αν και με ηχηρούς τόνους έβαλε κατά των ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ-ΣΥΝ, από πρακτική άποψη ούτε καν μια παραπάνω απεργιακή κινητοποίηση δεν πρόσθεσε σε αυτές που έκαναν η ΓΣΕΕ και η ΑΔΕΔΥ για να ενισχύσει το απεργιακό μέτωπο. Οι «ταξικές» Ομοσπονδίες και Ε.Κ. που ελέγχει «αρκέστηκαν» σε ό,τι εξάγγειλαν οι ηγεσίες της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ. (Αυτό επιχειρεί τώρα να «ξεπλύνει» το ΠΑΜΕ με μια κήρυξη απεργίας στις 16 Απριλίου.)

Η συνισταμένη που βγήκε από την παραπάνω στάση των κυρίαρχων συνδικαλιστικών δυνάμεων ήταν μια εξασθένιση του αγώνα που θα μπορούσε να γίνει ενάντια στο αντιστασιατικό νομοσχέδιο. Ήταν μια συνδικαλιστική κατεύθυνση που τραβούσε προς το συμβιβασμό. Αυτό φάνηκε εξ αρχής, όπου και μεν η συνδικαλιστική ηγεσία –κάτω από την έντονη πίεση του κόσμου– κράτησε μια απόσταση από την κυβερνητική απάτη του «κοινωνικού διαλόγου», όμως για πολύ καιρό δεν έπαψε να παζαρεύει τους «όρους» διεξαγωγής του, χωρίς να προετοιμάζει το συνδικαλιστικό κίνημα για την αγωνιστική και έγκαιρη αντίκρουση του νομοσχεδίου, αφήνοντας την κυβέρνηση με την προπαγάνδα της να παραπλανεί και να κάνει διαβρωτική δουλειά για την αναμενόμενη εργατοϋπαλληλική αντίσταση.

Ουσιαστικά, κανένα αγωνιστικό πρόγραμμα δεν εξέθεσαν οι ηγεσίες της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ στους εργαζόμενους ενόψει του προς κατάθεση νομοσχεδίου και ό,τι εξαγγέλλονταν ήταν στη λογική «δλέποντας και κάνοντας» και χωρίς οργανωτική προετοιμασία, γι' αυτό και πέρασε ένα κλίμα εφησυχασμού μετά την απομάκρυνση του Μαγγίνα και η απεργία στις 13 Φλεβάρη είχε μικρότερη συμμετοχή από εκείνη της 12ης Δεκέμβρη. Το πιο χαρακτηριστικό είναι ότι μόλις η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι καταθέτει στη Βουλή το νομοσχέδιο, αντί οι ηγεσίες της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ να κλιμακώσουν την αγωνιστική αντίδραση του εργατικού κινήματος, την αποκλιμάκωσαν(!) με την κήρυξη μιας 3ωρης στάσης εργασίας στις 6 Μάρτη και έβαλαν μια ακόμα -την τελευταία- απεργία τη στιγμή που θα ψηφίζονταν το νομοσχέδιο. Τη στιγμή, δηλαδή, που η κυβέρνηση «φόρταρε» για το πέρασμα του νομοσχεδίου, οι ηγεσίες της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ αντί να κλιμακώσουν την κινητοποίηση των εργαζομένων με ανάλογο τρόπο και τη μεγαλύτερη δυνατή ένταση, την περιόρισαν σε ένα κλείσιμο της με μια μόνο απεργία την έσχατη ώρα, που δεν έκφρασε παρά την παράδοσή τους μπροστά στον κυβερνητικό αυταρχισμό.

Η αγωνιστική αντίδραση των εργαζομένων υποσκάφηκε από τη συνδικαλιστική γραμμή του συμβιβασμού. Αποδυναμώθηκε, όμως, και για έναν ακόμα λόγο. Από την πρακτική που δεν θέλησε να ενεργοποιήσει την εργατική αλληλεγγύη, να συνενώσει έστω και τις απεργιακές κινητοποιήσεις που έγιναν και να τις εντάξει σε ένα ενιαίο σχέδιο αγώνα. Από την πρακτική, ακόμα, που διέσπασε και τις κινητοποιήσεις που έγιναν.

Απεργίες πραγματοποιήθηκαν από διάφορους κλάδους, όμως καμιά συνδικαλιστική ηγεσία δεν ενδιαφέρθηκε για το πώς αυτές θα συντονισθούν και πώς θα οργανωθούν μέσα σε ένα πρόγραμμα αγώνα που να συνδυάζεται και με τις πανελλαδικές απεργίες, έτσι ώστε το απεργιακό μέτωπο να αποκτήσει μια οργανωμένη και κλιμακούμενη μορφή με πολύ καλύτερα αποτελέσματα.

Οι μαχητικές απεργίες των εργαζομένων στη ΔΕΗ και στους

ΟΤΑ δέχθηκαν σφοδρή επίθεση από την κυβέρνηση. Καμιά συνδικαλιστική ηγεσία, όμως, δεν ευαισθητοποιήθηκε να οργανώσει πρακτικές μορφές αλληλεγγύης των υπόλοιπων συνδικάτων προς αυτά που χτυπιούνταν. Πέρα από μερικές δηλώσεις συμπαραστάσης -και αυτές καθυστερημένες- καμιά κινητοποίηση αλληλεγγύης δεν έγινε. Ούτε από την πλευρά των συνδικάτων που ελέγχει το ΠΑΜΕ.

Πλάι σ' όλα αυτά η επιμονή του ΠΑΜΕ να πραγματοποιεί ξεχωριστά συλλαλητήρια τις μέρες των πανελλαδικών απεργιών διατήρησε ένα ακόμα εμπόδιο στην ενωτική κινητοποίηση των εργαζομένων.

6. Οι ηγεσίες της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ μεγαλόστομα είχαν διακηρύξει πως «το αντιστασιατικό έκτρωμα δεν θα περάσει» και ότι γι' αυτό «ο αγώνας θα συνεχισθεί και μετά την ψήφισή του» και σ' όλα τα μέτωπα κατά της «ανάληπτης» κυβερνητικής πολιτικής. Όμως, η πρώτη πράξη στην οποία προχώρησε η ηγεσία της ΓΣΕΕ την άλλη μέρα της ψήφισής του αντιστασιατικού νομοσχεδίου ήταν η επαύχυντη συμφωνία της με το ΣΕΒ, για μια ΕΓΣΣΕ εξευτελιστικής αύξησης των κατώτερων μισθών και μεροκάματων, κάτω και από το μισό του ποσοστού που ζητούσε και που δεν καλύπτει ούτε τον επίσημο πληθωρισμό. Μ' αυτό τον τρόπο έκλεισε, προς τέρψη της κυβέρνησης και του ΣΕΒ, ένα κρίσιμο μέτωπο γύρω από το οποίο θα μπορούσε να δοθεί συνέχεια στον εργατικό αγώνα. Όσο για το ασφαλιστικό, η «συνέχιση του αγώνα» εκφυλίστηκε στην πρόταση για «δημοψήφισμα στο ασφαλιστικό» και σε χρησιμοποίηση «νομικών μέσων» για «δικαστική απόκρουση των αντιστασιατικών μεταρρυθμίσεων». Έτσι, μετά την ψήφισή του αντιστασιατικού νομοσχεδίου, η γραμμή του συμβιβασμού που βάρυνε τον αγώνα που προηγήθηκε, ξαναβγαίνει πιο ανοικτά να σαλπίσει την υποχώρηση και την προσαρμογή μπροστά στην αντεργατική πολιτική.

7. Ο μαζικός απεργιακός αγώνας των εργαζομένων δεν άφησε αλώβητη την κυβέρνηση. Ο νέος αντιστασιατικός νόμος, κατακραγμένος και διάτρητος από τα πυρά της πανεργατοϋπαλληλικής εργατικής αντίστασης, θα βρει μπροστά του κι άλλες εργατικές αντιστάσεις κατά την εφαρμογή του. Αυτό είναι ένα πρώτο πεδίο όπου οι κλάδοι των εργαζομένων θα πρέπει να ετοιμασθούν να δώσουν μάχες με νέες κινητοποιήσεις τους, τις οποίες να προσπαθήσουν να τις συντονίσουν. Από εκεί και πέρα υπάρχει το δεύτερο πεδίο αγώνων που ανοίγεται για τις κλαδικές και επιχειρησιακές συμβάσεις. Υπάρχει και ένα τρίτο πεδίο: οι ιδιωτικοποιήσεις των ΔΕΚΟ, όπου ήδη οι εργαζόμενοι στον ΟΤΕ πραγματοποίησαν κάποιες απεργιακές κινητοποιήσεις.

Σ' αυτά τα πεδία πάλης, οι κινητοποιήσεις που θα ξεσπάσουν θα πρέπει να επιδιωχθεί να ενοποιηθούν και να διαμορφώσουν ένα ενισχυμένο μέτωπο αγώνα κατά της κυβερνητικής πολιτικής και της εργοδοτικής εκμετάλλευσης. Η εμπειρία του πρόσφατου αγώνα ενάντια στο αντιστασιατικό νομοσχέδιο θα πρέπει να αξιοποιηθεί. Από την μια, οι αγωνιστικές υποθήκες του που αφέθηκαν, κυρίως, από τις πιο μαχητικές απεργίες. Από την άλλη, το βασικό δίδαγμα πως για να γίνουν αποτελεσματικοί αγώνες χρειάζεται σταθερή και αποφασιστική ταξική αναμέτρηση με την κυβερνητική πολιτική και την εργοδοσία, με μαζικούς-ενωτικούς-οργανωμένους αγώνες.

Η καταπολέμηση και η απομόνωση των συνδικαλιστικών γραμμών της υποταγής, του συμβιβασμού και της διάσπασης και η ενίσχυση του ταξικού αγωνιστικού συνδικαλισμού μέσα στα συνδικάτα και τους εργατοϋπαλληλικούς χώρους είναι η θεμελιώδης προϋπόθεση για να καταφέρει και πάλι ο κόσμος της εργασίας να διεξάγει νικηφόρους αγώνες. ΕΡΓΑΤΕΣ 68

αντισφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος

ΑΠΟΛΥΤΗ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Επαίσχυντη συμφωνία της ηγεσίας της ΓΣΕΕ με την εργοδοσία

Την ίδια ώρα που η εργατική τάξη, οι εργαζόμενοι, οι συνταξιούχοι, οι άνεργοι, η νεολαία, βρίσκονταν στους δρόμους, δίνοντας μια μεγάλη μάχη ενάντια στο αντισφαλιστικό νομοσχέδιο, η πλειοψηφία της ΓΣΕΕ, που στηρίζεται στις παρατάξεις της ΠΑΣΚΕ και της ΔΑΚΕ, συμφωνούσε με το ΣΕΒ και τις άλλες εργοδοτικές οργανώσεις, στο κλείσιμο της ΕΓΣΣΕ, με «αυξήσεις» μόλις 2 ευρώ στους βασικούς μισθούς και ημερομίσθια, για την επόμενη διετία.

Η υπογραφή της νέας διετούς ΕΓΣΣΕ βρίσκεται στο πλαίσιο της κυβερνητικής εισοδηματικής πολιτικής και κινείται κάτω

από τον ονομαστικό πληθωρισμό. Δηλαδή, για δυο ακόμη χρόνια παρατείνει την πιο άγρια λιτότητα και καταδικάζει τους εργάτες και τις εργάτριες στην ανέχεια και τη φτώχεια. Τι να πρωτοπαλώσει μια εργατική οικογένεια με το φιλοδώρημα του 1€ και 15 λεπτά την ημέρα που προβλέπει η νέα ΕΓΣΣΕ για το 2008 και τα 0,93 λεπτά για το 2009; Ποιος αμφιβάλλει ότι ακόμα κι αυτά τα ψίχουλα θα εξανεμιστούν από τη συνεχιζόμενη άγρια ακρίβεια πριν τα πάρει ο εργαζόμενος στα χέρια του; Μόνο κατά το 12μηνο Φλεβάρη 2007 - Φλεβάρη 2008 οι αυξήσεις σε βασικά είδη πρώτης ανάγκης ήταν: στο ψωμί 15%, στα ζυμαρικά

21,3%, τυριά 14,4%, αυγά 13,6%, βούτυρο γάλακτος 29,6%, λαχανικά νωπά 13,5%, πετρέλαιο θέρμανσης 38,1%, βενζίνη 19%.

Η αλήθεια, το ΠΑΜΕ, οι αυξήσεις

Αλήθεια, θυμάστε το πώς κατακεραύνωναν οι "τοπικές" δυνάμεις του ΠΑΜΕ όποιον τολμούσε να μετακινήσει τις δυνατότητες αυξήσεων έξω από το βασικό μισθό; Τόνοι μελανιού κύθηκαν για να αποδείξουν (οι του ΠΑΜΕ) πως τα αιτήματα των εκπαιδευτικών, π.χ., για το μισθό είναι ανάξια λόγου γιατί εμπεριείχαν και τα 176 ευρώ.

Αλλά η ζωή προσγειώνει και η αλήθεια βοά. Στο Ριζοσπάστη (6/4/2008, σελίδα 10, άρθρο με υπογραφή Αναστασία Μοσχόβου) διαβάζουμε πως οι ταξικές δυνάμεις (δηλ. το ΠΑΜΕ) υπέγραψε αυξήσεις έως και 7% κόντρα ...στις συμβιβασμένες ηγεσίες.

Για φαντάσου! Έτσι μαθαίνουμε ότι η Ομοσπονδία Οικοδομών έφτασε το μεροκάματο στα 46,60 ευρώ (αύξηση 6%). Στη σύμβαση της ΠΕΦΣΕΕ (Φάρμακο) το επίδομα "ζύγισης" (επίδομα συνάδελφοι Σμπόνια Παπλωματά;) αυξήθηκε κατά 0,5 ευρώ! Φοβερό. Το επίδομα παιδικού σταθμού αυξήθηκε στα 280 μικτά και των βοηθών φαρμακείων από 14% σε 17%.

Στη Συλλογική Σύμβαση της Ομοσπονδίας Μισθωτών Τύπου Βιομηχανίας Χάρτου (μία σφραγίδα είναι) έφτασαν το μεροκάματα στα 33,50 ευρώ (αύξηση 7,5%). Η Πανελλήνια Ένωση Λιθογράφων υπέγραψε Σύμβαση για μεροκάματα που ξεκινούσαν από 31,53 ευρώ. Το Συνδικάτο Μετάλλου Πειραιά πήρε αύξηση 6,2%. Στην Ομοσπονδία Κλωστοϋφαντουργών-Ιματισμού-Δέρματος η αύξηση είναι 5-7% στο...ανθυγιεινό επίδομα (προσοχή! όχι στο μισθό).

Η Ομοσπονδία Συλλόγων Νοσηλευτών Ιδρυμάτων Ελλάδας (ΟΣΝΙΕ) απέσπασε (προσέξτε):

- Επέκταση του επιδόματος σπουδών.
- Αύξηση του επιδόματος τροφής κοντά 1 ευρώ τη μέρα.
- Αύξηση από 7% σε 8% το επίδομα βιβλιοθήκης.
- Αύξηση κοντά 5% το επιστημονικό επίδομα.

Είναι φανερό πως οι ταξικές δυνάμεις στην ΟΣΝΙΕ ασχολήθηκαν με τα επιδόματά τους. Αυτό μπόρεσαν, αυτό έκαναν, θα πείτε. Όμως: α) Δεν προκήρυσαν ούτε έναν αγώνα (ώσου να φτάσουν στις κλαδικές συμβάσεις). β) Δεν ζύμωσαν την κλαδική στους χώρους αλλά την πέρασαν στα κλεφτά, στα μουλκωτά. γ) Ασκούν δριμεία κριτική στη ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ για το ύψος των μεροκαμάτων-μισθών την ίδια στιγμή που πράττουν ακριβώς τα ίδια. Και το πλέον σημαντικό: Έχουν κηρύξει διαρκή αντεπίθεση σ' όλο το μέτωπο της ταξικής πάλης, με ανυπακοές, ανταρσίες και άλλα θεατροκωμικά, έβαλαν πλώρη για 1.400 ευρώ από 700 που είναι το κατώτατο μεροκάματο και την ίδια ώρα υπογράφουν ό,τι βρουν μπροστά τους.

Δύο τινά συμβαίνουν: Ή οι ταξικές δυνάμεις αλλοφρόνησαν ή τα πράγματα είναι "ζόρικα" και χρειάζεται να σοβαρευτούμε και ν' αγωνιστούμε.

(Την επόμενη φορά που οι εκπρόσωποι της ΕΣΑΚ/ΔΕΕ σε ΔΟΕ/ΟΛΜΕ, Κ. Παπλωματάς και Κ. Σμπόνιας, θα φοβερίζουν τον κόσμο ότι όπου ναναι φτάνει το... ΠΑΜΕ, να φροντίσουν να κρατάνε και τη Συλλογική Σύμβαση της ΠΟΘΑ (Θέαμα-Ακρόαμα), όπου οι εκπρόσωποί τους υπογράφουν αυξήσεις πάνω από την ΕΓΣΣΕ του 2007 μονάχα για όσους εργάζονται στη Λυρική Σκηνή, στο ΚΒΘΕ και στο Εθνικό Θέατρο...)

αντιστασιαστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντιστασιαστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντιστασιαστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντιστασιαστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος

Κι αυτό είναι ενδεικτικό για το τι αντιπροσωπεύουν οι λεγόμενες αυξήσεις των 4,48% για το 2008 και των 3,71% για το 2009. Στην πραγματικότητα τα ποσοστά αυτά οδηγούν σε νέα μείωση στους βασικούς μισθούς και το βασικό ημερομίσθιο.

Μετά τη συμφωνία, η οποία επικυρώθηκε στην ολομέλεια της διοίκησης της ΓΣΣΕ, το κατώτερο μεροκάματο και ο κατώτερος μισθός διαμορφώνονται ως εξής:

– Από την 1.1.2008 το κατώτερο μεροκάματο από 29,39€ διαμορφώνεται στα 30,40€ κι αυτά μικτά. Αντίστοιχα ο μισθός από 657,89€ διαμορφώνεται στα 681€ μικτά. Ο καθαρός μισθός που θα πάρει ο εργαζόμενος ανέρχεται στα 572€.

– Την 1.9.2008 το κατώτερο μεροκάματο διαμορφώνεται στα 31,32€ και ο μισθός στα 701€ μικτά.

– Η επόμενη αύξηση δίνεται την 1.5.2009 και το κατώτερο μεροκάματο θα ανέλθει στα 33,04€, ενώ ο μισθός στα 740 ευρώ μικτά.

Ικανοποιημένοι απ' αυτή την άθλια σύμβαση θγαίνουν οι μεγαλοκεφαλαιούχοι και η ικανοποίησή τους δεν κρύβεται. Ο Δ. Δασκαλόπουλος, πρόεδρος του ΣΕΒ, δήλωσε ότι «πετύχαμε ένα σύγχρονο σύμφωνο εργασιακής ειρήνης και κοινωνικής συνοχής». Δικαιολογημένα ο εκπρόσωπος

του ΣΕΒ αισθάνεται ευτυχής, αφού για δύο χρόνια ακόμα διασφάλισε την εργασιακή ειρήνη, εγγύηση για αδιατάρακτη συσσώρευση ακόμα περισσότερου πλούτου σε βάρος των εργαζομένων.

Την ικανοποίησή του εξέφρασε επίσης και ο πρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ Ασημακόπουλος, ο οποίος στη νέα ΕΓΣΣΕ αναγνώρισε την «καλύτερη σύμβαση των τελευταίων χρόνων», διευκρινίζοντας ταυτόχρονα την ανάγκη οι κλαδικές συμβάσεις «να μην υπερβούν τα όρια αυτά», καθώς και ο πρόεδρος των εμπόρων Αρμενάκης, ο οποίος με ανακούφιση αναφώνησε «πρωτάνευσε η δημιουργία ηρεμίας στην αγορά»!

Οι εργοδοτικοί, λοιπόν, φορείς έχουν κάθε λόγο να πανηγυρίζουν για το κλείσιμο της ΕΓΣΣΕ με το συγκεκριμένο περιεχόμενο. Καθώς επίσης και η κυβέρνηση, η οποία πιεσμένη από το απεργιακό μέτωπο των εργαζομένων για την υπεράσπιση της κοινωνικής ασφάλισης, ξεπέρασε τον κίνδυνο ενός νέου απεργιακού γύρου χωρίς να υποστεί στραπάτσα η εισοδηματική της πολιτική.

Ποιοι ήταν όμως οι λόγοι που οδήγησαν κυρίως την ΠΑΣΚΕ στην υπογραφή της νέας ΕΓΣΣΕ σ' αυτό το χρονικό διάστημα και μ' αυτό το κατάπτυστο περιεχόμενο;

Η διαπραγμάτευση για την ΕΓΣΣΕ ξεκίνησε μήνες πριν. Θα μπορούσε να παραταθεί για αρκετό διάστημα ακόμα, προκειμένου να αξιοποιηθεί η αγωνιστική κινητοποίηση των εργαζομένων με επίκεντρο το αντιστασιαστικό νομοσχέδιο.

Ωστόσο, η ΓΣΕΕ έσπευσε, προτού καν κλείσει το απεργιακό μέτωπο, να έρθει σε συμφωνία με τις εργοδοτικές οργανώσεις. Ήδη μέρες πριν την κοινοποίηση της συμφωνίας, αρκετές εφημερίδες γνώριζαν ότι οι δυο πλευρές είχαν ήδη συμφωνήσει και μάλιστα προέβαιναν σε σχολιασμούς σχετικά με το περιεχόμενο της (π.χ. Ελευθεροτυπία). Η ΠΑΣΚΕ δεν είχε καμιά πρόθεση να δοθεί μια αποφασιστική μάχη για να μην περάσει το αντιστασιαστικό νομοσχέδιο. Το απεργιακό μέτωπο, κυρίως των δύο ομοσπονδιών ΠΟΕ-ΟΤΑ και ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ, όσο σημαντικό κι αν ήταν, δεν μπορούσε αντικειμενικά από μόνο του να ανατρέψει τα αντιστασιαστικά σχέδια της κυβέρνησης.

Μια νικηφόρα έκβαση θα μπορούσε να εξασφαλισθεί μόνο στο βαθμό που το απεργιακό μέτωπο ενισχούνταν αποφασιστικά και από άλλες, ιδιαίτερα μεγάλες ομοσπονδίες. Αυτό βέβαια δεν έγινε.

Η ΠΑΣΚΕ συντήρησε έναν απεργιακό αγώνα στα πλαίσια και τα όρια των αντιπο-

Οι τραμπουκισμοί είναι αριστερή Απάντηση στην “Αυτόνομη Παρέμβαση”

**«Κρείττον σιγάν»
(Καλύτερα να σωπαινεϊς)**

Εκτίθεται η Αυτόνομη Παρέμβαση (Συνασπισμός) όταν αναφέρεται στις Συσπειρώσεις-Παρεμβάσεις Εκπαιδευτικών με αφορμή τους τραμπουκισμούς του μέλους της Θάνου Βασιλόπουλου στο Σύνταγμα (12-3-2008), διότι δε λέει λέξη για την ταμπάκαρα, τη στιγμή μάλιστα που δεκάδες απεργοί ήταν αυτήκοοι και αυτόπτες μάρτυρες ενός εκτός εαυτού συνδικαλιστή-μέλους του Συνασπισμού που το παίζει “θεματοφύλακας των μικροφώνων της ΓΣΕΕ”. Αλλά ας προσπεράσουμε τις προσωπικές φασιστοειδείς συμπεριφορές, αφού άβυσσος η ψυχή του ανθρώπου.

Η Αυτόνομη Παρέμβαση-Συνασπισμός (στη Α' βαθμια εκπαίδευση υπέκλεψαν το όνομα των Παρεμβάσεων) είναι η παράταξη η οποία κόπτεται για τη μονοστόχευση στο νεοφιλελευθερισμό. Μόνο που η μνήμη είναι “τυραννική”.

Σ' όλη την περίοδο του Σημιτικού εκσυγχρονισμού, όταν καταβαθρώνονταν εργασιακά-ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά δικαι-

ώματα η Αυτόνομη Παρέμβαση σε ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ, ΚΕΔΚΕ, ΤΕΔΚΝΑ, Ομοσπονδίες ήταν προνομιακός συνομιλητής της ΠΑΣΚΕ, με την οποία και μοιράζονταν έδρες, θώκους και προεδρεία.

Αλήθεια δεν είναι πως οι Καλύβης (ΓΣΕΕ) και Βρεττάκος (ΑΔΕΔΥ) ψηφίζονται επί σειρά ετών από την ΠΑΣΚ σε θέσεις αντιπροέδρων και γραμματέων;

Και δεν είναι επίσης αλήθεια πως ούτε μία, επαναλαμβανόμε, ούτε μία φορά όλα μαζί και ο καθένας χωριστά δεν επέτρεψαν στις Παρεμβάσεις-Συσπειρώσεις-Κινήσεις να μιλήσουν σε απεργιακές συγκεντρώσεις όταν και οι πέτρες της... Σταδίου γνωρίζουν ποιος αγωνιά και αγωνίζεται πρωτοπόρα για τις απεργίες και τις κινητοποιήσεις;

Εκτίθεται η Αυτόνομη Παρέμβαση διότι όλο το “ασφαλιστικό διάστημα” δεν παρουσίασε κανένα αξιόπιστο αγωνιστικό πρόγραμμα, ενώ φροντίζει επιμελώς να κρύβεται πίσω από τις “φούστες” των ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ.

Οι άνθρωποι έχουν τόσες θέσεις όσοι είναι και οι χώροι στους οποίους δραστηριοποιούνται, ενώ στο ίδιο το ασφαλιστι-

λιευτικών αναγκών του ΠΑΣΟΚ και όχι στη βάση και την προοπτική της ανατροπής του αντισσφαλιστικού νομοσχεδίου.

Τέσσερα χρόνια το ΠΑΣΟΚ ασκούσε κριτική στην κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας για ολιγωρία και ατολμία, ενθαρρύνοντάς την να προχωρήσει στην «επίλυση» του ασφαλιστικού. Στην πιο κρίσιμη φάση του αγώνα ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ ανέλαβε τη «δέσμευση» της κατάργησης του νόμου μόλις έλθει στην Κυβέρνηση. Μ' άλλα λόγια προδίκασε την ήττα του απεργιακού αγώνα και προβλήθηκε ως εγγυητής των ασφαλιστικών κατακτήσεων των εργαζομένων, υπό την προϋπόθεση και τον όρο να αναλάβει στις επόμενες εκλογές τη διακυβέρνηση της χώρας.

Επανάλαβε ακριβώς το ίδιο κόλπο του Α. Παπανδρέου λίγο πριν την ψήφιση του ν. Σιούφα. Κι αυτός «δεσμεύτηκε» να καταργήσει το νόμο μόλις έλθει στην κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ. Όμως, ακριβώς αντίθετα, όχι μόνο δεν τον κατάργησε, αλλά τον εφάρμοσε κατά γράμμα και επιπλέον τον ενίσχυσε με μια σειρά υπουργικές αποφάσεις.

Η ΠΑΣΚΕ ακριβώς σ' αυτή τη λογική δε θέλησε να κλιμακώσει τις απεργιακές κινητοποιήσεις. Απέφυγε πολύ περισσότερο να συνδέσει τον αγώνα αυτό με τη

διεκδίκηση της ΕΓΣΣΕ έστω και με το πλαίσιο που αρχικά πρόβαλε. Γι' αυτό άρνησαν κι ενώ οι εργαζόμενοι βρίσκονταν στους δρόμους, προχώρησε στην κατάπτυστη συμφωνία με τις εργοδοτικές οργανώσεις και το κλείσιμο της ΕΓΣΣΕ, εξοβελίζοντας από το προσκήνιο τον απρόβλεπτο παράγοντα και μάλιστα την ίδια στιγμή που στη Βουλή συνεχίζονταν η συζήτηση που προκάλεσε το ΠΑΣΟΚ μετά την κατάθεση πρότασης δυσπιστίας, με επίκεντρο την κοινωνική και οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, αποκαλύπτοντας έτσι, για άλλη μια φορά, το αληθινό περιεχόμενο της πολιτικής του ΠΑΣΟΚ.

Η ΠΑΣΚΕ σ' αυτή τη μεθόδευση βρήκε ενεργό συμπαραστάτη τη ΔΑΚΕ. Σ' αυτήν ακούμπησε και μαζί πορεύτηκαν θυσιάζο-

ντας στο βαθμό της κερδοφορίας του κεφαλαίου για δυο χρόνια ακόμα και την πιο μικρή δυνατότητα βιοπορισμού των εργαζομένων. Η ΔΑΚΕ σ' όλο το προηγούμενο διάστημα υπονόμωσε μ' όλα τα δυνατά μέσα τον απεργιακό αγώνα. Στάθηκε στο πλευρό της κυβέρνησης και των εργοδοτών.

Η ΔΑΚΕ απ' την πρώτη στιγμή επεδίωξε να τελειώσει όσο το δυνατό πιο σύντομα ο απεργιακός αγώνας, ιδιαίτερα των δύο ομοσπονδιών ΓΕΝΟΠ - ΔΕΗ και ΠΟΕ - ΟΤΑ κι ακόμα να κλείσει ταυτόχρονα η ΕΓΣΣΕ στα πλαίσια της εργοδοτικής και κυβερνητικής πολιτικής.

Έτσι το μπλοκ ΠΑΣΚΕ - ΔΑΚΕ για άλλη μια φορά λειτούργησε ως δούρειος ίππος στο σ.κ.

αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος

πρακτική;

κό πρόβλημα ο κεντρικός τους εκπρόσωπος στην ΑΔΕΔΥ (Ηλίας Βρεττάκος) διατυμπανίζει πως η τοποθέτηση των αποθεματικών στο χρηματιστήριο έχει και ρίσκο γιατί ο καπιταλισμός έχει ρίσκο!

Δεν είναι αλήθεια, επίσης, ότι ο αντιπρόσωπος της Α.Π. στο ΤΕΑΔΥ ψήφισε, όπως άλλωστε και οι εκπρόσωποι των ΔΑΚΕ, ΠΑΣΚΕ και ΕΣΑΚ-ΓΙΑΜΕ, να πάνε τα αποθεματικά στην Ακρόπολις-Χρηματιστηριακή και να χάσει το ταμείο ένα σωρό χρήματα;

Δεν είναι αλήθεια ακόμα πως οι κήρυκες της φαρδιάς δημοκρατίας στο 33ο συνέδριο της ΑΔΕΔΥ πήραν τη 2η έδρα στην ΕΕ της ΑΔΕΔΥ με υπόλοιπο 3 ψήφων, ενώ οι Παρεμβάσεις είχαν 4 (τέσσερις); Τότε χρησιμοποίησαν τον Παπασπύρο (ΠΑΣΚ), τους Ηλιοπούλου-Αντωνάκο (ΔΑΚΕ), ακόμα και τις σοφές συμβουλές του Α. Μητρόπουλου, για «να αποδείξουν» πως το 3 είναι μεγαλύτερο του 4! Τώρα προέχουν οι κοινοί αγώνες;

Αγαπητοί συνάδελφοι της Αυτόνομης...

Οι άνθρωποι και οι ιδέες τους ορίζονται από τη ζωή και την πράξη. Εμείς, ακόμα και όταν μιλάμε «με τραχιά φωνή κεραυνώνοντας τον κόσμο» (Μαγιακόφσκι) δεν έχουμε πέντε-έξι

γλώσσες. Άλλη για τ' αλώνια και άλλη για τα συνδικαλιστικά σαλόνια. Τους τραμπουκισμούς του Συντάγματος από το Θ. Βασιλόπουλο τους προσπερνάμε, άλλωστε «ο καθείς και τα όπλα του». Ο νους μας είναι στους αγώνες, μονοσήμαντα και κυριαρχικά είναι στις ανάγκες και την ενότητα των εργαζομένων, στο δίκαιο των αδύναμων και στα δημοκρατικά δικαιώματα.

Πάει πολύ όμως να υψώνουν τη φωνή τους όσοι τρίβονται στα πόδια της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας «σαν χαδιάρες γάτες» (Κατσαρός). Μαθήματα παίρνουμε από το δίκιο του απεργού και την υψωμένη γροθιά του διαδηλωτή. Τελεία και Παύλα.

Υ.Γ Για την ιστορία σημειώνουμε πως οι τραμπουκισμοί του Θ. Βασιλόπουλου ενάντια σε μέλη των Παρεμβάσεων-Συσπειρώσεων-Κινήσεων στο Σύνταγμα έγιναν με αυτήκοους και αυτόπτες μάρτυρες εκπαιδευτικούς και μη. Λίγα μέτρα πιο πέρα από τις εξέδρες δεκάδες εκπαιδευτικοί είχαν καταλάβει τα γραφεία του ΤΕΑΔΥ και αναρτούσαν πανό ενώ εξελίσσονταν η συγκέντρωση στο Σύνταγμα. Για όλους όσοι συμμετείχαν στα δρώμενα έγινε φανερό πως η κίνηση του Θ. Βασιλόπουλου είχε την ανοχή και στήριξη των προεδρείων ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ.

Χωρίς πρόθεση «βεντένας» πρέπει να πούμε πως στην επόμενη στροφή, όπου οι γραφειοκράτες θα ξεπουλούν τα πάντα, το θυμωμένο ποτάμι των απεργών δεν θα σιωπήσει και δεν θα παραιτηθεί. Και τότε οι Ηρακλειδείς του στέμματος θα αναγκαστούν να καταπιούν τη γλώσσα τους.

αντιστασιαστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντιστασιαστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντιστασιαστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντιστασιαστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος

Η Αυτόνομη Παρέμβαση, παρά το γεγονός ότι δε συναίνεσε στη συμφωνία και υπογραφή της ΕΓΣΣΕ, φέρει τεράστιες ευθύνες. Συμπορευτήκε με την ΠΑΣΚΕ και ΔΑΚΕ στο σκ, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην παγίωση μιας καθαρής πολιτικής ταξικής συνεργασίας. Υπηρέτησε τις λογικές του διαλόγου, του κοινωνικού εταιρισμού, της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας, έβαλε πλάτη για το πέρασμα των αντεργατικών εργασιακών σχέσεων, προσαρμόσε τα αιτήματα των εργαζομένων στις πολιτικές κυβέρνησης και εργοδοτών. Μετά τη συμφωνία για την υπογραφή της ΕΓΣΣΕ ο Α. Καλύβης, γραμματέας της ΓΣΕΕ και επικεφαλής της Αυτόνομης Παρέμβασης, διατύπωσε τη «ριζική του διαφωνία» χαρακτηρίζοντας τη νέα ΕΓΣΣΕ «ολέθριο λάθος της ΓΣΕΕ»! Η υπογραφή βέβαια της ΕΓΣΣΕ δεν αποτελεί λάθος, αλλά τη φυσική συνέπεια της πολιτικής των παρατάξεων ΠΑΣΚΕ - ΔΑΚΕ, κι αυτό ο Α. Καλύβης το συγκαλύπτει, συγκαλύπτοντας ταυτόχρονα το παρελθόν και το παρόν της ίδιας της παρατάξης που ανήκει.

Το ΠΑΜΕ κατήγγειλε τη νέα ΕΓΣΣΕ ως προϊόν «αθλών παζαριών» και ο εκπρό-

σωπός του στη ΓΣΕΕ Πέρρος δήλωσε ότι όποιος την υπογράψει «έχει βαριές εγκληματικές ευθύνες και θα το πληρώσει».

Τι κλαδικές συμβάσεις υπογράψει όμως το ΠΑΜΕ στις ομοσπονδίες που ελέγχει και που, κατά τα λεγόμενά του, αποτελούν την ατμομηχανή, τα πρότυπα του ταξικού σκ; Ακριβώς τις ίδιες. Αυτό επιβεβαιώνουν τα πραγματικά και αδιάψευστα γεγονότα εδώ και χρόνια. Πιο συγκεκριμένα τα τελευταία 3 χρόνια οι ομοσπονδίες Λογιστών, Οικοδόμων, Τύπου και Χάρτου, Φάρμακο κ.λπ. υπογράφουν

κλαδικές συμβάσεις στο ύψος των συμβάσεων που υπογράφουν οι εργατοπατέρες της ΠΑΣΚΕ - ΔΑΚΕ - Αυτόνομης Παρέμβασης.

Κι ακόμα χειρότερα, οι ελεγχόμενες ομοσπονδίες από το ΠΑΜΕ καταφεύγουν στην υπογραφή κλαδικών συμβάσεων χωρίς ουσιαστικό μαζικό απεργιακό αγώνα και σε σημαντικό βαθμό προσφεύγοντας στη διαιτησία.

Προς τι λοιπόν οι ανέξοδοι και κούφιοι φραστικοί λεονταρισμοί; Σε ποιον απευθύνονται; Ποιους μπορούν να πείσουν; Το ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα μετρούσε πάντα τα λόγια του και κύρια εστίαζε στη δράση και μάλιστα την ουσιαστική, φροντίζοντας αυτή η δράση και τα αποτελέσματά της να βρίσκονται σε αντιστοιχία με τα λόγια. Αυτό το χαρακτηριστικό το ΠΑΜΕ το έχει απωλέσει προ πολλού.

Τα τελευταία γεγονότα που διαδραματίστηκαν τόσο για το ασφαλιστικό όσο και για την ΕΓΣΣΕ πιστοποιούν για πολλοστή φορά την ανάγκη της ενίσχυσης των πραγματικών συνεπών συνδικαλιστικών δυνάμεων, τη διαμόρφωση προϋποθέσεων και όρων για την ανασυγκρότηση του σ.κ.

Νέα Απώλεια εισοδήματος για τους εκπαιδευτικούς το 2008 μετά τις «αυξήσεις» που ανακοίνωσε η κυβέρνηση

Πληθωρισμός, εισφορές και φόροι «ροκανίζουν» 2% - 3,5% τους μισθούς στο Δημόσιο. Η μείωση του εισοδήματος που ξεκινά από 270 ευρώ φτάνει και τα 640 € ετησίως. Μεγάλοι χαμένοι όσοι έχουν πολλά έτη υπηρεσίας και επιδόματα.

Όπως ανακοίνωσε η κυβέρνηση, φέτος οι αυξήσεις θα δοθούν σε δύο δόσεις και συγκεκριμένα 2,5% αναδρομικά από 1ης Ιανουαρίου και 2% από 1ης Οκτωβρίου.

Λαμβάνοντας υπόψη πως οι αυξήσεις για άλλη μία φορά θα δοθούν μόνο στο βασικό μισθό (όπου θα ενσωματωθεί και το 1/3 του κινήτρου απόδοσης) και ότι σημαντικό τμήμα «πάει» σε εισφορές και φόρους, είναι σαφές πως στην πράξη ο εργαζόμενος έχει απώλειες στο πραγματικό του εισόδημα.

Εκπαιδευτικός με 25ετή υπηρεσία και βασικό μισθό 1.391 ευρώ θα πάρει αύξηση 35 ευρώ τον μήνα από 1ης Ιανουαρίου και 64 ευρώ από 1ης Οκτωβρίου. Μεσοσταθμικά, η αύξηση διαμορφώνεται στα 42 €, δηλαδή είναι 3%. Αυτό σημαίνει πως φέτος ο συγκεκριμένος εργαζόμενος θα πάρει επιπλέον 586 €. Ωστόσο, τα 288 ευρώ θα πάνε σε φόρους (29%) και ασφαλιστικές εισφορές (20%), άρα η καθαρή αύξηση είναι 298 €, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 2%. Με δεδομένο πως αυτή τη στιγμή ο πληθωρισμός είναι 4,5%, μιλάμε για 2,5%

μείωση του πραγματικού εισοδήματος. Επομένως, ο συγκεκριμένος εκπαιδευτικός στην πράξη θα δει το πραγματικό εισόδημα να μειώνεται κατά 475€ το χρόνο ή αλλιώς κατά 40€ το μήνα.

Κάνα ουσιαστικό όφελος δεν θα φέρει σε μεγάλο μέρος των δημοσίων υπαλλήλων και η ενσωμάτωση του 1/3 του κινήτρου απόδοσης στο βασικό μισθό. Για παράδειγμα, δημόσιος υπάλληλος Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης θα δει να ενσωματώνεται στο μισθό του το ποσό των 50 €. Στην περίπτωση αυτή θα πάρει αύξηση λίγο πάνω από 100 €, αν υπολογιστούν και τα δώρα. Ωστόσο, μετά την ενσωμάτωση του κινήτρου απόδοσης θα πληρώσει επιπλέον 120 € για ασφαλιστικές εισφορές το χρόνο, άρα δεν έχει κανένα όφελος.

Πρόσθετη μείωση του πραγματικού τους εισοδήματος έχουν οι Δ.Υ. και από την αύξηση των εισφορών τους στο Μ.Τ.Π.Υ. (του οποίου το μέλλον, σύμφωνα με τις αντιστασιαστικές κυβερνητικές επιδιώξεις, είναι αβέβαιο), με αιτιολογία ένα ποσό 140 € που θα μπει στη σύνταξη σε 5 δόσεις! Η κράτηση μάλιστα γίνεται αναδρομικά από 1/7/07, δηλαδή πολύ πριν δοθεί οποιαδήποτε αύξηση στους συνταξιούχους!

αντισφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος

SICKO

Σήκω και Τρέξε

Το τελευταίο ντοκιμαντέρ του Μάικλ Μουρ, με τον τίτλο SICKO, μοιάζει με μελλοντολογικό θρίλερ, μοιάζει με κακό εφιάλτη, με μια απίστευτη ιστορία καθημερινής τρέλας. Δεν είναι τίποτα απ' όλα αυτά. Είναι η πραγματικότητα, ωμή και αποτρόπαια, στο σύστημα υγείας της κραταιάς πλανηταρχίας, που μπορεί να στραγγαλίζει όλη την ανθρωπότητα και να αφήνει το 1/5 των πολιτών της χωρίς καν την υποψία μιας στοιχειώδους υγειονομικής περίθαλψης και τα υπόλοιπα 4/5, έρμαια ενός αδηφάγου ιδιωτικού ασφαλιστικού συστήματος. Αποτέλεσμα, το 1/5 – οι εντελώς απόκληροι – αυτοί που επανδρώνουν τα τάγματα των απανταχού μισθοφόρων της *raja Americana*, που μένουν σε τροχόσπιτα, που πλένουν τζάμια και τσακίζονται από τον 45^ο όροφο των ουρανομήκων νεοϋρκέζικων πύργων, που επιστρέφουν ψυχασθενείς και σακάτηδες από τα πεδία των διηπειρωτικών «αντιτρομοκρατικών» εκκαθαρίσεων, να ράβουν μόνοι τους τα τραύματά τους. Στην κυριολεξία. Γιατί τα εξωτερικά ιατρεία των πάλαι ποτέ δημόσιων νοσοκομείων, διαθέτουν τις βελόνες και τις κλωστές τους πανάκριβα. Για τραυματίες με ευαίσθητη πέτσα και ακόμη πιο ευαίσθητο βαλάντιο. Όσο για τα 4/5; Αυτοί μετρούν με τη ζωή τους την αναληγσία των παραμάγαζων ιδιωτικής ασφάλισης,

που όταν το φέρει η ανάγκη, μετά από χρόνων εισφορές, ανακαλύπτουν στα ψιλά γράμματα, πως όχι μόνο δεν ταιριάζεις στις προδιαγραφές των 'έξυπνων' συμβολαίων τους, αλλά ούτε καν το τελευταίο νόμισμα για τον περατάρη στο επέκεινα δεν σου χαρμίζουν.

Αυτό είναι το άμεσο μέλλον που μας επιφυλάσσουν κι εδώ.

Είναι το αύριο των οικοδόμων, των υποαπασχολούμενων, των ωρομίσθιων, που η ασφαλιστική μεταποίηση έκρινε ότι τα 50 ένησημα, αν γίνουν 100 – βάλτε τώρα που γυρίζει – θα ξωπετάξουν αρκετούς από το δικαίωμα στην περίθαλψη, και θα απαλείψουν έτσι δια παντός αυτή την αισχρή εικόνα των ράντσων στα δημόσια νοσοκομεία. Με ένα σμπάρο, δυο τρυγόνια. «Τόση καλοσύνη, γύρω μου κι εντός», που έγραφαν και στους τοίχους της Μακρονήσου.

Αυτό είναι το παρόν των άνεργων, των ανασφάλιστων, των «με σύμβαση έργου», των παιδιών μας δηλαδή. Είναι το αύριο όλων μας.

Η φρίκη που περιγράφει το Sicko (μτφρ: Παλαβιάρης, αρρωσιάρης) είναι το μεταρρυθμιστικό δώρο των Δαναών, που ήρθαν για να φύγουν, αλλά πριν φύγουν σκοπεύουν να εξοφλήσουν καμπόσα υπεσχεμένα: διάλυση της κοινωνικής

γράφει η Νίνα Γεωργιάδου

ασφάλισης, εκποίηση του δημόσιου πλούτου, το νέο Καποδίστρια, τη νέα κολοσκοποίηση της παιδείας, ό,τι δεν πρόκαμαν δηλαδή οι προηγούμενοι.

Όχι μόνο φοβού, αλλά να τρέμεις σύγκορμος. Γιατί έχουν υπογράψει γραμμάτια οι πλασιέδες της ιδιωτικής ασφάλισης για επωφελείς πωλήσεις του σκάρτου εμπορεύματος, αυτού που δε σε χωράει στα ψιλά γράμματα των συμβολαίων του.

Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια εναλλάσσονται στις ζεστές καρέκλες της εξουσίας με διαφορετικές ταμπέλες και πλαστικά σημαϊάκια, με την ίδια όμως επιμονή. Να ισοπεδώσουν κάθε έννοια εργασιακού δικαιώματος και κοινωνικής ασφάλισης. Με τους Σιούφα και Ρέππα – τις πρώτες κοπτοραπτούδες της ασφαλιστικής κουρελούς – αύξησαν τα χρονικά όρια του μαγανοπήγαδου, μείωσαν τις συντάξεις, επέβαλαν 25% συμμετοχή στα φάρμακα. Τώρα, οι νέες κορδελιάστρες σαλαμοποιούν τα ταμεία, μειώνουν κι άλλο τις συντάξεις, με τελική προσδοκία τη μετατροπή τους σ'ένα βοήθημα δαπανών κηδείας, χτυπούν τη μητρότητα, και ελαχιστοποιούν την προσδοκία των άνεργων νέων για

αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος
αντισσφαλιστική
καταιγίδα
και απάντηση του
κινήματος

μια θέση στον ήλιο, αφού για τα περήφανα γηρατεία επιμηκύνεται ο εργασιακός βίος.

Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια ξεπουλούν το δημόσιο πλούτο, από τα σπήλαια ως τα λιμάνια, ταιΐζουν το Μινώταυρο της ακρίβειας με τη δική μας απόγνωση, πετάνε στα αζήτητα τους νέους ανθρώπους, που δεν μπορούν πια, ούτε πάμφθηνα να πουλήσουν την εργατική τους δύναμη σ' αυτή τη μαύρη αγορά εργασίας και τσακίζουν ένα-ένα τα εργασιακά μας δικαιώματα.

Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια μας βρήκαν μπόσικους. Παραδομένοι στην απάθεια του «δε βαριέσαι» και τη μιζέρια του «εγώ θα τη βολέψω», φτάσαμε στο σημείο να αγωνιζόμαστε, όχι για να καλυτερέψουμε τη ζωή μας, αλλά για να μην την πάμε από το κακό στο χειρότερο. Μας βρήκαν μπόσικους και βγήκαν οι ελάχιστοι και οι ολίγιστοι, αυτοί, που κάτω από άλλες κοινωνικές συγκυρίες θα ήταν ανύπαρκτοι, βγήκαν στον απρό της εξουσίας και διεκπεραιώνουν υπεσχεμένα.

Στο ασφαλιστικό, στόχος τους να μας κάνουν όλους πελάτες των ιδιωτικών ασφαλιστικών. Να συγκεντρώσουν τον πλούτο όλων των ταμείων –το δικό μας δηλαδή ιδρώτα– σε μια μεγάλη δεξαμενή, απ' όπου θα μπορούν με μεγαλύτερη ευκολία και αδιαφάνεια να τζογάρουν και να μιζώνονται. Και πάνω απ' όλα να φτηνύνουν κι άλλο το κόστος της εργατικής μας δύναμης, κλείνοντας πονηρά το μάτι στους εισφοροληστές και βαπτίζοντας την απόλυτη και κωρίς όρους εκμετάλλευση, ανταγωνιστικότητα.

Αυτό το νομοέκτρωμα, αν δεν ανατραπεί με αγώνες, θα είναι το σάβανο μας. Μέσα σε 228 σελίδες και 154 άρθρα, επιχειρούν να τυλίξουν τους αγώνες δεκαετιών – από την εποχή της γκιλοτινας του 19ου αιώνα, που όμως δεν εμπόδιζε τους πρωτοπόρους της ιστορίας να παλέψουν για την κοινωνική ασφάλιση. Επιχειρούν να απεμπολίσουμε την ανάγκη να γερνάμε κωρίς να ζητιανεύουμε, να αρρωσταίνουμε, κωρίς να τρέμουμε το κόστος της περιθαλψής. Να είμαστε αλληλέγγυοι στις προηγούμενες γενιές των απόμαχων της δουλειάς και τις επόμενες, που τους καρτερά με όρους δουλοπαροικίας.

Και τη στιγμή που υποθηκεύεται η ίδια η ζωή μας, γιατί η κοινωνική ασφάλιση είναι ακριβώς αυτό, δικαίωμα στη ζωή μετά το άρμεγμα του εργασιακού βίου και σχετικά (πολύ σχετικά) αξιοπρεπής περιθαλψη, βγήκαν τα μπακαλοδέφτερα για να μας πείσουν ότι τα μουλάρια πρέπει να γυρνάνε στο μαγγανοπήγαδο μέχρι να ψοφή-

σουν, ότι ο προγραμματισμός τεκνοποίησης προσδιορίζεται για μετά τα τριάντα σ' αυτή τη χώρα της δημογραφικής ερήμωσης. Ότι τα λαμόγια της εισφοροκλοπής και οι κουμπάροι των δομημένων δικαιώνονται από την ιστορία, ότι αυτοί ακριβώς που με τη χρηστή διοίκηση τίναν τα ταμεία στον αέρα με άτοκες εκχωρήσεις και θαλασσοδάνεια, είναι, ακριβώς αυτοί, οι αρχάγγελοι της εξουσίανσης, ότι τα βαρέα και ανθυγιεινά μπορούν να βαφτιστούν μ' ένα άρθρο, ελαφρά και υγιεινά, ότι η αγρότισσα δεν ψήνεται αρκούντως ως τα εξήντα της και χάριν της «ισότηας» πρέπει να πάει με την τσάπα στον άλλο κόσμο και ότι το ταμείο «αλληλεγγύης», το στηριγμένο στην έμμεση φορολογία και τη συναίνεση του ξεπουλήματος

διο συμφιλιώνει τον εργασιακό με τον οικογενειακό βίο και επικυρώνει την ισότητα.» !!!

«Ογιά ωρέ» που θα 'λεγε και ο Σκαρίμπα.

Και πατάνε το κουμπί του κοινωνικού αυτοματισμού και επιχειρούν, με όρους κανιβαλισμού, να στρέψουν τον ένα κλάδο εργαζομένων απέναντι στον άλλο.

Λοιπόν, ας προσδιορίσουμε εμείς τον κοινωνικό αυτοματισμό με άλλα χαρακτηριστικά. Ας είναι κοινωνικός αυτοματισμός η κοινωνική συσπείρωση και η αντίσταση απέναντι στη συντριβή των εργασιακών μας δικαιωμάτων. Ας είναι κοινωνικός αυτοματισμός, όχι η επίθεση στους εναερίτες της ΔΕΗ για το δίκαιο απεργιακό τους αγώνα, αλλά σ' αυτούς που θυθί-

« Το νομοέκτρωμά τους είναι αλητεία. Δουλειά ως τα γεράματα, συντάξεις ασιτίας

του δημόσιου πλούτου (ό,τι απέμεινε δηλαδή), δεν είναι ταμείο κοινωνικής αλληλο-υπονόμευσης.

Και όλη την αθλιότητα, τη βαπτίζουν έγνοια και φροντίδα για το ασφαλιστικό. Όμως η φιλεσπλαχνία τους μοιάζει με αυτή του Μαγγίνα προς τους μετανάστες. Και πάντως δεν ακουμπά τα όργανα καταστολής και τους δικαστικούς, ούτε βεβαίως βεβαίως βουλευτές και υπουργεύσανες. Η εξουσία φυλάει πάντα για τους εκλεκτούς της μια καλύτερη λύση...

Με άλλο νομοσχέδιο που κατέθεσαν στη Βουλή, μόλις στις 12 Μάρτη, μέσα στην καρδιά των κινητοποιήσεων για το ασφαλιστικό, και με απόλυτη μυστικότητα, προβλέπεται αποχώρηση δικαστικών από την υπηρεσία με 13 χρόνια δουλειάς και επτά πλασματικά χρόνια, κωρίς εισφορές. Έτσι, αυτοί που μετατρέπουν την τυφλή –έτσι κι αλλιώς– δικαιοσύνη, σε θεόστραβη όταν πρόκειται για τις μεγάλες υποθέσεις διαπλοκής, υπεξαίρεσης δημόσιου χρήματος, απαγωγές και παρακολουθήσεις πολιτών, επιβραβεύονται και για πολλοστή φορά δωροδοκούνται.

Και όταν για όλη αυτή την αθλιότητα, συναντούν αντιστάσεις, επιστρατεύονται, δια μίαν εις έτι φορά, ξανά μανά δηλαδή, κοινωνικοί διάλογοι, διατεταγμένα φερέφωνα, εθνικοί κίνδυνοι, ό,τι διαθέτει το παλιό, καλό, δοκιμασμένο συνταγολόγιο της μαζικής κουλτούρας.

Και να και η Φάνη στο γυαλί! Μετά το "live your myth in Greece", η νέα ιστορική λεζάντα: «...το νέο ασφαλιστικό νομοσχέ-

ζουν σε όλο και βαθύτερο σκοτάδι τον κόσμο της δουλειάς και προκαλούν ένα μόνιμο black out στις κοινωνικές μας προσδοκίες. Ας είναι κοινωνικός αυτοματισμός, όχι η επίθεση στους οδοκαθαριστές, αλλά σ' αυτούς που βρωμίζουν τον κόσμο με πολιτικές-σκουπίδια και πετάνε τις ζωές και τις ελπίδες μας στη μεγάλη χωματερή της απληστίας τους.

Γιατί αλλιώς δε γίνεται. Παραλάβαμε από τους γονείς μας τη σχετική εργασιακή αξιοπρέπεια. Του οκτώρου, της σταθερής δουλειάς και της καθολικής ασφάλισης. Αν τα αφήσουμε όλα φτερό στον άνεμο της άγριας εκμετάλλευσης, θα είμαστε ανάξιοι κληρονόμοι μιας κοινωνικής υπόθεσης που κόστισε αγώνες, απολύσεις και αίμα. Αν δεν λυπόμαστε τους εαυτούς μας υποθηκεύοντας τις ζωές μας, ας ντραπούμε τουλάχιστον τα παιδιά μας, υποθηκεύοντας το μέλλον τους.

Μόνο έτσι, μέσα στην καρδιά του Μάρτη, που θα στήνονται οι εξέδρες των πανηγυρικών δεκάρικων, και θα κορδώνονται πάνω τους οι εθνοσωτήρες, έχοντας στην τσέπη τα σκονάκια του ΣΕΒ και το μενού απ'τα μεγάλα φαγοπότια, εμείς θα μπορούμε να λέμε ότι δεν είμαστε ραγιαδες.

Γιατί στο νέο κοτζαμπασισμό δεν σταθήκαμε σκυφοί, πιστοί στο «σφάξε με αγά μου ν' αγιάσω»

Όσο είναι καιρός, sicko, σήκω και τρέξε, να βγούμε στους δρόμους πριν μας πετάξουν.

<http://www.youtube.com/watch?v=g7X9vD4vh8k>

Το μέτωπο της ανώτατης εκπαίδευσης δεν μπορεί να περιμένει

γράφει ο **Λάζαρος Απέκης**,
πρόεδρος της ΠΟΣΔΕΠ

Να αποτρέψουμε την αντιδραστική αναδιάρθρωση τώρα!

Η κυβέρνηση επιμένει να επιβάλει στην κοινωνία σαν μεταρρύθμιση τη νεοφιλελεύθερη καπιταλιστική βαρβαρότητα, παραδίδοντας στην αγορά δημόσιες λειτουργίες, εκποιώντας σε ιδιώτες δημόσια αγαθά και ακυρώνοντας θεμελιώδεις κοινωνικές κατακτήσεις.

Μάλιστα, προχωράει στη διεκπεραίωση αυτού του «προγράμματος» επιδεικνύοντας ακραία επιθετικότητα και ανοίγοντας ταυτόχρονα όλα τα μέτωπα κατά της κοινωνίας. Ο χώρος της ανώτατης εκπαίδευσης είχε το αρνητικό προνόμιο να αποτελεί ένα από τα πρώτα μέτωπα αυτής της γενικευμένης επίθεσης.

Η συγκροτημένη συλλογική αντίσταση που προέβαλε το κίνημα της παιδείας είχε αποτελέσματα. Συνέβαλε στην απονομιμοποίηση, στη συνείδηση της πανεπιστημιακής κοινότητας αλλά και της κοινωνίας, όλων των «μεταρρυθμιστικών» επιθέσεων για την εμπορευματοποίηση και ιδιωτικοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης. Συνέβαλε στην αποκάλυψη του πραγματικού περιεχόμενου συνολικά των «μεταρρυθμίσεων» που προωθεί η κυβέρνηση αλλά και οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Συνέβαλε στην ακύρωση της αναθεώρησης του άρθρου 16 και συνολικά της αντιδραστικής συνταγματικής αναθεώρησης. Πρόσφερε στην κοινωνία ένα μήνυμα αισιοδοξίας: ο συλλογικός αγώνας μπορεί να ανακόψει αυτή την επίθεση και να φέρει τον αντίπαλο σε δυσμενή θέση.

Σήμερα, στην πολιτική σκηνή και στην αντιπαράθεση κυριαρχεί το ασφαλιστικό και δικαίως. Είναι μείζον για όλους τους εργαζόμενους, για την κοινωνία. Όμως, οι εξελίξεις στα πανεπιστήμια δεν μας επιτρέπουν την πολυτέλεια για καθυστερήσεις. Το μέτωπο όχι μόνο παραμένει ανοιχτό, αλλά, παρά τη φαινομενική ηρεμία των πρώτων μετεκλογικών μηνών, η κυβέρνηση αναβαθμίζει την επιθετικότητά της και όπως δηλώνει θέλει γρήγορα να ολοκληρώσει τη «μεταρρύθμιση» της ανώτατης εκπαίδευσης.

Στα πανεπιστήμια η κυβέρνηση επιχειρεί να εξασφαλίσει την εφαρμογή των ρυθμίσεων που έχει ψηφίσει και δεν εφαρμόζονται. Επιλέγει την αποσπασματική εφαρμογή τοπικά, όπου οι συνθήκες

–επαρκής πυρήνας «προθύμων» και ανεπαρκής συλλογική αντίδραση– την ευνοούν.

Η κυβέρνηση πέρσι ψήφισε, σε αντίθεση με όλη την πανεπιστημιακή κοινότητα, το νέο νόμο που αποδιαιρθώνει και διαλύει το Πανεπιστήμιο. Παρά το ότι τα πανεπιστήμια διαπιστώνουν ότι δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστεί ο νόμος αυτός και ότι αναδεικνύονται ανυπέβλητες δυσλειτουργίες, η κυβέρνηση επιμένει στην επιθετική πολιτική της καταθέτοντας ρυθμίσεις εφαρμογής του: «Πρότυπος Εσωτερικός Κανονισμός» – ένα ποινολόγιο για την πειθαρχηση πανεπιστημιακών και φοιτητών που αντιστέκονται και τον μάντζερ να διευθύνει το πανεπιστήμιο– επιχείρηση, χρηματοδότηση των Πανεπιστημίων με 4ετείς συμβάσεις για την πολιτική υποταγή τους στο κράτος-τραπεζίτη.

Συνάντηση της ΠΟΣΔΕΠ με τον Υπουργό Παιδείας

Ο Υπουργός Παιδείας κάλεσε σε συνάντηση την ΠΟΣΔΕΠ –πραγματοποιήθηκε στις 20 Μάρτη 2008 – αφού έχει ψηφίσει επιπλέον, μετά τον προϋπολογισμό του 2008 που ακυρώνει κάθε οικονομική διεκδίκηση, το νομοσχέδιο για την Έρευνα που θεσμοθετεί τον πολιτικό έλεγχο, την εμπορευματοποίηση και ιδιωτικοποίηση της έρευνας (ερήμην όλων των ενδιαφερομένων και με εκφρασμένη την αντίθεση όλων) και αφού έχει καταθέσει σχέδιο νόμου για τα Μεταπτυχιακά που καθιερώνει το έλεγχο του Υπουργού Παιδείας και αντί της δωρεάν παιδείας τα διδάκτρα και τις αμοιβές των διδασκόντων!

Μεταφέραμε στον Υπουργό Παιδείας την αγωνία και την αγανάκτηση των πανεπιστημιακών για όλα αυτά και για τις προηγούμενες ρυθμίσεις (“διασφάλιση ποιότητας” / «αξιολόγηση» – πιστωτικές μονάδες, «παράρτημα διπλώματος» κ.λπ.). Τονίσαμε ότι αυτές δεν μπορούν και δεν πρέπει να εφαρμοστούν γιατί διαλύουν τα πανεπιστήμια. Επισημίσαμε την ευθύνη του Υπουργείου για το ότι η επι-

μονή εφαρμογής τους θα φέρει την κυβέρνηση ξανά σε θέση αντιπάλου απέναντι σε ολόκληρη την πανεπιστημιακή κοινότητα.

Παρόλα αυτά, ο Υπουργός εμμένει στην εφαρμογή της πολιτικής της κυβέρνησης στα Πανεπιστήμια και δεν δεσμεύτηκε για κανένα από τα αιτήματα - διεκδικήσεις: μισθολογικό (ενσωμάτωση επιδομάτων στις αποδοχές, πλήρεις συντάξεις), καθεστώς απασχόλησης των πανεπιστημιακών (αποκλειστική απασχόληση και κατάργηση των εποχικών διδασκόντων), χρηματοδότηση των πανεπιστημίων με βάση τις ανάγκες τους, φοιτητική μέριμνα, υλικοτεχνική υποδομή, για να μπορούν τα δημόσια πανεπιστήμια να ανταποκριθούν στον κοινωνικό τους ρόλο, για πραγματικά δημόσια και δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση. Πιο ειδικά:

Για τους Πανεπιστημιακούς

Για την αποκλειστική απασχόληση των πανεπιστημιακών δεν υπήρξε θετική τοποθέτηση, ούτε καν νύξη. Άρα διαιωνίζεται το καθεστώς νόμιμης παράλληλης άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος. Στο σχετικό αίτημα για την κατάργηση των νόμων που επιτρέπουν την «επιχειρηματική δραστηριότητα» των μελών ΔΕΠ, υπήρξε σαφής διαφωνία.

Για την κατάργηση του καθεστώτος των εποχικών διδασκόντων (ΠΔ 407) και τη σταδιακή αντικατάστασή τους με κανονικά μέλη ΔΕΠ διατυπώθηκε από τον Υπουργό η θέση ότι αυτό θα αντιμετωπιστεί με τα τετραετή αναπτυξιακά προγράμματα (!) και ότι είναι αναγκαία η ύπαρξη «ευελξίας» στο διδακτικό προσωπικό!

Ο Υπουργός, ενώ δεν δεσμεύτηκε για κανένα από τα συγκεκριμένα αιτήματά μας για τους μισθούς και το καθεστώς απασχόλησης των πανεπιστημιακών, μας παρέπεμψε για συζήτηση με τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών για ένα μελλοντικό "νέο ειδικό μισθολόγιο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση". Η δήλωση αυτή μόνο ως κίνηση αποπροσανατολισμού μπορεί να εκληφθεί. Μάλιστα, με δεδομένη τη γενικότερη αντικοινωνική πολιτική της κυβέρνησης για τα μισθολογικά και ασφαλιστικά, μόνο βαθιά ανησυχία εμπνέει μια ενδεχόμενη κατάργηση του πανεπιστημιακού μισθολογίου.

Για τα Πανεπιστήμια

Ο Υπουργός υπερασπίστηκε την αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης των Πανεπιστημίων μέσα από τις τετραετείς συμβάσεις, σύμφωνα με ένα σύστημα δεικτών (αντιγραφή του Αγγλικού συστήματος!) και με κριτήριο τα αποτελέσματα της «αξιολόγησης», δηλαδή της κατάταξης των πανεπιστημίων σε εθνική και ευρωπαϊκή κλίμακα. Δεν δεσμεύτηκε ότι θα υπάρξει αύξηση χρηματοδότησης, αντίθετα ισχυρίστηκε ότι η χρηματοδότηση της ανώτατης εκπαίδευσης ανέρχεται στο 1,3% του ΑΕΠ, το υψηλότερο μεταξύ όλων των ευρωπαϊκών χωρών! (Αμφισβητήσαμε αυτό το στοιχείο και στην ερώτησή μας αν αυτό έγινε εις βάρος της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αφού η συνολική χρηματοδότηση έχει μειωθεί στο 2,8%, υπήρξε εμφανής αμηχανία).

Αυτό μάλλον προμηνύει περαιτέρω μείωση της χρηματοδότησης των Πανεπιστημίων.

Υποσχέθηκε ότι θα υπάρξει σημαντική χρηματοδότηση μόνο για τις δραστηριότητες των ΑΕΙ που θα ενταχτούν στο Δ/ΚΠΣ!

Για τη Χρηματοδότηση (συνολικά για την παιδεία και την έρευνα)

Καμία δέσμευση για αύξηση της χρηματοδότησης για την παιδεία και την έρευνα, εκτός από τις υποσχέσεις για το νέο «πακτώλο» του Δ/ΚΠΣ (και βέβαια το συνεπακόλουθο ξεχαρβάλωμα για την «απορρόφηση» του).

Για τα πτυχία των Ελληνικών Πανεπιστημίων, τα ΚΕΣ και την οδηγία 36/2005 της Ε.Ε. και τα συλλογικά επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων

Ο Υπουργός επανέλαβε τη θέση ότι θα εφαρμοστεί η οδηγία της Ε.Ε., αλλά οι ρυθμίσεις θα αφορούν μόνο(!) την αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων και όχι την αναγνώριση του τίτλου σπουδών για τους αποφοίτους των ΚΕΣ που έχουν συμπράξει με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια (ναι, έτσι το είπε!).

Έτσι η κυβέρνηση διεκπεραιώνει τα συμφέροντα κερών που εξάγουν υπηρεσίες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και εγχώριων ιδιωτικών επιχειρήσεων και αξιοποιεί την οδηγία (ισοτίμηση ΚΕΣ) για να επιβάλει την ιδιωτικοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, παραβιάζοντας το άρ. 16 του Συντάγματος που δεν αναθεωρήθηκε.

Νομοθετήματα της νεοφιλελεύθερης αναδιάρθρωσης

Ο Υπουργός, παρά τις δημόσιες δηλώσεις του για την μέσω της «αξιολόγησης» κατάταξη των πανεπιστημιακών Τμημάτων και των Ιδρυμάτων, επιχείρησε να επαναλάβει την εξωραϊστική περιγραφή του «συστήματος αξιολόγησης» («διασφάλιση της ποιότητας» το λένε τώρα!), χωρίς να είναι καθόλου πειστικός. Κατέρρευσε και αυτή η προπαγάνδα που κατά κόρον χρησιμοποιήθηκε για να ενοχοποιηθεί το πανεπιστημιακό κίνημα (έλεγκαν: η «αξιολόγηση» δεν θα οδηγήσει στην κατάταξη και δεν θα συνδέεται με τη χρηματοδότηση, θα αποτυπώνει τις αδυναμίες των πανεπιστημίων, ώστε να βοηθηθούν να τις αντιμετωπίσουν. Άρα αντιδρούν μόνο οι βολεμένοι που φοβούνται ότι θα χάσουν τα προνόμιά τους).

Αναφέραμε στον Υπουργό ότι τα Πανεπιστήμια, σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, που έχουν ήδη εφαρμόσει τη «διαδικασία της Μπολόνια» και τον «Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας» εκφράζουν έντονες αντιρρήσεις και παίρνουν μέτρα για να αντιμετωπίσουν τις αρνητικές συνέπειες από την εφαρμογή αυτής της πολιτικής και ότι θα ήταν απαραίτητο αυτά να ληφθούν υπόψη πριν επιβληθεί στη χώρα μας. Αυτά όμως αγνοήθηκαν. Το βαρύ επιχείρημα που κραδαίνουν είναι ότι αυτός ο «εκσυγχρονισμός» είναι προϋπόθεση για τις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις.

Στη τοποθέτησή μας ότι η κυβέρνηση με την επιμονή της να εφαρμόσει τον νέο νόμο και τις επιμέρους ρυθμίσεις που διαλύουν τα πανεπιστήμια (πρότυπος εσωτερικός κανονισμός, χρηματοδότηση) παίρνει θέση αντιπάλου απέναντι στο σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας, ο υπουργός ρητά δήλωσε ότι το σύνολο της «μεταρρύθμισης» πρέπει να εφαρμοστεί!

Η στάση του Υπουργού υποδηλώνει ότι η κυβέρνηση επιθυμεί τη σύγκρουση με την πανεπιστημιακή κοινότητα και ότι δεν ενδιαφέρεται για τη λειτουργία των πανεπιστημίων.

Οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι, που υπερασπίστηκαν και υπερασπίζονται το δημόσιο Πανεπιστήμιο, παρά τις δυσκολίες, συνεχίζουν το διδακτικό και ερευνητικό τους καθήκον. Και σήμερα, απέναντι σε αυτή την αδιάλλακτη στάση θα σταθούν αντάξιοι του ρόλου τους και της ευθύνης που έχουν απέναντι στους φοιτητές και την κοινωνία και θα εκτιμήσουν το πώς θα κλιμακώσουν την αντίδρασή τους σε συμπόρευση με το φοιτητικό κίνημα.

Πρέπει να συντονίσουμε τον αγώνα για την ακύρωση της αντιδραστικής αναδιάρθρωσης ώστε μέσα στα Ιδρύματα να διευρύνουμε τα αναχώματα – τις αποφάσεις ακαδημαϊκών οργάνων κατά της εφαρμογής – να αποτρέψουμε αποφάσεις για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του νέου νόμου και στο κεντρικό πολιτικό επίπεδο να διεκδικήσουμε αποτελεσματικά την απόσυρσή του. Τώρα! ΑΥΓΕΙΟΝ-ΘΕΜΑ

Ολοκληρώνοντας την νεοφιλελεύθερη μεταρρύθμιση: το σχέδιο νόμου για τα μεταπτυχιακά

Η κυβέρνηση, σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Παιδείας στη συνάντηση με την Εκτελεστική Γραμματεία της ΠΟΣΔΕΠ στις 20/3/08, είναι αποφασισμένη να ολοκληρώσει τη «μεταρρύθμισή» της, δηλαδή την υποβάθμιση του δημόσιου πανεπιστημίου, με ταυτόχρονη εμπορευματοποίηση και ιδιωτικοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας.

Η κυβέρνηση μέσα στο Φλεβάρη ψήφισε στη Βουλή το νόμο για την «Έρευνα και την Τεχνολογία», παρά την εκφρασμένη αντίθεση της ερευνητικής κοινότητας, πλείστων συλλογικών πανεπιστημιακών οργάνων (Συγκλήτων και ΓΣ Τμημάτων), της ΠΟΣΔΕΠ, των ερευνητικών κέντρων, των εργαζομένων στην έρευνα, ακόμα και της Συνόδου των Πρυτάνεων, υλοποιώντας έτσι την κατεύθυνση της Ευρωπαϊ-

γράφει ο Τάκης Πολίτης

κής Ένωσης για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

Ο Υπουργός Παιδείας έδωσε στη δημοσιότητα τον «Πρότυπο γενικό εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων», καθώς και σχέδιο για την «Προτεινόμενη μεθοδολογία σύνταξης τετραετών ακαδημαϊκών – αναπτυξιακών προγραμμάτων από τα Πανεπιστήμια», ενώ ακολούθως είδε το φως της δημοσιότητας προσχέδιο νόμου για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές. Έτσι, σύμφωνα και με τις δηλώσεις του ΥΠΕΠΘ στην τελευταία Σύνοδο Πρυτάνεων στην Κομοτηνή, ολοκληρώθηκε ένας κύκλος μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων στην ανώτατη εκπαίδευση.

Τα κείμενα για το «Πρότυπο εσωτερικό κανονισμό» και για τη «Μεθοδολογία σύνταξης των τετραετών συμφωνιών» από τη μια μεριά επιβεβαιώνουν με τον πιο δραματικό τρόπο την κριτική και τη θέση της ΠΟΣΔΕΠ -και της συντριπτικής πλειοψηφίας της πανεπιστημιακής κοινότητας- για τους στόχους της κυβέρνησης και από την άλλη μεριά αναδεικνύουν την ανάγκη συνέχειας και συνέπειας στη θέση της Ομοσπονδίας των πανεπιστημιακών για την απόσυρση του λεγόμενου νέου «Νόμου Πλαίσιο».

Αυτή η πολιτική προωθεί ως «μεταρρύθμιση» την αποσάθρωση της δημόσιας ανώτατης εκπαίδευσης, ώστε να δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες για την «ανταγωνιστική» λειτουργία ιδιωτικών επιχειρήσεων που θα πωλούν μεταλυκειακή εκπαίδευση. Στόχο τον οποίο η κυβέρνηση προγραμματίζει να εκπληρώσει με την ενσωμάτωση της Οδηγίας 36/2005 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αναγνώριση ίδιων επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων Κέντρων Ελευθέρων Σπουδών με αυτών που έχουν οι απόφοιτοι πανεπιστημιακών τμημάτων.

Με τον «Πρότυπο Γενικό Εσωτερικό Κανονισμό», η κυβέρνηση επιχειρεί να επιβάλει στα πανεπιστήμια την κατάργηση της αυτοδιοίκησής τους. Οι ρυθμίσεις με τις οποίες στο κείμενο αυτό εξειδικεύεται ο νέος «Νόμος Πλαίσιο» ακυρώνουν τη δημοκρατική λειτουργία των Πανεπιστημίων, ενώ επιβάλλουν τον αυταρχισμό με ποινές και διώξεις για τα μέλη της πανεπιστημια-

τριτοβάθμια
εκπαίδευση
τριτοβάθμια
εκπαίδευση
τριτοβάθμια
εκπαίδευση
τριτοβάθμια
εκπαίδευση

αντιπετράδια
της
εκπαίδευσης

κής κοινότητας που δεν υποτάσσονται. Αντί του πανεπιστημιακού ασύλου δημιουργείται τεχνηέντως θεσμικό πλαίσιο για αντιπαραθέσεις στο εσωτερικό της πανεπιστημιακής κοινότητας. Αντί του πανεπιστημίου, θεσμοθετείται ένα αυταρχικό εκπαιδευτήριο το οποίο πρέπει να λειτουργεί σαν ιδιωτική επιχείρηση που εποπτεύεται από διευθυντή – μάντζερ.

Το προσχέδιο νόμου για τις μεταπτυχιακές σπουδές έρχεται να καλύψει το νομικό κενό που υπάρχει στη λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών, αλλά όχι μόνο δεν λύνει τα υπάρχοντα προβλήματα, αντίθετα εμπεριέχει αντισυνταγματικές διατάξεις, καταλύει την ακαδημαϊκή αυτοτέλεια των πανεπιστημίων, εντείνει τον ασφυκτικό πολιτικό έλεγχο, εισάγει αδιαφανείς διαδικασίες, και τελικά επιχειρεί να κατευθύνει την πανεπιστημιακή έρευνα και διδασκαλία περιορίζοντας και οριοθετώντας τα επιλεγμένα μεταπτυχιακά γνωστικά αντικείμενα.

Μέχρι σήμερα η λειτουργία των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών έχει αναδείξει μια σειρά από προβλήματα που απαιτούν αντιμετώπιση, πράγμα που δυστυχώς δεν γίνεται με το εν λόγω σχέδιο νόμου. Σημαντικότερα από αυτά τα προβλήματα -που αφορούν στο σύνολο των ΑΕΙ της χώρας- είναι τα εξής:

- Πολλά από τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών δεν ανταποκρίνονται στους στόχους που διακηρύσσει η ίδρυσή τους, δηλαδή, στο να ικανοποιούνται οι ανάγκες σε ειδίκευση και εμπάθυνση σε ένα γνωστικό αντικείμενο.

- Πάρα πολλά από τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών προέκυψαν από τη χρηματοδότηση προγραμμάτων ΕΠΕΑΕΚ, με αποτέλεσμα η θωισιμότητά τους -μετά τη λήξη αυτής της χρηματοδότησης- να φαντάζει αμφίβολη, αφού για κανένα σχεδόν από αυτά δεν προβλέπεται η συνέχιση της χρηματοδότησής του από τον τακτικό προϋπολογισμό του οικείου Ιδρύματος.

- Συχνά τον έλεγχο των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών εξασκούν μεμονωμένα μέλη ΔΕΠ (ή ομάδες μελών ΔΕΠ), χωρίς να υπάρχει ο προβλεπόμενος ουσιαστικός έλεγχος των θεσμικών πανεπιστημιακών οργάνων, με όλες τις παρενέργειες που μια τέτοια τακτική μπορεί να επιφέρει.

- Ο μεγάλος αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών προκαλεί ζητήματα υποστήριξης (διοικητικής, γραμματειακής, υποδομών και εξοπλισμού), στοιχεία

που αντανakλά και στο επίπεδο των προπτυχιακών σπουδών, συντελώντας συχνά στην υποβάθμιση της ποιότητάς τους.

Το σχέδιο νόμου για τα μεταπτυχιακά εμπεριέχει διατάξεις που με κανένα τρόπο δεν αντιμετωπίζουν τα παραπάνω σημεία, ούτε βέβαια συντείνουν στην αναβάθμιση των μεταπτυχιακών σπουδών. Ειδικότερα, τα σημαντικότερα σημεία έντονης κριτικής του σχεδίου νόμου είναι τα ακόλουθα:

- Η υπό προϋποθέσεις (αν δεν υπάρχουν άλλοι πόροι, όπως αναφέρει το σχέδιο νό-

- Η θεσμική κατοχύρωση της πρόσθετης αμοιβής μελών ΔΕΠ για διδασκαλία στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, αφενός μεν δεν λύνει με κανένα τρόπο το μισθολογικό πρόβλημα της πλειονότητας των υποαμειβόμενων διδασκόντων στα ΑΕΙ, αφετέρου δε ωθεί έμμεσα στη δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών με στόχο την εξασφάλιση επιπρόσθετης αμοιβής για όσο περισσότερα μέλη ΔΕΠ, συμβάλλοντας έτσι στην περαιτέρω εμπορευματοποίηση της εκπαιδευτι-

« Το προσχέδιο νόμου εισάγει αδιαφανείς διαδικασίες, και επιχειρεί να κατευθύνει την πανεπιστημιακή έρευνα και διδασκαλία περιορίζοντας και οριοθετώντας τα επιλεγμένα μεταπτυχιακά γνωστικά αντικείμενα. »

μου) χρηματοδότηση ενός και μόνο μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών ανά Τμήμα, περιορίζει τη δωρεάν πρόσβαση των φοιτητών στις μεταπτυχιακές σπουδές και την ανάπτυξη νέων γνωστικών πεδίων, ειδικότερα στις ανθρωπιστικές επιστήμες.

- Προϋπόθεση για τη συνέχιση της τυχόν χρηματοδότησης αποτελεί η θετική εξωτερική αξιολόγηση. Η σύνδεση της χρηματοδότησης με την αξιολόγηση δηλώνει με σαφήνεια ότι τα αγοραία κριτήρια της αξιολόγησης θα καθορίζουν την επιβίωση μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.

- Η θεσμική κατοχύρωση των διδασκτρων στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών είναι απόλυτα αντισυνταγματική, αφού αναιρεί τον δωρεάν χαρακτήρα της ανώτατης εκπαίδευσης, χαρακτήρας που είναι ακόμα συνταγματικά κατοχυρωμένος μετά από την ακύρωση των προθέσεων κυβέρνησης και αξιωματικής αντιπολίτευσης για αναθεώρηση του Άρθρου 16.

κής διαδικασίας.

- Δεν τίθενται οι ελάχιστες προϋποθέσεις για τη δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, κυρίως όσον αφορά την ύπαρξη ικανού πλήθους διαθέσιμων μελών ΔΕΠ των ακαδημαϊκών Τμημάτων που τα δημιουργούν. Ελλοχεύει επομένως ο κίνδυνος δημιουργίας μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που θα στηρίζονται βασικά σε εξωτερικούς αμειβόμενους διδάσκοντες, και ως εκ τούτου στη δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών με δίδακτρα.

- Θεσμοθετείται πλέον η «μαύρη εργασία» για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, με την υποχρέωσή τους να παρέχουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες στα Τμήματα που φοιτούν.

- Η δυνατότητα που δίδεται σε ΤΕΙ να οργανώσουν αυτοδύναμα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών χωρίς να καθορισθούν οι ελάχιστες ακαδημαϊκές προϋποθέσεις (διδασκτικό προσωπικό υψηλής στάθμης και υποδομές), δεν διασφαλίζει το ζητούμενο επίπεδο σπουδών.

- Η κατά προτεραιότητα χρηματοδότηση μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε τομείς «προτεραιότητας» που προκηρύσσονται με αποφάσεις του ΥΠΕΘ, εγείρει βάσιμες ανησυχίες. Γνωρίζοντας την ήδη υποβαθμισμένη θέση των σπουδών και της έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες, την εν γένει υποχρηματοδότηση της Ανώτατης Εκπαίδευσης και τις κυρίαρχες αντιλήψεις για τους θεωρούμενους επιστημονικούς τομείς «αιχμής», ο κίνδυνος πρόκρισης των μεταπτυχιακών

τριτοβάθμια
εκπαίδευση
τριτοβάθμια
εκπαίδευση
τριτοβάθμια
εκπαίδευση
τριτοβάθμια
εκπαίδευση

προγραμμάτων σπουδών στις θετικές επιστήμες και η πλήρης απαξίωση των θεωρητικών σπουδών, είναι κάτι παραπάνω από ορατός.

- Με την αναβίωση -στο εσωτερικό του Πανεπιστημίου- θεσμών, όπως τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, που θα είναι ΝΠΙΔ και στα οποία δίνονται σημαντικές ακαδημαϊκές αρμοδιότητες, χωρίς δυνατότητα ελέγχου από τα συλλογικά πανεπιστημιακά όργανα, παραβιάζεται το άρθρο 16 του Συντάγματος, βάσει του οποίου το πανεπιστήμιο είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.

- Επιχειρείται η βίαιη υιοθέτηση των πιστωτικών μονάδων ECTS. Η διάρθρωση όμως των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών (μαθήματα κορμού και ειδίκευσης και συγγραφή Διπλωματικής Εργασίας) διασφαλίζει το επίπεδο των μεταπτυχιακών σπουδών, άποψη με την οποία συντάσσονται και Σύγκλητοι Ιδρυμάτων, όπως του ΕΜΠ.

Για όλους τους παραπάνω λόγους η ΠΟΣΔΕΠ, αλλά και μια μεγάλη σειρά από Συλλόγους Διδασκόντων ανά τα ΑΕΙ της Ελλάδας, καθώς και ακαδημαϊκά όργανα, απορρίπτουν το σχέδιο νόμου για τα μεταπτυχιακά και καλούν την κυβέρνηση να μην προχωρήσει στην ψήφισή του. Οι μεταπτυχιακές σπουδές είναι αναπόσπαστο κομμάτι της εκπαιδευτικής διαδικασίας που επιτελείται στα πανεπιστήμια και από την άποψη αυτή αποτελούν ευθύνη και έργο των διδασκόντων και των τμημάτων. Επομένως αντισυνταγματικός πολιτικός έλεγχος, που με το σχέδιο νόμου επιχειρεί να εγκαθιδρύσει η κυβέρνηση (ας μην ξεχνάμε ότι το αυτοδιοίκτο των πανεπιστημίων αναφέρεται ρητά στο άρθρο 16), αλλά και η αντισυνταγματική επιβολή διδάκτρων, καθώς και η εμπλοκή ιδιωτικών φορέων σε διαδικασίες χορήγησης μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων σπουδών, δεν αποτελούν απλά και μόνο κάποιες ακόμα παραβιάσεις του Συντάγματος, αλλά επιπρόσθετα συμβάλλουν ουσιαστικά ακόμα περισσότερο στην υποβάθμιση και απαξίωση της δημόσιας ανώτατης εκπαίδευσης. Στόχος του κινήματος Παιδείας θα πρέπει να είναι η ανασυγκρότηση των δυνάμεών του και η αποτελεσματική απόκρουση της νέας αυτής επιθετικής φάσης που έχει ανοίξει η κυβέρνηση. www.yp.gov.gr

¹ Ο Τάκης Πολίτης είναι Ειδικός Γραμματέας της ΠΟΣΔΕΠ, διδάσκει στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Εν μέσω σημαντικών διεθνών πολιτικών προβλημάτων (ονομασία ΠΓΔΜ, ανεξαρτητοποίηση Κοσόβου), καθώς και εσωτερικών κοινωνικών κραδασμών (ασφαλιστικό), η κυβέρνηση των 151+1 της ΝΔ έκρινε πρόσφορες τις συνθήκες για να ανοίξει (ξανά) μέτωπο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το σύνθημα για την έναρξη νέου γύρου αντιπαραθέσεων έδωσε ο υπουργός Παιδείας Ευριπίδης Στυλιανίδης. Οι προτάσεις του συνιστούν νέα αντιεκπαιδευτική επίθεση στην οργάνωση και διοίκηση των ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας: αλλαγές στο καθεστώς χρηματοδότησης και οικονομικής οργάνωσης των σχολών, εφαρμογή εσωτερικών κανονισμών και σύσταση πειθαρχικών συμβουλίων για φοιτητές και πανεπιστημιακούς, κρίση μελών ΔΕΠ, τροποποιήσεις στην εκλογή πανεπιστημιακών οργάνων, διοργάνωση αυτοδύναμων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών από ΤΕΙ.

Οι προτάσεις που κατατίθενται από το Υπουργείο Παιδείας δίνουν συγκεκριμένη μορφή στο νόμο-πλαίσιο που εισήγαγε πέ-

ρσι η πρώην υπουργός Μ. Γιαννάκου. Οι δυναμικές κινητοποιήσεις του εκπαιδευτικού και φοιτητικού κόσμου, που απέτρεψαν την αναθεώρηση του άρθρου 16 και τη σύσταση ιδιωτικών πανεπιστημίων, πέτυχαν την αποκάλυψη του πραγματικού χαρακτήρα τού νόμου-πλαισίου και την αποδοκιμασία τής αντιεκπαιδευτικής μεταρρύθμισης από μεγάλο τμήμα της ακαδημαϊκής κοινότητας, ενώ υπέσκαψαν τη δυνατότητα να εφαρμοστεί στην πράξη. Σήμερα, ο υπουργός Παιδείας έρχεται να θέσει σε ΑΕΙ και ΤΕΙ εκβιαστικά διλήμματα, προκειμένου να εφαρμοστούν οι νέοι εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί: το γεγονός από μόνο του πιστοποιεί καταρχήν την αδυναμία του ΥΠΕΠΘ να πείσει για την ...ωφέλεια των προτάσεών του, ενώ ταυτόχρονα αποδίδει με ενάργεια το πραγματικό, ανάληγτο πρόσωπο του υπουργείου και της κυβέρνησης.

Μια από τις σημαντικότερες αλλαγές που προωθεί η κυβέρνηση, είναι εκείνη της **κατάταξης των πανεπιστημιακών τμημάτων σε 4 κατηγορίες**, σε συνάρτηση με το επιστημονικό τους αντικείμενο. Τέσσερις «δείκτες κόστους σπουδών» εισάγονται για αντίστοιχους τέσσερις επιστημονικούς τομείς. (Τμήματα που εντάσσονται στις Επιστήμες Υγείας, όπως Ιατρικές και Οδοντιατρικές, λαμβάνουν δείκτη κόστους «4». Τμήματα που εντάσσονται στις Πολυτεχνικές Σχολές, στις Γεωπονικές Επιστήμες (εκτός Γεωγραφίας), στις Επιστήμες Χημείας, Φυσικής, Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, Υλικών, κλπ. λαμβάνουν δείκτη «1,7». Τμήματα που ανήκουν στις Επιστήμες των Μαθηματικών, Γεωγραφίας, Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, και Τέχνες, λαμβάνουν δείκτη κόστους «1,3», ενώ δείκτης κόστους «1» προβλέπεται για τα Τμήματα των Ανθρωπιστικών Επιστημών, Νομικές, Οικονομικές, Πολιτικές και Κοινωνικές Επιστήμες, και Διοίκηση Επιχειρήσεων).

Το υπουργείο Παιδείας ιεραρχεί τις προτεραιότητές του στη μελλοντική (πενιχρή ούτως ή άλλως) χρηματοδότηση των σχολών, ενώ δημιουργεί ανταγωνισμούς ανάμεσα στα τμήματα, που τώρα παλεύουν για το αυτονόητο, την ενίσχυσή τους δηλαδή από τον κρατικό προϋπολογισμό. Εκτός από τους «δείκτες κόστους» εισάγονται και αρκετές άλλες παράμετροι για τη χρηματοδότηση των πανεπιστημίων, όπως είναι π.χ. ο αριθμός των φοιτητών ή των μελών ΔΕΠ. Αποτέλεσμα όλων των ...δεικτών είναι ότι άμεσα οδηγούνται στο χείλος της οικονομικής καταστροφής περιφερειακά ιδρύματα και σχολές με χαμηλό φοιτητικό πληθυσμό. Λουκέτο, λοιπόν, είναι το πρώτο δώρο του υπουργού Παιδείας σε μια σειρά τμημάτων και σχολών.

Οι νέοι σχεδιασμοί της κυβέρνησης για τη χρηματοδότηση περιλαμβάνουν και τα περιθώρια «business plans», ήτοι προγραμματισμούς με ορίζοντα τετραετίας που συντάσσουν τα πανεπιστήμια για να πιστοποιήσουν την οικονομική βιωσιμότητά τους και το επιστημονικό τους έργο. **Προβλέπεται η «δυνατότητα» για τα ΑΕΙ της χώρας να αναζητήσουν πόρους ιδιωτικούς** («χρηματοδότηση από άλλες πηγές» ονομάζονται τα ιδιωτικά, μη κρατικά κονδύλια) για να διασφαλίσουν τη λειτουργία τους. Η δημόσια και δωρεάν τριτοβάθμια εκπαίδευση κινδυνεύει να γίνει ...λιγότερο δημόσια και λιγότερο δωρεάν.

Αυτό είναι το δεύτερο δώρο του υπουργού Παιδείας.

Στα πλαίσια της υποτιθέμενης «ανωτατοποίησης» των ΤΕΙ (που ήδη ...επιτεύχθηκε επί των ημερών του ΠΑΣΟΚ), αναγνωρίζεται το δικαίωμα στα Τεχνολογικά Ιδρύματα της χώρας να διοργανώνουν, αυτοδύναμα, προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών. Το γεγονός ότι πολλοί καθηγητές των ΤΕΙ συμπληρώνουν μήνες απλήρωτοι, ότι τα ιδρύματα στερούνται στοιχειώδους υλικοτεχνικής υποδομής - ακόμη και κτιρίων, και ότι οι σπουδαστές καλούνται ενίοτε να διδαχθούν σε Τμήματα που απειλούνται με οριστικό κλείσιμο, δεν φαίνεται να απασχολεί τους ιθύνοντες του ΥΠΕΠΘ. Δημιουργούν προσδοκίες στον σπουδαστικό κόσμο, στην ουσία τον εξαπατούν, ενώ διακριτικά τού

« Η δημόσια και δωρεάν τριτοβάθμια εκπαίδευση κινδυνεύει να γίνει ...λιγότερο δημόσια και λιγότερο δωρεάν. Αυτό είναι το δεύτερο δώρο του Υπ. Παιδείας. »

μεταθέτουν τις ευθύνες για την επερχόμενη ανεργία του, προϊόν, τάχα, της έλλειψης μεταπτυχιακών, πιστοποιητικών, εξειδίκευσης.

Για να κερδίσουν το ...δικαίωμα στα μεταπτυχιακά, τα ΤΕΙ υποχρεούνται σε **εξωτερική και εσωτερική αξιολόγηση**, που πλέον αποτελεί προαπαιτούμενο. Το αντίστοιχο θα ισχύσει και για τα ΑΕΙ: δεν θα χρηματοδοτηθούν όσα ιδρύματα δεν σπεύσουν να εφαρμόσουν τα προτεινόμενα νέα μέτρα. «Τα πανεπιστήμια που θα έχουν προχωρήσει έγκαιρα στην εσωτερική, εξωτερική και εθνική αξιολόγηση θα έχουν προτεραιότητα στη χρηματοδότηση των μεταπτυχιακών κύκλων» (!), κηρύσσει ο Ευρ. Στυλιανίδης, εκδιάζοντας συλλήβδην τα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η ΠΟΣΔΕΠ καταγγέλλει ότι με το νέο νόμο «θεσμοθετείται η εξάρτηση των πανεπιστημίων από την εκάστοτε κυβέρνηση, ο εκβιασμός των διοικήσεων των ΑΕΙ από την εκάστοτε πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΠΘ, η επιβολή ποινής των ΑΕΙ αν δεν συμμορφωθούν προς τις υποδείξεις της σημερινής ή αυριανής κυβέρνησης».

Σαφείς είναι οι προθέσεις του υπουργείου και στο ζήτημα του ελέγχου της εσωτερικής λειτουργίας των σχολών. **Θεσμοθετούνται ένα σωρό πειθαρχικά όργανα, πειθαρχικές διώξεις και κυρώσεις, αστυνομουση, ασφυκτικός περιορισμός του**

ασύλου και διαδικασίες που δεν έχουν σχέση με χώρους όπου, υποτίθεται, διακινούνται ελεύθερα οι ιδέες. Την αστυνομοκρατία και τον έλεγχο, το σωφρονισμό και την τάξη, προσπαθεί η κυβέρνηση της ΝΔ να επιβάλει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όπως εξάλλου και σε όλο το φάσμα των κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Τα νέα μέτρα του ΥΠΕΠΘ για την ανώτατη εκπαίδευση θέτουν προϋποθέσεις για μια θερμή άνοιξη. Ο υπουργός Παιδείας, (που προωθεί την ..ανωτατοποίηση των εκκλησιαστικών σχολών, δίνοντας ένα στίγμα για το συντηρητικό υπόβαθρο των εκπαιδευτικών αλλαγών που εισηγείται), πρέπει να θερίσει αντιδράσεις αντίστοιχες προς τα μέτρα και τα νομοσχέδια που έσπειρε. Ήδη κατά τη σύνοδο των πρυτάνεων στην Κομοτηνή εκδηλώθηκαν

οι πρώτες αντιδράσεις του φοιτητικού κόσμου ενάντια στα αντι-εκπαιδευτικά σχέδια. Ο υπουργός Παιδείας απαίτησε από τους πρυτάνεις να εφαρμόσουν στην πράξη το σύνολο των μεταρρυθμίσεων, ωστόσο, φοβούμενος φαινόμενα αντίστοιχα της περσινής χρονιάς, άφησε χρονικό περιθώριο (μέχρι την έναρξη του επόμενου ακαδημαϊκού έτους) για την ήπια μετάβαση στην εφαρμογή των καινούργιων μέτρων.

Ένα ενδεχόμενο δεύτερο, συντονισμένο και αγωνιστικό φοιτητικό κίνημα αντίδρασης στην αντεκπαιδευτική πολιτική θα σημάνει την οριστική κατάργηση, στην πράξη, του νόμου-πλαίσιου.

– Όχι στις νέες αντεκπαιδευτικές ρυθμίσεις και νομοσχέδια.

– Όχι στον περιορισμό του ασύλου και την εισαγωγή «εσωτερικών κανονισμών».

– Όχι στην αξιολόγηση (=έλεγχο και χειραγώγηση) των σχολών και των σπουδών.

– Γενναία χρηματοδότηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Να μην επιτρέψουμε να αποποιηθεί τις ευθύνες του το ΥΠ.Ε.Π.Θ.

– Δημόσια και Δωρεάν, Δημοκρατική Παιδεία.

– Κίνημα μαζικό, οργανωμένο, ενάντια στα νέα αντιδραστικά και αντεκπαιδευτικά σχέδια. www.kritiki.gr

ΤΟ 15% ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΔΕΝ ΘΑ ΚΑΛΥΦΘΕΙ – Ο ΕΝΑΣ ΣΤΟΥΣ ΔΥΟ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΚΑΙ ΦΕΤΟΣ ΕΚΤΟΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 2.000 ΑΡΙΣΤΟΥΧΟΙ ΕΚΤΟΣ ΠΡΩΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ

Αλχημείες με τον αριθμό εισακτέων Εικονική αύξηση θέσεων ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Έρευνα των Χρήστου Κάτσικα - Βασίλη Καραμπάτσα

Η φετινή ανακοίνωση του αριθμού των θέσεων εισακτέων για τις πανελλαδικές εξετάσεις του 2008 χρειάζεται διπλή ανάγνωση, γιατί κρύβει περισσότερα από όσα φανερώνει. Με λίγα λόγια, η εικονική αύξηση του γενικού αριθμού εισακτέων, η μείωση των θέσεων στα κεντρικά Πανεπιστήμια και η αύξηση στα Περιφερειακά θα αποκλείσει φέτος τον έναν στους δύο υποψηφίους, θα αφήσει ακάλυπτο το 15% των προσφερόμενων θέσεων, θα «κατασκευάσει» πάνω από 20.000 μετανάστες φοιτητές και θα δημιουργήσει πάνω από 2.000 αριστούχους οι οποίοι δεν θα καταφέρουν –λόγω της μείωσης των θέσεων στις κεντρικές περιζήτητες σχολές– να εισαχθούν στην πρώτη τους προτίμηση. (Πίνακας 1)

Τι καλείται να καταλάβει η κοινή γνώμη, οι χιλιάδες υποψήφιοι και οι οικογένειές τους από τη φετινή ανακοίνωση των θέσεων εισακτέων στα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ; Ποιο είναι το μήνυμα που θέλησε να περάσει το ΥΠΕΠΘ και μάλιστα με την παρουσία και την πανηγυρική δήλωση του Υπουργού

Παιδείας στη διάρκεια της ανακοίνωσης του αριθμού των εισακτέων; Ότι το ΥΠΕΠΘ φέτος:

α. «αυξάνει το συνολικό αριθμό εισακτέων κατά 5% (ή 4.000 θέσεις) σε σχέση με πέρσι για διευκόλυνση της πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση»,

β. «αυξάνει τον αριθμό των εισακτέων στα περιφερειακά Πανεπιστήμια κατά 25% περίπου και στα Περιφερειακά ΤΕΙ κατά 6% περίπου, εξισορροπώντας την απογύμνωση των Περιφερειακών ΑΕΙ –ΤΕΙ και ικανοποιώντας το αίτημα των τοπικών κοινωνιών, γεγονός που αποτελεί έμπρακτη ενδυνάμωση της Πολιτικής αποκέντρωσης, που τονώνει την περιφέρεια και δημιουργεί νέα δυναμική ανάπτυξης στις τοπικές οικονομίες»,

γ. «μειώνει τον αριθμό εισακτέων στα μεγάλα Πανεπιστήμια της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης κατά 10%, χτυπώντας έτσι την υπερφόρτωση, που έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ποιότητα των σπουδών».

**Πρωτοφανής αλχημεία!
Το 15% των θέσεων
δεν πρόκειται να καλυφθεί!**

Πρώτον, γιατί οι 86.446 φετινές προσφερόμενες θέσεις, που προβάλλουν σαν ο μεγαλύτερος αριθμός εισακτέων από την ίδρυση του ελληνικού κράτους, δεν αποτελούν παρά το λεκτικό κάλυμμα

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Τα νέα δεδομένα στους όρους πρόσβασης στα ΑΕΙ-ΤΕΙ

• ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ	145.000
• ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΝΑ ΕΙΣΑΧΘΟΥΝ ΦΕΤΟΣ ΣΤΑ ΑΕΙ - ΤΕΙ	Λιγότεροι από 75.000
• ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΝΑ ΒΡΟΥΝ ΚΛΕΙΣΤΗ ΦΕΤΟΣ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΩΝ ΑΕΙ - ΤΕΙ	Πάνω από 70.000
• ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΝΑ ΜΕΙΝΟΥΝ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΦΕΤΟΣ (κατηγορία 90% με εξετάσεις)	Περίπου 33.000
• ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΜΕΙΝΟΥΝ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΦΕΤΟΣ	Περίπου 27.000
• ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ – ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΟΥ 10% ΠΟΥ ΘΑ ΜΕΙΝΟΥΝ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΦΕΤΟΣ	Πάνω από 10.000
• ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΣΕ ΑΕΙ ΚΑΙ ΤΕΙ ΠΟΥ ΘΑ ΜΕΙΝΟΥΝ ΚΕΝΕΣ ΦΕΤΟΣ	Περίπου 12.000

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

ΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ
Πανεπιστήμια	38.920
ΤΕΙ –ΑΣΠΑΙΤΕ - Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης	43.430
Εκκλησιαστικές Ακαδημίες	560
Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Α.Π.Θ. - Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας - Τμήμα Εικαστικών Τεχνών της Α.Σ.Κ.Τ*	290*
Στρατιωτικές	1264
Αστυνομικές	1600
Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού	650
Πυροσβεστικής Ακαδημίας**	22**
ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΕΩΝ	86.736
ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ – ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ 10% (ΧΩΡΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ)- ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΤΩΝ ΤΕΕ-ΕΠΑΛ	86.446

* Εκτός Μηχανογραφικού, ** Μόνο για Πυροσβέστες.

Πηγή : ΥΠΕΠΘ, Αθήνα Μάρτιος 2008 (επεξεργασία Χρήστος Κάτσικας)

μιας επιχείρησης που έχει τη δυνατότητα να ανακοινώνει όσο μεγάλο αριθμό θέσεων εισακτέων θέλει, γνωρίζοντας καλά ότι με τη βάση του 10 δεν μπορούν να καλυφθούν από τους υποψήφιους. Το ΥΠΕΠΘ, στην ουσία, κάνει εικονικό προσκλητήριο σε ανεπιθύμητους καλεσμένους, έχοντας από την άλλη «κατασκευάσει» τις συνθήκες οι οποίες θα τους αποκλείσουν. Αναφερόμαστε στο βαθμό δυσκολίας/ευκολίας των θεμάτων, που «κανονίζει» τον αριθμό όσων περνούν τα «φλεγόμενα στεφάνια» των εξετάσεων και τον αριθμό όσων «καίγονται», άρα «νομιμοποιημένα» με κριτήριο τη βαθμολογική βάση του 10 δεν θα χωρούν στις προσφερόμενες θέσεις. Την απάτη θα

την καταλάβουν πολύ καλά και οι φετινοί χιλιάδες υποψήφιοι, όταν στο τέλος των εξετάσεων θα «κάνουν ταμείο» και θα δουν ότι ο αυξημένος αριθμός εισακτέων ήταν ένα «πουκάμισο αδειανό». Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι συνολικά το 14-15% των προσφερόμενων θέσεων εισακτέων δεν πρόκειται να καλυφθούν φέτος, ο ένας στους δυο εν δυνάμει υποψήφιοι (οι 70 από τις 145 χιλιάδες) θα αποκλειστεί, ενώ την ίδια στιγμή περίπου 12.000 θέσεις θα μείνουν κενές!

Μας πώς υποστηρίζουμε κάτι τέτοιο πριν ακόμη γίνουν οι εξετάσεις; Η αλήθεια είναι ότι δεν είμαστε ολιωσοκόποι, απλά είμαστε ιστορικά πεπειραμένοι! (Πίνακες 2, 3)

Άνοδος των βάσεων εισαγωγής, αύξηση των αριστούχων – «αποτυχόντων»

Η μείωση των θέσεων κατά 2.000 στα Πανεπιστήμια Αθήνας και Θεσσαλονίκης λιπαίνει το έδαφος για νέο σκαρφάλωμα των ήδη ψηλών βάσεων εισαγωγής των περιζήτητων σχολών. Όταν πκ οι θέσεις σχολών με τρομερή ζήτηση για τους υποψηφίους του Γενικού Λυκείου π.χ. της Νομικής Αθήνας από 400 γίνονται 360, οι θέσεις των Η/Υ του ΕΜΠ από 234 γίνονται 216, οι θέσεις των Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ από 135 γίνονται 117 και τράβα κορδέλα, είναι φανερά και τα αποτελέσματα : άνοδος των βάσεων, αύξηση της φοιτητικής μετανάστευσης, αύξηση του αριθμού των αριστούχων που θα μείνουν με τη βαθμολογία στο χέρι, καθώς θα αποκλειστούν από τη σχολή πρώτης τους προτίμησης.

Η αύξηση των θέσεων στην περιφέρεια: Αυξάνουν τις θέσεις ...που θα μείνουν ακάλυπτες!

Να το πούμε καθαρά: Σε μια κίνηση γαλαντομίας αυξάνει τις θέσεις εισακτέων σε σχολές της περιφέρειας, προβάλλοντας μια δήθεν πολιτική ανακούφισης των περιφερειακών Πανεπιστημίων που χειμάζονται και των τοπικών αγορών που λυγίζουν. Ωστόσο, καθώς δεν υπάρχει καμιά απολύτως φροντίδα για φοιτητική μέριμνα και υποδομές των περιφε-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Αναλυτικός αριθμός θέσεων εισακτέων για όλες της κατηγορίες υποψηφίων

	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ	Ανώτερες Σχολές	Εκκλησιαστικές	Στρατιωτικές –Αστυνομικές	ΣΥΝΟΛΟ
	ΤΕΙ –ΑΣΠΑΙΤΕ	Τουριστικής Εκπαίδευσης	Ακαδημίες	Σχολές –Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού	ΘΕΣΕΩΝ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ
• ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ	35.028	32.310	504	2.859	70.701
• ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ 10% (ΧΩΡΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ)	3.892	4.358	56	322	8.628
• ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΤΕΕ - ΕΠΑΛ	-	6.303	-	353	6.656
• ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΤΕΕ-ΕΠΑΛ	-	459	-	2	461
• ΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ	38.920	43.430	560	3.536	86.446
• ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ*	408*	459*	8*	2*	879*

* θέσεις, πέρα από τον αριθμό εισακτέων

Πηγή : ΥΠΕΠΘ, Αθήνα Μάρτιος 2008 (επεξεργασία Χρήστος Κάτσικας)

ρειακών ΑΕΙ-ΤΕΙ, είναι φανερό ότι το ΥΠΕΠΘ κάνει οικονομική πολιτική με τα «χρήματα των άλλων», δηλαδή, για να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους με τους λιτούς οικογενειακούς προϋπολογισμούς όσων έχουν την ατυχία να παιδιά τους να εισαχθούν σε σχολή εκτός τόπου μόνιμης κατοικίας. Αυτοί θα πληρώσουν -με 10.000 ευρώ ετησίως για νοίκι, φαγητό και λοιπά έξοδα- το έλλειμμα της φοιτητικής μέριμνας αλλά και τα προβλήματα των τοπικών κοινωνιών και αγορών που στενάζουν από την οικονομική καχεξία και την ανεργία στην οποία έχουν εγκαταλειφθεί ελέω κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής.

Αλλά και στο σημείο αυτό το ΥΠΕΠΘ εξαπατά: Διότι η υπάρχουσα εμπειρία διδάσκει ότι ο προσφερόμενος αριθμός θέσεων στην περιφέρεια είναι εξόχως πλασματικός, καθώς η συντριπτική πλειονότητα των ακάλυπτων θέσεων αφορούν στα Πανεπιστήμια και ιδιαίτερα στα ΤΕΙ της. Δηλαδή, εν ολίγοις, προσφέρονται απλόχερα θέσεις πολλές από τις οποίες (περίπου το 20%) θα μείνουν ακάλυπτες λόγω της βάσης του 10, των μετεγγραφών και της οικονομικής αδυναμίας ενός καθόλου ευκαταφρόνητου

αριθμού επιτυχόντων να τις καλύψουν. Το είπαμε και παραπάνω: το ΥΠΕΠΘ θέλει και «την πίτα ολόκληρη» (να μειώσει δραστηκά τους εισακτέους) και «τον σκύλο χορτάτο» (να καθησυχάσει την περιφέρεια).

Η αύξηση του αριθμού των δασκάλων

Τα τμήματα των δασκάλων έχουν φέτος αύξηση εισακτέων (τα επτά από τα εννέα) κατά μέσο όρο πάνω από 20%. Την αύξηση αυτή την καθόρισε βεβαίως το γεγονός της έλλειψης δασκάλων που παρουσιάστηκε τα τελευταία χρόνια, με ιδιαίτερη ένταση φέτος. Ωστόσο το ερώτημα που βγαίνει αβίαστο δεν μπορεί παρά να μας απασχολήσει: ποια δημόσια χρηματοδότηση και ποια υποδομή έχει προβλεφθεί από το ΥΠΕΠΘ για τα τμήματα δασκάλων που θα δεχθούν αυξημένο αριθμό εισακτέ-

ων; Τι ενέργειες σκέφτεται να κάνει το ΥΠΕΠΘ π.χ για το τμήμα δασκάλων του Πανεπιστημίου της Θράκης (Αλεξανδρούπολη) στο οποίο ο αριθμός εισακτέων αυξήθηκε φέτος κατά 65% !

Κομοτηνή... Κομοτηνή... η πατρίδα μου εσύ!

Δεν υπήρξε Υπουργός Παιδείας που στο θέμα του αριθμού των εισακτέων ή στο θέμα της ίδρυσης ΑΕΙ-ΤΕΙ να μην κάνει κάποιες «γλυκές» εξαιρέσεις για τη γενέτειρά του. Έτσι και ο σημερινός Υπουργός Παιδείας έβαλε το κεράκι του στον αριθμό των εισακτέων στις σχολές της Κομοτηνής. Αίφνης π.χ η Νομική Κομοτηνής πήρε «αύξηση» εισακτέων +33%, το τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης +42%, η Ελληνική Φιλολογία +29% κλπ. Είπαμε : στην εκλογική μας περιφέρεια η τοπική αγορά πρέπει να είναι ευχαριστημένη! epikentro.gr

ΣΑΒΒΑΣ ΡΟΜΠΟΛΗΣ
Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ
ΑΠΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

«Η Ελλάδα από παραδοσιακή χώρα προέλευσης μεταναστών, μετατράπηκε κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '90, σε χώρα υποδοχής οικονομικών μεταναστών και αιτούντων πολιτικό άσυλο...»

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΙΚΑΣ - ΚΩΣΤΑΣ ΘΕΡΙΑΝΟΣ
ΚΑΤΑΝΟΩΝΤΑΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΣΤΟΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ

«Το "Εσκαπασμ" των μύθων, ο κλονισμός των "βερνατέλιων", η "απομυθοποίηση" της υπαρκτής εκπαιδευτικής πραγματικότητας είναι το πρώτο βήμα για να μπει κάποιος στη διαδικασία να αλλάξει το σχολείο και την κοινωνία...»

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΡΕΤΑΣ
Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ ΤΟΜΗΣ

Εννέα βιβλία υψηλής εκλαίκευσης, για το μεταλλομύνη, τη βιοτεχνολογία και την κοινωνία.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Αθήνα: Κιάφια 5, Τ.Κ. 106 78, Τηλ. 210 3811077, Fax: 210 3811088
Θεσσαλονίκη: Καμθουνίων 9, Τ.Κ. 546 21, Τηλ. 2310 256146, Fax: 2310 256148

www.epikentro.gr
e-mail: books@epikentro.gr

1968

Η χρονιά των εξεγέρσεων

40 χρόνια από το 1968

Μικρό αφιέρωμα

Επιμέλεια
Θανάσης
Τσιριγώτης

Δίκαια, νομίζουμε το 1968 έχει ονομαστεί χρονιά των εξεγέρσεων. Το 1968 στην κυριολεξία αποτέλεσε την πλέον ταραχμένη χρονιά μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και καταγράφηκε ως χρονιά της φοιτητικής εξέγερσης, ανεξάρτητα από την κατάληξη που είχαν στη συνέχεια οι πρωταγωνιστές της, ιδιαίτερα στη Γαλλία. Σήμερα, 40 χρόνια μετά, όπως και στην περίπτωση του Τσε Γκεβάρα που είχε δολοφονηθεί το 1967, γίνεται προσπάθεια η ιστορία είτε να ξαναγραφτεί, είτε να αλλοιωθεί τόσο όσο χρειάζεται για να παρουσιαστεί ακίνδυνη για το σύστημα, οικειοποιημένη από τους δολοφόνους, τους καταχραστές και τους τυμβωρύχους. Απέναντι στα γεγονότα του 1968, στις φοιτητικές εξεγέρσεις και στα μηνύματά τους δεν αρμόζει ούτε ο άκριτος διθύραμβος ούτε η στρέβλωση και αποσιώπηση. Στη χώρα μας οι δύο εκδοχές της συναίνεσης και του ρεφορμισμού είτε αποθεώνουν το Μάη του 1968 για να τον ξεδοντιάσουν, είτε τον στρεβλώνουν για να τον προσαρμόσουν στα μέτρα τους.

Μία ρεαλιστική πολιτική όσο και κριτική θεώρηση οφείλει να παρουσιάζει τα γεγονότα όσο γίνεται καθαρότερα και –κυρίως– να εξάγει συμπεράσματα, θετικά ή αρνητικά.

Σε κάθε περίπτωση το 1968 σηματοδοτείται αλλά δεν ταυτίζεται με το λεγόμενο γαλλικό Μάη, δεν περιορίζεται στα γαλλικά πανεπιστήμια, δεν εξαντλείται στους δρόμους του Παρισιού.

1968

Η χρονιά των
εξεγέρσεων

1968

Η χρονιά των
εξεγέρσεων

1968

Η χρονιά των
εξεγέρσεων

1968

Η χρονιά των
εξεγέρσεων

Το γενικό πλαίσιο

Ο διπολικός κόσμος όπως καθιερώνεται μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο [με το ΝΑΤΟ, τη Δύση και την αμερικάνικη υπερδύναμη από τη μία και το Σύμφωνο Βαρσοβίας-Κομεκόν και την ΕΣΣΔ από την άλλη] βρίσκεται στα όρια του πολιτικού και στρατιωτικού παροξισμού. Ταυτόχρονα το ανατολικό μπλοκ με κυρίαρχη τη Σοβιετική Ένωση, αφού έχει περάσει την πρώτη φάση της αποκομμουνιστικοποίησης με το 20ο συνέδριο, προσπαθεί να βρει σημεία σύγκλισης με το δυτικό κόσμο. Ανακαλύπτει την ειρηνική συνύπαρξη, ανοίγεται στην αγορά, θεοποιεί την επιστήμη με τη θεωρία της επιστημονικοτεχνικής επανάστασης, αντιτίθεται στην Κίνα προδοκάροντας την "σαν τυχοδιωκτική", διασπά το κομμουνιστικό κίνημα και ξεπουλάει όσα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα δεν συντάσσονται με το μπρεζνιεφικό δόγμα του "μη καπιταλιστικού δρόμου ανάπτυξης".

Στην καρδιά του αμερικάνικου "κτήνους" μετά το κύμα των διώξεων και του Μακαρθισμού το κίνημα των δημοκρατικών δικαιωμάτων παίρνει τεράστιες διαστάσεις. Η ογκούμενη διαμαρτυρία κυρίως των φοιτητών ενάντια στη στρατιωτική επέμβαση στο Βιετνάμ, όπου οι Αμερικάνοι διαπράττουν το φρικιαστικό έγκλημα της σφαγής των αμάχων στο Μι Λάι, ενώνεται με τις κινητοποιήσεις των αφροαμερικανών. Οι συγερές δολοφονίες τόσο του ηγέτη τους Μάρτιν Λούθερ Κίνγκ, που δεν εκπροσωπούσε τη μαχητική πτέρυγα (που εκπροσωπούσαν από τους Μαύρους Πάνθηρες), και του Ρόμπερτ Κένεντι, γαμίζουν τους δρόμους της οργής, αναγκάζοντας τον Τζόνσον να βγάλει από τα στρατόπεδα τανκς και χιλιάδες στρατιώτες για να επιβάλει την τάξη.

Στη Νότια Κορέα και την Τουρκία η φοιτητική νεολαία σφαγιάζεται. Είχε προηγηθεί η μαζική σφαγή ενός εκατομμυρίου Ινδονησίων κομμουνιστών από τον Σουκάρνο με το πρόσχημα (1966) της επιβολής σοσιαλιστικής δικτατορίας. Μέσα στο 1968 η κυβέρνηση του Μεξικού, που διοργάνωνε τους Ολυμπιακούς Αγώνες, καταστέλλει τις φοιτητικές διαδηλώσεις στο όνομα του εθνικού γοήτρου, με εκατοντάδες νεκρούς (από τον Ιούλιο ως τον Οκτώβριο). Μέσα στο καλοκαίρι (1968) οι Σοβιετικοί σοσιαλιμπεριαλιστές εισβάλλουν στην Τσεχοσλοβακία, συλλαμβάνουν τον Ντούμπσεκ και ανακόπτουν το πρόγραμμα δράσης του κομμουνιστικού κόμματος (γνωστό σαν άνοιξη της Πράγας), με το οποίο η Τσεχοσλοβακία επιχειρούσε με δυτικό τρόπο να αποφύγει τον εναγκαλισμό της Μόσχας.

Λίγο αργότερα (Νοέμβριος) ο φασίστας Φράνκο καταστέλλει στο Παν/μιο της Μαδρίτης τη μεγαλύτερη φοιτητική εξέγερση που γνώρισε η Ισπανία.

Με απολογισμό 30 νεκρούς φοιτητές και 400 τραυματίες λήγει και η εξέγερση αριστερών φοιτητών στο Κάιρο και την Αλεξάνδρεια και με ανάλογο τρόπο (στρατός, τανκς) στη Βραζιλία, το Τόκιο, το Άμστερνταμ, το Λονδίνο, την Κωνσταντινούπολη.

1968 χρονολόγιο

Ιανουάριος: Ο Χάρντντ Ουίλσον κηρύσσει στη βουλή των Κοινοτήτων το τέλος της Βρετανικής αυτοκρατορίας.

Οι Βιετκόγκ επιτίθενται σε 100 πόλεις!

Φεβρουάριος: Το Νότιο Βιετνάμ κηρύσσει στρατιωτικό νόμο.

Διπλωματική σύγκρουση Γαλλίας-Γερμανίας.

Οι ΗΠΑ συζητούν το ενδεχόμενο χρήσης πυρηνικών στο Βιετνάμ.

Ο Μακάριος εκλέγεται πρόεδρος στην Κύπρο.

Μάρτιος: Κύμα καταλήψεων στα ΑΕΙ της Ιταλίας. 3.000 φοιτητές συγκρούονται με αστυνομικούς στη Ρώμη.

Η σφαγή του Μι Λάι.

Το φέρετρο του Μ.Λ.Κινγκ τοποθετείται στον μαρμαρίνο τάφο του, σε κοιμητήριο της Ατλάντα.

Η ρατσιστική κυβέρνηση Ιαν Σμιθ απαγχονίζει τρεις μαύρους αγωνιστές στη Ροδεσία και 2 στο Σόλτομπερι.

Στην Αλαμπάμα των ΗΠΑ ο ηγέτης των μαύρων Στόκλι Καρμάρικ δηλώνει ενώπιον χιλιάδων διαδηλωτών ότι "η εξουσία βρίσκεται στην κώνη των όπλων".

Διαδηλώσεις χιλιάδων φοιτητών στο Λονδίνο έξω από την πρεσβεία των ΗΠΑ. Σύγκρουση με την έφιππη αστυνομία.

Συγκρούσεις στα Παν/μια της Μαδρίτης. Ο Φράνκο κλείνει όλα τα Παν/μια.

Απρίλιος: Ο μαύρος ηγέτης και ιερωμένος Μάρτιν Λούθερ Κινγκ δολοφονείται στο Μέμφις του Τενεσί.

Η ΚΕ του ΚΚ Τσεχίας εγκρίνει το "πρόγραμμα δράσης".

1968

Η χρονιά των
εξεγέρσεων

1968

Η χρονιά των
εξεγέρσεων

1968

Η χρονιά των
εξεγέρσεων

1968

Η χρονιά των
εξεγέρσεων

Τα σοβιετικά τανκς κυλούν στους δρόμους της Πράγας στις 21 Αυγούστου.

Ο Λίντον Τζόνσον κηρύσσει την Ουάσινγκτον σε κατάσταση εκτάκτης ανάγκης λόγω διαδηλώσεων και σε άλλες 30 πόλεις: 25 νεκροί διαδηλωτές.

Απόπειρα δολοφονίας κατά του φοιτητή Ρούντι Ντούτσκε στο Δυτικό Βερολίνο. Εκατοντάδες χιλιάδες διαδηλωτές συγκρούονται με την αστυνομία.

Κίνα, Κούβα, Αλβανία, Ρουμανία, Γιουγκοσλαβία απέχουν από τη διάσκηψη των κομμουνιστικών κομμάτων στη Μόσχα.

Μάιος: Χιλιάδες φτωχοί πορεύονται από το Μέμφις στην Ουάσινγκτον όπου και κατασκηνώνουν.

Εκτεταμένες συμπλοκές στη Σορβόνη των Παρισίων – αρχή των φοιτητικών κινητοποιήσεων.

Οι Γάλλοι Εργάτες καταλαμβάνουν εργοστάσια (Ρενό), ενώ ο πρωθυπουργός Ζορζ Πομπιντού δηλώνει ότι "θα υποστούν το σιδερένιο χέρι του νόμου".

Νίκη με 57% στην Ιταλία του Άλτο Μόρο, το ΚΚΙ στο 27%.

Κατάληψη του παν/μίου Κολούμπια στη Ν. Υόρκη από φοιτητές που διαμαρτύρονται για τον πόλεμο στο Βιετνάμ.

Ο στρατηγός Ντε Γκολ απειλεί με παραίτηση, ορίζεται δημοψήφισμα για τον Ιούνιο, ξεσπούν τα βιαιότερα επεισόδια στη Γαλλία.

Ο Ντε Γκολ διαλύει την Εθνοσυνέλευση, προκηρύσσει εκλογές για τις 23 Ιουνίου και προειδοποιεί για "κομμουνιστική δικτατορία". (Εκα-

Ο Αλ. Παναγούλης βρίσκεται διαρκώς εν μέσω δύο ασφαλτών.

Στην Κίνα, η Πολιτιστική Επανάσταση, η μεγαλύτερη λαϊκή κινητοποίηση όλων των εποχών, στέλνει τα δικά της μηνύματα στο δυτικό κόσμο και στην αριστερά, μια αριστερά που ανακαλύπτει κόντρα στο γκρίζο μπρεζνιεφικό τοπίο "την επανάσταση μέσα στην επανάσταση" και μία οπτική του σοσιαλισμού που φέρνει το λαό στο προσκήνιο, κριτικάρει τις θεωρίες της ουδέτερης επιστήμης, βαπτίζει το κόμμα στα νερά των μαζών, κ.λπ.

Στη χώρα μας όλα τα παραπάνω πολύ λίγο γίνονται αντιληπτά, αφού το τυ-

ραννικό φασιστικό καθεστώς των συνταγματαρχών είχε βυθίσει τη χώρα στη λογοκρισία. Η χούντα δολοφονεί το βουλευτή της ΕΔΑ, Γιώργο Τσαρουκά και στήνει δεκάδες δικαστήρια για τους αντιστασιακούς. Ο Αλ. Παναγούλης επιχειρεί ανεπιτυχώς να δολοφονήσει τον Γ. Παπαδόπουλο (στο Λαγονήσι), συλλαμβάνεται, καταδικάζεται σε θάνατο και δεν εκτελείται επειδή η χούντα φοβάται τη διεθνή κατακραυγή. Ο Α. Παπανδρέου στη Σουηδία ιδρύει το ΠΑΚ και το ΚΚΕ ύστερα από τη διάσπασή του (Φεβρουάριος 1968 Βουκουρέστι - 12η Ολομέλεια) ιδρύει την ΚΝΕ και την ΕΣΑΚ.

Το Μάρτιο εκατοντάδες καθηγητές, δάσκαλοι και υπάλληλοι του ΥΠΕΠΘ απολύονται από τη χούντα επειδή επέδειξαν "αποδεδειγμένη αναρχική κομμουνιστική δραστηριότητα" (θα ήταν αναγκαία πολιτική πράξη οι Ομοσπονδίες των Εκπαιδευτικών για λόγους ιστορικής μνήμης να δημοσιεύσουν τα ονόματά τους και να τους τιμήσουν).

Συμπύκνωση αντιθέσεων

Μπορούμε να πούμε πως το 1968, με κυρίαρχες τις εξεγέρσεις της νεολαίας και ειδικότερα των φοιτητών στο δυτικό κυρίως κόσμο, λειτούργησε σαν "ιστορικός συμπυκνωτής", μετασχηματίζοντας σε πράξη τις υπαρκτές και άλυτες αντιθέσεις.

- Το λεγόμενο βιομηχανικό μοντέλο ανάπτυξης στη Δύση που πήρε και το όνομα "καταναλωτική κοινωνία" έφτασε στο απόγειο και γέννησε την κρίση του. Ο Φορντισμός-Ταύλορισμός (αλυσιδα παραγωγής, αυτοματοποίηση, έλεγχος των κινήσεων του εργάτη, υπεραπόδοση εργασίας, εργασιακή και κοινωνική αλλοτρίωση) είχε πιάσει τα όριά του και φαινόταν τα πρώτα στίγματα του λαχανιάσμάτος του. Στα τέλη της δεκαετίας του '60 άρχισαν να φαινούνται και τα πρώτα δείγματα της καπιταλιστικής κρίσης που κορυφώθηκε στην κρίση του πετρελαίου (1973).

- Η εφαρμογή του "κεύσινανού μοντέλου", δηλαδή ενός αναπτυγμένου αστικού κράτους που απαντούσε και στις εργατικές διεκδικήσεις μετά το β' Παγκόσμιο Πόλεμο και το οποίο ήταν αναγκαίο τόσο σαν εργαλείο οικονομικής ανάπτυξης, όσο και σαν ρυθμιστικός παράγοντας, αφ' ενός ανάμεσα στα μονοπώλια, αφ' ετερου ανάμεσα στην άρχουσα τάξη και τους εργαζομένους επίσης φτάνει στα όριά του.

Η κρίση υπερσυσσώρευσης ως αποτέλεσμα αυτής της ανάπτυξης δεν έχει διέξοδο και επιταχύνεται από το διπλό γεγονός ότι: πρώτον, η ΕΣΣΔ και οι σύμμαχοί της σ' όλο τον κό-

σμο δεν βρίσκονται στον έλεγχο των δυτικών, με αποτέλεσμα οι αγορές να μην επεκτείνονται, και δεύτερον η μία μετά την άλλη χώρες του γ' κόσμου με επαναστατικό ή αστικοδημοκρατικό τρόπο απομακρύνονται από τις δυτικές κηδεμονίες (Αίγυπτος, Αλγερία, Ινδία κ.λπ.).

- Ο αντιαποικιοκρατικός-αντιιμπεριαλιστικός αγώνας των λαών, με χαρακτηριστικότερο αυτό των χωρών της Ινδοκίνας, δημιουργεί στην καρδιά των καπιταλιστικών μητροπόλεων ένα ευρύ κίνημα αλληλεγγύης και έμπρακτης συμπαράστασης, που έχει στην πρωτοπορία του το φοιτητικό κόσμο.

- Σταδιακά αλλά ουσιαστικά το ανατολικό μοντέλο ανάπτυξης (βιομηχανοποίηση, απόρριψη της επανάστασης, συνεννόηση με ΗΠΑ σε βάρος των κινημάτων) σε συνδυασμό με την αίγλη της Πολιτιστικής Επανάστασης, ακόμα και κάτω από το στρεβλό "διάβασμά" της, δημιουργούσαν στα παραδοσιακά κομμουνιστικά κόμματα σοβαρούς τριγμούς στο εσωτερικό τους και αναζήτηση από το πιο υποψιασμένο κομμάτι φοιτητών και νέων ενός άλλου δρόμου πιο ρηξικέλευθου και πλέον ριζοσπαστικού. Αυτό εκφράστηκε ιδιαίτερα στη Γαλλία, μια χώρα με διαφωτιστικές, δημοκρατικές και επαναστατικές παραδόσεις, όπου το ΚΚ Γαλλίας με σημαντική εκλογική και κοινωνική επιρροή στάθηκε άκρως εχθρικό στις φοιτητικές κινητοποιήσεις (τα σημερινά του αποτελέσματα είναι γνωστά).

- Μέσα στην εκπαίδευση, στους κόλπους των διανοουμένων, στο χώρο του πολιτισμού (μουσική, θέατρο) παρατηρείται ήδη από την αρχή της δεκαετίας του '60 μια έντονη κριτική σ' όλη την κυρίαρχη ιδεολογία. Κάτω από το μικροσκόπιο της κριτικής τίθενται οι σχέσεις των δύο φύλων και ο αστικός φαρισαϊσμός, η κατανάλωση, η θρησκεία, η σεξουαλική απελευθέρωση και ο κομφορμισμός, η εκπαίδευση, η ιεραρχία, η αξιοκρατία, η σχέση της γνώσης με το κεφάλαιο, η ταξική επιλογή, τα κοινωνικά δικαιώματα.

Χωρίς υπερβολή, στη δεκαετία του '60 ή λίγο αργότερα κάτω από το πρίσμα των εξεγέρσεων μπορεί να βρούμε τη γενεσιουργό μήτρα μιας σειράς πολιτικών, κοινωνικών θεωριών οι οποίες μέχρι και σήμερα διατηρούν έτσι και αλλιώς την ισχύ τους.

Για παράδειγμα, μετά τη συνεισφορά των κομμουνιστών παιδαγωγών στις αρχές του αιώνα, η εκπαίδευση και σημαντικές λειτουργίες της (ένταξη, ενσωμάτωση, κυρίαρχη ιδεολογία, ταξικό φραγμοί, εξετάσεις, σχέση με το κεφάλαιο) αναλύονται και δημιουργούνται έτσι σοβαρές προϋποθέσεις για ένα νέο εκπαιδευτικό κίνημα. (Θα ήταν παράλειψη αν δεν σημειώναμε εδώ πως υπήρξαν και αποκλίσεις, κυρίως βολонταριστικού χαρακτήρα, πιο συγκεκριμένα πως υποτιμήθηκαν οι υλικόι όροι για την εκπαίδευση και τους μηχανισμούς αναπαραγωγής σ' όφελος της ιδεολογίας).

τοντάδες χιλιάδες Γάλλοι συμμετέχουν σε πορεία στήριξης του Ντε Γκολ και στρατιώτες ακροβολουται στο Παρίσι).

Ιούνιος: Εξέγερση των φοιτητών στο Βελιγράδι.

Δολοφονία του Ρ. Κένεντι.

Επιβάλλεται στρατιωτικός νόμος στη Γαλλία, απαγορεύονται οι διαδηλώσεις, διαλύονται αριστερές και φοιτητικές οργανώσεις και συλλαμβάνονται δεκάδες φοιτητές και αριστεροί.

Ο Ντε Γκολ αμνηστεύει τους φασίστες αξιωματικούς της εγκληματικής οργάνωσης (ΟΑΣ) από την εποχή του πολέμου στην Αλγερία με αντάλλαγμα τη βοήθειά τους ενάντια στο Φ.Κ.

Οι γκολικές δυνάμεις κερδίζουν σαρωτικά στο β' γύρο των εκλογών.

Ιούλιος: Υπογραφή συμφωνίας μη διάδοσης των πυρηνικών όπλων ανάμεσα σε ΗΠΑ-ΕΣΣΔ (δεν υπογράφει η Κίνα).

600 φοιτητές συλλαμβάνονται στο Παν/μιο του Μπέρκλεϊ.

Διαδηλώσεις φοιτητών σε Αργεντινή και Βραζιλία – εκατοντάδες συλλήψεις.

Μεγάλη μάχη στο Κλίβελαντ του Οχάιο ανάμεσα σε μαύρους διαδηλωτές και 3.000 εθνοφρουρούς με τανκς.

18 νεκροί, 500 τραυματίες, 200 συλλήψεις φοιτητών από την αστυνομία στο Πολυτεχνείο του Μεξικού όπου χρησιμοποιούνται τανκς και μπαζούκας.

Η νύχτα της μεγάλης σφαγής των φοιτητών από το στρατό στην πλατεία των τριών πολιτισμών της Πόλης του Μεξικού στις 2 Οκτωβρίου. Χιλιάδες τραυματίες, ενώ οι νεκροί, υπερβαίνουν τους 300!

Αύγουστος: Στρατιωτικό καθεστώς στη χώρα των Βάσκων.

Μεγάλες φυλετικές ταραχές στο γκέτο των μαύρων του Λος Άντζελες.

95.000 στρατιώτες των ΕΣΣΔ, Ουγγα-

ρίας, Πολωνίας, Βουλγαρίας και Αν. Γερμανίας εισβάλλουν στην Τσεχοσλοβακία.

Συνάντηση Τίτο-Τσαουσέσκου για κοινή πολιτική άμυνα.

300 άτομα τραυματίζονται ύστερα από συγκρούσεις στο Σικάγο.

Σεπτέμβριος: Διαδηλώσεις 8.000 φοιτητών στο Τόκιο.

50 νεκροί φοιτητές ύστερα από συγκρούσεις με αστυνομία στο Μεξικό.

2 νεκροί φοιτητές στο Μοντεβιδέο της Ουρουγουάης.

Συνοικίες του Μεξικού ισοπεδώνονται από το στρατό.

Οκτώβριος: 9 μέρες πριν τους Ολυμπιακούς Αγώνες 150 φοιτητές και 30 αστυνομικοί νεκροί ύστερα από συγκρούσεις στο Μεξικό.

Η σφηνιμένη χραδιά της «Μαύρης Δύναμης» υψώνεται και πάλι στο ολυμπιακό βάθρο, κατά την απονομή του χρυσού μεταλλίου της σκυταλοδρομίας 4Χ400 στην ομάδα των ΗΠΑ στις 21 Οκτωβρίου, στους Ολυμπιακούς αγώνες του Μεξικού!

Καθαιρείται ο Λιου-Σάο-Σι από όλες τις θέσεις του και από το ΚΚ Κίνας σαν δεξιός.

4 νεκροί φοιτητές στο Ρίο ντε Τζανέιρο ύστερα από συγκρούσεις.

Χιλιάδες φοιτητές σε διαδηλώσεις στο Άμστερνταμ.

Χιλιάδες διαδηλωτές με σημαίες των Βιετγκόνγκ και πορτρέτα του Μάο διαδηλώνουν στις αμερικάνικες βάσεις στην Αγγλία. Συγκρούσεις.

Νοέμβριος: Φοιτητές καταλαμβάνουν το Παν/μιο Πράγας.

Έκτακτα στρατοδικεία στην Αθήνα.

30 νεκροί, 400 τραυματίες φοιτητές σε Κάιρο-Αλεξάνδρεια.

Συγκρούσεις φοιτητών-αστυνομίας στη Μαδρίτη.

Δεκέμβριος: Η Ευρώπη συγκλονίζεται από διαδηλώσεις και συγκρούσεις.

Μαθητικές διαδηλώσεις σε Ν. Υόρκη και Σαν Φραντσίσκο.

1968
Η χρονιά των εξεγέρσεων
1968
Η χρονιά των εξεγέρσεων
1968
Η χρονιά των εξεγέρσεων
1968
Η χρονιά των εξεγέρσεων

1968
 Η χρονιά των
 εξεγέρσεων
 1968
 Η χρονιά των
 εξεγέρσεων
 1968
 Η χρονιά των
 εξεγέρσεων
 1968
 Η χρονιά των
 εξεγέρσεων
 1968
 Η χρονιά των
 εξεγέρσεων

Ο Γαλλικός Μάης

Η αστυνομική βία στρέφεται εναντίον οποιουδήποτε κυκλοφορεί στο Καρτιέ Λατέν.

Ο λεγόμενος Γαλλικός Μάης πρέπει να ειπωθεί μέσα στο γενικό περίγραμμα των Ευρωπαϊκών συγκρούσεων με την πρόσθεση του ιστορικού και κοινωνικού οδοστρώματος. Η γαλλική εργατική τάξη και η αριστερά είχαν στο συλλογικό υποσυνείδητό τους τις διαφωτιστικές παραδόσεις, την Κομμούνα, το Λαϊκό Μέτωπο, τον αντιφασιστικό αγώνα.

Ο απόηχος των αντιαποικιοκρατικών αγώνων, με κυρίαρχο αυτόν της Αλγερίας, και η αντίθεση των Γάλλων ιμπεριαλιστών με τους Αμερικάνους, που οδήγησε στην έξοδο της Γαλλίας από το ΝΑΤΟ, σε συνδυασμό με τη γοργή εκβιομηχάνιση, δημιούργει ένα εκρηκτικό κοκτέιλ.

Η παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο οκτώ φοιτητών του πανεπιστημίου της Ναντέρ, στα προάστια του Παρισιού, οι οποίοι θεωρούνται πρωταίτιοι της αναταραχής που ταλανίζει το πανεπιστήμιο αυτό από το Νοέμβριο, δεν έχει προκαλέσει κανένα άξιο λόγου κίνημα συμπαράστασης. Γύρω στις 3 η ατμόσφαιρα ηλεκτρίζεται. Ένας λαχανιασμένος αγγελιαφόρος φέρνει το μήνυμα ότι «εκατό φασίστες» έχουν συγκεντρωθεί και

ετοιμάζονται να βαδίσουν κατά της Σορβόνης. Οι συγκεντρωμένοι φοιτητές, μέλη κυρίως κινεζόφιλων και τροτσικιστικών αριστερών οργανώσεων, αρχίζουν πυρετώδεις προετοιμασίες αντιμετώπισης του εχθρού. Οπλίζονται με καρεκλοπόδαρα, μαζεύουν πέτρες από ένα γιαπί, βγάζουν κράνη μοτοσυκλετιστών από τους σάκους τους... Ο πρύτανης της Σορβόνης, Ρος, ασυνήθιστος καθώς είναι σε τέτοιες σκηνές και φοβούμενος μην έχει την τύχη του κοσμήτορα της Ναντέρ, Γκραπέν, ο οποίος αδυνατώντας να επαναφέρει την τάξη στο πανεπιστήμιό του υποχρεώθηκε να το κλείσει επ' αόριστον την προηγούμενη, σκέπτεται αμέσως να φωνάξει την αστυνομία να πετάξει τους φοιτητές έξω από το προαύλιο. «Παρακαλείσθε να αποκαταστήσετε την τάξη στο εσωτερικό της Σορβόνης εκβάλλοντας τους ταραξίες», αναφέρει η γραπτή αίτηση του πρύτανη προς την αστυνομία.

Στις 5 παρά 10 οι αστυνομικοί εισβάλλουν στο κτίριο. Οι φοιτητές είναι παγιδευμένοι και οι ηγέτες τους αποφεύγουν κάθε σύγκρουση με την αστυνομία. Οι αστυνομ-

κοί δεν αρκούνται στην πρόθεση των φοιτητών να αποχωρήσουν άνευ όρων. Θέλουν να τους μεταφέρουν και στο αρχηγείο της αστυνομίας για «εξακριβωση ταυτότητας». Η μαζική σύλληψη, όμως, πεντακοσίων –τόσοι έχουν γίνει στο μεταξύ– φοιτητών μέσα στην καρδιά του Καρτιέ Λατέν αποτελεί κάτι παραπάνω από πρόκληση. Το νέο διαδίδεται αστραπιαία από όσους κατάφεραν να διαφύγουν τη σύλληψη. Καθώς οι αστυνομικοί δεν έχουν ούτε καν «κλούβες» για να μεταφέρουν πεντακόσια άτομα, οι ειδοποιημένοι φοιτητές αρχίζουν να καταφθάνουν κατά εκατοντάδες. Η πρώτη «κλούβα» με συλληφθέντες αντιμετωπίζει μόνο τα συνθήματα των φοιτητών: «CRS-SS (MAT ίσον Εξ-Εξ)».

Τα πράγματα εκτραχύνονται στη Σορβόνη. Υψώνεται το πρώτο οδόφραγμα στην πλατεία Λουξεμβούργου. Πάνω από 2.000 φοιτητές μαζεύονται όταν ανακοινώνεται το κλείσιμο της Σορβόνης. Στις 4 και 5 Μαΐου η πρώτη γενιά φοιτητών καταδικάζεται με συνοπτικές διαδικασίες σε ποινές φυλάκισης, ενώ ο Ντε Γκολ ζητάει σκληρή στάση από το κράτος.

1968
 Η χρονιά των
 εξεγέρσεων
 1968
 Η χρονιά των
 εξεγέρσεων
 1968
 Η χρονιά των
 εξεγέρσεων
 1968
 Η χρονιά των
 εξεγέρσεων

Τη Δευτέρα 6 Μάη ο Ντανιέλ Κον Μπεντίτ παρουσιάζεται στο πειθαρχικό μαζί με... 5.000 φοιτητές. Η αστυνομία διαλύει με βία την πορεία και αρχίζουν σκληρές οδομαχίες. Οδοφράγματα, μηχανοκίνητες μονάδες! Ιστορικές παραπομπές στο 1789, στο 1848, στο 1870! 500 τραυματίες, εκ των οποίων 300 φοιτητές. Οι διαδηλώσεις μαζικοποιούνται στις 7 και 8 Μάη, ενώ το 61% των πολιτών τάσσεται υπέρ των φοιτητών. Την Παρασκευή 10 Μαΐου –και ενώ ο αμερικάνος αντιπρόσωπος Βανς και ο αντίστοιχος Βιετναμέζος αρχίζουν συνομιλίες ειρήνευσης– ένα ποτάμι 10.000 μαζί με τους μαθητές των Λυκείων καταλαμβάνει το Καρτιέ Λατέν φωνάζοντας: “Απελευθερώστε τώρα τους συλληφθέντες”.

Ο Ντε Γκολ, ενώ κερδίζει τις στρατιωτικές μάχες των οδοφραγμάτων, ετοιμάζεται να κατεβάσει τα танκς. Από την άλλη πλευρά και ενώ το Κομ. Κόμμα Γαλλίας και η εργατική του συνομοσπονδία CGT με τον Ζωρζ Σεγκέ κρατούν εχθρική στάση πέφτει το σύνθημα της Γενικής Απεργίας. Τη Δευτέρα 13 Μαΐου, 500.000 διαδηλωτές κατακλύζουν τα Ηλύσια Πεδία. Μέχρι το απόγευμα η απεργία ξεπερνά τις 600.000 άτομα και η Γαλλία παραλύει. Μέσα στις επόμενες τρεις μέρες όλα τα Παν/νια είναι υπό κατάληψη και οι απεργοί φτάνουν στα 6 εκατομμύρια. Στη Γαλλία υπάρχουν “δύομισι κέντρα”. Η παραπαίουσα κυβέρνηση, το κέντρο των φοιτητών και το ΚΚ Γαλλίας με τη CGT.

Ο Ντε Γκολ προκηρύσσει δημοψήφισμα για τις 23 Ιούνη, ενώ η 24η Μαΐου θεωρείται η “Νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου”. Η αστυνομία κλιμακώνει τις επιθέσεις της, αμάξια πυρπολούνται, βιτρίνες κατεδαφίζονται, ακολουθούν λεηλασίες. Η κυβέρνηση Ντε Γκολ-Πομπιντού στρέφεται στην τρομοκρατία των νοικοκυραίων, ενώ οι αστυνομικοί αρχίζουν να πυροβολούν, τάγματα αλεξιπυρτιστών ακροβολίζονται στο Παρίσι. Παραδίπλα το ΚΚΓ και η CGT, θεωρώντας την εξέγερση έργο αριστεριστών, μαοϊκών και αναρχικών, διαπραγματεύεται χωριστά με την κυβέρνηση η οποία βρίσκεται σε διάλυση. Στις 29 Μαΐου ο Ντε Γκολ εγκαταλείπει το Παρίσι και φεύγει για τη Γερμανία, θεωρώντας ότι το προεδρικό Μέγαρο θα πέσει στα χέρια των κομμουνιστών και των εξεγερμένων.

Το ΚΚΓ και η CGT διαδηλώνοντας ειρηνικά δίνουν διαβεβαιώσεις ομαλοποίησης και ο Ντε Γκολ επιστρέφει από το Μπάντεν-Μπάντεν, όπου με διάγγελμα αναβάλλει το δημοψήφισμα, φροβερίζει ότι η Γαλλία απει-

λείται με δικτατορία του ολοκληρωτικού κομμουνισμού, ορκίζεται στη Δημοκρατία και τη Γαλλία, σφραγίζοντας τυπικά το τέλος της εξέγερσης. Μισό εκατομμύριο Γάλλοι ξεκινούν στους δρόμους στο πλευρό του Ντε Γκολ. Το φοιτητικό κομμάτι, ενώ συνεχίζει τις καταλήψεις και τις διαδηλώσεις, βοηθώντας και του ΚΚΓ Γαλλίας, απομονώνεται από τις μάζες των εργαζομένων. Στις 12 Ιουνίου ο Ντε Γκολ κηρύσσει εκτός νόμου και διαλύει 11 αριστερές οργανώσεις, απαγορεύει τις διαδηλώσεις, εκκενώνει βίαια τα Παν/μια, αμνηστεύει τους φασίστες πραξικοπηματίες της οργάνωσης OAS που είχαν εμπλακεί στον πόλεμο της Αλγερίας με αντίτιμο να εξασφαλίσει τη στήριξη της ακροδεξιάς ενάντια στο φοιτητικό κίνημα και την αριστερά.

Στις εκλογές η Δεξιά παίρνει 46,65% των ψήφων και στο β' γύρο ο κυβερνητικός συνασπισμός παίρνει 358 έδρες στις 485 (δηλαδή 97 περισσότερες), πλειοψηφία που η δεξιά δεν είχε ποτέ στη Γαλλία. Ο Γαλλικός Μάης ηττήθηκε στις κάλπες, η φαντασία συγκρούστηκε με την εξουσία και η δεύτερη κατάφερε να επιζήσει.

Συμπεράσματα

- Θα ήταν σφάλμα να αποτιμήσει κανείς το Γαλλικό Μάη, την εξεγερτική κορωνίδα των κινητοποιήσεων στη Δυτική Ευρώπη και στις ΗΠΑ (απο άποψη έντασης, χρονικής έκτασης και συνοχής), βγάζοντας συμπεράσματα μόνο από το αποτέλεσμα της. Ένα ιστορικό γεγονός πρέπει να αποτιμάται πολιτικά και συνολικά, ενταγμένο στο χωροχρόνο και στα μηνύματα που εκπέμπει. Μία άλλη θεώρηση θα υποκαθιστούσε τη διαλεκτική των γεγονότων με τον εμπειρισμό, το θετικισμό, τις θεωρίες της άμεσης αποτελεσματικότητας.

- Πριν, κατά τη διάρκεια του Μάη, και μετά έγιναν σπουδαίες αναλύσεις και πολλές πλευρές της πολιτικής θεωρίας, της ιστορίας και των επιστημών κριτικαρίστηκαν σφοδρά και με ένταση. Μέσα στο εξεγερμένο πλήθος δεν υπήρχε ούτε η μοναδικότητα της θέσης ούτε ένας διακηρυγμένος στόχος. Συνυπήρχαν, αντιπάλευσαν και συγκρούονταν πολιτικά ρεύματα, από τον αναρχοφιλελευθερισμό και τον αυθορμητισμό έως τη μαχητική σοσιαλδημοκρατία.

Οι υπαρξιστές του Ζαν Πολ Σαρτρ, οι τροτσκιστές του Κριβίν, οι μαοϊκοί που εμπνέονταν από την Πολιτιστική Επανάσταση, οι καταστασιακοί, οι σοσιαλιστές του Μιτερράν, συνυπήρχαν μαχητικά και θα

χρειάζονταν χιλιάδες σελίδες για να αποτιμηθεί σωστά “Ο ωκεανός που υπήρχε κάτω από το πλακόστρωτο”.

- Ο Μάης δεν θα μπορούσε να φτάσει ως το τέλος! Και αυτό το τέλος θα ήταν η ανατροπή του Γκολισμού και της αστυνομικής κυβέρνησης Ντε Γκολ-Πομπιντού.

Κάτι τέτοιο θα σήμαινε πως η εξέγερση θα είχε σχέδιο, οδηγητικό κέντρο, εντέλει κομμουνιστικό κέντρο. Κάτι τέτοιο δεν υπήρχε, το ΚΚΓαλλίας έπαιξε από την αρχή υπονομευτικό και αντιδραστικό ρόλο, δεν κατόρθωσε να ακουμπήσει τη φοιτητική και λαϊκή αναταραχή, βρέθηκε απέναντι και εχθρικά. Είναι χαρακτηριστικό πώς οι συνδικαλιστές της CGT πέταγαν έξω από τα εργοστάσια που ήσαν κατειλημμένα τους φοιτητές και τις επιτροπές αγώνα που έφταναν για συμπάρσταση και ενημέρωση.

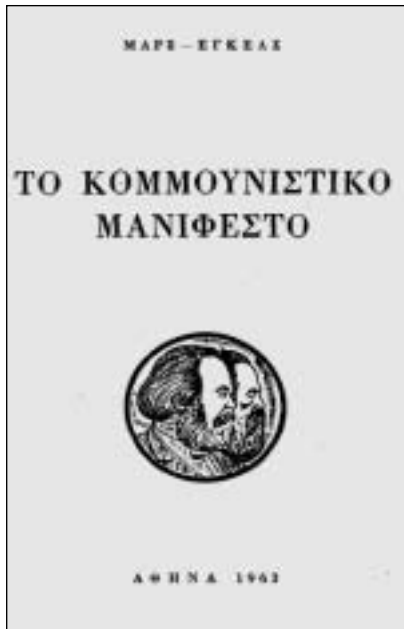
Οι πολιτικές αντιπαραθέσεις ανάμεσα στο “φοιτητικό τσουνάμι” και στους γάλλους ρεφορμιστές, που αποτυπώθηκαν σε βιβλία και μπροσούρες, έχουν από την πλευρά των δεύτερων το στίγμα της προβοκατορολογίας και της συκοφαντίας (αυτό κάτι θυμίζει και στα καθ' ημάς)...

- Ο Μάης ξεκίνησε από τα Παν/μια και κατέληξε πάλι εκεί. Η πλατιά πλειοψηφία του γαλλικού λαού, όση δηλαδή δεν “μπλέχτηκε” ενεργά στους προβληματισμούς των δρόμων, θεώρησε το “Μάη” σαν μία παρένθεση, γι' αυτό και έπιασε η τρομοκρατία του Ντε Γκολ στις εκλογές του Ιουνίου. Μόνο ένα ισχυρό πολιτικό ρεύμα ριζωμένο στους εργαζομένους και στο λαό θα μπορούσε να ανατρέψει τα δεδομένα με συνέχεια και συνέπεια.

- Οι σημερινές ερμηνείες του Μάη είναι πρόδηλο πως στην πραγματικότητα αποτελούν προβολές του σήμερα στο χτες και όχι το αντίστροφο. Αρκετές πολιτικές συλλογικότητες που αρέσκονται στο αυθόρμητο εξορκίζουν την πολιτική οργάνωση και ανακαλύπτουν στο γαλλικό και ευρωπαϊκό Μάη του 1968 τις “ιερές γραφές”. Φοιτητικές, ιδιαίτερα, συνιστώσες ορκίζονται στο Μάη όπως αντίστοιχα και στον Τσε ως αντιπαράθεση στο αριστερό και κομμουνιστικό κίνημα. Η “φαντασία” επιστρατεύεται ενάντια στο πολιτικό σχέδιο, ο υπαρξισμός και η καταστασιακότητα κόντρα στο λενινισμό. Ο Κον Μπεντίτ ενάντια στο Μαρξ και η Σορβόνη απέναντι από την Κομμούνια και τον Οκτώβρη. Πρόκειται για πολιτικές μυθοπλασίες, που εκφεύγουν από τη σφαίρα της ανάλυσης και εμπίμπτουν σ' αυτήν της προσδοκίας.

160 χρόνια
Κομμουνιστικό
Μανιφέστο
160 χρόνια
Κομμουνιστικό
Μανιφέστο
160 χρόνια
Κομμουνιστικό
Μανιφέστο
160 χρόνια
Κομμουνιστικό
Μανιφέστο

γράφει • Γιάννης Μακρίδης

160 χρόνια Κομμουνιστικό Μανιφέστο

Το Γενάρη του 1848, 160 χρόνια πριν, ολοκληρώνεται η συγγραφή του «Κομμουνιστικού Μανιφέστου». Εδώ οι Μάρξ και Ένγκελς αποτυπώνουν με τον πιο σαφή τρόπο για την εποχή τους τις βασικές αρχές του Κομμουνιστικού κόμματος. Η σύνταξη και η δημοσίευση του Μανιφέστου είναι μια επίπονη διαδικασία και βρίσκει τις ρίζες της στην προσπάθεια του προλεταριάτου να ανασυντάξει τις σκόρπιες δυνάμεις, να οργανωθεί και να νικήσει οραματιζόμενο τη νέα κοινωνία, την κομμουνιστική. Η συγγραφή του Μανιφέστου πραγματοποιήθηκε το δίμηνο Δεκέμβρη 1847 - Γενάρη 1848. Λίγες εβδομάδες πριν την επανάσταση του Φλεβάρη στάλθηκε στο Λονδίνο για εκτύπωση. Η δημιουργία της «Ένωσης κομμουνιστών», αποτέλεσε την αφετηρία, βάσει της απόφασης της οποίας έγινε η συγγραφή του Μανιφέστου.

Η Δημιουργία της «Ένωσης»

Από τη μυστική Δημοκρατική Ένωση των «Προγραμμένων» που το 1834 είχαν ιδρύσει στο Παρίσι Γερμανοί φυγάδες, αποσπάστηκαν το 1836 τα προλεταριακά στοιχεία και σχημάτισαν μια νέα μυστική οργάνωση, την «Ένωση των δικαίων». Η οργάνωση

«Όταν στην πορεία της εξέλιξης θα έχουν εξαφανιστεί οι ταξικές διαφορές, κι όταν θα έχει συγκεντρωθεί όλη η παραγωγή στα χέρια των οργανωμένων ατόμων, τότε η δημόσια εξουσία θα χάσει τον πολιτικό της χαρακτήρα. Η πολιτική εξουσία στην ουσία της είναι η οργανωμένη βία μιας τάξης για την καταπίεση μιας άλλης. Όταν το προλεταριάτο στην πάλη του ενάντια στην αστική τάξη συγκροτείται αναγκαστικά σε τάξη, όταν γίνεται με μια επανάσταση κυρίαρχη τάξη και σαν κυρίαρχη τάξη καταργεί βίαια τις παλιές σχέσεις παραγωγής, τότε μαζί μ' αυτές τις σχέσεις παραγωγής καταργεί τους όρους ύπαρξης της ταξικής αντίθεσης, τις τάξεις γενικά και έτσι και την ίδια τη δικιά του κυριαρχία σαν τάξη. Στη θέση της παλιάς αστικής κοινωνίας με τις τάξεις και τις ταξικές της αντιθέσεις έρχεται μια ένωση, όπου η ελεύθερη ανάπτυξη του καθενός είναι η προϋπόθεση για την ελεύθερη ανάπτυξη όλων».

(Απόσπασμα από το Μανιφέστο)

νη αυτή μετέφερε τη δράση της στο Λονδίνο και σιγά-σιγά από γερμανική έγινε διεθνής, με την έννοια ότι συμμετείχαν και εργάτες άλλων εθνότητων. Η κοινωνική διδασκαλία της Ένωσης ήταν ακαθόριστη. Διαμορφωνόταν μια κομμουνιστική αντίληψη στα πλαίσια της «αδερφότητας», της «ισότητας» και της «δικαιοσύνης». Μόνο όταν άρχισαν να αναπτύσσονται οι σχέσεις της Ένωσης με τους Μάρξ και Ένγκελς, μέσα από διαρκή αλληλογραφία στην αρχή, υπήρξε θετική επίδραση και σε επίπεδο θέσεων αλλά και στην πρακτική. Είναι γνωστό ότι οι δύο επαναστάτες χρησιμοποιούσαν διάφορες λιθογραφημένες εγκυκλίους που τις έστειλαν παντού στον κόσμο αναφορικά με τις υποθέσεις του σχηματιζόμενου κομμουνιστικού κόμματος, αλλά και με την «Ένωση των δικαίων». Αυτή ακριβώς η διαδικασία διαμόρφωσε μια αθόρυβη ανατροπή στην καθοδήγηση της Ένωσης. Οι καθοδηγητές της καταλάβαιναν όλο και πιο ξεκάθαρα την ανεπάρκεια των κομμουνιστικών αντιλήψεων που επικρατούσαν έως τότε, τόσο του γαλλικού πρωτόγονου κομμουνισμού της ισότητας, όσο και του κομμουνισμού του Βάιτλινγκ (αναγωγή του κομμουνισμού στο χριστιανισμό). Παράλ-

ληλα, την άνοιξη του 1847 πήγε στις Βρυξέλλες στο Μαρξ και κατόπιν στο Παρίσι στον Ένγκελς ο Γιόζεφ Μολ μεταφέροντας κάλεσμα των συντρόφων του για την είσοδο και των δύο στην Ένωση. Διατύπωσαν την άποψη ότι είχαν πεισθεί για την ορθότητα των αντιλήψεων των Μάρξ και Ένγκελς, έχοντας ακόμη σαν σκοπό να απαλλάξουν την «Ένωση των δικαίων» από τις παλιές συνωμοτικές παραδόσεις και μορφές. Υπήρξε μία σαφής δέσμευση απέναντι στους δυο επαναστάτες για διεξαγωγή συνεδρίου, όπου θα τους δίνονταν η δυνατότητα να αναπτύξουν τις απόψεις τους για τον κομμουνισμό με ένα μανιφέστο, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην αντικατάσταση της απαρχαιωμένης οργάνωσης της Ένωσης με μια καινούργια, σύγχρονη και εναρμονισμένη στο βασικό σκοπό, οργάνωση. Υπό αυτές τις προϋποθέσεις έγινε η προσχώρηση στην «Ένωση», και ο Μεν Μαρξ σχημάτισε στις Βρυξέλλες μια ομάδα της Ένωσης, ο δε Ένγκελς συμμετείχε σε τρεις παρισινές ομάδες. Το καλοκαίρι του 1847 έγινε το πρώτο συνέδριο της Ένωσης στο Λονδίνο, στο οποίο προέκυψε νέο οργανωτικό σχήμα. Αυτό αποτελούνταν από κοινότητες, περιφέρειες, καθοδηγητικές πε-

160 χρόνια
Κομμουνιστικό
Μανιφέστο
160 χρόνια
Κομμουνιστικό
Μανιφέστο
160 χρόνια
Κομμουνιστικό
Μανιφέστο
160 χρόνια
Κομμουνιστικό
Μανιφέστο

ριφέρειες, κεντρικά όργανα και συνέδριο, στο εξής δε θα ονομαζόταν «Ένωση Κομμουνιστών». Το δεύτερο συνέδριο έγινε τον ίδιο χρόνο στα τέλη Νοέμβρη – αρχές Δεκέμβρη. Σ' αυτό το συνέδριο παραβρέθηκε και ο Μαρξ, όπου υποστήριξε σε διεξοδικές συζητήσεις (το συνέδριο κράτησε τουλάχιστον 10 ημέρες) τη θεωρία του.

Η έκδοση του Μανιφέστου

Στο δεύτερο συνέδριο της «Ένωσης των Κομμουνιστών» υποστηρίζεται τελικά η πλατφόρμα των Μαρξ και Ένγκελς. Οι όποιες αντιρρήσεις και αμφιβολίες παραμερίστηκαν τελικά και οι καινούργιες αρχές έγιναν ομόφωνα δεκτές, γι' αυτό ανατέθηκε τελικά στους δυο επαναστάτες να καταπιαστούν με τη δημοσίευση ενός πλήρους, θεωρητικού και πρακτικού προγράμματος του «κόμματος». Αποτελεί την πρώτη έκθεση της κοσμοθεωρίας της εργατικής τάξης. Στο Μανιφέστο διατυπώνεται με *αριστοτεχνική διαύγεια και ακρίβεια η νέα κοσμοθεωρία του συνεπούς υλισμού που περιλαμβάνει στα πλαίσιά της και τη διαλεκτική, δηλ. την πιο πλατιά και βαθιά διδασκαλία για την εξέλιξη, τη θεωρία της ταξικής πάλης και του μεγάλου επαναστατικού ρόλου μέσα στην ιστορία που παίζει το προλεταριάτο σαν ο δημιουργός της νέας κοινωνίας, της κομμουνιστικής κοινωνίας»* (Λένιν: *Καρλ Μαρξ και Φρ. Ένγκελς*).

Το Μανιφέστο του Κομμουνιστικού Κόμματος περιλαμβάνει τέσσερα κεφάλαια:

Α' Αστοί και προλετάριοι. Σ' αυτό διατυπώνεται ο βασικός νόμος της ανάπτυξης κάθε ανταγωνιστικής κοινωνίας, ο νόμος της πάλης των τάξεων. Προσδιορίζεται με σαφήνεια πώς αντικαταστάθηκε η δουλοκτητική κοινωνία από τη φεουδαρχική κοινωνία και αυτή πάλι με τη σειρά της από την καπιταλιστική κοινωνία, καταλήγοντας στο συμπέρασμα:

Πριν απ' όλα η αστική τάξη παράγει τους νεκροθάφτες της. Η ήττα της και η νίκη του προλεταριάτου είναι το ίδιο αναπόφευκτες.

Β' Προλετάριοι και κομμουνιστές. Αυτό το κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στο ρόλο του κομμουνιστικού κόμματος, το οποίο και αποτελεί το πρωτοπόρο απόσπασμα της εργατικής τάξης, όπου στο πρόγραμμά του προσδιορίζεται η κατάργηση της ατομικής ιδιοκτησίας πάνω στα μέσα παραγωγής και η εγκαθίδρυση της συλλογικής ιδιοκτησίας. Μόνο η κομμουνιστική επανάσταση θα επιφέρει αλλαγές στις οικονομικές σχέσεις, αλλαγές στη συνείδηση των ανθρώπων. «Το προλεταριάτο θα χρησιμοποιήσει την πολιτική του κυριαρχία για να αποσπάσει βαθμιαία από την αστική τάξη όλο το κεφάλαιο, για να συγκεντρώσει όλα τα εργαλεία παραγωγής στα χέρια του κράτους δηλ. του προλεταριάτου που είναι οργανωμένο σαν κυρίαρχη τάξη ...». Σ' αυτό ακριβώς το σημείο διατυπώνεται μια πρώτη άποψη για τη δικτατορία του προλεταριάτου και το πρόβλημα του κράτους.

Εξώφυλλο της πρώτης έκδοσης του Κομμουνιστικού Μανιφέστου

γής και η εγκαθίδρυση της συλλογικής ιδιοκτησίας. Μόνο η κομμουνιστική επανάσταση θα επιφέρει αλλαγές στις οικονομικές σχέσεις, αλλαγές στη συνείδηση των ανθρώπων. «Το προλεταριάτο θα χρησιμοποιήσει την πολιτική του κυριαρχία για να αποσπάσει βαθμιαία από την αστική τάξη όλο το κεφάλαιο, για να συγκεντρώσει όλα τα εργαλεία παραγωγής στα χέρια του κράτους δηλ. του προλεταριάτου που είναι οργανωμένο σαν κυρίαρχη τάξη ...». Σ' αυτό ακριβώς το σημείο διατυπώνεται μια πρώτη άποψη για τη δικτατορία του προλεταριάτου και το πρόβλημα του κράτους.

Γ' Σοσιαλιστική και Κομμουνιστική φιλολογία. Εδώ επιχειρείται με σαφήνεια μια βαθιά κριτική των διαφόρων μικροαστικών σοσιαλιστικών ρευμάτων. (Φεουδαρχικός σοσιαλισμός, μικροαστικός σοσιαλισμός, γερμανικός ή ο «αληθινός σοσιαλισμός», ουτοπικός σοσιαλισμός κ.λπ.).

Στο Δ' κεφάλαιο προσδιορίζεται «η θέση των κομμουνιστών απέναντι στα διάφορα αντίθετα κόμματα» (της αντιπολίτευσης). Οι Μαρξ και Ένγκελς σ' αυτό το κεφάλαιο εκθέτουν τις βάσεις της τακτικής και στρατηγικής του κόμματος: «υποστηρίζουν παντού κάθε επαναστατικό κίνημα ενάντια στην υπάρχουσα κοινωνική και πολιτική κατάσταση ... Ας τρέμουν οι κυρίαρχες τάξεις μπρος σε μια κομμουνιστική επανάσταση. Οι προλετάριοι δεν έχουν να χάσουν τίποτε άλλο εκτός από τις αλυσίδες τους. Έχουν να κερδίσουν έναν κόσμο ολόκληρο» και κλείνουν με την επίκληση «ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΩΘΕΙΤΕ», διερμηνεύοντας το διεθνιστικό χαρακτήρα του εργατικού κινήματος.

Τρεις μήνες μετά το θάνατο του Μαρξ, τον Ιούνιο του 1883, ο Ένγκελς συνοψίζει με μια μικρή δήλωση το περιεχόμενο του Μανιφέστου και απέδιδε εξολοκλήρου στο Μαρξ την πατρότητα της κεντρικής ιδέας: «Η βασική ιδέα που κυριαρχεί στο Μανιφέστο είναι η ιδέα ότι η οικονομική παραγωγή και η κοινωνική διάρθρωση κάθε ιστορικής εποχής που προέρχεται απ' αυτήν, αναγκαστικά αποτελούν τη βάση για την πολιτική και πνευματική ιστορία αυτής της εποχής, ότι σύμφωνα μ' αυτά (από τον καιρό της διάλυσης της παμπάλαιας κοινής ιδιοκτησίας της γης) όλη η ιστορία ήταν ιστορία ταξικών αγώνων ανάμεσα σε τάξεις εκμεταλλεζόμενες και τάξεις εκμεταλλεύτριες, ανάμεσα σε τάξεις υποτελείς και τάξεις κυρίαρχες, στις διάφορες βαθμίδες της κοινωνικής εξέλιξης, ότι όμως ο αγώνας αυτός έχει φτάσει τώρα μια βαθμίδα όπου η εκμεταλλεζόμενη και καταπιεζόμενη τάξη (το προλεταριάτο) δε μπορεί πια ν' απελευθερωθεί από την τάξη που την εκμεταλλεύεται και την καταπιέζει (από την αστική τάξη), χωρίς να απελευθερώσει σύγχρονα και για πάντα ολόκληρη την κοινωνία από την εκμετάλλευση, την καταπίεση και τους ταξικούς αγώνες. Αυτή η βασική ιδέα ανήκει αποκλειστικά και μόνο στο Μαρξ».

160 χρόνια
Κομμουνιστικό
Μανιφέστο
160 χρόνια
Κομμουνιστικό
Μανιφέστο
160 χρόνια
Κομμουνιστικό
Μανιφέστο
160 χρόνια
Κομμουνιστικό
Μανιφέστο

Πάντα επίκαιρο

Στα 160 χρόνια της ζωής του παρέμεινε αγέραστο στις ιδέες του, διαλεκτικό στην επιχειρηματολογία του για την υπεροχή των σοσιαλιστικών ιδεών. Αποτελεί φλογερό προσκλητήριο μάχης ειδικά σήμερα, που οι πολεμοκάπηλοι ιμπεριαλιστές απειλούν την ανθρωπότητα με καταστροφή. Στη μαύρη διεθνή των εμπρηστών του πολέμου το Μανιφέστο υψώνει την κοσμοσωτήρια σημαία της αλληλεγγύης «Προλετάριοι όλων των χωρών ενωθείτε».

Στα 160 χρόνια το Μανιφέστο έκανε το γύρο του κόσμου, μεταφράστηκε σε όλες τις γλώσσες και σήμερα ακόμη χρησιμεύει σαν οδηγός του εργατικού και αριστερού κινήματος. Παρά τις προσπάθειες της αντίδρασης να εξαφανίσει το κομμουνιστικό υλικό «εν ονόματι του νόμου», το

Μανιφέστο διατήρησε και μέχρι τις μέρες μας την επικαιρότητά του.

Ένας αιώνας έχει περάσει από την πρώτη μετάφρασή του στα ελληνικά, στα οποία έγιναν δεκάδες εκδόσεις. Ο πρώτος μεταφραστής του Κομμουνιστικού Μανιφέστου ήταν ο Κωνσταντίνος Χατζόπουλος, Έλληνας διανοούμενος, πρωτοπόρος δημοτικιστής, που είχε ασπαστεί το Μαρξισμό κατά τη διάρκεια των σπουδών του στη Γερμανία. Η μετάφρασή του δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα "Εργάτης" του Βόλου το 1908 υπό τον τίτλο "Προκήρυξη του Κοινωνιστικού Κόμματος" και με το ψευδώνυμο Π. Βασιλικός. Αργότερα (1913) η ίδια μετάφραση εκδόθηκε σε μικροσούρα από το Σοσιαλιστικό Κέντρο Αθηνών με τον τίτλο "Το Κοινωνιστικό Μανιφέστο", με ένα μικρό πρόλογο του μεταφραστή με το πραγματικό του όνομα αυτή τη φορά. Το 1919

μετά την ίδρυση του ΣΕΚΕ (Νοέμβριος 1918) και της ΓΣΕΕ, το εκδοτικό τμήμα των νεολαίων του ΣΕΚΕ εκδίδει το Κομμουνιστικό Μανιφέστο σε νέα μετάφραση (Αντώνης Δούμας) με πρόλογο του στελέχους του Αριστ. Δ. Σίδηρη, βουλευτή Θεσσαλονίκης και τους προλόγους των συγγραφέων στις γερμανικές εκδόσεις των ετών 1872, 1883 και 1890. Το 1921 η ίδια μετάφραση, ξανακοιταγμένη από τον Α. Δούμα και ξανά προλογισμένη από τον Α. Σίδηρη, εκδίδεται ξανά από το Εκδοτικό του Κομμουνιστικού Κόμματος (όπως έχει μετονομαστεί το ΣΕΚΕ).

Το 1927 ο Γ. Κορδάτος ετοιμάζει νέα μετάφραση και την εκδίδει με εισαγωγή και σχόλια του ίδιου (Ακαδημαϊκόν Βιβλιοπωλείον). Η μετάφραση αυτή ξαναδουλεμένη από τον ίδιο εκδίδεται το 1945 (Αργύρης Παπαζήσης) και επανεκδίδεται το 1963 (άγνωστος εκδότης) και το 1998 (Αλφειός). Το 1933 με απόφαση του ΠΓ του ΚΚΕ, τιμώντας τα 50 χρόνια του θανάτου του Μαρξ, εκδίδεται εκ νέου σε μετάφραση του Ιορδάνη Ιορδανόπουλου και σε επανέκδοση το 1945 (Καινούργια Εποχή). Το 1948, στα 100 χρόνια από τη συγγραφή του Μανιφέστου, το ΚΚΕ το επανεκδίδει σε νέα μετάφραση του Μιλτιάδη Πορφυρογέννη. Το 1952 πάλι το ΚΚΕ, στη συλλογική έκδοση "Διαλεκτά Έργα" των Μαρξ και Ένγκελς, περιλαμβάνει και το "Μανιφέστο του Κομμουνιστικού Κόμματος" σε μετάφραση επιτελείου μεταφραστών του εξωτερικού.

Τη διετία 1963-1965, που υπάρχουν κάποιες καλύτερες πολιτικές προϋποθέσεις, βλέπουν το φως της δημοσιότητας πολλές νέες εκδόσεις και δημοσιεύσεις του. Το 1963 μια πολυτελής του Αλέκου Παπακώστα με όλους τους προλόγους των συγγραφέων και πολλά συμπληρωματικά κείμενα, μια ανώνυμη επανέκδοση της έκδοσης του Παπαζήση του 1945 και μια επίσης ανώνυμη ελλιπή έκδοση σε μετάφραση και μικρή εισαγωγή των Βασιλή Ρώτα και Βούλας Δαμιανάκου. Το 1964 σε νέα έκδοση των Διαλεκτών Έργων από τον Αναγνωσιόδη και το 1965 ο Αλέκος Παπακώστας, με αφορμή τα 100 χρόνια από την ίδρυση της Διεθνούς, ξαναβγάζει σε δεύτερη λαϊκή έκδοση την έκδοση του 1963.

Από τη μεταπολίτευση και μετά –στα πλαίσια της ανάκαμψης του πολιτικού διβλίου και της νομιμοποίησής του– έγιναν πολλές αξιόλογες εκδόσεις του. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

www.epikentro.gr

...στο επίκεντρο της γνώσης...

ΤΟ ΕΑΝΤΟΡΑΝΤΟ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ
Η διάλυση των ευρωπαϊκών εμπορικών στα μεταλλεία των μικρασιατικών χερσών και οι προσπάθειές τους να τα εκμεταλλευθούν μετά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα.

ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΒΑΣΙΛΗΣ Κ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ
Η διαμόρφωση της εικόνας των βαλκανικών λαών και των κρατών τους στην Ελλάδα, παράλληλα με τη συγκρότηση της ελληνικής εθνικής ιδεολογίας...

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΝΑΝΤΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΣΤΡΑΤΟΣ ΔΟΡΔΑΝΑΣ
Η ανάδειξη των Τριγώνων Ασφαλιών σε παράγοντα του κατοχικού δράματος εξετάζεται σε σχέση με τις γενικότερες πολιτικές και στρατιωτικές εξελίξεις τόσο στην Ελλάδα, όσο και στον ευρωπαϊκό χώρο.

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΦΕΤΑΣ
Διεθνείς αναταραχές και βαλκανικές αντανακλάσεις. Από τις αλληλεγγυενοκαλοήλικες συμφωνίες της 18ης Ιουνίου 1908, στην κρίση των σχέσεων Αθήνας-Βελιγραδίου του 1963-62.

Αθήνα: Κιάφρας 5, Τ.Κ. 106 78, Τηλ. 210 3811077, Fax: 210 3811086

Θεσσαλονίκη: Κομβούνων 9, Τ.Κ. 546 21, Τηλ. 2310 256146, Fax: 2310 256148

e-mail: books@epikentro.gr

γράφουν οι Μαριόλης Δημήτρης & Μενδώνης Πέτρος

Οι εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες του 132ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών και ο κατηραμένος όφις της αξιολόγησης

«Την πρώτη μέρα, ο νέος διευθυντής άρπαξε το μικρόφωνο από τα χέρια του μαθητή και επέβαλε την ολική επαναφορά...»

Οι δάσκαλοι απογοητευμένοι αποχώρησαν. Δεν ήταν πια το σχολείο τους. Τα παιδιά δεν φάνηκε να καταλαβαίνουν.

Ποιος θα τους εξηγήσει;»

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 09-12-07

Αυτό ήταν το αποτέλεσμα μιας προσχεδιασμένης διαδικασίας, που ξεκίνησε με τη χαμηλή βαθμολόγηση στη συνέντευξη για τις επιλογές διευθυντών της διευθύντριας του σχολείου που στήριζε ένθερμα και ενεργά το έργο του Συλλόγου Διδασκόντων και κατέληξε με την αντικατάστασή της από ένα διευθυντή που ανέλαβε τη δύσκολη αποστολή να ξεκαθαρίσει το τοπίο. Κάπως έτσι, κορυφώθηκε μια ολόκληρη μεθόδευση που στόχο είχε να

ανατρέψει σε μια στιγμή όλους τους κόπους, όλες τις προσπάθειες, όλες τις κατακτήσεις και τις καινοτόμες δράσεις, που με συλλογικό τρόπο είχε πετύχει η σχολική κοινότητα του 132^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αθηνών.

Για το σκληρό πυρήνα της εκπαιδευτικής Δεξιάς, το 132^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών είναι «τα Ζωνιανά της εκπαίδευσης» στα οποία οι μηχανισμοί της διοίκησης πρέπει να επιβάλλουν ησυχία, τάξη και ασφάλεια.

Τι είναι εκείνο όμως που ενοχλεί τόσο; Ποιοι φοβούνται το παράδειγμα του 132ου και γιατί;

Το 132ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών στεγάζεται μέσα στο τεράστιο σχολικό συγκρότημα της Γκράβας. Το 72% των μαθητών είναι αλλόγλωσσοι, στο σχολείο μπορεί να μετρήσει κανείς μέχρι και 12 εθνότητες. Κάποια χρόνια πριν, η μαθητική διαρροή κινούνταν σε ανησυχητικά επίπεδα, εμφανίζονταν φαινόμενα και συμπεριφορές ρατσισμού και ξενοφοβίας, στην αυλή οι βιαιότητες ήταν συχνές. Οι Αλβανοί μαθητές έκρυσαν από ντροπή την ταυτότητά τους και οι Έλληνες γονείς ανησυχούσαν ότι τα παιδιά τους δεν επρόκειτο να μάθουν γράμματα σε τέτοιο περιβάλλον.

Οι δάσκαλοι συζήτησαν στα πλαίσια του Συλλόγου Διδασκόντων τα προβλήματα του σχολείου και δημοκρατικά αποφάσισαν

Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα

Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα

Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα

Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα

να ξεκινήσουν μια σειρά από πρωτοβουλίες για να αλλάξουν αυτή την εικόνα. Οι άμεσοι στόχοι τους ήταν το τέλος της βίας μεταξύ των παιδιών από διαφορετικές εθνοτικές ομάδες και η συμμετοχή των γονέων στη σχολική κοινωνία.

Ποιες ήταν οι αλλαγές που υιοθέτησαν :

- Μάθημα ελληνικών για τους αλλοδαπούς γονείς τις απογευματινές ώρες, με εθελοντική εργασία των δασκάλων.

- Μάθημα μητρικής γλώσσας για τους αλλοδαπούς μαθητές (κυρίως της αλβανικής, αλλά και της αραβικής).

- Το «πάτερ ημών» της πρωινής προσευχής, αντικαταστάθηκε από το ποίημα «πρωινό άστρο» του Γιάννη Ρίτσου.

- Οι γιορτές που γίνονται με αφορμή τις εθνικές επετείους, προβάλλουν οικουμενικές και πανανθρώπινες αξίες όπως η ελευθερία και η ειρήνη.

- Δημιουργία ταινίας των μαθητών για τα παιχνίδια από τις πατρίδες τους. Τα παιδιά βρήκαν την αυτοεκτίμησή τους μαθαίνοντας στους φίλους τους παιχνίδια της πατρίδας τους. Η ταινία πήρε το πρώτο βραβείο σε διεθνές φεστιβάλ.

- Έκδοση των ανακοινώσεων του σχολείου σε τρεις γλώσσες (ελληνικά, αλβανικά και αγγλικά), πρακτική που διευκόλυνε κατά πολύ την επικοινωνία των μεταναστών γονέων με το σχολείο.

- Πλήθος άλλων παρεμβάσεων με πολύ θετικά αποτελέσματα.

Οι πρωτοβουλίες αυτές κέρδισαν την εμπιστοσύνη όλων των γονιών και μαθητών, έδωσαν έναν αέρα ταυτότητας και συλλογικότητας στη σχολική κοινότητα και άλλαξαν ριζικά την εικόνα. Η μαθητική διαρροή σχεδόν μηδενίστηκε, τα κρούσματα βίας εξαφανίστηκαν, οι Έλληνες και οι μετανάστες γονείς ξεπέρασαν τις αναστολές και τις φοβίες τους, τα παιδιά βελτίωσαν τις επιδόσεις τους και τη σχέση τους με το σχολείο. Μικρή – έως και καθόλου – σημασία δεν έχουν όλα αυτά βέβαια για τη διοίκηση.

Η αξιολόγηση είναι εδώ

Το παράδειγμα του 132^{ου} Δ.Σ. Αθηνών, οριοθετεί τη σημασία λέξεων που «φορέθηκαν» πολύ τα τελευταία δέκα χρόνια : αξιολόγηση, αξιοκρατία, αποτελεσματικό σχολείο, ποιότητα στην εκπαίδευση. Πώς λειτουργήσαν οι αξιολογικοί μηχανισμοί του Υπουργείου σε αυτή την περίπτωση ;

Στο ελληνικό σχολείο η αυτονομία των εκπαιδευτικών περιορίζεται σε ατομικό επίπεδο, σε επίπεδο σχολικής τάξης, εκτός από ελάχιστες περιπτώσεις που αγκαλιάζει

μεγάλα κομμάτια της εκπαιδευτικής κοινότητας (π.χ. ο ιμπεριαλιστικός πόλεμος στο Ιράκ). Δεν μπορεί να αγκαλιάσει σχολικές μονάδες γιατί αυτό θα προϋπέθετε την αυτονομία και του διευθυντή. Πρόκειται για μια αναγκαία, όχι όμως και ικανή προϋπόθεση.

Αναγκαία, γιατί η σχολική καθημερινότητα γίνεται ανυπόφορη για όποιον σύλλογο διδασκόντων θα ήθελε να επεκτείνει την άσκηση της αυτονομίας του σε πεδία που η παρουσία του διευθυντή είναι δεδομένη. Οι συγκρούσεις θα επεκτείνονταν σε κάθε πλευρά της σχολικής ζωής. Ο φόβος του λάθους μπροστά σε ένα διευθυντή – επιτηρητή θα παρέλυε κάθε διάθεση δημιουργικής καινοτομίας. Εκτός αυτού, για να μπορέσει κανείς να αμφισβητήσει την επίσημη και παραδοσιακή παιδαγωγική χρειάζεται ένα κλίμα συναδελφικότητας, αποδοχής, στήριξης.

Η προϋπόθεση όμως αυτή δεν είναι και ικανή, αφού θα προϋπέθετε και ένα σύλλογο διδασκόντων όχι μόνο διαπνεόμενο από ιδέες που διαφοροποιούνται σε κοινή κατεύθυνση από τις επίσημες ιδεολογικές, πολιτικές και παιδαγωγικές επιλογές, αλλά και τη δυνατότητα να τις μετατρέψει κανείς σε παιδαγωγική πράξη. Στις σημερινές συνθήκες κάτι τέτοιο είναι εξαιρετικά δύσκολο, αφού ούτε η ύπαρξη ισχυρής ενοποιητικής ιδεολογίας είναι υπαρκτή, ούτε όσα συμβάλλουν στη μετατροπή των ιδεών σε παιδαγωγική πράξη δεδομένα: ο προσωπικός χρόνος των εκπαιδευτικών, η επιστημονική αυτοπεποίθηση και η πολιτική ελπίδα (που προσφέρει η ένταξη των προσωπικών αγώνων σε ένα συνολικό σχέδιο) δεν αφθονούν.

Στο συγκεκριμένο σχολείο οι συνάδελφοι είχαν την τύχη και τη δύναμη να ξεπεράσουν όλες αυτές τις δυσκολίες. Ιδεολογική ενότητα, επιστημονική αυτοπεποίθηση, συναδελφικότητα και ελπίδα συγκεντρώθηκαν σε ένα και μόνο σύλλογο διδασκόντων. Μπόρεσαν έτσι να κάνουν σε επίπεδο σχολείου ό,τι προσπαθούν να κάνουν εκατοντάδες απομονωμένοι συνάδελφοι σε επίπεδο τάξης.

Η αλλαγή επιπέδου έχει όμως συνέπειες. Όταν αλλάζεις πεδίο μάχης (η αυτονομία του εκπαιδευτικού δεν είναι προνόμιο, είναι μάχη) αλλάζουν και τα όπλα των δυνάμεων που αντιπαράθρονται. Στο επίπεδο της σχολικής μονάδας, η διοίκηση (και η πολιτική ηγεσία του υπουργείου που την ελέγχει) έχει ένα επιπρόσθετο όπλο: την *αξιολόγηση των διευθυντών*. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε πως οι διευθυντές, σε αντίθεση με τους

υπόλοιπους εκπαιδευτικούς, αξιολογούνται σκληρά μέσω της συνέντευξης. Με δεδομένη την πολιτική και ιδεολογική συγκυρία, ήταν αναμενόμενη η κρίση των κυβερνητικών παραγόντων (και του αιρετού της ΔΑΚΕ) που αποκρυσταλλώνεται στη βαθμολογία τους. Η επιλογή αυτή:

α. εντάσσεται ομαλά στην πολιτική ομοιομορφίας που προωθεί η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΠΘ, όπως φάνηκε στην περίπτωση της Ευέλκτης Ζώνης, όπου επιλέχθηκε η υποχρεωτική και όχι η προαιρετική εφαρμογή,

β. συμβαδίζει με την εμφάνιση συντηρητικών απόψεων για την καταστροφική επίδραση που μπορεί να έχει η προσαρμογή των σχολείων στα πολιτιστικά χαρακτηριστικά των μαθητών τους,

γ. απηχεί τις εθνικιστικές ανησυχίες έναντι του πολυπολιτισμού και της διαπολιτισμικότητας που ενισχύονται στην παρούσα συγκυρία (βλ. είσοδος Καρατζαφέρη στη βουλή, κυρίαρχη κριτική στο βιβλίο της Ρεπούση και απόσυρσή του),

δ. συγκαταλέγεται στις διοικητικές πράξεις που στερούν τα σχολεία από όλο και περισσότερη παιδαγωγική εξουσία, μετατρέποντας τα παιδαγωγικά ζητήματα σε ζητήματα νόμου και τάξης.

Η περίπτωση του 132ου μας διαφωτίζει εμπράκτως για το τι είναι η πολυδιαφημιζόμενη αξιολόγηση. Είναι ο πολιτικός και ιδεολογικός έλεγχος, που βαφτίζεται επιστημονικός, παιδαγωγικός, διδακτικός ή υπαλληλικός. Και επειδή βαφτίζεται και δημοκρατικός «εξασφαλίζει» και τη συναίνεση του αιρετού της ΠΑΣΚ με τη «δίκαιη» δι(α)κομματική μοιρασιά των διευθυντικών θέσεων.

Τι θεωρείται «αυτονόητο» (και λησμονημένο) και τι «καινοτόμο» (και επιδιωκόμενο) στο σχολείο του 21ου αιώνα;

Τελικά τι σχολείο θέλουμε σήμερα; Ένα σχολείο που βασικά του συστατικά θα είναι η ανεξιθρησκεία και ο σεβασμός της θρησκευτικής διαφορετικότητας, ή ένα σχολείο – κατηχητικό, όπου θα κυριαρχεί ο θρησκευτικός φονταμενταλισμός; Ένα σχολείο που θα αγκαλιάζει όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από φύλο, φυλή και θρησκεία, ένα σχολείο των όλων, των ίσων και των διαφορετικών ή ένα σχολείο που θα ορθώνει τείχη απροσπέλαστα στους μετανάστες, στους οικονομικά και κοινωνικά ταπεινούς, στους «ακάλεστους», στα παιδιά «των πίσω θρανίων» ;

Ας φτιάξουμε μια μικρή λίστα με «αυτονόητα»: σεβασμός της διαφορετικότητας, ανεξιθρησκεία, διαπολιτισμικότητα, χωρισμός του κράτους από την εκκλησία και του σχολείου από την ενορία της γειτονιάς, διδασκαλία της μητρικής γλώσσας, σεβασμός των αποφάσεων των Συλλόγων Διδασκόντων κλπ. Μια άλλη λίστα με «ακόμα πιο αυτονόητα» θα μπορούσε να περιλαμβάνει και τα παρακάτω: βιβλιοθήκες, εργαστήρια υπολογιστών, έγκαιρες προσλήψεις του διδακτικού προσωπικού πριν αρχίσει το σχολικό έτος, κατάλληλες υποδομές κλπ.

Όμως, το μέλλον της εκπαίδευσης (όπως τουλάχιστον το σχεδιάζουν οι ιθύνοντες), δεν συνδέεται με τα «αυτονόητα». Τελευταία λέξη της μόδας, σύμφωνα με την κυρίαρχη παιδαγωγική, είναι η «καινοτομία». Η «καινοτομία» είναι trendy! Ή μάλλον, πληθυντικός: οι «καινοτομίες». Ακούγεται πιο καλά. «Καινοτομίες» στην εκπαίδευση, είναι οτιδήποτε μπορεί να φέρει κέρδη στο σχολείο, ή οτιδήποτε μπορεί να φέρει το σχολείο κοντά στο κέρδη και τη λογική του. Οτιδήποτε αποπνέει άρωμα ευελιξίας, ανταγωνιστικότητας και αγοράς και φέρνει τη σφραγίδα του Υπουργείου ή μερικών επιχειρήσεων, ορίζεται ως «καινοτομία». Αντίθετα, ό,τι νέο γεννιέται από τη ζωντανή εκπαίδευση και υπηρετεί τις ανάγκες της, αντιμετωπίζεται ως ανορθογραφία, ως επικίνδυνη παραφωνία.

Ποια να ήταν άραγε η «παραφωνία» του 132^{ου} που ενόχλησε περισσότερο; Τα μαθήματα ελληνικών στους μετανάστες γονείς; Τα μαθήματα μητρικής γλώσσας για τους μαθητές; Η πρωινή προσευχή που αντικαταστάθηκε από το ποίημα του Ρίτσου; Οι γιορτές που γίνονται με αφορμή τις εθνικές επετείους και προβάλλουν οικουμενικές και πανανθρώπινες αξίες όπως η ελευθερία και η ειρήνη;

Ή μήπως όλα μαζί; Η κυρίαρχη άποψη, το κυρίαρχο ρεύμα για το σχολείο του 21^{ου}

αιώνα, έχει εγγραφεί στο DNA του, ταυτόχρονα με τη λογική του «επιχειρείν», τα στατικά στοιχεία του παραδοσιακού συντηρητισμού (θρησκευτική κατήχηση, εκκλησιασμός, παρελάσεις, διοικητισμός, ομοιομορφία κλπ.) και επιδεικνύει εξαιρετικά αντανάκλαστικά απέναντι σε κάθε προσπάθεια που προκαλεί ρωγμές σε αυτά τα στοιχεία.

Ο Apple, αποκαλεί αυτό το κυρίαρχο ρεύμα «συντηρητικό εκσυγχρονισμό» και απαριθμεί τις τέσσερις λέξεις κλειδιά που δίνουν το στίγμα αυτού του ρεύματος: αγορά, θρησκεία, ανισότητα και εξετάσεις. Οι επιλογές των δασκάλων και της σχολικής κοινότητας του 132^{ου} Δ.Σ. δεν είναι ούτε «επικίνδυνες» ούτε «ακίνδυνες», είναι απαραίτητες και αναγκαίες γιατί απαντούν στις μορφωτικές και κοινωνικές ανάγκες των μαθητών και των γονιών τους. Αυτές οι επιλογές, όμως, έρχονται σε ρήξη με το σκληρό πυρήνα του συντηρητικού εκσυγχρονισμού.

Ο Εκπαιδευτικός Όμιλος, το 1927, δήλωνε ότι «...το θρησκευτικό ζήτημα το θεωρεί κατ'εξοχήν ζήτημα ελευθερίας της συνείδησης και επομένως δεν θεωρεί αναπόσπαστη από την έννοια της δημοτικής αγωγής τη διδασκαλία των θρησκευτικών μαθημάτων στο σχολείο».

Σήμερα, ογδόντα χρόνια μετά, τι πρόοδο μετράμε σ'αυτή την κατεύθυνση; Το σχολείο του 21^{ου} αιώνα, μπαίνει σιγά-σιγά στο ιλουστρασιόν βασίλειο της αγοράς και ψάχνει εναγωνίως για κορηγούς, ενώ ταυτόχρονα, το ίδιο, αποτελεί τον πιο σημαντικό «κορηγό» της Εκκλησίας, λειτουργώντας ως δεξαμενή ψυχών. Έχει τις πόρτες του ερμητικά κλειστές σε κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους, αλλά διάπλατα ανοιχτές στους παπάδες, τα δίκτυα των κατηχητικών και των παρεκκλησιαστικών οργανώσεων. Ορθώνει τείχη στους μετανάστες και τους ταπεινούς και, ταυτόχρονα, στήνει

δίκτυα και λεωφόρους ταχείας κυκλοφορίας για τους προνομιούχους, για τους «κληρονόμους».

Το δίλημμα είναι σαφές: θέλουμε ένα σχολείο που θα διδάσκει γνώση ή πίστη; Που θα σπάει τη λογική του γκέτο ή θα ορθώνει νέους αποκλεισμούς; Είναι όμως ένα δίλημμα ενοχλητικό, σχεδόν ανεπιθύμητο και όσοι τολμούν να κάνουν μικρά έστω βήματα στο πεδίο της πράξης προς την κατεύθυνση του «αυτονόητου», αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίστηκε ο Δελμούζος πριν οχτώ δεκαετίες.

Ο δρόμος προς τα «αυτονόητα» δεν είναι αυτονόητος...

Η ακύρωση των παρεμβάσεων της διοίκησης, η επιστροφή της διευθύντριας στο σχολείο και η συνέχεια του ελπιδοφόρου έργου της σχολικής κοινότητας της Γκράβας, είναι ένα στοίχημα που θα πρέπει να κερδίσουμε. Το 132^ο μπορεί και πρέπει να κερδίσει. Οι παιδαγωγικές πρωτοβουλίες του είναι θεμιτές και μπορούν να ενταχθούν σε ένα συνολικότερο πρόγραμμα ριζοσπαστικής παιδαγωγικής. Όλοι και όλες, μπορούμε να εμπνευστούμε, να διδαχθούμε από αυτές και να τις επεκτείνουμε σε ζητήματα που αφορούν τις σφαίρες της εργασίας και των κοινωνικών συγκρούσεων, του πολέμου και της ειρήνης, της κοινωνικής οικολογίας κλπ. Η αξία τους βρίσκεται ακριβώς στην αξία χρήσης που έχουν για τους μαθητές, τους γονείς και τους δασκάλους του σχολείου και στον παραδειγματικό χαρακτήρα που έχουν για την εκπαιδευτική κοινότητα. Γι'αυτό, η αντιπαράθεση γύρω από το 132^ο, δεν χωράει στο γνωστό σχήμα ευρωπαϊκός εκσυγχρονισμός εναντίον «εθνικής μαγκιάς», ούτε θα άξιζε τον κόπο να μετατραπεί από ανορθογραφία σε επίσημο πρότυπο, που όλοι θα σπρώχνονται να το αντιγράψουν (με κοινοτικά προγράμματα, ειδικές επιχορηγήσεις, ευνοϊκές αξιολογήσεις κλπ).

Το 132ο πρέπει να νικήσει γιατί θέτει το ζήτημα της παιδαγωγικής εξουσίας από την πλευρά μιας ριζοσπαστικής παιδαγωγικής. Από την πλευρά, δηλαδή, που βρίσκει τη δύναμη στο σύλλογο διδασκόντων και όχι στους αξιολογικούς μηχανισμούς. Η μέθοδος του αυτή το διαφοροποιεί ριζικά από εκείνους τους διαχειριστές που θα ήθελαν να το οικειοποιηθούν. Σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο, όσοι από εμάς θα ήθελαν κάτι διαφορετικό, ας σταματήσουμε να λέμε τι πρέπει να γίνεται κι ας κάνουμε κάτι.

Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα
Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα
Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα
Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα

γράφει ο Κώστας Θεριανός

Ορισμένες σκέψεις ενόψει του παιδαγωγικού συνεδρίου της ΟΛΜΕ

Η εμπειρία ορισμένων προσυνεδριακών ημερίδων και η συζήτηση με συναδέλφους που έχουν διαβάσει τα κείμενα που έχουν παράξει οι ομάδες εργασίας δίνουν το υλικό για κάποιες πρώτες σκέψεις σχετικά με το πώς μπορεί να κινηθεί η εκπαιδευτική αριστερά στο συνέδριο.

Όχι «απογειωμένη» φιλοσοφία

Τα πρώτα γενικά κείμενα σχετικά με τη διαθεματικότητα είχαν γενικό κριτικό χαρακτήρα. Έτσι πολλοί συνάδελφοι παραπονέθηκαν ότι είναι «πολύ φιλοσοφικά». Πράγματι πρέπει να προχωρήσουμε σε επιμέρους αναλύσεις του περιεχομένου των βιβλίων και των προβλημάτων που δημιουργούν. Όμως, πρέπει συνάμα να παρατηρήσουμε ότι ο «αφορισμός της φιλοσοφίας» δεν είναι στο σύνολό του σωστός. Σκοπός των παρεμβάσεών μας είναι να προσπαθήσουμε να θέσουμε τους όρους, ώστε οι εκπαιδευτικοί να στοχασθούν κριτικά την εργασία τους και να κινητοποιηθούν πολιτικά. Σκοπός μας δεν είναι να τους πούμε πώς θα κάνουν καλό μάθημα ή πώς θα κρατήσουν τους μαθητές ήσυχους. Χρειάζεται στην ανάλυσή μας και μια κριτική υπόμνηση του «τι κάνουμε στην τάξη», αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε μια παρέμβαση με θέμα την «καλή διδακτική» των νέων βιβλίων.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξηγήσουμε ότι η καλύτερη διδακτική παρέμβαση στο σημερινό σχολείο είναι καταδικασμέ-

νη. Το σχολείο δεν έχει σκοπό να μορφώσει όλους τους μαθητές, ανεξάρτητα αν αυτό αποτελεί το διακηρυγμένο στόχο του. Στην πραγματικότητα το σχολείο έχει σκοπό να «χωρίσει» το μαθητικό πληθυσμό σε «πρόβατα» και «ερίφια», χωρισμός που αντιστοιχεί στην κοινωνική τάξη που ανήκει ο κάθε μαθητής.

Να κάνουμε σαφές ότι το σχολείο αλλάζει αλλάζοντας την κοινωνία και ο προοδευτικός εκπαιδευτικός μπορεί να ανοίξει ρωγμές στην τάξη και να κινητοποιήσει τους μαθητές του ώστε να σκεφθούν κριτικά και να γίνουν ενεργοί πολίτες.

Να δώσουμε τις θέσεις μας με παραδείγματα

Εμείς λέμε ότι η διαθεματικότητα δεν προωθεί την ουσιαστική μάθηση, καθώς ο μαθητής κάνει ένα απλό και επιφανειακό σερφάρισμα σε πληροφορίες, χωρίς αυτές να μετασχηματίζονται σε γνώση και μέθοδο να προσεγγίζει στη συνέχεια νέες γνωστικές περιοχές.

Αυτή την κεντρική ιδέα πρέπει να τη δουλέψουμε με παραδείγματα από τα βιβλία για να την κάνουμε κατανοητή στους συναδέλφους, να εξηγήσουμε δηλαδή τι λέμε. Ας πάρουμε ένα παράδειγμα από τον Ηρόδοτο της Α' Γυμνασίου:

Οι περίφημες διαθεματικές δραστηριότητες και το πέρα δώθε των εννοιών μέσα στο χρόνο τελικά δεν αφήνει τους μαθητές να κατανοήσουν σε βάθος τους ιστορικούς και κοινωνικούς όρους των

ιστοριών του Ηροδότου. Π.χ. όταν καλούνται οι μαθητές να αναλώσουν χρόνο για να παραβάλλουν την περιποίηση του σώματος των πολεμιστών Σπαρτιατών πριν από τη μάχη με την ανάλογη συνήθεια των πολεμιστών του 1821, τελικά τι ακριβώς μαθαίνουν; Διότι ούτε για την καθαυτή συνήθεια μαθαίνουν κάτι, ούτε για τους Σπαρτιάτες και τη δομή της κοινωνίας τους, τις αντιλήψεις τους για την πτώση στη μάχη κ.λπ, αλλά ούτε και για αυτούς που πολέμησαν το 1821. Στο ίδιο πνεύμα κινείται και το παράλληλο κείμενο της ενότητας, από τα Απομνημονεύματα του Μακρυγιάννη, όπου οι Έλληνες πολεμιστές, που αποκαλούνται «αθάνατοι» και «γενναία λιοντάρια», χορεύουν και πίνουν πριν από τη μάχη στην Πύλο. Στις συνοδευτικές ερωτήσεις οι μαθητές καλούνται να εντοπίσουν «κοινές αξίες και ιδέες ανάμεσα στα δύο κείμενα» (Σχόλιο 30, σελ. 69, Παράλληλο κείμενο 1, σελ. 75 και Ερώτηση 1, σελ. 76.). Τελικά τι βγαίνει μέσα από αυτό το «αχρονικό» και αποσυνδεδεμένο από τόπο και χώρο πέρα δώθε των κειμένων και των εννοιών;

Η μάχη γύρω από το σώμα του νεκρού Λεωνίδα «θυμίζει ομηρικές μάχες στην Ιλιάδα» (σχόλιο 54, σελ. 73). Η μάχη των Θερμοπυλών λειτουργεί ως παράδειγμα προς μίμηση στα άλλα παράλληλα κείμενα και αξιοποιείται ως απόδειξη της αδιάσπαστης συνέχειας του ελληνοισμού. Για το σκοπό αυτό προτείνονται στο scho-

λικό βιβλίο οι «Θερμοπύλες» του Καβάφη και «Το φίλημα» του Μητσάκη και ζητείται να συγκριθούν οι πρωταγωνιστές των κειμένων αυτών με τους πολεμιστές των Θερμοπυλών (Παράλληλο κείμενο 2, σελ. 75 και ερωτήσεις σελ. 76).

Ιδιαίτερη επισήμανση γίνεται στο βιβλίο του καθηγητή για τα θέματα της «διαχρονικότητας των αξιών» και της «ιστορικής συνέχειας» (Βιβλίο καθηγητή, σελ. 79).

Φυσικά, ο τονισμός της «διαχρονικότητας των αξιών», λες και αυτές είναι «παγωμένες» μέσα στο χρόνο και σημαίνουν παντού και για όλους τα ίδια πράγματα, καθώς και «η ιστορική συνέχεια των Ελλήνων» προκειμένου να κρατηθεί η αφήγηση του Παπαρρηγόπουλου, θα παράξει μαθητές με ιστορική σύγχυση, όπου μέσα από έναν αχταρμά Μακρυγιάννη, Ηρόδοτου, Λεωνίδα και Καβάφη αλλού θα βρεθεί... ο παπάς και αλλού τα ράσα του.

Σε τέτοιες πλέον συγκεκριμένες αναλύσεις πρέπει να περάσουμε για να κερδίσουμε την ιδεολογική ηγεμονία στους εκπαιδευτικούς.

Τι λένε οι νεοφιλελεύθεροι: οι «γιόγκι», οι «άνθρωποι της πιάτσας» και ο «κοσμάκης»

Οι νεοφιλελεύθεροι είναι αυτοί που απεχθάνονται τη «φιλοσοφία». Και τούτο διότι εντός της όποιας φιλοσοφίας υπάρχουν στοιχεία κριτικής σκέψης που μπορούν να τροφοδοτήσουν την κριτική απέναντι στο σύστημα.

Δεν χρειαζόμαστε «γιόγκι», αναλύσεις και θεωρίες λένε οι «νεοφιλελεύθεροι – άνθρωποι της πιάτσας και της αγοράς». Θέλουμε συγκεκριμένα και λειτουργικά πράγματα, καθώς οι άνθρωποι δεν είναι πλέον ανάγκη να σκέφτονται πολύ και κυρίως να σκέφτονται κριτικά. Σημασία έχει να εφαρμόζουν αυτά που τους λέει το σύστημα.

Απάντηση σε αυτό είναι ότι χρειαζόμαστε τη φιλοσοφία και την κριτική σκέψη. Χρειαζόμαστε όμως το πέρασμά τους μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα, από την καθημερινότητα του εκπαιδευτικού. Έτσι κέρδισε ο νεοφιλελευθερισμός την ηγεμονία. Και αφού το έκαναν οι δεξιοί, γιατί να μην μπορούμε να το κάνουμε και εμείς; www.ipe.gr

γράφει ο Στέλιος Μαρίνης

ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΘΕΣΗΣ ΣΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Η περίπτωση των Μουσικών Σχολείων σε σχέση με την καταπάτηση των εργασιακών κεκτημένων των εκπαιδευτικών

Υπό την ανοχή έως αδιαφορία της ΟΛΜΕ, τα εργασιακά κεκτημένα των εκπαιδευτικών δεν ισχύουν στα Μουσικά Σχολεία, σε ό,τι αφορά αφενός τους τρόπους διορισμού, αφετέρου τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις.

Συγκεκριμένα: Μια ιδιότυπη μορφή αδιαφανούς αξιολόγησης εφαρμόζεται στις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών όλων των ειδικοτήτων, ενώ ειδικότερα οι μουσικοί κρίνονται με αντίστοιχα κριτήρια ακόμη και για τις αποσπάσεις σε Μουσικά Σχολεία!

Η αρμοδιότητα επιλογής των εκπαιδευτικών Γενικής Παιδείας που καλύπτει τα οργανικά κενά με βάση τις διατάξεις του Π.Δ. 100/ 1997 ανήκει στο Κεντρικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο (ΚΥΣΔΕ):

«1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μετάθεση στα μουσικά σχολεία έχουν οι εκπαιδευτικοί της Β/θμιας Εκπαίδευσης, εφόσον μέχρι 31 Αυγούστου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιούνται οι μεταθέσεις:

α. Έχουν υπηρετήσει ένα τουλάχιστον έτος στην κατεχόμενη οργανική θέση.

β. Έχουν 5ετή τουλάχιστον διδακτική εμπειρία στα σχολεία της Β/θμιας Εκπαίδευσης αρμοδιότητας ΥΠ.Ε.Π.Θ.

2. Οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων εκπαιδευτικών ... υποβάλλονται στο αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο (ΚΥΣΔΕ)...

3. Κατά τη διενέργεια των μεταθέσεων της κατηγορίας αυτής το αρμόδιο συμβούλιο λαμβάνει υπόψη

Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα

Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα

Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα

Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα

Εκπαιδευτικά &
Παιδαγωγικά
θέματα

Εκπαιδευτικά &
Παιδαγωγικά
θέματα

Εκπαιδευτικά &
Παιδαγωγικά
θέματα

Εκπαιδευτικά &
Παιδαγωγικά
θέματα

(α) για τους εκπαιδευτικούς γενικής παιδείας την αποδεδειγμένη σχέση τους με τις τέχνες και τη μουσική ειδικότερα. Την επιμόρφωση, τη μετεκπαίδευση, την προηγούμενη διδακτική εμπειρία στα μουσικά σχολεία, τις μεταπτυχιακές σπουδές, την επιστημονική συγκρότηση και γενικά τα αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Για τη κρίση του αυτή δύναται να ζητά τη γνώμη της καλλιτεχνικής επιτροπής».

Η κριτική μας έχει δύο σκέλη:

1. Το ΚΥΣΔΕ και η Καλλιτεχνική Επιτροπή του ΥΠΕΠΘ παραβιάζουν ασύστολα τις διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος. Η «αποδεδειγμένη σχέση με τη μουσική» είναι πολύ συχνά κάποιες βεβαιώσεις Ωδίων για παρακολούθηση δυο – τριών χρόνων μαθημάτων μουσικής! Ας σημειωθεί ότι τα Ωδεία είναι ιδιωτικές επιχειρήσεις που δεν ελέγχονται από το Υπουργείο Παιδείας, ενώ ο έλεγχος του Υπουργείου Πολιτισμού στο οποίο ανήκει η σχετική ευθύνη είναι ανύπαρκτος. Οι βεβαιώσεις αυτές είναι ίσης αξίας με μπακαλόχαρτα, είναι όμως ικανές, συνοδευόμενες από τις κατάλληλες γνωριμίες ή την κομματική ένταξη, να μεταθέσουν από τα Γρεβνά στην Αθήνα εκπαιδευτικό που υπό φυσιολογικές συνθήκες θα χρειαζόταν πάνω από 10 χρόνια για να αποκτήσει τα απαιτούμενα μόρια. Εξάλλου, τα «αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα» έχουμε δει περιπτώσεις να είναι η ... παρακολούθηση σεμιναρίων ή και συνεδρίων! Δεν είναι τυχαίο ότι όσοι συνάδελφοι προχώρησαν πέρα από την ένσταση σε δικαστική διεκδίκηση της θέσης που τους στερήθηκε κέρδισαν σε όλες τις περιπτώσεις!

2. Ακόμη κι αν τηρούνταν με ευλαβικό τρόπο οι διατάξεις του Π.Δ., γιατί άραγε ένας εκπαιδευτικός με μεταπτυχιακό πρέπει να προηγείται για να εργαστεί σε Μουσικό Σχολείο; Είναι πιο απαραίτητος εκεί παρά σε κάποιο άλλο σχολείο; Ακόμη και η αποδεδειγμένη σχέση με τη μουσική δεν είναι άκρως απαραίτητη. Το πολύ πολύ θα έπρεπε να προτάσσονται για την κατάληψη οργανικής θέσης σε Μουσικό Σχολείο οι έχοντες μουσικές σπουδές, μόνο στο ΠΥΣΔΕ στο οποίο ανήκουν.

Ανάλογες παρατηρήσεις θα κάνουμε για τους καθηγητές Μουσικής. «Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο λαμβάνει υπόψη τη γνώμη της Καλλιτεχνικής Επιτροπής και **πέραν αυτής την επιμόρφωση, τη μετεκπαίδευση, την προηγούμενη διδακτική εμπειρία στα Μουσικά Σχολεία, τις μεταπτυχιακές σπουδές, την επιστημονική συγκρότηση και γενικά τα αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα**» προβλέπει το ίδιο Π.Δ. Μάλιστα τα κριτήρια αυτά ισχύουν και σε ό,τι αφορά τις αποσπάσεις, οι οποίες έτσι παύουν να εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες.

Και εδώ παρατηρούμε τις ίδιες αυθαιρεσίες, ενώ προξενεί εντύπωση ότι αναφέρονται πάλι τα αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά –μη μουσικά– προσόντα, για να δοθεί μεγαλύτερη δυνατότητα ρουσφετιού. Αντίθετα, ενώ ορίζεται ότι οι μουσικοί καθηγητές των Μουσικών Σχολείων πρέπει να έχουν «άκρα εξειδίκευση» στο αντικείμενό τους, όταν αυτά προσδιορίζονται αρκεί Πτυχίο Ωδείου και όχι δίπλωμα. Μάλιστα οι καθηγητές του υποχρεωτικού οργάνου του πιάνου, η πολυπληθέστερη δηλαδή κατηγορία, δεν κρίνεται απαραίτητο να έχουν κάποιο πτυχίο θεωρίας της μουσικής. Αυτό, εκτός των άλλων, έρχεται σε αντίθεση με το περιεχόμενο του αντικειμένου τους, που είναι να διδά-

σκουν το πιάνο ως μέσο για την κατανόηση και εμπέδωση της μουσικής θεωρίας! Εν ολίγοις, ο νομοθέτης του Π.Δ. είχε εκ προθέσεως χαμηλώσει τον πήχη των τυπικών προσόντων, για να δώσει τη δυνατότητα των αυθαιρεσιών της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΕΠΘ.

Επειδή πράγματι οι καθηγητές μουσικών μαθημάτων των Μουσικών Σχολείων πρέπει να έχουν άκρα εξειδίκευση στο αντικείμενό τους, η Καλλιτεχνική Επιτροπή θα έπρεπε απλώς να γνωμοδοτεί για το αν οι υποψήφιοι έχουν αυτή την εξειδίκευση. Πέραν αυτού, οι μεταθέσεις και αποσπάσεις πρέπει να γίνονται σύμφωνα με τα ισχύοντα για όλα τα σχολεία και όλες τις ειδικότητες.

Αν όμως στο μόνιμο προσωπικό γίνονται όλες αυτές οι αυθαιρεσίες, εκεί που παραβιάζεται κάθε εργασιακό δικαίωμα είναι οι ωρομίσθιοι. Όχι αναπληρωτές, αυτοί είναι μειοψηφία στα

Είμαστε από τις ελάχιστες χώρες στις οποίες μέχρι το 1985 δεν υπήρχε διαβαθμισμένη μουσική εκπαίδευση. Με εξαίρεση το Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης που λειτουργεί από το 1915, το σύνολο της μουσικής εκπαίδευσης ήταν, και είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό, στα χέρια των ιδιωτών. █

Μουσικά Σχολεία. Οι ωρομίσθιοι αποτελούν συνήθως το 30% του εκπαιδευτικού τους δυναμικού. Πρόκειται κυρίως για τους καθηγητές οργάνων των οποίων δε κορηγούνται αναγνωρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού τίτλοι των Ωδίων.

Θα πρέπει εδώ να αναφερθούμε στο μεγάλο έλλειμμα του ελληνικού πολιτισμού. Είμαστε από τις ελάχιστες χώρες στις οποίες μέχρι το 1985 δεν υπήρχε διαβαθμισμένη μουσική εκπαίδευση. Με εξαίρεση το Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης που λειτουργεί από το 1915, το σύνολο της μουσικής εκπαίδευσης ήταν, και είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό, στα χέρια των ιδιωτών. Το 1985-86 ιδρύθηκε το Τμήμα Μουσικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και ακολούθησαν το 1991 το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Αθήνας και το 1992 το αντίστοιχο του Ιόνιου Πανεπιστημίου στην Κέρκυρα. Τελευταίοι λειτούργησε το ΤΕΙ Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής του ΤΕΙ Ηπείρου στην Άρτα. Τα τμήματα αυτά δεν καλύπτουν ακόμη και σήμερα, παρά μόνο σε ένα βαθμό, τις ανάγκες σε μουσικούς εκτελεστές μουσικών οργάνων και πολύ περισσότερο μουσικών εκπαιδευτικών των οργάνων αυτών και δη των παραδοσιακών.

Οι εκπαιδευτικοί μουσικής, μέχρι να αποφοιτήσουν οι πρώτοι πτυχιούχοι των νεοσύστατων Μουσικών Σχολών Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ήταν απόφοιτοι Ωδίων οι οποίοι, και πριν από τον ΑΣΕΠ, προλαμβάνονταν μετά από διαγωνισμό. Σήμερα, για τους μουσικούς των λοιπών σχολείων διεξάγεται ΑΣΕΠ μόνο για τους πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όμως οι διορισμοί νέων καθηγητών ειδικοτήτων των Μουσικών Σχολείων είναι ένας δυσεπίλυτος γρίφος. Η «άκρα εξειδίκευση» στο διδακτικό αντικείμενο που σωστά προβλέπει το Π.Δ. δεν εξασφαλίζεται για τα περισσότερα όργανα στους πτυχιούχους τριτοβάθμιας μουσικής εκπαίδευσης. Συνήθως πρέπει κι αυτοί να έχουν σπουδάσει σε Ωδείο το μουσικό τους όργανο, ενώ στα παραδοσιακά

μουσικά όργανα δεν υπάρχουν ούτε επίσημοι τίτλοι Ωδίων. Η λύση που προέκρινε η κυβέρνηση με το Νόμο 3464 του 2006 ήταν πολύ βολική γι' αυτήν. Απλώς δε διορίζει πια μόνιμους καθηγητές για τα Μουσικά Σχολεία! Σ' αυτά μπορούν να μετατεθούν ήδη υπηρετούντες και κυρίως τοποθετούνται αναπληρωτές για τα όργανα που υπάρχουν Ωδειακοί τίτλοι και αποκλειστικά και μόνον ωρομίσθιοι για τα υπόλοιπα. Μάλιστα, με τον τρόπο αυτό μπόρεσε να νομιμοποιήσει διάταξη που ίσχυε στο παρελθόν παράτυπα για διορισμό ωρομισθίων με πρόγραμμα 20 διδακτικών ωρών την εβδομάδα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η αποκάλυψη της παρατυπίας αυτής προ του 2006, είχε γίνει από τη Γραμματεία Αναπληρωτών της ΟΛΜΕ στο μικρό διάστημα από το Σεπτέμβριο του 2003 μέχρι τις αρχές του 2005 που λειτούργησε. Έκτοτε υποχρεώθηκε η κυβέρνηση να προσλαμβάνει μόνο αναπληρωτές, μέχρι να «ρυθμίσει» το ζήτημα με τον τρόπο που αναφέραμε. Θέλουμε στο σημείο αυτό να καταγγείλουμε τη μικροπαραταξιακή στάση όλων των παρατάξεων, πλην των Αγωνιστικών Παρεμβάσεων, στο ζήτημα της Γραμματείας Αναπληρωτών. Ιδρύθηκε με απόφαση της Γ.Σ. των Προέδρων των ΕΛΜΕ που κήρυξε τις απεργίες του Φθινοπώρου του 2003 και ήταν αποτέλεσμα της πίσσης των Αγωνιστικών Παρεμβάσεων για να υπάρξει πλειοψηφία στην πρώτη μετά από πολλά χρόνια εισήγηση του ΔΣ της ΟΛΜΕ που καλούσε τους εκπαιδευτικούς σε απεργιακό αγώνα.

Να θυμίσουμε για την περίοδο αυτή ότι χάρη στη συντονισμένη δράση των δυνάμεων της εκπαιδευτικής αριστεράς, μπήκε για πρώτη φορά στις εισηγήσεις της ΟΛΜΕ το αίτημα – θέση: «Αντιδρούμε συλλογικά σε κάθε απόπειρα εφαρμογής της αξιολόγησης». Η συμμετοχή των εκπροσώπων των Παρεμβάσεων στη Γραμματεία ήταν καταλυτική. Κατόρθωσαν να δοθεί στη Γραμματεία ανοικτός χαρακτήρας, οιονεί απεργιακής επιτροπής. Οι κινητοποιήσεις και οι πιέσεις που ασκήθηκαν ανάγκασαν την πολιτεία να περιορίσει κάπως την ωρομισθία κι αυτό συνέβη και στα Μουσικά Σχολεία. Αποτέλεσμα των πιέσεων εξάλλου ήταν και η απόφαση για το τριαντάμηνο, από το οποίο όμως αποκλείστηκαν οι περισσότεροι μουσικοί. Αυτή η αντιγραφειοκρατική, αμεσοδημοκρατική λει-

τουργία της Γραμματείας εξόργισε τους εκπροσώπους της ΔΑΚΕ και ΠΑΣΚ. Η ΕΣΑΚ, όπως πάντα, παρακολουθούσε από μακριά, αφού δεν μπορούσε να ελέγξει το όργανο αυτό. Δυστυχώς, και η Αγωνιστική Συνεργασία, αν και είχε έντονη και θετική συμμετοχή αρχικά, φοβούμενη μήπως ενισχυθεί η παράταξη των Παρεμβάσεων υιοθέτησε την άποψη «αναβάθμισης» της Γραμματείας. Τι σήμαινε η αναβάθμιση τυπικά; Ότι στη Γραμματεία δε μετείχε πλέον το μέλος του ΚΕΜΕΤΕ που υπογράφει το άρθρο αυτό. Ουσιαστικά όμως σήμανε την κατάργησή της, αφού δεν ξανασυνεδρίασε!

Η σημερινή κατάσταση στα Μουσικά Σχολεία είναι στο θέμα των εργασιακών συνθηκών τραγική. Ειδικότερα για τους καθηγητές των παραδοσιακών οργάνων έχει αποκλειστεί η προοπτική μόνιμου διορισμού, αλλά δεν μπορούν να προσληφθούν ούτε ως αναπληρωτές! Το παράδοξο είναι ότι οι πτυχιούχοι του ΤΕΙ Παραδοσιακής Μουσικής έχουν δικαίωμα διορισμού, αλλά όχι και οι καθηγητές τους! Σε όλες τις τριτοβάθμιες Μουσικές Σχολές σημαντικό μέρος του διδακτικού προσωπικού με βάση την κείμενη νομοθεσία δεν μπορεί να διοριστεί πλέον στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Επειδή το ζήτημα των ελαστικών εργασιακών σχέσεων στην εκπαίδευση δεν είναι ποτέ ζήτημα μόνο των ομάδων που αφορά, οφείλει το σωματείο να καλύψει δυναμικά τη δίκαιη απαίτηση των μουσικών αυτής της κατηγορίας. Αντ' αυτού παρατηρούμε φαινόμενα ΕΛΜΕ που δεν καλύπτουν ούτε απόφαση των ωρομισθίων του Μουσικού Σχολείου Θεσσαλονίκης για στάση εργασίας τους! Από την άλλη και η ΟΛΜΕ δε δείχνει να αντιλαμβάνεται πόσο σχετίζεται με την επίθεση στα εργασιακά μας κεκτημένα κάθε πρακτική της κυβέρνησης που περιορίζει τα δικαιώματα στη μόνιμη και σταθερή δουλειά σε ομάδες εκπαιδευτικών με διάφορα προσχήματα. Η μεταρρύθμιση στο ασφαλιστικό δεν είναι ένα μεμονωμένο επεισόδιο. Δε θα φτάναμε εκεί αν δεν είχε επιβληθεί σε μεγάλο βαθμό η ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων στο Δημόσιο και τον Ιδιωτικό τομέα.

Οι δυνάμεις της εκπαιδευτικής αριστεράς οφείλουν να πρωτοστατήσουν και κεντρικά, αλλά και σε κάθε ΕΛΜΕ στην οποία λειτουργεί Μουσικό Σχολείο. Το αίσχος της Ωρομισθίας πρέπει επιτέλους να σταματήσει. ΑΡΧΗΤΗΣ, ΟΜΜ

Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα
Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα
Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα
Εκπαιδευτικά & Παιδαγωγικά θέματα

Σχετικά με την προσθήκη προσωνυμίας στα σχολεία

«Με αριθμούς, κυρίες και κύριοι, ονομάζονται μόνο τα κελιά φυλακών». Με αφητηρία αυτή τη σκέψη και τα λόγια, ο υπουργός Ευρ. Στυλιανίδης ξεκίνησε την παλαιά πρακτική πολιτευτών των μικρών επαρχιών της χώρας, τα βαφτίσια. Απευθύνεται, λοιπόν, στους συλλόγους διδασκόντων των σχολείων και τους ζητά να προτείνουν τρία ονόματα ώστε να επιλεγεί εκείνο που θα δώσει ονοματεπώνυμο σε κάθε νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο και λύκειο της επικράτειας.

Θα μπορούσαμε να του απαντήσουμε ακριβώς με τον ίδιο σύντομο τρόπο. Με κάποιες παροιμίες του λαού, που κάποτε κάποτε και επιλεκτικά θυμάται και μνημονεύει. Όπως, για παράδειγμα, εκείνη που λέει «τι του λείπει του ψωριάρη/φούντα με μαργαριτάρι» ή την άλλη, που προτρέπει, «στο σπίτι του κρεμασμένου/δε μιλάνε για σχοινί». Ίσως μας απαντούσε, κατά τον ποιητή, ότι «τέτοιες ξυπνάδες όμως πέραση δεν έχουνε σ' εμάς», και έτσι, αναγκαστικά, θα γίνουμε πιο αναλυτικοί.

- Το σχολείο-φυλακή, που βιώνουν καθημερινά οι μαθητές και οι μαθήτριες, τόσο με την αρχιτεκτονική του μορφή όσο και με το περιεχόμενό του δεν εξωραϊζεται ούτε ανατρέπεται με την ονοματοθεσία. Τα γκρίζα, χωρίς χώρους, μπετονένια κτίρια, όπου στοιβάζονται για να υποβληθούν στο βασανιστήριο της στείρας, ατελέσφορης και κατευθυνόμενης γνώσης, δεν αλλάζουν στο ελάχιστο από ένα όνομα. Η φυλακή των σχολείων της Γκράβας, που δεν είναι το μοναδικό παράδειγμα στην Ελλάδα, δεν γκρεμίζεται αποκτώντας μια λαμπερή ταυτότητα.

- Το σχολείο της λιτότητας, των περικοπών, του 3,02% του ΑΕΠ για την Παιδεία, των κενών σε προσωπικό, των ελλείψεων στην υλικοτεχνική υποδομή, των ακατάλληλων βιβλίων, το σχολείο που καλλιεργεί τις κοινωνικές ανισότητες και «εξασφαλίζει» τη σχολική αποτυχία, δεν καλύπτεται από επιγραφές με ηχηρά ονόματα στην πρόσοψή του.

- Με την εγκύκλιο του υπουργείου (20521/Γ1/15-2-2008) επανερχόμαστε στο σημείο που είχε διακοπεί η συζήτηση για το

γράφει ο Σωτήρης Κώνστας*

βιβλίο Ιστορίας της ΣΤ' Δημοτικού. Αντιμετωπίζουμε και πάλι μπροστά μας την καλυμμένη ιδεολογική χρήση της Ιστορίας. Αναφέρει, λοιπόν, η εγκύκλιος ότι η προσωνυμία θα αναφέρεται «σε ονόματα... που πρόσφεραν αναγνωρισμένες και αξιόλογες υπηρεσίες στον τόπο και στο έθνος και αποτελούν πρότυπα γενικής αποδοχής». Λες και οι λέξεις «τόπος» και «έθνος» είναι κάτι τόσο αντικειμενικό και σταθερό και τα «πρότυπα γενικής αποδοχής» υπάρχουν αιώνια και αναλλοίωτα και έξω από συνθήκες, καταστάσεις, οικονομικούς/κοινωνικούς και πολιτικούς συσχετισμούς. Κάτω από την ίδια αντίληψη για την Ιστορία τεμαχίζεται και η ζωή ενός τόπου και η «θρησκευτική ζωή» έρχεται να στηθεί ισότιμα και ισάξια δίπλα στη γενική ιστορία. Από την άλλη εξοβελίζονται από την Ιστορία τα τοπωνύμια, η κλωρίδα και η πανίδα μιας περιοχής, και υπάρχουν μονακά «πρόσωπα», χωρίς να εξηγείται γιατί η ονομασία ενός βουνού δεν μπορεί να κινητοποιεί ποικιλότητα τη συλλογική μνήμη του τόπου.

- Η διαδικασία της ονοματοθεσίας γεννά και αυτή προβλήματα και ερωτήματα. Γιατί πρέπει να καταλήξουν σε προτάσεις οι σύλλογοι διδασκόντων με τόσο βιαστικό τρόπο (στο διάστημα από 5/3 ως 20/3); Γιατί να προταθούν υποχρεωτικά τρία ονόματα; Γιατί απουσιάζουν από τη διαδικασία άλλοι φορείς (σχολικές κοινότητες, δήμοι, κ.λπ); Πώς θα εισηγηθούν σύλλογοι που συγκροτούνται από δασκάλους/ες ή καθηγητές/τριες με ελάχιστη υπηρεσιακή παρουσία στο σχολείο και μηδαμινή γνώση του τόπου και της ιστορίας του; Και αντίστοιχα ποια η βαρύτητα και η γνώση των τριμελών επιτροπών; Τελικά ποιος ή ποιοι θα αποφασίσουν και με ποια κριτήρια θα επιλέξουν ένα από τα τρία προτεινόμενα ονόματα; Τι θα γίνει στην περίπτωση που η ονομασία που θα επιλεγεί συναντήσει αντιδράσεις; Όλα αυτά, και άλλα ανάλογα, θέλουν απαντήσεις και η θολούρα της εγκυκλίου δεν προσφέρει καμιά.

Όσα, πολύ συνοπτικά, κατατέθηκαν προηγούμενα οδηγούν σε δύο προτάσεις. Η μία, με οδηγό τη λαϊκή ρήση «εδώ δεν είχαμε να φάμε/ραπανάκια για την όρεξη», λέει να τραβήξουμε το δρόμο της αποκάλυψης των στοχεύσεων του Υπουργείου, της άρνησης να νομιμοποιήσουμε, με τη συμμετοχή, τη διαδικασία, και της αντιπρότασης να είναι η ευρύτερη κοινότητα (σχολική και τοπική) εκείνη που θα αποφασίσει, με τους δικούς της όρους και όταν αισθανθεί την ανάγκη, να δώσει «ταυτότητα» σε ένα σχολείο. Η άλλη πρόταση λέει να «υπακούσουμε», να συμμετάσχουμε στη διαδικασία και να περιμένουμε την τελετή της ονοματοθεσίας, αφού το Υπουργείο μας έχει απαντήσει άμεσα ή έμμεσα στα προηγούμενα. Έτσι λοιπόν προτείνουμε το Γυμνάσιο Ερυθρών να ονομασθεί με ένα από τα επόμενα ονόματα, που πληρούν τους όρους της εγκυκλίου:

1. Γιώργος Μπουτσίνης-καπετάν Νικήτας. Μόνιμος υπαξιωματικός του πεζικού από τις Ερυθρές. Οργανώθηκε στην αντίσταση και έγινε στρατιωτικός, πολιτικός και τελικά καπετάνιος του 1/34 τάγματος του ΕΛΑΣ Αττικής. Αιχμαλωτίστηκε το 1946 και εξορίστηκε στην Πάρο, καθαιρέθηκε και στάλθηκε στα κάτεργα Γιούρα και Μακρονήσι και δικάστηκε ερήμην σε θάνατο για την αντιστασιακή του δράση. Δραπέτευσε και εντάχθηκε στο Δημοκρατικό Στρατό ως το 1949. Εκπατρίστηκε στη Σοβιετική Ένωση όπου σπούδασε νομικά και μηχανικός δομικών έργων. Επαναπατρίστηκε μετά την πτώση της δικτατορίας.

2. Κριεκούκας. Αρχηγός της οικογένειας (ζάντρουγκας) των αρβανιτών που εγκαταστάθηκαν στην περιοχή τον 15ο αιώνα και της έδωσε το όνομα. Από την εγκατάσταση αυτή ξεκινά η σύγχρονη ιστορία του τόπου και του πολιτισμού του.

3. Ρόζα Λούξεμπουργκ. Αγwονίστρια για την κοινωνική απελευθέρωση, παγκόσμιο σύμβολο του αγώνα για τη χειραφέτηση τόσο του συνόλου των ανθρώπων όσο και των ιδίων των γυναικών.

*Ο Σ. Κώνστας, μέλος των Αγwων. Παρεμβάσεων, υπηρετεί στο Γυμνάσιο Ερυθρών. Είναι φιλόλογος.

σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...

Καταγγελία

Αθήνα 25/3/2008

Το Πανελλήνιο Σωματείο Έκτακτου Προσωπικού στο ΥΠΠΟ είχε προγραμματίσει από τα τέλη Ιανουαρίου, σύμφωνα με απόφαση της Γενικής του Συνέλευσης, ειρηνική διαμαρτυρία στην Ολυμπία την ημέρα αφής της Ολυμπιακής Φλόγας. Στόχος ήταν η ενημέρωση της κοινής γνώμης και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης για τις απολύσεις χιλιάδων εργαζομένων στον τομέα του πολιτισμού. Οι συμβασιούχοι εργαζόμενοι έχουν συνεισφέρει στην ανάδειξη και προστασία της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς όσο και οι μόνιμοι συνάδελφοί τους σε όλη την Ελλάδα. Ειδικά στην Ολυμπία, αγωνίστηκαν ενάντια στις φλόγες που περικύκλωσαν τον αρχαιολογικό χώρο, συνέβαλαν στη συντήρηση των μνημείων που υπέστησαν φθορές, εργάστηκαν για την αποκατάσταση του χώρου. Αυτή τη στιγμή όμως δέχονται πρωτοφανή επίθεση από τον Υπουργό Πολιτισμού Μ. Λιάπη και την Κυβέρνηση. Πάνω από 3000 από τους 5000 συμβασιούχους που εργάζονταν πέρυσι έχουν απολυθεί και στους περισσότερους δεν έχουν καταβληθεί μισθοί και επιδόματα εδώ και 3 μήνες. Το Υπουργείο Πολιτισμού αρνείται την επαναπρόσληψή τους, τη μετατροπή των συμβάσεών τους σε αορίστου χρόνου και την κάλυψη των οργανικών κενών από μόνιμο προσωπικό, καταδικάζοντας τις Υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ. στην υποστελέκωση και το μαρασμό.

Για να διαδηλώσουμε τα δίκαια αιτήματά μας βρεθήκαμε στην Ολυμπία αντιπροσωπείες συμβασιούχων από όλη την Ελλάδα. Παρότι δεν είχαμε σκοπό να μπούμε στο χώρο της τελετής, αλλά να σταθούμε ειρηνικά σε κάποιο σημείο της διαδρομής της φλόγας με πανό, μοιράζοντας ενημερωτικό υλικό, δεχτήκαμε πρωτοφανή και απρόκλητη επίθεση από τα ΜΑΤ και τις δυνάμεις ασφαλείας. Το λεωφορείο που μας μετέφερε περικυκλώθηκε από περιπολικά και κλούβα των ΜΑΤ και οδηγήθηκε έξω από την είσοδο της Ολυμπίας, όπου είχαν εγκλωβιστεί και άλλοι συνάδελφοι διαδηλωτές. Εκεί τρεις διμοιρίες των ΜΑΤ μας περικύκλωσαν και προσπάθη-

σαν σπρώχνοντας και προπηλακίζοντάς μας να μας κρύψουν πίσω από τις κλούβες ώστε να μην είμαστε ορατοί από το δρόμο. Όταν δεν τα κατάφεραν μας απέσπασαν με τη βία τα πανό και τα πλακάτ, χτυπώντας και σπρώχνοντάς μας. Εμείς αντισταθήκαμε παραμένοντας στη θέση μας, φωνάζοντας συνθήματα. Μας κράτησαν παράνομα, χωρίς να υπάρχει απαγόρευση της συγκέντρωσης, περικυκλωμένους για πάνω από τρεις ώρες ακόμα και μετά την αναχώρηση της ιερής φλόγας και των επισήμων. Αποκορύφωμα στάθηκε η απαγόρευση της εισόδου μας στην Ολυμπία ακόμα και τις απογευματινές ώρες, ώστε να αποφευχθεί προφανώς η οποιαδήποτε συνάντησή μας με δημοσιογράφους από τα εγκώρια και διεθνή μέσα ενημέρωσης!

Καταγγέλλουμε την προκλητική τρομοκρατική στάση της αστυνομίας που έδρασε σύμφωνα με τις εντολές της κυβέρνησης. Θέλησαν να προβάλουν μια πλαστή εικόνα της Ολυμπίας και της Ελλάδας, που μετρά ακόμα τις πληγές της από τις φονικές πυρκαγιές, που στέλνει στην ανεργία όσους εργάζονται στον τομέα του Πολιτισμού. Με φασιστικό τρόπο, με ξύλο και παράνομη ομηρία των διαδηλωτών θέλησαν να φιμώσουν κάθε «παραφωνία». Ο Πολιτισμός όμως ήταν και θα είναι έργο των λαών και όχι αποστειρωμένη εικόνα του παρελθόντος.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου
του Πανελληνίου Σωματείου Έκτακτου Προσωπικού στο ΥΠ.ΠΟ.
Πάνου Ελένη, Σβόλης Κώστας, Χαμηλάκη Κατερίνα

Η εκμάθηση... της «μίζας επί των κερδών» στις σχολικές τάξεις!

Τη λογική της διαφθοράς, της μίζας και της αρπαχτής, κάποιοι επιδιώκουν να την κάνουν «διδασκτέα ύλη» μέσα στο ίδιο το σχολείο, στις πιο μικρές ηλικίες, για να μπορούν να υφαρπάξουν αργότερα τη συναίνεση όταν αποκαλύπτονται οι μεγάλες «μπίζνες»...

Ένα περιστατικό, που σχετίζεται με την τηλεοπτική μας επικαιρότητα, φαίνεται πως ευαισθητοποίησε τους μαθητές του 5ου Λυκείου Μυτιλήνης, οι οποίοι σε ανακοίνωσή τους καταγγέλλουν ότι Εταιρεία από την οποία επρόκειτο να αγοράσουν διαφημιστικά μπλουζάκια, επικεμήθηκε να εξαγοράσει συμμαθητή τους προτείνοντάς του μίζα (!), προκειμένου να προτιμηθεί η δική της έναντι άλλων αντίστοιχων προσφορών.

Συγκεκριμένα στην ανακοίνωσή του, που φέρει τον εύστοχο τίτλο "Στον Πάτο", το δεκαπενταμελές του 5ου Λυκείου Μυτιλήνης αναφέρει: «Η διαφθορά σε μια εποχή που τα κέρδη μπαίνουν πάνω από τον άνθρωπο και το προσωπικό συμφέρον υπεράνω του συλλογικού ξεκινάει στα 17 και διδάσκεται στο σχολείο. Πώς αλλιώς εξηγείται ότι η υπεύθυνη Εταιρεία που πουλάει μπλουζάκια σε μαθητές προτείνει στο μέλος του 15μελούς του 5ου Λυκείου Μυτιλήνης που ήταν υπεύθυνο για την προμήθεια των t-shirts μίζα 3 ευρώ για κά-

θε μπλουζακι για να προτιμησει η συγκεκριμένη εταιρεία;» (δηλαδή οι μαθητές θα έδιναν στον υπεύθυνο 15 ευρώ π.χ. για κάθε t-shirts, ενώ εκείνος θα έδινε 12 στην Εταιρεία και θα κρατούσε 3 για τον εαυτό του, δηλ. σε 200 t-shirts, 600 ευρώ). Η εταιρεία έβαζε τον μαθητή να κλέψει τους συμμαθητές του για να ωφεληθεί η Εταιρεία και ο ίδιος.

Το θέμα είναι πως η μίζα δεν προτάθηκε μόνο στο συγκεκριμένο σχολείο ούτε μόνο για το συγκεκριμένο θέμα, αλλά αποτελεί ένα γενικευμένο φαινόμενο για μπλουζάκια, εκδρομές, πάρτι κ.λπ. Γεγονός είναι πως κάποιοι από νωρίς προσπαθούν να διδάξουν τη γραμματική και το συντακτικό του λαδώματος στις μαθητικές ηλικίες και να μετατρέψουν τις σχολικές τάξεις σ' ένα πύργο της Βαβέλ που ξεχειλίζει ατομικισμό. Με κανόνες που θυμίζουν όλο και περισσότερο το «νόμο της νύχτας», οι «μίζες επί των κερδών», είτε μέσω των free tickets στις πενήνήμερες εκδρομές, είτε μέσω των κατευθυνόμενων από ειδικευμένους operators μαθητικών εκδηλώσεων – με πρόφαση την ενίσχυση της πενήνήμερης – σε ξενυχτάδικα των ορθίων και των καθημένων του δεκαπενταμελούς με «μπουκάλι», είναι τα μαθηματικά που διδάσκουν στους μαθητές κάποιοι αετονύχιδες της αγοράς.

Β.Π.

αντιπετράδι
της
εκπαίδευσης

σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...

Ανοικτή επιστολή προς κάθε υπεύθυνο

Με το 2186/21-3-2007 έγγραφο του επιθεωρητή δημόσιας διοίκησης μου ασκήθηκε πειθαρχική δίωξη διότι: « ως τακτικό αιρετό μέλος του ΠΥΣΔΕ Ν. Κεφαλληνίας κατά την εκδίκαση της πειθαρχικής υπόθεσης της καθηγήτριας κλάδου ΠΕ6 Α.Σ. αρνήθηκε να προτείνει ποινή ψηφίζοντας παρών. Η ενέργεια του αυτή συνιστά το πειθαρχικό παράπτωμα της παράβασης του καθήκοντος κατά το άρθρο 106 παρ. 1,2 και 3 του ν. 3528/07(Υ.Κ) (...) Η Διεύθυνση Δ.Ε. Ν. Κεφαλληνίας προς την οποία απευθύνεται το παρόν έγγραφο οφείλει να κοινοποιήσει αυτό, επί αποδείξει, προς τον προαναφερόμε-

νο υπάλληλο ώστε να λάβει γνώση σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3528/07 και στη συνέχεια αυτό να αποσταλεί μαζί με το φάκελο της υπόθεσης στο αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο (Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) ».

Σύμφωνα με το άρθρο 122 του ν. 3528/07 η πειθαρχική διαδικασία ενώπιον του Υπηρεσιακού Συμβουλίου ολοκληρώνεται εντός εξαμήνου από την έναρξη της πειθαρχικής δίωξης και η υπαίτια παράβαση της διάταξης αυτής αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα.

Μέχρι τώρα δεκάδες ψηφίσματα συμπαράστασης έχουν εκδοθεί από Διοικητικό Συμβούλιο και Συνέδριο ΟΛΜΕ, Συνε-

λεύσεις και Συμβούλια ΕΛΜΕ, Σωματεία, Συνδικαλιστικές παρατάξεις, Κόμματα, Νομαρχιακό Συμβούλιο Κεφαλονιάς – Ιθάκης, μεμονωμένους συναδέλφους κ.λ.π. Οι γραφειοκράτες της ΑΔΕΔΥ δεν κατάφεραν μέχρι σήμερα να διεκπεραιώσουν το ψήφισμα που κατατέθηκε από τις ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ στο Συνέδριο.

Επίσης σύμφωνα με δήλωση του περιφερειακού Δ/ντη στα τοπικά Μ.Μ.Ε. «σε καμιά περίπτωση είπε, δεν θέλει να έχει συναδέλφους του...υπόδικους ή να κρέμεται επί της κεφαλής τους μια δαμόκλειος σπάθη, εσάει για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, θα το λύσει άμεσα και στο βαθμό που ανθρωπίνως είναι δυνατόν με το δικαιότερο τρόπο, και θα αναλάβει τις δικές του ευθύνες έναντι οποιουδήποτε. Ο κ. Άνθης άφησε να εννοηθεί, χωρίς όμως να το αναφέρει, ότι με δική του εισήγηση προς το συμβούλιο θα ζητήσει από τους συναδέλφους ό,τι καλύτερο».

Όπως αναφέρω και παραπάνω η δήλω-

Ιστορία γενικής παιδείας Γ' Λυκείου: Ακούει κανείς;

Από πολύ νωρίς είχαμε επισημάνει τα προβλήματα που επρόκειτο να παρουσιαστούν σε σχέση με το νέο βιβλίο Ιστορίας Γενικής Παιδείας της Γ' Λυκείου.

Τα προβλήματα αυτά είχαν κύρια να κάνουν με την έκταση της εξεταστέας ύλης που παραβίαζε κατάφωρα την αρχή της ισότητας μεταξύ των υποψηφίων των πανελληνίων εξετάσεων, αφού ήταν υπερτριπλάσια ή και τετραπλάσια σε σχέση με τα άλλα μαθήματα επιλογής.

Γιατί συνέβη αυτό και μάλιστα σε ένα νέο βιβλίο που για πρώτη φορά διδασκόταν ως επιλεγόμενο πανελλαδικό εξεταζόμενο μάθημα στη Γ' Λυκείου; (Παραβλέπουμε εδώ τα ζητήματα περιεχομένου που είναι επίσης πολύ σημαντικά).

Δεν θα μας φαινόταν καθόλου παράξενο να μαθαίναμε ότι κάποιοι από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο που πρότειναν τη συγκεκριμένη ύλη, (δηλαδή όλο το πυκνογραμμένο και έκτασης 230 σελίδων βιβλίο) αγνοούσαν ακόμη και ότι το μάθημα είναι επιλεγόμενο από κάποιους, –ελάχιστους φέτος, πιθανόν κανένα του χρόνου–, μαθητές της Γ' Λυκείου.

Αντιλαμβανόμενοι πιθανότατα την αστοχία τους στον καθορισμό της ύλης, έστειλαν το βιβλίο για βελτίωση και προφώνως περικοπές για το επόμενο σχολικό έτος.

Τι γίνεται όμως φέτος;

Με βάση στοιχεία από το συντονισμό και την παρακολούθηση της ύλης που φτάνουν στις Διευθύνσεις Β'βάθμιας Εκπαίδευσης, πολλά σχολεία έχουν ολοκληρώσει μέχρι 31/3/2008 το 50% περίπου της εξεταζόμενης ύλης. Τα υπόλοιπα που βρίσκονται πιο μπροστά, πολύ απλά δεν έχουν μα-

θητές που έχουν επιλέξει το συγκεκριμένο μάθημα για τις Πανελλαδικές εξετάσεις.

Αλλά τι γίνεται με τους λίγους που το επέλεξαν;

Το Υπουργείο φαίνεται ότι μάλλον αποφάσισε να τους τιμωρήσει για την επιλογή τους αυτή.

Γιατί σε πρόσφατη εγκύκλιο παραβλέποντας εντελώς την ταμπακίερα, καλεί τους συναδέλφους που διδάσκουν το μάθημα, να καλύψουν την ύλη με αναπλήρωση ωρών. Δηλαδή τι μας καλεί να κάνουμε;

Να διδάξουμε μέσα σε 6 εβδομάδες 80-100 σελίδες και μετά να στείλουμε τα παιδιά να εξεταστούν πανελλαδικά στο μάθημα. Για τις δικές τους ευθύνες να ορίσουν ως εξεταστέα μία ύλη που χρειαζόταν 85 τουλάχιστον διδακτικές ώρες, τη στιγμή που κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους υπάρχουν περίπου 45, ούτε λόγος. Το βάρος μετατίθεται στις πλάτες των καθηγητών που ή θα πρέπει να παραβλέψουν τα συνειδησιακά προβλήματα έναντι των μαθητών τους τελειώνοντας όπως – όπως, ή θα πρέπει να βρεθούν υπόλογοι για ευθύνες που βαραίνουν τη διοίκηση και όχι τους ίδιους.

Ελπίζουμε ότι έστω και τώρα το Υπουργείο θα προβεί στην αναγκαία αναμόρφωση της ύλης, διαφυλάσσοντας το κύρος των Πανελληνίων εξετάσεων και την αρχή της ισότητας μεταξύ των υποψηφίων.

Πρωτοβουλία καθηγητών που διδάσκουν το μάθημα Ιστορίας Γενικής Παιδείας στη Γ' Λυκείου

ση του περιφερειακού Δ/ντη, για σύντομη ολοκλήρωση της διαδικασίας, είναι σύμφωνη με το γράμμα και το πνεύμα του άρθρου 122 του Δ.Υ., που ορίζει το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο πρέπει να ολοκληρώνονται οι πειθαρχικές δίωξεις.

Επειδή μέχρι σήμερα δεν έχει περαιωθεί η πειθαρχική διαδικασία (κάποιοι αμφισβήτησαν και το ότι υπάρχει πειθαρχική δίωξη, μη μπορώντας πολιτικά να σηκώσουν το βάρος της).

Επειδή όλοι οι υπηρεσιακοί παράγοντες θέλουν να αθωωθώ, αλλά κάποιος αόρατος και ανώνυμος τους εμποδίζει, με αποτέλεσμα να μην τελειώνει η υπόθεση. Τελευταία διαδίδεται ότι είναι εις βάρος μου που συζητήθηκε το θέμα στο Νομαρχιακό Συμβούλιο και μου συμπαραστάθηκε ο Νομάρχης Διονύσης Γεωργιάτος και η πλειοψηφία του Νομαρχιακού Συμβουλίου.

Δηλώνω ότι :

1. Επί του τυπικού μέρους της υπόθεσης δεν έχω να προσθέσω ή να αφαιρέσω τίποτα από ό,τι είναι γραμμένο στα πρακτικά.

Εξάλλου το αποτέλεσμα της ένστασης της Α.Σ. στο δευτεροβάθμιο όργανο δικαιώνει την τοποθέτησή μου στο ΠΥΣΔΕ ότι έπρεπε να γίνει αποδεκτή η παραίτησή της και να μην ασκηθεί πειθαρχική δίωξη.

2. Μπορούν να μου επιβάλουν όποια ποινή θέλουν, χωρίς να αναζητούν άλλοθι, εξάλλου ανήκω σ' αυτούς που πιστεύουν ότι είναι τίτλος τιμής ποινή που έχει ως αιτία το ότι στήριξα συνάδελφο εφαρμόζοντας απόφαση του συνδικαλιστικού μου οργάνου.

3. Δήλωση μετανοίας και απεμπόληση των όποιων δικαιωμάτων μου δεν κάνω. Αυτό το αναφέρω, γιατί η εξέλιξη της πειθαρχικής μου δίωξης ίσως έχει σχέση με την αίτησή μου για τη θέση του προϊσταμένου εκπαιδευτικών θεμάτων, όπου, αν και η μοναδική αίτηση είναι η δικιά μου, αίτηση την οποία υπέβαλα την τελευταία μέρα και αφού με βεβαίωσαν ότι δεν υπάρχει αίτηση άλλου συναδέλφου, δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα η διαδικασία με κωλές δικαιολογίες.

Στην περίπτωση αυτή μου ζητήθηκε «να παραιτηθώ από αιρετός και οιαδήποτε θέση συνδικαλιστή για να συμμετάσχω στην

επιλογή, έγγραφο Υ202/146212/Δ2/31-12-2007 του ΥΠΕΠΘ», και φυσικά δεν είχα αντίρρηση να παραιτηθώ από αιρετός μετά την τοποθέτησή μου, αλλά για κανένα λόγο δεν θα παραιτηθώ από τη συνδικαλιστική μου δράση (άλλωστε και ο σημερινός Δ/ντης δευτεροβάθμιας ήταν συνδικαλιστής, μέλος της Ε.Ε. της ΕΛΜΕ, όταν τοποθετήθηκε Δ/ντης Β/θμιας).

Μια απλή υπηρεσιακή υπόθεση που έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί από τις 11 Δεκεμβρίου 2007, έχει απασχολήσει:

1. Το ΠΥΣΔΕ Κεφαλονιάς – Ιθάκης όπου εφαρμόσαν την πρωτόγνωρη διαδικασία να μου υποβάλλουν ερωτήσεις που τις έγραφαν στα πρακτικά, και να αναφέρονται απαξιωτικά στο άτομό μου χωρίς να είμαι παρών και χωρίς να με καλούν να απαντήσω.

2. Το Υπουργείο Παιδείας, με αλληπάλληλα έγγραφα της Δ/σης με σκοπό να καθυστερήσει και τελικά να εμποδιστεί η τοποθέτησή μου στην αιτούμενη θέση.

3. Πιθανόν το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους αφού αυτό ζητά από το Υπουργείο η Δ/ση Β/θμιας με προφανή και πάλι σκοπό την καθυστέρηση της κάλυψης της θέσης από εκπαιδευτικό που δεν είναι αρεστός για την πολιτικοσυνδικαλιστική του δράση. (Αντίθετα είναι γνωστή στον εκπαιδευτικό χώρο η σπουδή του κ. Αλυσανδράτου και της πλειοψηφίας του ΠΥΣΔΕ να καλύψουν θέσεις δ/ντών με μέλη της ΔΑΚΕ).

4. Το Συνήγορο του πολίτη μετά από προσφυγή μου, και δεν έχει μέχρι σήμερα τελειώσει, επειδή ο μοναδικός υποψήφιος συμμετέχει στο συνδικαλιστικό κίνημα στο χώρο των Παρεμβάσεων Κινήσεων – Ανένταχτων Αριστερών.

Είναι φανερό από την αντιμετώπισή μου από την Υπηρεσία ότι υπάρχουν δύο κατηγορίες εκπαιδευτικών.

Τιμή μου να ανήκω σ' αυτούς που δεν είναι αρεστοί στη Διοίκηση, επειδή είναι παρόντες στους εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς αγώνες.

Νικόλας Γαλιατσάτος
Αργοστόλι 2-4-2008

Αιρετός στο ΠΥΣΔΕ Κεφαλονιάς – Ιθάκης
email : galightsa@sch.gr

Άνθρακας ο θησαυρός...

Βρυχάται η ΠΑΣΚ καθηγητών!

Άκαρπη έληξε η συνάντηση που είχε το ΔΣ της ΟΛΜΕ με τον υφυπουργό Παιδείας Αντρέα Λυκουρέντζο για το θέμα της πληρωμής των αναπληρωτών.

Το ΔΣ της ΟΛΜΕ με ομάδα συνδικαλιστών των ΕΛΜΕ του Λεκανοπεδίου, αδιορίστων και αναπληρωτών αποκλείστηκε στην είσοδο του ΥΠΕΠΘ από αστυνομικούς και δεν τους επέτράπη η είσοδος.

Ύστερα από πιέσεις το αίτημα για συνάντηση έγινε δεκτό με τα γνωστά αποτελέσματα.

Αλγεινή και πάλι εντύπωση προκάλεσε η στάση του Κ. Μπόικου, μέλους της ΠΑΣΚ και του ΔΣ της ΟΛΜΕ, ο οποίος δεν επέτρεψε στην πρόεδρο της Πανελληνίας Ένωσης Αδιορίστων Εκπαιδευτικών (ΠΕΑΕ) να παρευρίσκεται στη συνάντηση.

Η απαράδεκτη αλαζονική και αντισυναδελφική στάση του Κ. Μπόικου αποτελεί συνέχεια ανάλογων του παρελθόντος και ως τέτοια στηλιτεύεται.

Σημειώνουμε πως η ΠΑΣΚ σε συνεδρίαση της ΟΛΜΕ (2/4/08) πρότεινε άμεσα 48ωρη απεργία μεμφομένη τις παρατάξεις Παρέμβαση-Δημ. Ενότητα και Συνεργασία για υποχώρηση στο ασφαλιστικό. Ασφαλώς και πρόκειται για θέατρο παραλόγου. Η ΠΑΣΚ προτείνει στην αριστερά αγώνες. Τώρα! Τί πρωτοτυπία!

σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...

σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...

Ανακοίνωση της Πανελληνίας Ένωσης Αδιόριστων Εκπαιδευτικών για τους διορισμούς και το διαγωνισμό των εκπαιδευτικών

Όπως και τα προηγούμενα χρόνια έτσι και φέτος κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς αποδείχτηκε ότι ο προγραμματισμός του ΥΠΕΠΘ για την κάλυψη των αναγκών στα δημόσια σχολεία της χώρας ήταν ανεπιτυχής. Χιλιάδες θέσεις εκπαιδευτικών όλων των ειδικοτήτων έμειναν κενές, πολλοί συναδέλφοι αναπληρωτές και ωρομίσθιοι είναι ακόμα απλήρωτοι, ενώ τίποτα δεν έχει ακουστεί ακόμα επίσημα για τους διορισμούς της νέας σχολικής χρονιάς.

Η ανακοίνωση της ημερομηνίας διεξαγωγής του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ και της εξεταστέας ύλης καθυστερεί αναιτιολόγητα, εντείνοντας το άγχος και την ανησυχία χιλιάδων εκπαιδευτικών, οι οποίοι κρατούνται «όμηροι» της κωλυσιεργίας του ΥΠΕΠΘ. Με αυτό τον τρόπο έμμεσα ενισχύονται τα παράνομα φροντιστήρια για το διαγωνισμό, αφού εκμεταλλεζόμενα την ανησυχία των εκπαιδευτικών και διασπείροντας φήμες για την ημερομηνία, την ύλη κ.ο.κ. πλουτίζουν από την καθυστέρηση του ΥΠΕΠΘ.

Επιπλέον, δεν είναι λίγοι εκείνοι οι εκπαιδευτικοί, κυρίως αναπληρωτές, οι οποίοι μετά από χρόνια περιπλάνησης ανά την Ελλάδα συγκεντρώνοντας προϋπηρεσία, δεν ξέρουν ποιο θα είναι το μέλλον τους από χρονιά σε χρονιά, εάν, τότε, πού θα επαναπροσληφθούν, τότε θα μονιμοποιηθούν.

Και φυσικά ποιος μπορεί να αδιαφορήσει για τους χιλιάδες ωρομί-

σθίους της ΠΔΣ, που δουλεύοντας σχεδόν εθελοντικά, είναι έρμαιο μιας εγκυκλίου που δε γνωρίζουν ποτέ τη σταθερή ημερομηνία που θα βγει, τρέχουν στις δευτεροβάθμιες και πολλές φορές στους διευθυντές των σχολείων για να παρακαλέσουν για λίγες ώρες. Και τα φαινόμενα ανάπτυξης πελατειακών σχέσεων δεν είναι λίγα...

Η Πανελλήνια Ένωση Αδιόριστων Εκπαιδευτικών έχει στείλει προς το ΥΠΕΠΘ, το ΑΣΕΠ, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης πάρα πολλά έγγραφα, επισημαίνοντας τη δύσκολη αυτή κατάσταση, αναδεικνύοντας τα προβλήματα, προτείνοντας και απαιτώντας λύσεις, συλλέγοντας στοιχεία.

Για άλλη μια φορά επαναδιατυπώνουμε τα αιτήματά μας:

- Μόνιμοι, μαζικοί διορισμοί στο δημόσιο σχολείο, με βάση το έτος λήψης πτυχίου. Άμεση μονιμοποίηση των αναπληρωτών συναδέλφων

- Κατάργηση των ελαστικών μορφών εργασίας, της ωρομισθίας και της αναπλήρωσης. Οι αναπληρωτές συναδέλφοι οφείλουν να καλύπτουν θέσεις έκτακτων αναγκών (π.χ. εκπαιδευτικές άδειες, άδειες κήσης) και όχι θέσεις μόνιμων. Όχι στο «σπάσιμο» των κενών και στην αντικατάσταση των μόνιμων διορισμών από προσλήψεις ωρομισθίων

- Όσο η ΠΔΣ διατηρείται οφείλει να έχει ρόλο βοηθητικό, να ξεκινά από την αρχή της χρονιάς με εκπαιδευτικούς που προσλαμβάνονται από ενιαίο πίνακα του ΥΠΕΠΘ και όχι μέσω των διευθύνσεων εκπαίδευσης και των διευθυντών σχολείων.

- Άμεση πληρωμή των αναπληρωτών και ωρομισθίων συναδέλφων. Καμία περικοπή ημερομισθίου σε περίπτωση γιορτών, αργιών ή έκτακτων συνθηκών εξαιτίας των οποίων το σχολείο παραμένει κλειστό

- Ενιαία δεκαετηράχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, μείωση των μαθητών ανά τάξη

- Καμία αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης. Να αρθεί άμεσα η ρύθμιση που ορίζει ότι αυξάνονται από 50 σε 100 τα ημερομίσθια που απαιτούνται για να έχει ο εργαζόμενος υγειονομική περίθαλψη στο ΙΚΑ και αφήνει χιλιάδες ωρομισθίους συναδέλφους χωρίς περίθαλψη

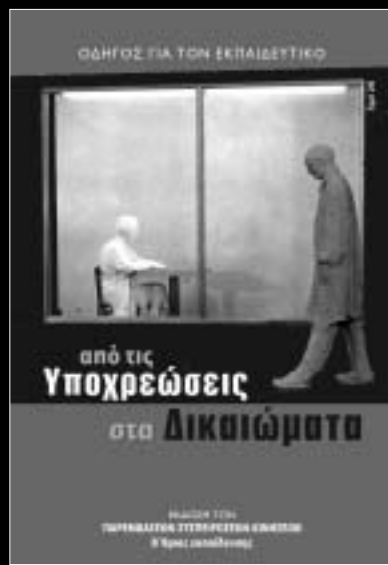
Στηρίζουμε και συμμετέχουμε στην κινητοποίηση της ΟΛΜΕ την Πέμπτη, 3 Απριλίου στο Υπ. Παιδείας και θα επιδιώξουμε συνάντηση με τους αρμόδιους φορείς.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΑΔΙΟΡΙΣΤΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

adioristia@freemail.gr,

syllogosadioristwnkpaideytikwn.blogspot.com

Σημαντικές εκδόσεις των ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

Η γενικευμένη επίθεση της κυβέρνησης στο ασφαλιστικό πεδίο γεννά αντικειμενικά και το άνοιγμα της ενεργοποίησης και ενός τμήματος εκπαιδευτικών οι οποίοι αποχώρησαν εκόντες-άκοντες από την ενεργό δράση. Αναφερόμαστε στους συνταξιούχους καθηγητές και δασκάλους οι οποίοι δέχονται την οικονομική βαναυσότητα με την καθήλωση και το πετσόκομα των συντάξεων.

Το εκπαιδευτικό κίνημα οφείλει να πάρει τώρα, άμεσα και δραστηκτικά, πρωτοβουλίες για τη συσπείρωση και ενότητα των συνταξιούχων εκπαιδευτικών σε αντίστοιχα σωματεία.

- Υπάρχει μια συσσωρευμένη πείρα, κυρίως από στελέχη του εκπαιδευτικού κινήματος στα οποία δεν αρμόζει ο παροπλισμός, η παραίτηση, οι "μαλακές παντόφλες". Η αξιοποίηση της εκπαιδευτικής, πολιτικής, συνδικαλιστικής εμπειρίας τους είναι σημαντική στις μέρες μας.

- Υπάρχει η ανάγκη της στράτευσης ενός ολόκληρου κόσμου, που έχει χρόνο και διάθεση, στην υπόθεση των συντάξεων, των μισθών και της δημόσιας παιδείας. Ο καπιταλισμός θέλει τον εργαζόμενο και το συνταξιούχο

Οι απόμαχοι είναι αξιόμαχοι!
Να δημιουργηθούν τώρα σωματεία συνταξιούχων Εκπαιδευτικών (Σ.Σ.Ε.)

διαιρεμένο και καταναλωσιμο. Εμείς;

- Ο κόσμος των συνταξιούχων δασκάλων-καθηγητών μπορεί να αποτελέσει τη "λοξή φάλαγγα" για μία πιο στενή συμπόρευση των δύο κλάδων, που για ιστορικούς και στενά παραταξιακούς λόγους είναι διαιρεμένοι, βαδίζοντας παράλληλους δρόμους.

Τι να κάνουμε;

- Τα σωματεία των εκπαιδευτικών (ΕΛΜΕ και Διδ. Σύλλογοι) να πάρουν τώρα πρωτοβουλίες σε νομαρχιακό επίπεδο, σ' επίπεδο βάσης.

- Σε πρώτη φάση χρειάζεται μία επιτροπή συνταξιούχων που να εκπονήσει ένα δημοκρατικό, ευέλικτο και λειτουργικό καταστατικό. (Στην ιδρυτική συνέλευση χρειάζονται τουλάχιστον 21 υπογραφές).

- Ως γραφεία-έδρες των σωματείων να χρησιμοποιηθούν τα αντίστοιχα των ΕΛΜΕ, Διδ. Συλλόγων (κατά προτίμηση ενιαία).

- Να πιεστούν οι καρεκλοκένταυροι των ΟΛΜΕ/ΔΟΕ να προτρέψουν με κεντρικές ανακοινώσεις τους τα ΔΣ των πρωτοβάθμιων σωματείων να κινηθούν σ' αυτή την κατεύθυνση. (Η Γ' ΕΛΜΕ Δυτικής Αθήνας έχει ήδη πάρει μία ανάλογη απόφαση).

- Να διατεθούν από τα ταμεία των πρωτοβάθμιων τα οικονομικά ποσά που απαιτούνται (τα οποία είναι ελάχιστα) για το σκοπό αυτό.

- Να αξιοποιηθούν οι δικτυακοί τόποι για το ζήτημα, με αρθρογραφία και ενημέρωση. Πάνω από 200.000 εκπαιδευτικοί βρίσκονται στον κόσμο των συνταξιούχων. Είναι κρίμα να μην αξιοποιηθεί αυτός ο ανθρώπινος "πλούτος". Ας τολμήσουμε!

Θ.Τ.

★ η νέα γενιά
ΚΟΜΙΚ

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
 ΚΨΜ**

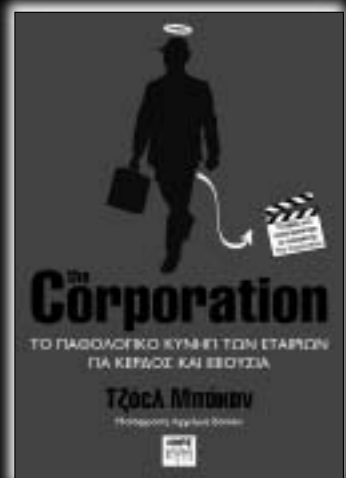

Wobblies!

ΜΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
 ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ – IWW
 Ένα συλλεκτικό λεύκωμα με σκίτσα, κόμικς και χαρακτηριστικά των γνωστότερων εναλλακτικών σκιτσογράφων της Αμερικής, αφιερωμένη στα 100 χρόνια από την ίδρυση του Θρυλικού συνδικάτου των ΗΠΑ, IWW.

Αναγνώσεις
 υψηλού ρίσκου

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
 ΚΨΜ**

The Corporation
 Τζόελ Μπάκαν

Το παθολογικό κινήρι των εταιρειών για κέρδος και εξουσία.

Το βιβλίο-αποκάλυψη, στο οποίο βασίστηκε το σενάριο του πολυβραβευμένου ντοκιμαντέρ *The Corporation*, για πρώτη φορά στα ελληνικά. Το ντοκιμαντέρ που προβλήθηκε στις κινηματογραφικές αίθουσες όλου του κόσμου, αλλά και από την ελληνική τηλεόραση, προκάλεσε σάλο με τις αποκαλύψεις για το ρόλο των πολυεθνικών εταιρειών. Πρωταγωνίαστησαν ο Μάικλ Μούρ, ο Νόαμ Τσόμσκι, η Ναόμι Κλάιν και πολλοί ακτιβιστές, στελέχη πολυεθνικών, πράκτορες του FBI, εργαζόμενοι.

σχόλια
 εκπαιδευτικά
 και άλλα...
 σχόλια
 εκπαιδευτικά
 και άλλα...
 σχόλια
 εκπαιδευτικά
 και άλλα...
 σχόλια
 εκπαιδευτικά
 και άλλα...

αντιπετράδια
 της
 εκπαίδευσης

σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...

ΣΗΜΕΡΟΝ ΑΠΕΡΓΕΙ Ο ΘΕΟΣ

09-03-08,
Στον Θανάση Τ.

Δεν ήμαστε φιλοπατρίδες,
κύριε,
είμαστε τα ορφανά,
του δίκιου παιδιά.

Η πατρίδα μας έχει ξεχάσει το δίκιο,
Κι εμείς έχουμε ξεχάσει την πατρίδα μας.

Οι μέρες μας μετρημένες στα δάχτυλα του
μονόχειρα στρατιώτη.

Μας παρεξηγήσατε,
κύριε,
δεν είμαστε οι αβρές μητέρες της θεωρίας
και οι βελουδινοί καφέδες δίπλα στα τζάκια
των μεγάλων αφεντικών
αλλ' είμαστε η φωνή των σάπιων μήλων που
πέφτουν ανάποδα.

Ποια κωμωδία,
κύριε,
παίζεται φέτος,
να γελάσουν λίγο
οι φαρισαίοί σας, κύριε.
Θα γελάσω και 'γω λίγο
με το γελοίο και έκπληκτο τέλος τους.

Κανέναν,
κύριε,
δε θα δείξουμε
για κρέμασμα.
Αν τους δείτε
κρεμάστε τους εσείς,
αν μας λέγατε αλήθεια
τόσο καιρό,

και δεν θα αρνηθώ,
κύριε,
πως είναι ωραία και με γοητεία
τα λιγδιασμένα χωρατά σας,
αλλά όχι αρκετά για να γεμίσουν
τα κούφια στομάχια των πεινασμένων
και η χαριτωμένη συνοδεία σας,
Καλή ειν' κι αυτή,
Μικρά αλλήθωρα σκυλιά
που σας γλύφουν τα χέρια

-αν και δεν σας αρμόζει δηλαδή
αλλά καλή ειν' κι αυτή-
Μόνο που, παρακαλώ σφιζτε τους
λίγο τα λουριά
διότι ίσως ορμήξουν και στο δικό σας ψωμί
και τότε δεν θα δεχτούμε ευχαρίστως
το πνιχτό κι όμορφο κόκκινο λουρί,
που προορίζεται για μας.

Εις το επανιδείν κύριε.

Αλέξανδρος Δαμουλιάνος
Γ' Τάξη Ειδικού Λυκείου Ιλίου

Καιάφας

Τα κρινάκια δε μυρίζουν πια
οι πεταλούδες δεν οργώνουν τον αέρα
δε σπέρνουν μουσικές τα αγριοπούλια.
Όλα θερίστηκαν, κλαδιά, κισσοί, αύρες κορμιών
που αλώνιζαν με κунηγητά και γέλια
γύρω από δέντρα χορευτές
στο ρυθμό του κύματος που γινόταν
αφρός, αμμουδιά, θυμάρι, πεύκα, χάδι.
Όχι, άλλα κορμιά δε θα ξαναξαπλώσουν
στις πευκοβελόνες
άλλα κορμιά δε θα ξαναγεβούν στα δέντρα
να προσευκηθούν με χέρια ανοικτά,
έτοιμα να πετάξουν.

Δε θα ξαναγκαλιάσουμε αυτά τα δέντρα
να πούμε το παράπονό μας
και να γλείψουμε το ρεταίνι τους.

Τσουρουφλισμένα κεληδηήματα
όνειρα πυρπολημένα
τα μονοπάτια μαύρα
η θάλασσα απανθρακωμένη
καπνός θανάτου
σε μυαλά καμένα
η μέρα τέφρα
και το φως στάχτη κι αυτό.

Μας πήραν τη φωτιά.
Τη φωτιά που ανάβαμε
όταν όλα γύρω ξεραίνονταν
και πάγωναν.

Τη γράφσαμε
σε τοίχους και λεωφορεία
μια λέξη μόνο το σύνθημά μας
δε χρειαζόταν υπογραφή.

Η φωτιά φούντωνε στην καρδιά μας
και φλόγιζε από μέσα το κρανίο μας
ανεβάζοντάς το σαν αερόστατο πολύχρωμο
προς τον ήλιο.

Χορεύαμε γύρω της
στην ακτή του φεγγαριού
ουρλιάζοντας από έκσταση.
Η φωτιά τώρα μας καίει.

Μας καίνε.
Εμάς που τίποτα δεν ονειρευτήκαμε τόσο πολύ
όσο την άψη από μια θέρμη φωτεινή.
Κι όμως δε μας ανήκει πια.

Τρέξτε μακριά της να σωθούμε.
Πώς θα σωθούμε χωρίς αυτήν
σ' ένα κόσμο φτιαγμένο από φωτιά;
στον κόσμο αυτό που τίποτα άλλο
δεν τον ορίζει παρά φωτιά φωτιά.

Όχι, δεν θα την πάρουμε πίσω,
Πάει πέρασε για μας.

Κλεμμένη την είχαμε από θεούς
και μας την παίρνανε διαβόλοι
για ν' ανάβουν τα καζάνια τους.

Στη μισή ζωή μας την πουλάγαμε
για να 'χουμε να την αγοράζουμε

στην υπόλοιπη μισή.
Άλλο είναι δυο μισές ζωές
κι άλλο μια ολόκληρη
που μέσα της καίει η δικιά μας φλόγα.
Όσο και να τη σθήναμε
όσο και να το καίγαμε,
ένα κομμάτι ήλιος κυλάει στο στέρνο μας
το υγρό μας πυρ,
κουκούτσι του φρούτου
που πάνω του ζούμε
ο ήλιος μας
ίσως κι αυτός να μη γνωρίζει
το πώς και το γιατί
του διαφεύγοντας έφιππες ταξιανθίες
στροβιλιζόμενες από μάτια σε μάτια
σε ρώγες γλυκές, στάλες
γεμάτες ουράνια βέλη και τόξα.
Ο ήλιος αντάρτης, ο αλήτης ήλιος
σπέρνει το είναι του όπου περνά
και χώνεται, τρυπώνει να μας βρει
να μας γλυτώσει από τη λήθη.
Ο πόλεμος δε μας περίμενε για ν' αρχίσει,
σε μας απόμεινε η κήρυξη του.
Αυτή τη φορά δεν θα ξεχάσουμε.
Ο ήλιος τρέφεται από μας,
απ' την αλήθεια μας.
Ο ήλιος τρέφεται απ' την αλητεία μας.
Κι αν οι πυρές πυκνώσουν
κι αν μας απαγορέψουν
να μιλάμε πια γι' αυτόν,
θα είναι εδώ μαζί μας.
Θα περιμένει τη στιγμή
να μας ξυπνήσει πάλι,
όπως περιμένει ο σπόρος
κάτω από τις βρεγμένες στάχτες
τη στιγμή που θα κυμήξει
να βγάλει γλώσσα στην πραγματικότητα.
Ο σπόρος, εικόνα και ομοίωση
Το τραγούδι του ξεσηκώνει τις οντότητες
που κοιμούνται γύρω του
και η μια πάνω στην άλλη
σκαρφαλώνουν προς τον ουρανό.
Ο σπόρος αυτός φτερούρησε
μες απ' το όνειρο της πεταλούδας
στο ξέφωτο που χόρευαν γυμνές οι νύμφες
όταν κυκλώθηκαν από τις φλόγες,
έτσι ώστε να μην απορεί κανείς
πώς γίνεται να νιώθει μαζί
ένα τόσο αιμοβόρο
απέραντο μίσος,
μια τόσο παράφορη
απύθμενη αγάπη...
Μέσα από τον υπόγειο παφλασμό τους
σκάει ένα θλασταράκι
θέληση.
Ας κολυμπήσουμε στο ποτάμι
που μας διασχίζει.
Το δάκρυ μας ας πέσει στο χώμα.

Αλέξης Δάρας

σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...
σχόλια
εκπαιδευτικά
και άλλα...

20 χρόνια “αντιτετράδια της εκπαίδευσης”

Στα 20 χρόνια έντυπης παρουσίας των ΑΤΕ εκδόθηκαν 81 τεύχη, 4 μπροσούρες, 4 εφημερίδες για την απεργία, οργανώθηκαν αρκετές συζητήσεις, χωρίς να πάρουμε ποτέ και απο κανέναν καμία οικονομική ενίσχυση, οργανώσαμε δεκάδες παρεμβάσεις.

Ανοιξαμε με πρωτοπόρο πολιτικό τρόπο μεγάλα ζητήματα “γνωστά” στην εκπαιδευτική αριστερά (αξιολόγηση, ταξικοί φραγμοί, διαθεματικότητα, αποκέντρωση, μηχανισμοί εκπαίδευσης κ.λπ.) και καταθέσαμε από τις στήλες μας σημαντικές προτάσεις για το εκπαιδευτικό συνδικαλιστικό κίνημα (Πανεκπαιδευτικό μέτωπο, επιτροπές αγώνα, συνδικάτο καθηγητών-δασκάλων, επιτροπές βάσης, μορφωτικοί όμιλοι, κ.ά.), ιδρύσαμε τον Εκπαιδευτικό Όμιλο, σταθήκαμε αλληλέγγυοι σε κάθε περίπτωση που το αστικό κράτος άπλωνε τα χέρια του σε απεργούς, διαδηλωτές, νέους, εργαζομένους που πάλευαν για το δίκιο τους.

Με χιλιάδες τираζ, δεκάδες ανταποκριτές και διακινητές σ’ όλο το φάσμα της εκπαίδευσης τα “αντιτετράδια” αποτελούν το πλέον αξιόπιστο και αξιόμαχο εκπαιδευτικό έντυπο.

Μέσα από τις στήλες μας κριτικά παρουσιάσαμε κάθε έντιμη επιστημονική φωνή και δεν διστάσαμε να αντιπαρεθεθούμε με λαθεμένες απόψεις, ακόμα και όταν η “φιλία” αποτελούσε υποκειμενικό εμπόδιο.

Είκοσι χρόνια μετά τη γέννησή μας είμαστε ωριμότεροι, σοφότεροι, περισσότερο δυνατοί. Η φωνή των «αντιτετραδίων» ακούγεται καθαρότερα και μακρύτερα. Καλούμε τους αναγνώστες μας να αποτιμήσουν αυστηρά αλλά δίκαια την πορεία μας, να υποδείξουν και να καταγράψουν τρόπους παραπέρα βελτίωσης τόσο του περιεχομένου, όσο και της μορφής των αντιτετραδίων.

Γιατί οι ιδέες είναι σας τις μηχανές. Έχουν αξία όταν μπουν σε κίνηση!

Το προεδρείο της θρυλικής Συνέλευσης η οποία συγκρότησε Επιτροπή Πρωτοβουλίας για την απεργία στις εξετάσεις (ΕΜΠ-Γκίνη, Μάρτης 1988).

Διακρίνονται (από αριστερά προς τα δεξιά): Ζωή Χατζή, Χρήστος Ρουμπάνης, Ανάσσης Τσιριγώτης και Χρήστος Κάτσικας. Με εξαίρεση τον δεύτερο, όλοι ήταν και είναι μέλη της Συντακτικής Επιτροπής των “αντιτετραδίων της εκπαίδευσης”.

Καθόλου Τυχαία!

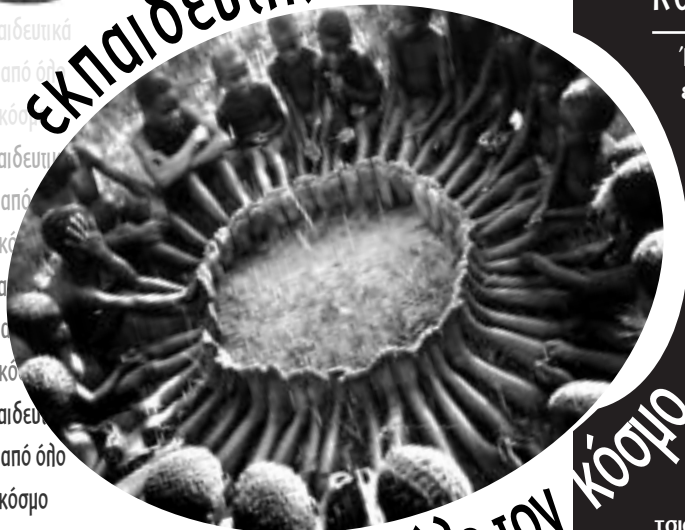
Στις 28 Οκτωβρίου
Το περιοδικό
ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ
Μακρόνησου
Κυκλοφορεί σε πανη-
γυρική έκδοση
Συνιομοζονται.
Σ Σκιπητή...
Ο Ελύτης
Α Βουεβουτκ
Δ Κασαυτωνκ
Γ Αθάνος
ΙΑ Βερναρδος
Δ Γιουνουκακης
Και άλλοι
Αστοξυ των περιμυμεων
επιστινωουμε μιυ ενδοσφε-
ρουσα συνευτευξη με
τον επομελθοντα απο τη
τολλια ποιητη μας Σ Σκιπη

Υπήρξαν και άλλες Συντακτικές Επιτροπές! Ο ποιητής Οδυσσέας Ελύτης, ανεξάρτητη από την ποιητική αξία του, ήταν συνεργάτης του περιοδικού “Σκαπανεύς” το οποίο εξέδιδε το μοναρχοφασιστικό καθεστώς του εμφυλίου για την Μακρόνησο... Εμείς επιμένουμε συλλογικά, ανυπότακτα, αριστερά!

εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο

Εκπαιδευτικά νέα από όλο τον κόσμο

ΚΟΥΒΕΪΤ, 07/01/08

Έτερος πετρελαιοφόρος σύμμαχος των ΗΠΑ, η κατάσταση των γυναικών στο εσωτερικό του οποίου δεν απασχολεί τα κυρίαρχα ΜΜΕ. Μα γιατί; Επειδή η ενημέρωση είναι ως γνωστόν ανεξάρτητη και αντικειμενική. Οι κυρίες, και μερικοί κύριοι, εδώ διαδηλώνουν μπροστά στο κοινοβούλιο ενάντια σε νόμο του 1996 που ορίζει τον πλήρη διαχωρισμό γυναικών και αντρών στα πανεπιστήμια και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Το 2000 με νέο νόμο το μέτρο του διαχωρισμού επεκτάθηκε και στα ιδιωτικά ανώτατα ιδρύματα. Από τότε διαδηλώνουν. Κύριε Μπους, εκεί δεν θα τις απελευθερώσετε τις γυναίκες; Μόνο για τις γυναίκες του Αφγανιστάν, του Ιράκ, του Ιράν και της Παλαιστίνης ενδιαφέρεστε; Τι ρατσισμός είναι αυτός...

EPA/str

ΒΑΓΔΑΤΗ, ΙΡΑΚ, 12/02/08

«Κάθε φορά που κλείνει ένα σχολείο ανοίγει μια φυλακή», το ξέρετε το σύνθημα. Ε, λοιπόν η πρωτοπόρα και γεμάτη ανατροπές Αμερική το έκανε πάλι το θαύμα της, και σχολεία βομβαρδίζει, και φυλακές χτίζει, και σχολεία μέσα στις φυλακές ανοίγει. Εδώ οι κρατούμενοι των Συμμαχικών Δυνάμεων παρακολουθούν μαθήματα ενηλίκων στα οποία διδάσκονται αραβικά, αγγλικά και μαθηματικά. Όχι πείτε μου σε πιο κολέγιο του Ιράκ θα τα μάθαιναν αυτά, αντί να λένε κι ευχαριστώ, οι ακάριστοι.

REUTERS/Department of Defense/photo by U.S. Army Spc. Michael V. May.

ΣΑΝ ΧΟΥΑΝ, ΠΟΥΕΡΤΟ ΡΙΚΟ, 17/02/08

Το καρτούν απεικονίζει τον γραμματέα της εκπαιδευτικής πολιτικής να τρώει μια γροθιά από ένα δάσκαλο. Κινήσεις εντυπωσιασμού θα μου πείτε, έλα όμως που η διαδήλωση έγινε έξω από την πολυτελή κατοικία του. Οι χιλιάδες διαδηλωτές απείλησαν ότι θα ξεκινήσουν απεργίες για καλύτερους μισθούς και συνθήκες εργασίας αν δεν ξεπαγώσουν οι διαπραγματεύσεις. Και αν αρνηθεί τις συνομιλίες, τον παραπέμπουν στο καρτούν.

(AP Photo/Andres Leighton)

ΤΕΧΕΡΑΝΗ, ΙΡΑΝ, 19/02/08

Χάλια η κατάσταση των γυναικών στο Ιράν. Πρώτον οι μαθήτριες έχουν δικαίωμα να πάνε στο κοινοβούλιο για να παρακολουθήσουν τη συζήτηση για την υποψηφιότητα του νέου υπουργού Παιδείας. Δεν είναι πρόκληση αυτό; Αποκλείεται μετά να ονειρεύονται βουλευτικά έδρανα οι μικρές; Δεύτερον οι δύο όρθιες κυρίες με τα μαύρα πάνω αριστερά είναι προσωπικό ασφαλείας της Βουλής. Δεν είναι ανεπίτρεπτο αυτό; δεν εναντιώνεται στην τρυφερή θηλυκή τους φύση; Εντάξει μπορεί πολλά να μην είναι ρόδινα στο Ιράν, αλλά το να αναγορεύεται η επιβολή ή μη της μαντίλας ως το απόλυτο μέτρο της γυναικείας απελευθέρωσης μου έχει σπάσει τα νεύρα.

(AP Photo/Vahid Salemi)

εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο

ΚΑΜΠΟΥΛ, ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ, 20/02/08

Κατοχή; Ποια κατοχή; Ψέματα μας λένε στις ειδήσεις! Είναι απολύτως εμφανές ότι οι αμερικανοί στρατιώτες έχουν αφομοιωθεί πολιτισμικά από τους ντόπιους (βλέπε τουρμπάνι, άκρη αριστερά), ερωτεύτηκαν την περιοχή και ενώ ο Μπους θέλει να αποσύρει τα στρατεύματα, αυτοί αρνούνται να φύγουν. Εδώ ο αμερικανός λοχίας και διοικητής της Επαρχιακής Ομάδας Ανοικοδόμησης του Κοστ μαζί με τον υπουργό Παιδείας προσεύχονται κατά τα εγκαίνια του γυμνασίου θηλέων. Το σχολείο χτίστηκε από την εν λόγω αμερικανική υπηρεσία και κόστισε περί τα 142.000 δολάρια (είδες αίσθηση ευθύνης οι ΗΠΑ; Άμα το κάνουν ίσωμα, μετά ξαναχτίζουν). Το ότι οι παριστάμενοι φώναζαν «τέτοιες κατοχές, να 'χουμε πολλές» είναι αναληθές, χαίρονται οι Αφγανοί, αλλά όχι και τόσο.

(AP Photo/Nashanuddin Khan)

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, ΗΠΑ, 05/03/08

Οι Αμερικάνοι είναι καλοί, εμείς τους έχουμε παρεξηγήσει. Να, ιδού, ο πρόεδρος της Goldman Sachs ανακοινώνει το πρόγραμμα της εταιρείας του για «10.000 Γυναίκες». Ε, λοιπόν έμπλη από φιλανθρωπία η επιχείρηση θα διαθέσει 100 εκατομμύρια δολάρια για να διδάξει σε 10.000 γυναίκες επιχειρησιακές και διοικητικές δεξιότητες. Η πρωτοβουλία θα επικεντρωθεί σε Μέση Ανατολή, Ασία και Αφρική. Εκεί όπως όλοι ξέρουμε οι ντόπιοι μεταχειρίζονται τις γυναίκες ως ζώα, ενώ οι ΗΠΑ σκοτώνουν μόνο ανθρώπους! Οπότε με πνεύμα φιλοζωικής και με το αζημίωτο επικεντρώνουν τη βοήθεια στις γυναίκες. Προπαγάνδα; Καλέ άντε από 'δω. Ευχαριστώ ω εταιρεία! Ευχαριστώ ω Αμερική!

(AP Photo/Mark Lennihan)

ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ, ΙΣΠΑΝΙΑ, 06/03/08

Έτσι πάντα οι Ισπανοί προτρέχουν, δεν περιμένουν δυο χρόνια να 'ρθει το 2010 που θα χει ολοκληρωθεί η Διαδικασία της Μπολόνια για την ενιαία Ανώτατη Ευρωπαϊκή Εκπαίδευση, διαδηλώνουν από τώρα. Δεν ξέρουν από ραχάτι αυτοί, από κάτσε να το δούμε πρώτα, διαπνέονται από τη νευρώση της πρόληψης οι άνθρωποι και όπως βλέπετε πρόκειται για παλλαϊκή παράκρουση πρόληψης.

EPA/TONI GARRIGA

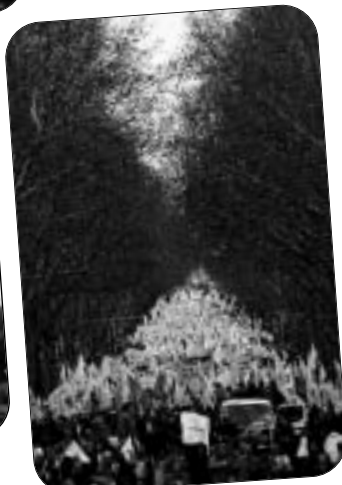

ΛΙΣΑΒΟΝΑ, ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ, 08/03/08

Όπα, νάτο, τα δικά μας τα καλά. Η κυβέρνηση σχεδιάζει να περάσει για πρώτη φορά την «αξιολόγηση» για την απόδοση των δασκάλων ελπίζοντας ότι έτσι θα βελτιωθεί το εκπαιδευτικό επίπεδο. Οι 80.000 δάσκαλοι που κατέβηκαν στη διαδήλωση «αξιολόγηση» αρνητικά την πρόταση της κυβέρνησης.

REUTERS/Nacho Doce (PORTUGAL)

REUTERS/Nacho Doce

αντιπετράδια
της
εκπαίδευσης

εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο

ΧΕΒΡΩΝΑ, ΔΥΤΙΚΗ ΟΧΘΗ 31/03/08

Εκεί γεννιούνται έτοιμοι. Ακόμη και οι διαδηλώσεις των μαθητών δημοτικού αποπνέουν οργή κι όχι συνθηκολόγηση. Οι μικροί επαναστάτες εδώ απαιτούν να ανοίξουν τα εκπαιδευτικά κέντρα που σφράγισε ο ισραηλινός στρατός. Το ισραηλινό επιχείρημα είναι ότι τα κέντρα συνδέονται με τη Χαμάς και χρησιμοποιούνται για να χρηματοδοτούν τρομοκρατικές ενέργειες. Ίδου στη φωτογραφία, διά του λόγου το αληθές, και οι τρομοκράτες.

EPA/ABED AL HAFIZ HASHLAMOUN

ΑΜΑΝ, ΙΟΡΔΑΝΙΑ 07/04/08

Τα προσφυγόπουλα από την Παλαιστίνη στον καταυλισμό al-Wehdat εκμεταλλεύονται την απεργία των υπαλλήλων της UNRWA (υπηρεσία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες) για να ξεσαλώσουν στο άδειο σχολείο! Η εν λόγω υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών φέρεται να παρέχει εκπαίδευση, υγεία και άλλες ανθρωπιστικές υπηρεσίες στους παλαιστίνιους πρόσφυγες. Κρίνοντας από τη φωτογραφία εσείς πως το κόβετε; Να τις παρέχει τις ανάγκες;... Το βασίλειο της Ιορδανίας φιλοξενεί τον μεγαλύτερο αριθμό παλαιστίνιων προσφύγων στον αραβικό κόσμο, δηλαδή περίπου 1,8 εκατομμύρια ανθρώπους. Οι υπάλληλοι της UNRWA που απέργησαν είναι 7.000 με αίτημα αύξηση των μισθών τους ώστε να ανταποκριθούν στην κατά 50% αύξηση του κόστους ζωής στη χώρα. Για την επιστροφή των παλαιστίνιων προσφύγων στην πατρίδα τους άραγε προκηρυσσούν καμιά απεργία οι υπάλληλοι του ΟΗΕ; Για την εφαρμογή των ψηφισμάτων του οργανισμού;

(AP Photo/Nader Daoud)

ΠΑΡΙΣΙ, ΓΑΛΛΙΑ 08/04/08

«Μήπως χρειαζόμαστε έναν νέο Μάη του '68» ρωτάει το πανό των μαθητών. Σαράντα χρόνια μετά η ιστορία καλείται να επαναληφθεί όχι ως παρωδία, αλλά σαν ανάγκη για πλατιά, βαθιά, παγκόσμια, λαϊκή αναταραχή. Όπως είπε και έτερος πρωταγωνιστής του Μάη του '68 άλλωστε «μεγάλη αναταραχή, μια υπέροχη κατάσταση». Άντε, εμείς από Ελλάδα απαντάμε «ναι» στο πανό.

REUTERS/Charles Platiau

ΠΑΡΙΣΙ, ΓΑΛΛΙΑ 08/04/08

Η μεταρρύθμιση ξεκινάει με μαθήματα στο πεζοδρόμιο. Διαφωνείς και δηλώνεις; ...εγκληματαίς και την πληρώνεις. Πάντα το λέγαμε εμείς ότι το καλύτερο σχολείο είναι ο δρόμος, άντε μετά να πείσεις τα γυμνασιόπαιδα ότι οι αρχές του Σαρκοζί εργάζονται για το δικό τους καλό.

EPA/LUCAS DOLEGA

ΠΑΡΙΣΙ, ΓΑΛΛΙΑ 08/04/08

Οι μαθητές διαδηλώνουν μαζικά ενάντια στην αναμόρφωση της μέσης εκπαίδευσης και τη μείωση των θέσεων των καθηγητών σε γυμνάσια και λύκεια.

EPA/LUCAS DOLEGA

βιβλιο-
παρουσίαση
βιβλιο-
παρουσίαση
βιβλιο-
παρουσίαση
βιβλιο-
παρουσίαση

Ν Ε Ο Τ Α Ξ Ι Κ Ο Ι Τ Ρ Ι Γ Μ Ο Ι

«Το χρυσό παραπέτασμα» είναι το τρίτο βιβλίο του Πέτρου Παπακωνσταντίνου, (προηγήθηκαν «Η αμερικανική τζιζάντ» και «Η εποχή του φόβου»). Το παρόν δοκίμιο, ερμηνευτικό και αυτό της κοινωνικοπολιτικής πραγματικότητας των καιρών μας, διευρύνει το πεδίο της ανάλυσης, επιχειρώντας μια σφαιρική διερεύνηση των εξελίξεων που δρομολόγησαν την προϊούσα αποσυγκρότηση του πολυδιαφημισμένου κόσμου «της μιας υπερδύναμης, της μιας αγοράς και της μιας πολιτικής θρησκείας, του νεοφιλελευθερισμού» και αποκαλύπτοντας μια νέα πραγματικότητα, εξώφθαλμα ακυρωτική των ηγεμονικών ιδεολογημάτων και στοχεύσεων.

Σε ένα «τέλος εποχής» αναφέρεται ο Παπακωνσταντίνου, και λίγοι πλέον θα είχαν τη διάθεση να αντικρούσουν τον ισχυρισμό του. Η εν πολλαίς αμαρτίαις περιπεσούσα «ανοιχτή κοινωνία» του Μπους τζούνιορ περιτοιχίζεται εν τάχει στο Ιράκ, την Παλαιστίνη και τη μεξικανοαμερικανική μεθόριο, αλλά και στο ίδιο το εσωτερικό των μεγαλουπόλεων του αναπτυγμένου κόσμου. Η απειλή μιας νέας μεγάλης διεθνούς οικονομικής ύφεσης επιβεβαιώνεται πλέον και από τα χείλη εκείνων που μέχρι πρότινος μας διαβεβαίωναν για το αντίθετο. Το χάσμα ανάμεσα σε πλούσιους και φτωχούς διευρύνεται όσο ποτέ άλλοτε στο μεταπολεμικό κόσμο. Η αμερικανική μονοκρατορία υπονομεύεται από νέους φιλόδοξους και διαρκώς ισχυροποιούμενους παίκτες. Η οικοσυστημική τραγωδία εξελίσσεται ραγδαία – και ανεξέλεγκτα. Η αριστερά, ως δρώσα ριζοσπαστική πραγματικότητα, επανεμφανίζεται δυναμικά στη Λατινική Αμερική και άλλα σημεία του πλανήτη, την ίδια ώρα που οι ψευδεπίγραφες σοσιαλδημοκρατικές «εκδοχές» της θιώνουν μια κρίση άνευ προηγούμενου.

Πρόκειται για ένα εκρηκτικό μείγμα

Πέτρος Παπακωνσταντίνου

«Το χρυσό παραπέτασμα- η γέννηση του ολοκληρωτικού καπιταλισμού»

πρόλογος Κ. Βεργόπουλος

εκδ. Α.Α. Λιβάνη, σελ. 392

γράφει ο Νίκος Κουνενής

που απονομιμοποιεί δραστικά το νεοφιλελεύθερο μονοκρατορικό σχέδιο. Μια νέα, υπό κυοφορία ακόμη, πολυπολικότητα απειλεί την πολυδιαφημισμένη «Νέα Παγκόσμια Τάξη». Την ίδια τύχη μοιράζονται αναπόφευκτα και οι ιδεολογικοί της πυλώνες, το φουκουγιάμιο «Τέλος της Ιστορίας» και η πανταχού παρούσα και τους πάντας πληρούσα «παγκοσμιοποίηση».

Ενεργός δημοσιογράφος, με συχνή

παρουσία στις σεισογενείς πολιτικώς περιοχές του πλανήτη, ο Παπακωνσταντίνου τεκμηριώνει τη θέση του χρησιμοποιώντας πλήθος στοιχείων, μέγα μέρος των οποίων προέρχεται από επίσημες πηγές. Στην αφετηρία της ανάλυσής του βρίσκεται η οικονομία: η υπερδιόγκωση του χρηματιστικού κεφαλαίου, ο ειδικός ρόλος των νέων τεχνολογιών και η παγκόσμια κατίσχυση του νεοφιλελευθερισμού. Τα δεδομένα αυτά αναδεικνύουν «το νέο “Κοινωνικό ζήτημα” των αρχών του 21^{ου} αιώνα ως το πρωταρχικό μέτωπο της κοινωνικής διαπάλης». Ακολουθεί η διερεύνηση της στενής σχέσης ανάμεσα στην οικονομική κρίση και το οικολογικό ζήτημα. Εν συνεχεία εξετάζονται οι δομικοί πολιτικοί μετασχηματισμοί των καιρών, που οδηγούν στον εκφυλισμό της φιλελεύθερης αστικής δημοκρατίας και την εμφάνιση στη θέση της ενός πανίσχυρου αυταρχικού κράτους, ο χαρακτήρας και η δράση του οποίου συνυφάνονται με τη διαρκή «ενίσχυση ανοικτά αντιδραστικών θέσεων στη σφαίρα των ιδεών και του πολιτισμού».

Περνώντας από το τοπικό στο παγκόσμιο, ο συγγραφέας αντιπαράθεται στις θεωρίες της «παγκοσμιοποίησης» διατυπώνοντας την άποψη ότι η εξέλιξη των πραγμάτων αποκαλύπτει πως ο ιμπεριαλισμός βρίσκεται ακόμη εν ζωή, έστω και αν ένα μέρος των χαρακτηριστικών του έχει διαφοροποιηθεί. Το πόρισμα όμως που ακολουθεί, μάλλον αντιφάσκει με το προαναφερθέν- και σωστό κατά τη γνώμη μου – συμπέρασμα. Το γεγονός ότι όντως το διεθνές καπιταλιστικό σύστημα υφίσταται στους καιρούς μας μια υπεραντιδραστική μετάλλαξη, στη βάση της οποίας οι δομικές αναδιαρθρώσεις του «τροποποιούν την όλη αναπαραγωγή του συστήματος, σε παγκόσμια κλίμακα» δεν συνεπάγεται αυτομάτως- και κυρίως άνευ εκτεταμένης και

ουσιαστικής θεωρητικής υποστήριξης - ότι οι εξελίξεις αυτές «το ωθούν βαθμιαία σε ένα νέο στάδιο ή φάση της ανάπτυξής του που δεν έχει αναπτυχθεί πλήρως», τον «ολοκληρωτικό καπιταλισμό». Πολύ περισσότερο όταν είναι γνωστό πως η ομώνυμη θεωρία πρωτοδιατυπώθηκε στη χώρα μας κάμποσα χρόνια πριν, όταν το διεθνές οικονομικοπολιτικό τοπίο σηματοδοτούνταν σε σημαντικό βαθμό από διαφορετικά χαρακτηριστικά και προτεραιότητες. Γεννιέται έτσι η υποψία μιας απόπειρας προσαρμογής της πραγματικότητας στις ανάγκες της «προτιμώμενης» θεωρίας, πράγμα που αδικεί το κατά τα άλλα εξαιρετικό αυτό δοκίμιο. Η λύση του «διπλού πονταρίσματος» σε θεωρητικά διλήμματα μείζονος σημασίας («φάση ή στάδιο») επίσης.

Σύμφωνα με τον Παπακωνσταντίνου, η μετάλλαξη ήδη συντελείται, η ολοσχερής επικράτησή της ωστόσο δεν είναι μοιραία: «Η τάση προς τον ολοκληρωτικό καπιταλισμό γεννιέται και συνυπάρχει ανταγωνιστικά με την αντίθετή της, την τάση προς τη σοσιαλιστική χειραφέτηση της κοινωνίας. Είναι η έκβαση της σύγκρουσης αυτών των δυο τάσεων που θα κρίνει το μέλλον του πολιτισμού για απροσδιόριστα μεγάλη χρονική περίοδο», καταλήγει ο συγγραφέας, εκφράζοντας την πεποίθηση ότι το απελευθερωτικό πρόταγμα-δυσφημισμένο από τους αντιπάλους του και κακοποιημένο από τον αλήστου μνήμης «υπαρκτό σοσιαλισμό»- επικαιροποιείται εκ νέου σε πλανητική κλίμακα, στην προοπτική της γέννησης ενός νέου κοινωνικοπολιτικού «διπολισμού».

Παρά την προαναφερθείσα θεωρητική ένστασή μου- αλλά και άλλες θεωρητικές διαφωνίες μικρότερης σημασίας- θεωρώ ότι «Το «Χρυσό παραπέτασμα» αποτελεί μια εντυπωσιακή κοινωνικοπολιτική τοιογραφία του κόσμου των καιρών μας, άξια να απευθυνθεί σε ένα κοινό ευρύτερο του εγχωρίου. Ενδιαφέρων και κατατοπιστικός ο πρόλογος του Κώστα Βεργόπουλου. αγγίτσα, όθιο

Βασίλης Αλεξίου Λογοπραξίες Θεωρητικές προβολές στη λογοτεχνία και τη γλώσσα

Πρόλογος:

Γιάννης Δάλλας,

Εκδόσεις Παπαζήση,

Αθήνα 2008, Σελίδες 336

Το βιβλίο απαρτίζεται από έντεκα κείμενα, τα οποία συνιστούν ισάριθμες θεωρητικές προβολές σε ζητήματα λογοτεχνίας και γλώσσας. Προβολές που, στηριζόμενες στη μέχρι τώρα πλούσια θεωρητική παραγωγή του συνόλου των ανθρωπιστικών επιστημών, στρέφονται κατά κύριο λόγο προς τρεις κατευθύνσεις. Στην πρώτη περιλαμβάνονται κείμενα που πραγματεύονται συγκεκριμένες πτυχές και πλευρές της ελληνικής λογοτεχνικής ιστορίας και πραγματικότητας, όπως είναι ο

υπερρεαλισμός στην περιφερειακή εκδοχή του, ο σολωμικός Διάλογος για τη Γλώσσα, η ετερολογική διάσταση της βαρναλικής ποιητικής. Η δεύτερη ασχολείται με πιο εξειδικευμένα ζητήματα, (θεωρίες της πρόσληψης, η μπαχτινική ανάγνωση του Ραμπελαί, η λογοτεχνία στο σχολείο κ.ά.). Τέλος, παρατίθεται μια σειρά κειμένων που σκοπό έχουν να αναλύσουν με έναν αναστοχαστικό και, κάποιες φορές, αναθεωρητικό τρόπο, τους όρους, τα όρια, τις ορίζουσες και τους ορίζοντες της ίδιας της θεωρίας, ιδωμένης ως θεωρητικής, διανοητικής πράξης ή, αλλιώς, ως λογοπραξίας.

Τα κείμενα δεν απευθύνονται μονάχα σε φιλόλογους, δασκάλους ή σε όσους ασχολούνται με τις ανθρωπιστικές επιστήμες, αλλά σε κάθε κριτικό αναγνώστη που ενδιαφέρεται για τους ιστορικούς και κοινωνικούς όρους παραγωγής, μετάδοσης και πρόσληψης του ανθρώπινου λόγου. Κι αυτό, επειδή πρόκειται για μελετήματα που, όπως παρατηρεί ο Γιάννης Δάλλας στην κατακλείδα του προλόγου του στο βιβλίο: «μας εισάγουν σε μια ανώτερη θεώρηση του λόγου, πέρα από τη γνωστή σκοπιά του φιλόλογου, του αισθητικού, ακόμη και του οπαδού της α΄ ή της β΄ ερμηνείας απ' τις σύγχρονες της θεωρίας της λογοτεχνίας. Και έτσι ο αναγνώστης θα βρεθεί με την πυξίδα του Μπαχτίν σε μια άλλη ρότα ιδεών, που ανεβάζοντας την αναγνωστική του θέα απ' την άκρα παρατηρητικότητα στη φιλοσοφημένη θεωρία θα φωτίσει βασικές του απορίες και θα ασκήσει θετικά την προβληματική του». αγγίτσα, όθιο

βιβλιο-
παρουσίαση
βιβλιο-
παρουσίαση
βιβλιο-
παρουσίαση
βιβλιο-
παρουσίαση

συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου

Δυο χρόνια μετά την ολοκλήρωση της τετραλογίας του υπό τον τίτλο «Εμφύλιο σώμα» (περιλαμβάνει τα πεζογραφήματα «Στο όνειρο πάντα η Πελοπόννησος», «Τα άλογα της Αρκαδίας», «Ο Καρτέσιος στην Τρίπολη» και «Η περούκα της Σοφίας Νέρη») ο Κώστας Βούλγαρης επανέρχεται με ένα μυθιστόρημα εστιασμένο και πάλι στην Ιστορία, με τη δράση του τοποθετημένη αυτή τη φορά στην περίοδο του μεσοπολέμου. Μια εποχή οριακά μεταβατική τόσο για την αισιοδοξούσα, εν μέσω ακαλίνωτων τυχοδιωκτισμών και γλεντοκοπιών, αστική και μεσοαστική Ευρώπη όσο και για την μελαγχολική, ταπεινωμένη ήδη στο μικρασιατικό μέτωπο, Ελλάδα.

Ένα ημιτελές ανέκδοτο μυθιστόρημα της δεκαετίας του '20, γραμμένο σε πρωτοπρόσωπη αφήγηση και προδήλως αυτοβιογραφικό, μας αφηγείται την ιστορία ενός νέου άνδρα που προσπαθεί με κάθε τρόπο να ανακτήσει την ακυρωμένη του μνήμη (αποτέλεσμα σοβαρού τραυματισμού στο κεφάλι κατά τη διάρκεια της μικρασιατικής εκστρατείας) και ταυτόχρονα να επιλέξει ανάμεσα στο- αναπόφευκτο για πολλούς ανήσυχους νέους της εποχής- δίλημμα: παραμονή σε μια τελματωμένη χώρα που το μόνο που μπορεί να προσφέρει πλέον στον ήρωα είναι μια επιτυχημένη πλην συμβατική δημοσιογραφική καριέρα, ή αναζήτηση μιας άλλης εκδοχής ζωής, αρκούτσως τυχοδιωκτικής και ως εκ τούτου σαφώς συναρπαστικότερης, στο κέντρο των «ψαγμένων» ονείρων της εποχής, την Ευρώπη;

Το παράξενο αυτό χειρόγραφο τοποθετείται εγκλιωτισμένο στο κέντρο του μυθιστορήματος του Βούλγαρη. Προηγείται και έπεται, με τις δικές του σκέψεις και ερωτήματα, ο κεντρικός αφηγητής – ερευνητής, παντεπόπτης ως προς τη βούληση αλλά, ελλείψει βασικών υποστηρικτικών στοιχείων, διόλου παντογνώστης. Ο τελευταίος, τόσο στο εισα-

Κώστας Βούλγαρης

«Η μέρα με τις δεκατέσσερις νύχτες»

εκδ. «Καστανιώτης»

σελ. 192

γράφει ο **Νίκος Κουνενής**

γωγικό όσο και στο καταληκτικό του κεφάλαιο, μας λύνει μεν σε ένα βαθμό την απορία ως προς την απάντηση του ήρωα στο ερώτημα που τον βασανίζει, μας εφοδιάζει δε αντιστικτικά με πλήθος άλλων αποριών, η πλειονότητα των οποίων παραμένει ευφυώς αναπάντητη, στην κρίση και τη φαντασία του αναγνώστη.

Ο ανώνυμος, λοιπόν, αφηγητής μας ενημερώνει ευθύς εξαρχής πως ο νεαρός άνδρας, την ημιτελή πεζογραφική κατάθεση του οποίου θα παρακολουθήσουμε στη συνέχεια, ενδέχεται να είναι ο συγγραφέας σημαντικού αριθμού επιτυχημένων ευρωπαϊκών μυθιστορημάτων λαϊκής λογοτεχνίας, υπογεγραμμένων, κατά το συνήθιο της εποχής, με διαφορετικά

ονόματα: Κόντι, Σκαρλάτι, Σκαρλά. Η εμβληματική μορφή της ελληνικής (αλλά και «ελληνοποιημένης») λαϊκής λογοτεχνίας, ο Γιώργος Τσουκαλάς, εμπλέκεται στο αίνιγμα της ταυτοποίησης του συγγραφέα, εφοδιάζοντας τον αφηγητή με ποικίλα ερωτήματα αλλά και με ψήγματα στοιχείων σχετικών με την αναζητούμενη συγγραφική ταυτότητα.

Στο ημιτελές χειρόγραφο του νεαρού δημοσιογράφου παρακολουθούμε την εναγώνια προσπάθειά του να επαναφέρει το μνημονικό του στην πρότερη κατάσταση, μέσα από ακατάπαυστες αναγνωστικές προσπάθειες δημοσιογραφικών, ιστορικών, επιστημονικών κ.τ.λ. κειμένων. Ταυτόχρονα τον συναντάμε στο Παρίσι, πλάνητα τυχοδιώκτη και εραστή, μέσα σε ένα κλίμα περιπέτειας, βουτηγμένης στο αλκοόλ και την κοκαΐνη. Ένα σκηνικό βγαλμένο από τις σελίδες της ευρωπαϊκής παραλογοτεχνίας της εποχής, αλλά και σαφώς αντιπροσωπευτικό των καιρών και των ηθών της, λίγα χρόνια πριν από τη βίαιη αλλαγή σελίδας: το οικονομικό κραχ του '29 και το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

Αλλάζοντας σε ένα βαθμό και ο ίδιος σελίδα ως προς το ύφος και τα εν γένει αφηγηματικά εργαλεία του, ο Βούλγαρης καταφέρνει να τοιχογραφήσει αποτελεσματικά την εποχή και τους ανθρώπους, παραδίδοντάς μας ένα γοητευτικό μυθιστόρημα με πολλαπλή εστίαση και έντονα στοιχεία δοκιμαϊκού στοχασμού. Αν η λαϊκή λογοτεχνία της εποχής κερδίζει τη μερίδα του λέοντος του ενδιαφέροντος- ενίοτε δε και του θαυμασμού- του συγγραφέα, τα ανθρώπινα διακυβεύματα των καιρών, εγχώρια και ευρωπαϊκά, είναι αυτά που διαπερνούν επί της ουσίας το σύνολο της αφήγησης. Καλοδουλεμένες και πειστικές τόσο η γλώσσα της εποχής («κατασκευασμένη» σε ένα βαθμό από τον ίδιο τον συγγραφέα) όσο και η σχετική με την πραγματικότητα και το ύφος των καιρών εικονοποιία. antipetra

Παντελής Μπουκάλας
**«Υποθέσεις II», επι-
φυλλίδες στην**
«Καθημερινή»

εκδόσεις Άγρα, σελ.496

Τις επιφυλλίδες του Παντελή Μπουκάλα στην κυριακάτικη «Καθημερινή» τις διαβάζω ανελλιπώς, ορισμένες εξ αυτών μάλιστα τις κακοποιώ ποικιλοτρόπως: τις ξαναδιαβάζω προς εμπέδωσιν περιεχομένου, τις κατακερματίζω προς συγκράτησιν τοιμάτων (παπαγαλίστικο χούι διαρκείας αυτό, κατάλοιπο των ηρωικών χρόνων της μεταπολίτευσης), τις υποβάλλω στην ταπείνωση της φωτοτυπικής αναπαραγωγής, για τις ανάγκες της διδασκαλίας. Έτσι, η ανάγνωση της δεύτερης, τομοποιημένης, εκδοχής τους, που συγκεντρώνει επιφυλλίδες της περιόδου 2001-2005 - προηγήθηκαν οι «Υποθέσεις» με κείμενα δημοσιευμένα κατά το διάστημα της προηγούμενης πενταετίας- θα μπορούσε δικαιολογημένα να εκληφθεί ως διαδικασία θρώσεως νόστιμου, αλλά ξαναζεσταμένου φαγητού. Δεν συνέβη αυτό, για τρεις λόγους. Ο πρώτος σχετίζεται με το γεγονός ότι, έτσι κι αλλιώς, η επαναληπτική και με απόσταση χρόνου ανάγνωση ενός σημαντικού κειμένου κομίζει πρόσθετα οφέλη στον αναγνώστη, αποκαλύπτοντάς του πτυχές που δεν είχε προηγουμένως ικνηλατήσει. Ο δεύτε-

ρος αναφέρεται στη διαχρονικότητα της μεγάλης πλειονότητας των ανά χείρας κειμένων. Ο τρίτος, τέλος, αφορά την οιονεί συμπληρωματικότητά τους: η ανά εβδομάδα δημοσίευση της καθεμιάς αναδεικνύει την ίδια ως αυτοτελές κείμενο. Η συγκεντρωτική τους έκδοση, τις συσσωματώνει σε μια ενιαία συνεκτική αφήγηση ενός –κατά το δυνατόν του υποκειμένου και των καιρών– ενιαίου και συνεκτικού αφηγητή. Εγχείρημα δύσκολο καθώς το συγκεκριμένο είδος γραπτού λόγου απαιτεί την πλήρη αυτοτέλεια ενός εκάστου των κειμένων, αποκλείοντας εξ αρχής κάθε είδος προσχεδιασμένης σύνθεσης. Η επικαιρότητα άλλωστε, άμεση ή μακράς πνοής, τρέφει το είδος και οι κυκλοθυμικές βουλές της άγνωστες.

Οι επιφυλλίδες του στην «Καθημερινή» της Κυριακής αναδεικνύουν με υποδειγματικό τρόπο το διαρκές μέσα στο εφήμερο, ενίοτε δε και το αντίστροφο. Κινούμενος με γλωσσική και διανοητική άνεση κατά μήκος και πλάτος των αρμών που συνδέουν τα κομμάτια του παζλ των ποικίλων «κόσμων» μας- του πλανητικού, του εγχώριου και του ατομικού- ο Παντελής Μπουκάλας διαλέγει τα θέματά του ψάχνοντας μέσα σε όλα τα καλάθια, μικρά ή μεγάλα, μικρομεσαία ή μικρομέγαλα.

Κατ. Χρυσανθοπούλου
«Πριμαβέρα»

εκδ. «Τόπος», σελ.232

Το κλιμακούμενο ξύπνημα της σεξουαλικότητας ενός κοριτσιού- από τις αφελείς απορίες της νηπιακής μέχρι και τις εκρήξεις της εφηβικής του ηλικίας- και, αντιστικτικά, οι αμήχανες αντιδράσεις των γονέων

του, φορέων έκφρασης των παγιωμένων κοινωνικών ρόλων και δεσμεύσεων εντός των οποίων αυτή θα πρέπει έγκαιρα και αποτελεσματικά να εγκιβωτιστεί, απασχολούν την Κατερίνα Χρυσανθοπούλου στο δεύτερο μυθιστόρημά της.

Το βιβλίο αποτελεί πεζογραφική μεταφορά ενός φωτογραφικού άλμπουμ διακοπών, εντός του οποίου απαθανατίζονται οι στιγμές –κλειδιά αυτής της αφύπνισης, ενισχυμένες με εμβόλιμες χειμερινές ημερολογιακές καταγραφές της ηρωίδας. Οι ορμονικές μεταβολές και η εν γένει σωματική μεταμόρφωση του κοριτσιού αντιμετωπίζονται από το ίδιο με έκπληξη, περιέργεια αλλά και διάθεση αυτονομησης απέναντι στα φίλτρα μέσα από τα οποία αυτές εν τέλει οδηγούνται στην επιτρεπτή κωδικοποίηση, στα πλαίσια των κυρίαρχων- και σε σημαντικό βαθμό ακρωτηριαστικών- κοινωνικών προτύπων.

Η άρτια γλώσσα, η ενδιαφέρουσα ατμόσφαιρα και η καλοδουλεμένη σύνδεση των επιμέρους αποσπασματικών αφηγήσεων αποτελούν διακριτά στοιχεία αυτού του γοητευτικού και επαρκώς οικονομημένου μυθιστορήματος, χρήσιμου, εκτός των άλλων, και ως πεζογραφικού «οδηγού πλεύσης» για πολλούς γονείς,

βιβλιο-
προτάσεις
βιβλιο-
προτάσεις
βιβλιο-
προτάσεις
βιβλιο-
προτάσεις

που παρατηρούν με αμηχανία, ανημπόρια και πρόδηλο φόβο το αναπόφευκτο ταξίδι της μετάβασης των παιδιών τους προς την ψυχοσωματική ολοκλήρωση.

Θόδωρος Καρζής
«Η Βλακεία
ως παράγων του
ανθρώπινου βίου»

εκδ. «Καστανιώτη», σελ.222

Το θέμα της βλακείας είναι, χωρίς αμφιβολία, ανεξάντλητο, περί αυτού άλλωστε μας διαβεβαιώνει πλήθος ευφυών ανθρώπων. Ανάμεσά τους και ο Αϊνστάϊν, με τη διάσημη ρήση του, η οποία και κοσμεί το

εξώφυλλο του βιβλίου: «Μόνο δυο πράγματα είναι απέραντα: το σύμπαν και η ανθρώπινη βλακεία. Για το πρώτο όμως δεν είμαι καθόλου σίγουρος».

Πέραν της απεραντοσύνης ωστόσο του επίδικου αντικειμένου, ανεξάντλητη είναι και η καχυποψία του μνημένου αναγνώστη, σχετικά με την πρωτοτυπία και την εν γένει λογοτεχνική αξία των εγχώριων έργων αυτής της κατηγορίας. Και αυτό διότι η πεζογραφική ενασχόληση με το ζήτημα της βλακείας, αν και «πιασάρικη», εμπεριέχει στους ίδιους τους όρους της σημαντικές δυσκολίες και παγίδες, που εύκολα μπορούν να ξεαναγκάσουν τον συγγραφέα να καταφύγει σε μια ποικιλία εύκολων λύσεων: την αντιγραφική, την εντυπωσιοθηρική κοινοτοπία και πάει λέγοντας...

Γνώστης των προαναφερθέντων κινδύνων ο συγγραφέας Καρζής κατάφερε να βγει αλώβητος από το εγχείρημα. Από τις πρώτες κιόλας σελίδες του το βιβλίο σε τραβάει από τα μαλλιά, γοητεύοντάς σε με το πλήθος των αρετών του: την ευφυΐα, την παιγνιώδη διάθεση, τη γλωσσική αρτιότητα, τη νοηματική πυκνότητα, το ανεξάντλητο κέφι. Είναι προφανές ότι ο Καρζής διασκέδαζε αρκούντως κατά τη διάρκεια της συγγραφής, και αυτή η γλεντζέδικη αίσθηση

διαποτίζει το σύνολο των σελίδων του ανά χείρας έργου, μεταδιδόμενη ανεμπόδιστα και στον αναγνώστη.

Μετά την απολαυστικότητα εισαγωγή του συγγραφέα, εξετάζονται κατά σειράν: Η ταυτότητα, η λειτουργία και ο ρόλος της βλακείας, η δύσκολη σχέση των φορέων της με τους ευφυείς, η θέση της στους χώρους της πολιτικής, της επιστήμης και της διάνοησης, η διακεκριμένη παρουσία της σε θαυμαστά ιερά και μη κείμενα και η αφθονία της μέσα στην «κοινωνία της αφθονίας». Ακολουθεί η έμμετρη, και επίσης σπαρταριστή «Δοξαστική ωδή στη Θεά Βλακεία». Το βιβλίο κλείνει με μια μικρή συλλογή αποτελούμενη από αποφθέγματα, ρητά, αφορισμούς, αξιώματα, παροιμίες κ.τ.λ. που εμπεριέχονται στα κεφάλαια του βιβλίου. Πλήρες μενού δηλαδή, και, κυρίως, γευστικότητας.

Ed Halter
«Πόλεμος και βιντεοπαιχνίδιο: από τον Ζουν Τζου στο Χβοκ»

μτφρ. Νεκτάριος Καλαϊτζής,
εκδ. Scripta, σελ. 448

Δυο κατηγορίες πολέμου συναντιούνται στο ενδιαφέρον δοκίμιο του δημοσιογράφου Εντ Χόλτερ: ο πραγματικός και ο εικονικός. Αν και ο δεύτερος είναι εξ ορισμού

αναίμακτος, τροφοδοτεί στους καιρούς μας τον πρώτο με «όπλα» άκρως αποτελεσματικά, στο επίπεδο της λαϊκής συνείδησης. Υπερόπλα υψηλής τεχνολογίας, ανίκητοι «μαχητές» που κάνουν τους «Ράμπο» να φαίνονται φοβισμένα παιδαρέλια, θεωρίες συνωμοσίας με βάρβαρες «εξικνιάσεις» και άλλα τινά, ων ουκ έστιν αριθμός, οικειώνουν τα εκατομμύρια των χρηστών των πολεμικών βιντεοπαιχνιδιών με τη στρατιωτική κουλτούρα των κυρίαρχων του πλανήτη, προσφέροντάς τους την απαραίτητη ιδεολογική νομιμοποίηση αλλά και εθελοντική συμμετοχή.

Κάνοντας μια αναδρομή στην Ιστορία, ο Χόλτερ μας δείχνει ότι τα πολεμικά παιχνίδια, από την πρώιμη αρχαιότητα μέχρι και την ηλεκτρονική εποχή μας, συνδέονται αποφασιστικά με τις στοχεύσεις των κυρίαρχων τάξεων, διαμορφώνοντας όρους κοινωνικής ηγεμονίας της στρατιωτικής τους κουλτούρας. Εστιάζοντας ωστόσο το ενδιαφέρον του κυρίως στους καιρούς μας, επισημαίνει την αναβάθμιση του ρόλου των πολεμικών παιχνιδιών- μέγα μέρος των οποίων πλέον χρηματοδοτείται ή/και σχεδιάζεται απευθείας από το Πεντάγωνο με προφανείς σκοπούς- αλλά και στις εναλλακτικές προσπάθειες που στρέφουν τα υλικά των βιντεοπαιχνιδιών σε μια μη ελεγχόμενη από τους σχεδιαστές και οπαδούς τους κατεύθυνση. Ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον και πρωτότυπο βιβλίο, επικεντρωμένο σε εν πολλοίς άγνωστους, αλλά σαφώς αποτελεσματικούς ιδεολογικούς μηχανισμούς κατασκευής κοινωνικής συναίνεσης, μέσα από το διαποτισμό της λαϊκής κουλτούρας με πολεμοχαρή ιδεολογία και συνειδησιακή εικονοποιία.

Ma Jian,
«Ο μακαρονοποιός»,
μτφρ. Μαριάννα
Μπεμπειδίδη,

εκδ. «Γάμπυρος», σελ. 272

Βρισκόμαστε στην Κίνα της δεκαετίας του '90, εποχή της «Πολιτικής Ανοικτών Θυρών» του Ντεγκ Χαϊάο Πινγκ, που θα μεταμορφώσει σταδιακά τον ασιατικό γίγαντα στο σημερινό πολιτικοοικονομικό Φρανκενστάιν. Μεσοσύσης αυτής της περιόδου, δυο εντελώς διαφορετικοί άνθρωποι, ένας συγγραφέας προπαγανδιστικών μυθιστορημάτων και ένας επαγγελματίας αιμοδότης, συναντιούνται μια φορά τη δεκάδα στο σπίτι του πρώτου, όπου δειπνούν και διαλέγονται με τις ώρες. Ο συγγραφέας είναι φτωχός- και επιπροσθέτως δυστυχισμένος από τους εξαναγκασμούς και περιορισμούς που υφίσταται στην άσκηση της τέχνης του- ενώ ο αιμοδότης αποτελεί ζωντανή απόδειξη των δυνατοτήτων που προσφέρει η συγκεκριμένη εποχή σε ανθρώπους που διαθέτουν ακαλίγη φαντασία και επιχειρηματικό ταλέντο: ως ελεύθερος επαγγελματίας προσφέρει σε καθημερινή βάση το αίμα του, έναντι υψηλών αμοιβών.

Την πορεία και τις περιπέτειες αυτών των ανθρώπων παρακολουθούμε υπό μορφή

«μυθιστορήματος μέσα στο μυθιστόρημα», καθώς η αφήγηση των συναντήσεων των δυο φίλων εναλλάσσεται με επιμέρους σκηνές ενός φανταστικού μυθιστορήματος που υπάρχει μέσα στο κεφάλι του συγγραφέα. Οι πρωταγωνιστές αυτών των σκηνών είναι απλοί άνθρωποι, διόλου κοινότοποι ωστόσο: ο ιδιοκτήτης του πρώτου ιδιωτικού κρεματορίου, η ηθοποιός που κατασπαράσσεται οικειοθελώς επί σκηνής από μια τίγρη, ο πενήντάχρονος αρχισυντάκτης λογοτεχνικού περιοδικού, που ρίχνεται με καθυστέρηση δεκαετιών στο παιχνίδι της κατάκτησης δεκάδων γυναικών και άλλοι, εξίσου απίθανοι χαρακτήρες.

Μια μαύρη σάτιρα με πολλούς παραλήπτες, παραδόξως οικεία και στο δυτικό αναγνώστη, καθώς ο συγγραφέας αποδεικνύεται βαθύς γνώστης της μακράς ευρωπαϊκής παράδοσης του είδους.

Φωτεινή Δεκάζου-Στεφανοπούλου
Περιθωριακοί και παραβάτες:
Ο κόσμος των παρεκκλίσεων στην κωμωδία του Αριστοφάνη

εκδ. Ελληνικά Γράμματα,
σελ.196

Μέγας αριθμός ρόλων και χαρακτήρων, εντυπωσια-

κά διαχρονικών στα βασικά χαρακτηριστικά τους, παρελαύνουν μέσα από τις κωμωδίες του Αριστοφάνη. Επώνυμοι και ανώνυμοι, συμβατικοί και παρεκκλίνοντες. Στους τελευταίους εστιάζει το ερευνητικό της ενδιαφέρον η συγγραφέας προσφέροντάς μας ένα πρωτότυπο δοκίμιο που καλύπτει ένα σημαντικό κενό στη γνώση μας για την κοινωνία των κλασικών χρόνων, αλλά και για τους τρόπους με τους οποίους την ανατέμνει ο μεγάλος σατιρικός συγγραφέας. Κλέφτες, διεφθαρμένοι, τζογαδόροι, απατεώνες, σεξομανείς, προδότες, ρουφιάνοι, καταχραστές και λοιπά «λαμόγια» παίρνουν τη θέση που τους ανήκει δικαιωματικά στην αθηναϊκή κωμωδία, απομυθοποιώντας την εξιδανικευμένη εικόνα της κλασικής αρχαιότητας που μας παρέδωσε η επίσημη ιστοριογραφία.

Θεωρώντας αυτόν το υπερφετό- που δραστηριοποιήθηκε σε όλο το φάσμα της κοινωνικής πυραμίδας- ως βασικό υπαίτιο της παρακμής της αθηναϊκής πολιτείας, ο Αριστοφάνης γελοιοποιεί με οξύδερκεια και σαρκασμό πλήθος εκπροσώπων του, χτυπώντας όλα, κατά το δυνατόν, τα καμπανάκια της κοινωνικής αφύπνισης απέναντι στη διευρυνόμενη αποσάρθρωση των κοινωνικών δομών και αξιών. Χρήσιμο το βιβλίο, εκτός των άλλων, και για μια συγκριτική ανάγνωση των προαναφερθεισών παρεκκλίσεων (κορυφής και βάσης) ανάμεσα στην κλασική αρχαιότητα και την άκρως διαπλεκόμενη και λαμογιώδη εποχή μας, στην οποία μέγα μέρος των παρεκκλιουσών αυτών συμπεριφορών διεκδικούν- και κερδίζουν πλέον- θεσμική νομιμοποίηση και ρόλο.

Τζ.Μ.Κουσιό
«Ξένα ακρογιάλια:
κριτικά δοκίμια»

μτφρ. Αθηνά Δημητριάδου,
πρόλογος Άρης Μπερλής
εκδόσεις «Μεταίχμιος»,
σελ.368

Στον τόμο περιλαμβάνονται δοκίμια του νομπελίστα νοτιοαφρικανού συγγραφέα, δημοσιευμένα από το 1986 μέχρι το 1999. Ξεκινώντας από μια πρωτότυπη διερεύνηση της έννοιας του «κλασικού» στο χώρο της καλλιτεχνικής δημιουργίας, ο Κουσιό μελετά στη συνέχεια πλευρές του έργου δεκαπέντε μεγάλων συγγραφέων, κλασικών (Ντιφούου, Ρίτσαρντσον, Ρίλκε, Κάφκα, Μούζιλ, Ντοστογιέφσκι, Τουρδέρκεια και σαρκασμό πλήθος εκπροσώπων του, χτυπώντας όλα, κατά το δυνατόν, τα καμπανάκια της κοινωνικής αφύπνισης απέναντι στη διευρυνόμενη αποσάρθρωση των κοινωνικών δομών και αξιών. Χρήσιμο το βιβλίο, εκτός των άλλων, και για μια συγκριτική ανάγνωση των προαναφερθεισών παρεκκλίσεων (κορυφής και βάσης) ανάμεσα στην κλασική αρχαιότητα και την άκρως διαπλεκόμενη και λαμογιώδη εποχή μας, στην οποία μέγα μέρος των παρεκκλιουσών αυτών συμπεριφορών διεκδικούν- και κερδίζουν πλέον- θεσμική νομιμοποίηση και ρόλο.

Στο εναρκτήριο, και σημαντικότερο, κατά τη γνώμη μου, κείμενο του τόμου, το εκτεταμένο «Τι είναι κλασικό;», ο συγγραφέας ασκεί σκληρή κριτική στις σχετικές με το θέμα θέσεις του Τ.Σ. Έλιοτ, δημοσιευμένες σε δοκίμιο με τον ίδιο τίτλο, και αντικρούει το ρατσιστικό δυτικοκεντρισμό του. Ταυτόχρονα επιδίδεται σε μια προσπάθεια «ιστορικοποίησης» της ερμηνείας του κλασικού έργου, υπό την έννοια της ανάδυσής του από- ή/ και εκ των υστέρων ένταξής του σε- συγκεκριμένα

κοινωνικά πλαίσια που κάνουν δυνατή την κατάταξή του στο λογοτεχνικό, μουσικό κ.τ.λ. κανόνα. Ιδιαίτερο ρόλο ως προς αυτό παίζει η σύγχρονη έρευνα και κριτική, καθώς, κατά τον Κουσιό, «αντί για εχθρός του κλασικού, η κριτική, και μάλιστα η κριτική που γίνεται με το μεγαλύτερο σκεπτικισμό, μπορεί να είναι ακριβώς αυτό που χρησιμοποιεί το κλασικό για να αυτοπροσδιοριστεί και να εξασφαλίσει την επιβίωσή του. Από αυτή την άποψη η κριτική μπορεί να είναι ένα από τα παλούργα εργαλεία της ιστορίας».

Αν και τα δοκίμια που αποτελούν τη συλλογή γράφτηκαν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους, και συχνά πηγάζουν από διαφορετικούς προβληματισμούς και στοχεύσεις, μας δίνουν μια επαρκή εικόνα του Κουσιό ως δοκιμογράφου και λογοτεχνικού κριτικού, ισάξια αυτής που τον καθιέρωσε διεθνώς ως εμβληματικό μυθιστοριογράφο. Ιδιαίτερα στοιχειά της η ευρύτατη παιδεία, ο ανήσυχος και δυναμικός στοχασμός και το σκόπιμο μπόλιασμα του κριτικού λόγου με αυτοβιογραφικά στοιχεία (επιλογή που εκφράζει την επιμονή του συγγραφέα στον τονισμό της σημασίας της υποκειμενικότητας ως καθοριστικού παράγοντα πρόσληψης και αξιολόγησης ενός καλλιτεχνικού έργου).

Ο ενδιαφέρων και καταποτιστικός πρόλογος του Άρη Μπερλή και η εξαιρετική μετάφραση της Αθηνάς Δημητριάδου συνεισφέρουν σημαντικά στην απρόσκοπτη επικοινωνία του εγχώριου αναγνωστικού κοινού με τον κριτικό στοχασμό του συγγραφέα.

συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου

Με την Αριστερά για μια αντίπαλη πρόταση, για ένα νέο εκπαιδευτικό

γράφει ο
Λευτέρης Παπαθανάσης

Διαχρονικά, και σε μεγάλο βαθμό δικαιολογημένα, οι άνθρωποι στήριζαν μεγάλο μέρος των ελπίδων τους για μια καλύτερη ζωή στην παιδεία. Ίσως έτσι να εξηγείται το γιατί, παρά τις διαφορετικές φάσεις που πέρασε στην ιστορία η εκπαιδευτική διαδικασία, ένα πράγμα παραμένει σίγουρα σταθερό: η μόνιμη έκφραση μιας δυσαρέσκειας (ή γκρίνιας) για το ότι “η εκπαίδευση δεν είναι όπως παλιά” ή ότι “το επίπεδο πέφτει”. Η ίδια αυτή ανησυχία εκφραζόταν πάντα με ενστικτώδη ή ακαδημαϊκό τρόπο, από τις περιβόητες αναφορές του Πλάτωνα μέχρι τα σημερινά εκπαιδευτικά συνέδρια και τις δεδομένες συζητήσεις των γονέων των μαθητών μας στα παιδικά πάρτυ.

Δεν χρειάζεται μεγάλος όγκος στατιστικών στοιχείων ή εξειδικευμένες γνώσεις για να καταλάβει κανείς ότι ο ταξικός χαρακτήρας της εκπαίδευσης γίνεται ολοένα και πιο σκληρός. Περισσότερα παιδιά εγκαταλείπουν το σχολείο (αποκλειστικά από τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα), οι δυσκολίες κατανόησης και εμπέδωσης της ύλης αρχίζουν πλέον στη δημοτική εκπαίδευση, καθώς αναντίστοιχα μεγάλο μέρος της σχολικής ύλης σπρώχνεται σε παρακάτω τάξεις, η ανάγκη για φροντιστήριο εμφανίζεται σε όλο και μικρότερες ηλικίες με όλο και περισσότερους γονείς να ανακαλύπτουν ότι δεν μπορούν να διαβάσουν τα παιδιά τους.

Την ίδια στιγμή οι αναλύσεις των ενταλμένων “ερευνητών” και ινστιτούτων αντηχούν το μονότονο νεοφιλελεύθερο τροπάριο: “για όλα φταίνε οι εκπαιδευτικοί”. Στα πλαίσια αυτής της αυτό-δικαιολογούμενης διαπίστωσης προκύπτουν και οι προαποφασισμένες λύσεις: αξιολόγηση με προοπτική την κατηγοριοποίηση των εκπαιδευτικών και των σχολείων, σκληροπυρηνική των όρων εργασίας του εκπαιδευτικού με καθηκοντολογία άλλων εποχών και η τελική απειλή της άρσης της μονιμότητας (όπου αυτή υπάρχει, καθώς πολλοί εκπαιδευτικοί εργάζονται στην ομηρία της αναπλήρωσης ή της ωρομισθίας).

Τι ζητούν τελικά οι “από πάνω”; υπάρχει περίπτωση να έχει κοινούς στόχους η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών με τα αφεντικά τους στα υπουργεία; υπάρχουν περιθώρια για μια άλλη λειτουργία των εκπαιδευτικών που θέλουν να δούνε την κατάσταση να αλλάζει;

Η πίεση των κυρίαρχων πάνω στον εκπαιδευτικό εκτείνεται σε δύο πεδία: των σχέσεων εργασίας και της παιδαγωγικής. Δεν είναι όμως λίγοι εκείνοι μέσα στην εκπαιδευτική αριστερά –άλλοι από πρωτόγονο δογματισμό και άλλοι από μια ιδιότυπη διάθεση φυγομαχίας– που βλέπουν περιορισμένο το ρόλο και τον αγώνα του εκπαιδευτικού μόνο στο πρώτο πεδίο. Η οπτική αυτή θέλει το ρόλο του αριστερού εκπαιδευτικού να απορρέει αποκλειστικά από την ιδιότητά του ως εργαζόμενου, δηλαδή σαν μέρος του μαζικού κινήματος της εργατικής τάξης, ενώ η παιδαγωγική πλευρά θα αναδειχθεί σαν ζήτημα προς αντιμετώπιση μόνο μετά την αντικατά-

σταση του καπιταλισμού. Ο εκπαιδευτικός όμως, από τη φύση της εργασίας του, εκτός από την ενσυνείδητη ή όχι συμμετοχή του στη διαμάχη των κοινωνικών τάξεων, είναι φορέας ή μεσολαβητής της αντιπαλότητας αυτής στην εκπαίδευση, δηλαδή στο επίπεδο των ιδεών. Το πώς συμπεριφερόμαστε στην τάξη, τα όσα διδάσκουμε, εξηγούμε ή σχολιάζουμε, στο μεγαλύτερο μέρος σίγουρα καθορίζονται από τους συσχετισμούς στην ταξική πάλη. Σε ένα άλλο μικρότερο βαθμό όμως, μπορούν να παρέμβουν στους συσχετισμούς αυτούς. Εδώ ακριβώς είναι που ο εκπαιδευτικός επιφορτίζεται με ένα καθήκον που ποτέ δεν θα του όριζαν οι σημερινοί του εργοδότες. Με τη διδασκαλία του, να βοηθήσει όσο μπορεί τους νέους να καταλάβουν τη φύση της κοινωνίας στην οποία μεγαλώνουν. Με την καθημερινή του στάση, όχι να πλάθει “ιδεώδεις υποτακτικούς”, αλλά να συνυπάρχει και να λειτουργεί με ελεύθερους ανθρώπους (μαθητές, γονείς και συναδέλφους), συντρόφους στον αγώνα για την αντικατάσταση της κοινωνίας αυτής. Είναι φυσικά προφανές ότι οι δυνατότητες για μια τέτοια στάση όσο κι αν πολλές φορές φαίνε-

συνεργασίες
/σεπίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σεπίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σεπίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σεπίδες
διαλόγου

ται ότι καθορίζονται από τις αρχές, τις προσωπικές αντιστάσεις ή την ιδιοσυγκρασία του καθενός, στην πραγματικότητα ακολουθούν την πλημμυρίδα και την άμπωτη του μαζικού κινήματος, πολύ δε περισσότερο όταν θέλουμε να μιλάμε για τη συγκρότηση μιας τέτοιας αντίληψης ως διακριτό επιθετικό ρεύμα μέσα στον εκπαιδευτικό κόσμο.

Στο πεδίο αυτό, η απέναντι πλευρά, αυτή των αφεντικών, δεν μένει καθόλου αδρανής. Χτυπάει με όλες της τις δυνάμεις τη νέα γενιά εκπαιδευτικών με το σύνολο των επινοήσεων της αντιδραστικής παιδαγωγικής. Μέσα από ένα σύνολο θεσμών οι απόψεις αυτές εμφανίζονται όχι απλά σαν επικρατέστερες ανάμεσα σε πολλές, αλλά σαν μοναδικές αδιαμφισβήτητες αλήθειες. Σαν να μη φτάνουν τα φορτία των ανοησιών που πρέπει να αποστηθίσει κανείς για να “επιτύχει” στην αθλιότητα του διαγωνισμού ΑΣΕΠ, ακολουθούν τα περίφημα ΠΕΚ που συμπληρώνουν το μηχανισμό κατήχησης με τις νεοφιλελεύθερες παιδαγωγικές αλημίες. Η διαθεματικότητα μετατρέπεται σε διαδικασία σχετικοποίησης της γνώσης, η συνεχής ανθρώπινη προσπάθεια για τη μάθηση και την ερμηνεία του κόσμου βρίσκει τη δικαίωσή της στη “δια βίου κατάρτιση”, η γείωση με την κοινωνία μετατρέπεται σε σύνδεση με την αγορά, το ίδιο το σώμα της διδασκαλίας καταργείται, αφού σημασία έχει “να μάθουμε πώς να μαθαίνουμε” και τέλος η δημοκρατία ευτελίζεται, υποβιβαζόμενη σαν ένα από τα διάφορα εργαλεία του εκπαιδευτικού στα πλαίσια του “έλεγχου τάξης”. Η ίδια αυτή ιδεολογία προωθείται στις επισκέψεις των συμβούλων, τις συναντήσεις και τα συνέδρια με συστηματικότητα και χωρίς παρεκκλίσεις.

Είναι σημαντικό να καταλάβουμε τη σημασία που έχει για τους “από πάνω” αυτή η διαδικασία κατήχησης. Η κυρίαρχη ιδεολογία έχει ένα μοναδικό τρόπο να αναπαράγεται και χωρίς τους μηχανισμούς αυτούς, όμως ακόμη βρίσκει εμπόδια μέσα στον εκπαιδευτικό κόσμο. Αυτό έχει να κάνει με τις αγωνιστικές παρακαταθήκες του κλάδου, τις ριζοσπαστικές παιδαγωγικές παραδόσεις που ακόμη σιγοκαίνε στα μυαλά παλιότερων κυρίως συναδέλφων, αλλά και στην αντίφαση μεταξύ της κοινής πεποίθησης για το ρόλο του σχολείου και

τις νεοφιλελεύθερες επιδιώξεις. Δεν είναι π.χ. εύκολο ακόμη να πειστεί το σύνολο της κοινωνίας ότι η γνώση είναι ένα ιδιαίτερο και ακριβό εμπόρευμα-προνόμιο των λίγων, ότι είναι φυσικό το σχολείο αντί να μορφώνει να χωρίζει τα παιδιά σε μελλοντικούς εργάτες και διευθυντές, ότι είναι δεδομένο ότι οι φιλόλογοι θα διδάσκουν σύμφωνα με τις επιταγές του ΥΠΕΞ και οι χημικοί/βιολόγοι σύμφωνα με τις επιδιώξεις των πολυεθνικών ή της εκκλησίας. Η εκπαιδευτική αριστερά πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι αυτή η αμηχανία και δυσκολία στην επιβολή του νεοφιλελεύθερου λόγου, με όλο τον κυνισμό του στο χώρο της εκπαίδευσης, όχι απλά δεν θα διαρκέσει για πάντα, αλλά θα περιορίζεται όσο δεν βρίσκει απέναντί της μια στιβαρή αντίπα-

νες –επιθετικούς, γιατί όχι;– για το δημοκρατικό σχολείο του μέλλοντος.

Την ίδια στιγμή είναι καιρός να επαναπροσδιορίσουμε τη στάση του εκπαιδευτικού μέσα στο σχολείο στα πλαίσια μιας τέτοιας συνολικής πρότασης. Ο αέρας του αγώνα, της αλληλεγγύης και της δημοκρατίας πρέπει να δροσίσει και τη σχολική τάξη μέσα από τη στάση του εκπαιδευτικού. Δεν είναι κάτι εύκολο, όπως ποτέ δεν είναι εύκολο να αντιμετωπίσουμε τον κακό μας εαυτό. Όμως θα τα καταφέρουμε αν στην τάξη, στους συλλόγους και στους αγώνες στηρίζουμε ο ένας τον άλλο, αν διώξουμε από το μυαλό μας τις εικόνες της αστικής μοιρολατρίας και της μιζέριας του “τίποτε δεν αλλάζει”. Μακριά από ανούσιες αναπολήσεις “αξιών που χάθηκαν”, μακριά

«Θα τα καταφέρουμε αν στην τάξη, στους συλλόγους και στους αγώνες στηρίζουμε ο ένας τον άλλο, αν διώξουμε από το μυαλό μας τις εικόνες της αστικής μοιρολατρίας και της μιζέριας του «τίποτε δεν αλλάζει».

λη πρόταση, μια παιδαγωγική που θα ξεκινά από τις ανάγκες των “από κάτω” και θα ανταποκρίνεται σ’ αυτές.

Για σχεδόν δύο δεκαετίες, και παρά τα περιστασιακά συγκινητικά ξεσπάσματα, το εκπαιδευτικό συνδικαλιστικό κίνημα βρέθηκε σε μια πικρή υποχώρηση, που δεν έδινε τα περιθώρια για αναζητήσεις της αντίπαλης πρότασης, παρά μόνο σε στοιχειώδεις μειοψηφίες της πρωτοπορίας. Σήμερα όμως τα δεδομένα φαίνεται να αλλάζουν. Το ενιαίο εκπαιδευτικό κίνημα της περασμένης χρονιάς στάθηκε ικανό να αντιπαλέψει στα ίσα την προωθούμενη οικονομική και αναδιάρθρωτική πολιτική. Τμήματα εκπαιδευτικών, που παλιότερα αδρανούσαν, μπήκαν στην πρώτη γραμμή και νέοι συνάδελφοι συμμετείχαν με ενθουσιασμό στην πρώτη τους μάχη. Σαν συνέπεια αυτού, μια νέα συνείδηση έκανε την εμφάνισή της: η πεποίθηση ότι μπορούμε όλοι μαζί να πετυχαίνουμε νίκες και να ακυρώνουμε τους σχεδιασμούς των αφεντικών. Μέσα στο ευνοϊκό αυτό κλίμα ίσως είναι η ώρα για την εκπαιδευτική αριστερά να σηκώσει το βάρος του ξεκινήματος μιας επεξεργασίας της αντίπαλης πρότασης. Να τροφοδοτήσει έτσι νέους αγώ-

από συντηρητικές κραυγές για “περισσότερο έλεγχο”, μακριά από τον “ατομικό παράδεισο” των ιδιαίτερων μαθημάτων, να διαμορφώσουμε τα χαρακτηριστικά του σύγχρονου δημοκρατικού εκπαιδευτικού, του δασκάλου που θα στέκεται απέναντι στο ρατσισμό και τις διακρίσεις, του αγωνιστή δασκάλου που η παρουσία του δεν θα απογοητεύει, αλλά θα βάζει φωτιά.

Όλα αυτά μπορεί να μοιάζουν ουτοπικά και χαζορομαντικά σ’ έναν κλάδο που παλεύει καθημερινά με την απαξίωση (με ευθύνες που –ας μη γελιόμαστε– είναι και δικές του). Όμως η σκόνη της μοιρολατρίας όσο αργά μαζεύεται τόσο γρήγορα αποτινάσσεται αν αρχίσουμε να κινούμαστε και το βάρος αυτής της πρωτοβουλίας αναγκαστικά πέφτει στην εκπαιδευτική αριστερά.

Το μεγάλο πανελλαδικό ρεύμα των Παρεμβάσεων-Συσπειρώσεων-Κινήσεων μπορεί και πρέπει να αποτελέσει το δίκτυο εκείνο που θα ανοίξει το μέτωπο αυτό, σε συντονισμό με τις τοπικές εκπαιδευτικές κινήσεις και τον παλμό των νέων συναδέλφων και των μαθητών που τα όνειρά τους δεν χωράνε στο σχολείο των αφεντικών.

Ο Λευτέρης Παπαθανάσης είναι μέλος της “Παρέμβασης Εκπαιδευτικών” Ιωαννίνων

αντιπετράδι
της
εκπαίδευσης

Ο κοινωνικός αποκλεισμός ως γενική κατηγοριοποίηση μιας σειράς κοινωνικών προβλημάτων που απεικονίζονται στη ζωή των κοινωνικών υποκειμένων, αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό της σύγχρονης εποχής. Τόσο η πολιτεία, ως κεντρικές δημόσιες υπηρεσίες, αλλά ιδιαιτέρως οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης καλούνται να αντιμετωπίσουν τα αρνητικά αποτελέσματα του παραπάνω κοινωνικού φαινομένου μέσα από την οργάνωση και διοίκηση υπηρεσιών με την παράλληλη άμεση πρόσληψη Κοινωνιολόγων, ικανών να ανταποκριθούν σε ζητήματα ανάπτυξης και κοινωνικής πρόνοιας.

Η Κοινωνιολογική παιδεία του Κοινωνικού των Τοπικών Κοινωνιών,

γράφει • Δ. Γ. Μαργιπλής*

Α. Η οριοθέτηση του προβλήματος

Οι σύγχρονες δυτικές κοινωνίες πίσω από την κουρτίνα του ευδαιμονισμού κρύβουν μια σειρά από καταστάσεις και προβλήματα που μεταφράζονται στα πλαίσια του κοινωνικού υποκειμένου ως κύρια αίτια ένταξης του στις λεγόμενες ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού. Η οριοθέτηση και τυποποίηση των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού αναδεικνύει και χρησιμοποιεί την έννοια του κοινωνικού αποκλεισμού (G. Rodgers- C. Gore- J. B. Figueiredo (eds.), 1995; G. Room(ed.), 1997; P. Littlewood et al., 1999 ; J. Percy – Smith (ed.), 2000).

Ως όρος ο «κοινωνικός αποκλεισμός» αναπτύσσεται σε κοινή και επιστημονική χρήση, ουσιαστικά στη δεκαετία 1990–2000.¹ Πρόκειται για μια έννοια που άρχισε να χρησιμοποιείται ευρέως, ουσιαστικά, από τη στιγμή που η Ενωμένη Ευρώπη βρέθηκε αντιμέτωπη με την ανεργία και το περιθώριο (Γ. Πανούσης, 1999: 37). Με τον όρο αυτό αποτυπώνονται και οριοθετούνται τα κοινωνικά προβλήματα όπως επίσης και μια σειρά από δράσεις και μέτρα για την καταπολέμησή τους. Έτσι τα κοινωνικά προβλήματα, όπως εμφανίζονται σε συγκεκριμένα προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανασυντίθενται σε μια ενιαία κατηγορία και αντιμετωπίζονται με μια ενιαία λογική

αντίληψης και θεραπείας. Ο κοινωνικός αποκλεισμός, επομένως, αποτελεί στις μέρες μας μια πολυσυζητημένη και πολυσύνθετη, στα πλαίσια της χρήσης της, έννοια (Δ. Γ. Μαργιπλής, 2003 (α): 64 – 69). Περιλαμβάνει τον οικονομικό αποκλεισμό [φτώχεια, ανεργία], τον ηλικιακό αποκλεισμό [νέοι, ηλικιωμένοι], το μειονοτικό αποκλεισμό, το γεωγραφικό αποκλεισμό, τον πολιτικό αποκλεισμό κ.λ.π. (Γ. Πανούσης, 1999:ό.π.). Όπως σωστά έχει παρατηρηθεί ως «κοινωνικό αποκλεισμό εννοούμε την περιθωριοποίηση ατόμων ή ομάδων, τη στέρηση δικαιωμάτων, ευκαιριών και δυνατοτήτων για ουσιαστική και ισότιμη συμμετοχή στο κοινωνικό γίγνεσθαι» (Γ. Πανούσης, 1999:ό.π.). Από την ανεργία και τη μετανάστευση μέχρι τον αναλφαριθμητικό και τη μονογονεϊκή οικογένεια. Από τη υποβαθμισμένη γειτονιά της μεγαλούπολης ως τις δυσπρόσιτες περιοχές της υπαίθρου, από την ψυχική και σωματική νόσο, τις ποικίλες εξαρτήσεις, τη διαφορετική πολιτιστική συμπεριφορά μέχρι τη σεξουαλική διαφορετικότητα χαρακτηρίζονται από την ιδιαίτερη έμφαση που προσδίδουν στο γενικό ορισμό τους ως κοινωνικά προβλήματα.

Σε γενικές γραμμές θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο κοινωνικός αποκλεισμός :

α. είναι ένα εξαιρετικά σύνθετο φαινόμενο, που εντείνεται από τις οικονομικο-

κοινωνικές και πολιτιστικές παραμέτρους του συγχρόνου καπιταλισμού (βλ. το συλλογικό τόμο «Διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα», 1996).

β. αποτελεί απειλή τόσο για το κοινωνικό υποκείμενο όσο και για την κοινωνία γενικότερα (Γ. Πανούσης, 1999: 38- 39)

γ. καθορίζεται από τη διαρκή αλληλεπίδραση του συλλογικού και του ατομικού, του κοινωνικού και του ψυχολογικού παράγοντα (Δ. Γ. Μαργιπλής, 2004 (α): 16).

Β. Το ζητούμενο

Το ζητούμενο βεβαίως είναι ο περιορισμός του κοινωνικού αποκλεισμού, στόχος που απαιτεί την πολύπλευρη και πολυδιάστατη θεσμική και κοινωνική πρόοδο, αλλά και την πολιτιστική αναβάθμιση του ίδιου του κοινωνικού υποκειμένου (Δ. Γ. Μαργιπλής, 2003 (α): 69 ; Δ. Γ. Μαργιπλής, 2004 (α)). Σαν πραγματικότητα όμως τα παραπάνω μεταφέρονται σε ένα μελλοντικό χρόνο στα πλαίσια μιας αστικής διαχείρισης των κοινωνικών παραμέτρων. Και αυτό γιατί ο κοινωνικός αποκλεισμός τελικά συνιστά στις μέρες μας μορφή κοινωνικού ελέγχου ως προς τις αξίες, στάσεις, πρότυπα, ταυτότητες (Γ. Πλειού, 1998: 73 – 75). Μέχρι τότε σημαντικό είναι η όποια παρέμβαση από τις υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης να σηματοδοτεί αν μη τι άλλο τρόπους κα-

ταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού στα όρια των αρμοδιοτήτων και ενδιαφερόντων τους.

Σε τοπικό επίπεδο αρμοδιότητες του τομέα κοινωνικής πρόνοιας ασκούνται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο. Στασινοπούλου, 1993: 49; Ο. Στασινοπούλου, 1996). Το νέο θεσμικό πλαίσιο επεξεργάστηκε την αρμοδιότητα των ΟΤΑ στη διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων, με κύριο βάρος την προαγωγή των κοινω-

νικών και οικονομικών συμφερόντων καθώς και των πολιτιστικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των κατοίκων της.² Το παραπάνω είναι αποτέλεσμα της απαίτησης για μια λιγότερο κρατικοκεντρική πρόσληψη των κοινωνικών δικαιωμάτων, της νέας αναζήτησης και εννοιολογικής οριοθέτησης των ομάδων του πληθυσμού που χρήζουν κοινωνικής προστασίας, καθώς και των μεθόδων υποστήριξής τους (Ξ. Κοντιάδης, 2005: 34 – 35). Αυτό σημαίνει

ότι οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής διευρύνονται και αφορούν από την ίδρυση και λειτουργία παιδικών σταθμών και νηπιαγωγείων, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, Κ.Α.Π.Η., την αντιμετώπιση των προβλημάτων ατόμων με ειδικές ανάγκες, των αστέγων, των εξαρτημένων ατόμων, την προληπτική ιατρική και προαγωγή υγείας, μέχρι την μελέτη και εφαρμογή κοινωνικών και κοινοτικών προγραμμάτων όπως π.χ. το πρό-

ως μέσο για την καταπολέμηση αποκλεισμού στα πλαίσια στο Ελληνικό παράδειγμα

γραμμα «βοήθεια στο σπίτι» κ.ά. (Γ. Ν. Αμίτσης, 2001: 134 – 137). Μέσα από την ίδρυση Νομικών Προσώπων (ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ) και Διευθύνσεων ή Τμημάτων Κοινωνικών Υπηρεσιών χωρίς αυτοτελή νομική υπόσταση (ΕΕΤΑΑ, 1995:43), αρκετοί δήμοι προωθούν την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και εφαρμόζουν κοινωνική πολιτική. Πράγματι σήμερα σε επίπεδο Δήμων λειτουργούν προγράμματα στήριξης ατόμων τρίτης ηλικίας, ατόμων με αναπηρίες, ευπαθών ομάδων, οικογένειας ή παιδιού, είτε υπό μορφή νομικών προσώπων, είτε αδιαβαθμίτων δράσεων, χωρίς όμως ενιαίο φορέα συντονισμού και δυστυχώς με μεγάλο διοικητικό κόστος, αφήνοντας αναξιοποίητο σε βαθμό απόδοσης το ανθρώπινο δυναμικό που απασχολούν (Δ. Βεζυράκης, 2005: 73). Οι παραπάνω οργανωτικές μορφές, με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για τη σύσταση ιδρυμάτων κοινωνικής πρόνοιας από τους ΟΤΑ, αλλά και δημιουργούν τις συνθήκες για μια αποκεντρωμένη κοινωνική πολιτική με στόχο την κάλυψη των αναγκών των ομάδων του κοινωνικού αποκλεισμού. Πράγματι οι ΟΤΑ, έχοντας τη γενική αρμοδιότητα για τη διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων, μπορούν να αναπτύξουν προγράμματα για κάθε ομάδα του πληθυσμού ή άτομο που βρίσκεται σε κατάσταση ανά-

συνεργασίες
/σειίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σειίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σειίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σειίδες
διαλόγου

γκης και χρειάζεται την παροχή κοινωνικής προστασίας.

Γ. Η πρόταση

Οι θεσμοί απελευθερώνουν τη δυνατότητα παρέμβασης των τοπικών αρχών και τους επιτρέπει να λειτουργήσουν υπηρεσίες, μέσα στα όρια των δήμων τους, με άξονα μια ολοκληρωμένη κοινωνική πολιτική και με στόχο την επαρκή αντιμετώπιση των τοπικών τους αναγκών. Βεβαίως απαιτούνται και κάποιες επιπλέον προϋποθέσεις:

α. Η ευαισθησία της τοπικής κοινωνίας.

Με τον όρο τοπική κοινωνία, «προσδιορίζεται μια λειτουργική χωρική διαφοροποίηση, ένας συγκεκριμένος λειτουργικός χώρος, μέσα στον οποίο αναπτύσσονται και εξελίσσονται ανθρώπινες σχέσεις» (Λ. Α. Παπακωνσταντινίδης, 2002: 222). Αυτό σημαίνει μια διαρκή αλληλεπίδραση και διαμόρφωση των κοινωνικών συνειδήσεων μέσα από το είθισται ή το κοινωνικά επιτρεπτό, στο συγκεκριμένο τόπο και χρόνο. Οι τοπικές κοινωνίες στο Ελλαδικό μωσαϊκό καθορίζουν και καθορίζονται από τη συνολική πραγματικότητα. Η ελληνική πραγματικότητα καταδεικνύει τη σημασία του πελατειακού συστήματος ως κυρίαρχου μέσου ενσωμάτωσης των κοινωνικών υποκειμένων στην εθνική πολιτική σκηνή και βασικού κρίκου σύνδεσης της κοινωνίας με τον κρατικό μηχανισμό.³ Επομένως ο πολίτης συμμαχεί με δύο σημαντικούς παράγοντες που καθορίζουν την επιλογή του τόσο σε σχέση με την εκλογή των τοπικών αρχόντων, όσο και κατ' επέκταση στο επίπεδο της προσαρμογής των κοινωνικών συνειδήσεων: την υποταγή του σε αποφάσεις και απόψεις της ομάδας και την προάσπιση και ευόδωση του προσωπικού του συμφέροντος. Έτσι η πολιτική δεν νοείται ως μια δημόσια σφαίρα με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά οργάνωσης, αλλά μια προσωπική διαδικασία η οποία εξαρτάται από τις ατομικές πρωτοβουλίες (Μ. Πατελίδου – Μαλούτα, 1990: 18 – 57). Η τοπική αυτοδιοίκηση κατά κανόνα, δεν υπηρετείται ως θεσμός αλλά ως κτήμα ή περιουσία κάποιων που θεωρούν ότι γεννήθηκαν ή ορίστηκαν χαρισματικά και ίσως μεταφυσικά από κάποια άνωθεν κέντρα αποφάσεων.⁴ Απόρροια του παραπάνω είναι ότι δύσκολα μπορούμε να μιλήσουμε για

κοινωνίες των πολιτών που σημαίνει κυρίως την ενίσχυση της συμμετοχής των κοινωνικών προσώπων στην επεξεργασία - λήψη αποφάσεων και υλοποίηση των προσδοκιών στις τοπικές υποθέσεις. Άρα ο βαθμός ευαισθητοποίησης και η όποια άσκηση κοινωνικής πολιτικής για προνοιακά ζητήματα ή θέματα αντιμετώπισης κοινωνικού αποκλεισμού εστιάζεται στο πρόσωπο του αιρετού. Ο δήμαρχος είναι το κεντρικό πρόσωπο που χαρακτηρίζει τη διαδικασία ανάπτυξης και την παρουσία της τοπικής κοινωνίας σε πανελλαδικό επίπεδο. Ο απλός πολίτης γίνεται θεατής και ουσιαστικά ανεύθυνος σε σχέση με τα τοπικά δρώμενα, που έτσι μετατρέπονται σε μια απλή απομίμηση των ενεργειών και αποφάσεων των μεγάλων δήμων – προτύπων και δεν απαντούν στα ιδιαίτερα τοπικά προβλήματα, με άξονα την ιδιαιτερότητα και τις ξεχωριστές ανάγκες της όποιας τοπικής κοινωνίας. Έχει άλλωστε παρατηρηθεί (Λ. Α. Παπακωνσταντινίδης, 2002: 226 – 240), ότι η ιδέα της ενδογενούς – αυτάρκους – αυτοδύναμης τοπικής ανάπτυξης θα ξεκινά από τους ίδιους τους κατοίκους και θα αφορά τους ίδιους, βασισμένη πάντοτε στην αυτενέργεια και τις ικανότητες τους, χωρίς να εξαρτάται ούτε από το κράτος, ούτε από ταξικά ή άλλα συμφέροντα έτσι θωρακισμένη ώστε να μην εξαρτάται ακόμη και από τις κινήσεις της παγκοσμιοποίησης κεφαλαίου. Όσο

ουτοπικά και αν ακούγονται τα παραπάνω είναι εφικτά αρκεί να συνειδητοποιήσουμε ότι αξίζει να αγωνιστούμε για να γίνει ο κόσμος καλύτερος. Και αναμφίβολα, καλύτερος γίνεται όταν ο ατομικισμός γίνει παρελθόν.⁵ Αυτό μάλιστα συνεπάγεται και σε πρακτικό επίπεδο. Όπως έχει σημειωθεί (Δ. Γ. Μαργριπλής, 2000; Δ. Γ. Μαργριπλής, 2002 (α)), κάθε κοινωνική παρέμβαση που αποσκοπεί στον περιορισμό των κοινωνικών προβλημάτων θα πρέπει να καταδεικνύει την αμοιβαία ευθύνη του υποκειμένου και της κοινωνίας γενικότερα. Άλλωστε ο μόνος υπεύθυνος για τη διαμόρφωση της κοινωνικής πραγματικότητας είναι ο άνθρωπος και για να αλλάξει η κοινωνία ή ακριβέστερα, για να συμμορφωθεί η κοινωνία προς τις επιταγές της ιδεολογίας, πρέπει να αλλάξει ο τρόπος με τον οποίο σκέπτονται τα κοινωνικά υποκείμενα και ειδικότερα αυτά που έχουν την τύχη της κοινωνίας στα χέρια τους (Π. Λέκκας, 1992: 62). Τα παραπάνω είναι απόρροια παιδείας. Αυτή διαμορφώνει συνειδήσεις και διαπλάθει αντιλήψεις. Η ανάδειξη του δημόσιου σε αντιπαραβολή με το ιδιωτικό, του κοινού ως αντίθετου ή επιπλέον του ατομικού, του γενικού σε σχέση με το προσωπικό, είναι διαθέσεις και στάσεις που διδάσκονται και παραδίδονται μέσα από τη γνώση και την παιδεία, αλλά και την καθημερινή πρακτική των τοπικών κοινωνιών. Η συμμετοχή των πολιτών, η ανοικτή αντι-

συνεργασίες /σεπίδες διαλόγου
 συνεργασίες /σεπίδες διαλόγου
 συνεργασίες /σεπίδες διαλόγου
 συνεργασίες /σεπίδες διαλόγου
 συνεργασίες /σεπίδες διαλόγου

παράθεση, η πληροφόρηση, οι δημοκρατικές πλειοψηφίες, είναι οι προϋποθέσεις διαφοροποίησης από το παλαιό στο νέο. Και το νέο απαιτεί παράλληλα ένα θεσμικό εκσυγχρονισμό στα πλαίσια της οργάνωσης και στελέχωσης των δημοτικών υπηρεσιών.

β. Η οργάνωση και στελέχωση των κοινωνικών υπηρεσιών στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Οι κοινωνικές υπηρεσίες στην τοπική αυτοδιοίκηση αποτελούν εκτός εξαιρέσεων⁶ υπερβολή ή πολυτέλεια στην οργάνωση και δομή των υπηρεσιών τους. Όσο κι αν τα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη (Κ.Ε.Π.), αποτελούν διοικητική μεταρρύθμιση μείζονος σημασίας, δεν ξέφυγαν ουσιαστικά από ένα ρόλο που εστιάζεται στην παροχή τριών κατηγοριών υπηρεσιών στους πολίτες. Και ειδικότερα στην ενημέρωση και πληροφόρηση για κάθε θέμα που αφορά τη δημόσια διοίκηση, την παροχή ορισμένων απλών εξυπηρετήσεων στους πολίτες και τη διεκπεραίωση σύνθετων υποθέσεων των πολιτών σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες (www.kep.gov.gr). Πρόκειται ουσιαστικά για αλλαγή στον τρόπο λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης και στον τρόπο παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες. Το ζητούμενο έτσι παραμένει. Έχουμε δηλαδή δημοτικές υπηρεσίες που αδυνατούν να ερευνηθούν και να καταγράψουν επιστημονικά τις κοινωνικές τους ανάγκες και τα προβλήματά τους. Ως εκ τούτου δεν μπορούν να σχεδιάσουν, να αξιολογήσουν και να συντονίσουν προγράμματα και υπηρεσίες κοινωνικής πολιτικής στους τομείς της υγείας, πρόνοιας, πολιτισμού, αθλητισμού, περιβάλλοντος, εκπαίδευσης και επιμόρφωσης. Επομένως πρόκειται για ανεπάρκεια κοινοτικών μελετών, κάλυψης αναγκών και συμβουλευτικής υποστήριξης – δράσεων ανακούφισης ή αντιμετώπισης των αναγκών των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού τους. Άρα οι μακροχρόνιοι άνεργοι, οι ανασφάλιστοι ηλικιωμένοι, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι μονογονεϊκές οικογένειες, οι οικονομικοί μετανάστες, οι άστεγοι, οι τοξικομανείς, οι φορείς του AIDS, κ.ά. αποτελούν ξένη υπόθεση για τους περισσότερους Ελληνικούς Δήμους. Όσο κι αν η κοινωνική έρευνα (βλ. το συλλογικό τόμο «Το Κοινωνικό Πορτραίτο της

Ελλάδας 2003 – 2004, 2005), καταδεικνύει τις αλλαγές αλλά και αποκαλύπτει την πραγματικότητα στο ελληνικό παράδειγμα, η αξία της τεκμηριωμένης γνώσης δεν αντανακλάται στις εφαρμοζόμενες πολιτικές, ακόμη και όταν υπάρχει πολιτική βούληση. Αν και αρκετοί δήμοι⁷ αξιοποιούν τις σχετικές αρμοδιότητές τους συστήνοντας και λειτουργώντας οργανισμούς παροχής κοινωνικών υπηρεσιών προς κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες του πληθυσμού, σίγουρα δεν έχει γίνει καθολική συνείδηση ότι οι ΟΤΑ δικαιούνται – πρέπει και μπορούν να αναπτύξουν προγράμματα για κάθε ομάδα ή άτομο που βρίσκεται σε ανάγκη και χρειάζεται παροχή κοινωνικής προστασίας. Ίσως γιατί στην Ελλάδα δεν

πρόνοιας όπως και αν ορίζονται σε σχέση με το καθεστώς – δημόσιο ή ιδιωτικό – που θα τα διέπει. Δεν υποστηρίζει κανείς ότι η τοπική αυτοδιοίκηση θα πρέπει να αναλάβει αποκλειστικά την κάλυψη των προνοιακών αναγκών του πληθυσμού, ειδικά σήμερα που αντιμετωπίζει τεράστια οικονομικά προβλήματα (Π. Σταθόπουλος, 1999: 221). Άλλωστε, όπως φαίνεται και από το Βρετανικό παράδειγμα της δεκαετίας του '80, που υιοθέτησε παρόμοιες πολιτικές, η τοπική κοινωνία αδυνατεί να αναλάβει τέτοιες ευθύνες χωρίς τη γενναία κρατική επιχορήγηση αλλά και την πανοιότροπως συμμετοχή των μη κυβερνητικών και εθελοντικών οργανώσεων – φορέων κοινωνικής πρόνοιας (Π. Σταθόπου-

« Η τοπική κοινότητα έτσι θα αποτελεί το κομβικό σημείο του συντονισμού αλλά και της παροχής φροντίδας στους έχοντες ανάγκη συμπολίτες μας, έχοντας δραστήρια θέση στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας, ενεργοποιώντας στο μέγιστο δυνατό επίπεδο τα ανεπίσημα δίκτυα φροντίδας »

έχουμε ακόμη συνειδητοποιήσει ότι για να αντιμετωπίσουμε ένα πρόβλημα θα πρέπει πρώτα να το έχουμε επιστημονικά καταγράψει, που σημαίνει σωστή στελέχωση των υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης με το ανάλογο επιστημονικό προσωπικό και κυρίως με Κοινωνιολόγους (Δ. Γ. Μαγριπλής, 2003(β); Δ. Γ. Μαγριπλής, 2003(γ)). Μόνο μετά από μια εμπειριστωμένη μελέτη θα είμαστε σε θέση να αναγνωρίσουμε το όποιο κοινωνικό πρόβλημα, να το αναλύσουμε και να επιδιώξουμε λύσεις σε τοπικό επίπεδο.⁸ Βεβαίως με τη συνεργασία τόσο της κεντρικής κυβέρνησης, όσο και των μη κυβερνητικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στο συγκεκριμένο θέμα, αλλά και των εθελοντικών οργανώσεων που ασχολούνται με τον τομέα της πρόνοιας. Η τοπική κοινότητα έτσι θα αποτελεί το κομβικό σημείο του συντονισμού αλλά και της παροχής φροντίδας στους έχοντες ανάγκη συμπολίτες μας, έχοντας δραστήρια θέση στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας, ενεργοποιώντας στο μέγιστο δυνατό επίπεδο τα ανεπίσημα δίκτυα φροντίδας, αλλά και ως βασικός φορέας του συντονισμού των υπηρεσιών παροχής κοινωνικής

πρόνοιας (Π. Σταθόπουλος, 1999: 220). Δεν αποτελούν τα χρήματα όμως τη δικαιολογία για τη μη λειτουργία Κοινωνικών Υπηρεσιών και άρα ως εκ τούτου την αδυναμία καταγραφής των τοπικών συνθηκών. Ο προϋπολογισμός του Δήμου, οι κρατικοί πόροι (οι οποίοι θα πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω και χωρίς διακρίσεις πολιτικής σκοπιμότητας), και οι κοινοτικοί πόροι (Ευρωπαϊκή Ένωση), είναι μια σταθερή πηγή χρηματοδότησης για τα παραπάνω, πέρα από τις όποιες οικονομικές επενδύσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες που μπορούν να κάνουν οι δήμοι, όπως με τις συμβολικές τακτικές συνεισφορές από το τοπικό δίκτυο κοινωνικών υπηρεσιών (Χ. Βάγια, 1993: 122). Ακόμη και η απλή ενεργοποίηση του κονδυλίου για πρόσληψη επιστημονικών συμβούλων μπορεί να αποδώσει.

γ. Ο ρόλος του Κοινωνιολόγου στις συγκεκριμένες επιστημονικές επεξεργασίες και δράσεις της Τοπικής Κοινωνίας.

Ο ειδικός επιστήμονας (Κοινωνιολόγος), έχει τη δυνατότητα να οργανώσει το **Γραφείο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης (Γ.Ε.Π.)**⁹. Η επιστημονική του παιδεία και ο διοικητικός του ρόλος σε θέματα Κοινωνι-

Βιβλιογραφία

1. Αμίτσης Γ. Ν., *Αρχές Οργάνωσης και Λειτουργίας του συστήματος Κοινωνικής Πρόνοιας. Το Ελληνικό μοντέλο των κοινωνικών υπηρεσιών και η Ευρωπαϊκή εμπειρία*, Παπαζήσης, Αθήνα 2001.
2. Βάγια Χ., *Μεθοδολογία σχεδιασμού – οργάνωσης – ανάπτυξης και λειτουργίας Κεντρικής Κοινωνικής Υπηρεσίας Δήμου, Κοινωνικές Υπηρεσίες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση*, Πρακτικά εισηγήσεων Συνδιάσκεψης και Πανελληνίου Σεμιναρίου, Σ.Κ.Λ.Ε. – Τ.Ε.Δ.Κ.Α., Αθήνα 1993.
3. Βαζαίου Α., Μαυριγιαννάκη Κ., *Η ανάπτυξη συμμετοχικού κοινωνικού σχεδιασμού και δημοκρατικού διαλόγου με την Τοπική Αυτοδιοίκηση*, Τετράδια Αυτοδιοίκησης, τχ. 2, Αθήνα 2000.
4. Βεζυράκης Δ., *Οργάνωση Κοινωνικών Υπηρεσιών των ΟΤΑ*, στο Κοινωνική πολιτική των ΟΤΑ – Δράσεις κοινωνικής υποστήριξης του ευρύτερου πληθυσμού και των ευπαθών ομάδων, ΚΕΔΚΕ – ΤΕΔΚ, Καλαμάτα 2005.
5. Βενετάκη Κ., *Εμπειρίες από την εφαρμογή Κεντρικής Κοινωνικής Υπηρεσίας στο Δήμο Ελληνικού*, Σ.Κ.Λ.Ε. – Τ.Ε.Δ.Κ.Α., Αθήνα 1993.
6. ΕΚΚΕ, *Διαστάσεις του Κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα*, Συλλογικός τόμος, τ. Α', Αθήνα 1996.
7. ΕΚΚΕ – Ινστιτούτο Κοινωνικής Πολιτικής, *Το Κοινωνικό Πορτραίτο της Ελλάδας 2003 – 2004*, (επιμ.: Δ. Ζιώμας, Χ. Καππή, Ό. Παπαλιού, Γ. Παπαπέτρου, Ε. Φαγαδάκη), Αθήνα 2005.
8. ΕΕΤΑΑ, *Κοινωνική πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση*, Αθήνα 1995.
9. Κοντιάδης Ξ., *Κοινωνικά δικαιώματα και κοινωνική δράση των ΟΤΑ*, στο Κοινωνική πολιτική των ΟΤΑ – Δράσεις κοινωνικής υποστήριξης του ευρύτερου πληθυσμού και των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, ΚΕΔΚΕ – ΤΕΔΚ, Καλαμάτα 2005.
10. Λέκκας Π., *Η εθνικιστική ιδεολογία – πέντε υποθέσεις εργασίας στην ιστορική κοινωνιολογία*, Μνήμων, Αθήνα 1992.
11. Littlewood P. et al., *Social exclusion in Europe – Problems and Paradigms*, Ashgate, Brookfield, 1999.
12. Μαργριπλής Δ. Γ., *Ο κοινωνικός αποκλεισμός, μια πολυσύνθετη έννοια*, Τετράδια Ψυ-

κής Πρόνοιας τον καθιστούν απαραίτητο στέλεχος της όποιας προσπάθειας οργάνωσης και λειτουργίας τέτοιων εγχειρημάτων. Άλλωστε από το γραφείο αυτό θα ξεκινήσει η κοινωνική έρευνα και η καταγραφή των ατόμων και ομάδων που χρειάζονται βοήθεια σε μια κοινότητα. Και αυτό σημαίνει ότι θα ξέρουμε πλέον με βεβαιότητα πόσοι π.χ. άτομα τρίτης ηλικίας κατοικούν στην περιοχή μας, πόσοι π.χ. πολίτες μας διαμένουν σε σπίτια που στερούνται των βασικών ανέσεων ή βρίσκονται σε σοβαρό οικονομικό αδιέξοδο. Πόσος είναι ο πληθυσμός των ατόμων με ειδικές ανάγκες και πόσοι από αυτούς έχουν άμεση ανάγκη για βοήθεια, πόσοι είναι οι συνάνθρωποί μας που ταλαιπωρούνται από χρόνια ανεργία και πόσοι από αυτούς βρίσκονται ακόμη και στην κατάσταση του αστέγου. Πόσα παιδιά μας βρίσκονται σε δικαστική επιμέλεια και πόσα έχουν τοποθετηθεί σε ανάδοχες οικογένειες. Πόσες μονογονεϊκές οικογένειες υπάρχουν δίπλα μας. Πόσοι πρώην ψυχασθενείς επανατοποθετήθηκαν στην κοινωνία μας. Θα έχουμε μια αίσθηση της έκτασης των εξαρτημένων ατόμων, των πρώην φυλακισμένων, των οικονομικών μεταναστών κ.ά. Γενικά θα έχουμε έναν κοινωνικό χάρτη με βάση τον οποίο θα είμαστε σε θέση να ενεργήσουμε προς το συμφέρον των πολιτών. Ο μεγάλος πληθυσμός π.χ. της ηλικίας άνω των 75 ετών μας επιβάλλει να εφαρμόσουμε το πρόγραμμα «βοήθεια στο σπίτι». Τα μεγάλα ποσοστά ανεργίας μας επιβάλλουν να προχωρήσουμε στη σύσταση δημοτικών επιχειρήσεων που στη συγκεκριμένη περίπτωση θα ερεθίσουν αλλά και θα τონώσουν ακόμη και τη λειτουργία της αγοράς. Μεγάλος αριθμός π.χ. ατόμων με ειδικές ανάγκες απαιτεί ειδικές ράμπες πρόσβασης και γενικότερα ειδικές υποδομές και υπηρεσίες στην πόλη (Δ. Γ. Μαργριπλής, 2004(β)). Πόσους οίκους ευγηρίας έχουμε στην περιοχή μας, πόσα Προνοιακά Κέντρα, πόσα ειδικά σχολεία, πόσα Κ.Α.Π.Η χρειαζόμαστε, αν επιβάλλεται σπίτι για τους αστέγους κ.ά., έρευνες που έχουν ήδη γίνει προ πολλού σε άλλες χώρες της Ευρώπης όπως στην Βρετανία (National Institute for Social Work, 1982). Έτσι κινούμαστε επιστημονικά γνωρίζοντας τι είναι αναγκαίο και τι όχι. Άρα η αντιμετώπιση του προβλήματος υπό οποιαδήποτε μορφή και υπόσταση

(π.χ. «βοήθεια στο σπίτι»), θα είναι βιώσιμη στο μέλλον (όταν θα πάψουν οι επικορηγήσεις), τόσο από θέμα ουσίας της συνέχειάς της όσο και από θέμα εξόδων συντήρησης των δομών της. Επίσης το Γραφείο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης θα αποτελέσει έναν αγωγό που θα μεταφέρει τα προβλήματα στους διοικητικά υπεύθυνους, θα προσπαθεί να τα επιλύει εφόσον είναι δυνατόν και να τα καταγράφει αν μη τι άλλο αγνωρίζόμενο να μην αποτελέσουν απλές καταχωρήσεις στα δημοτικά καταστήματα. Θα πληροφορεί τον δημότη για τα δικαιώματά του, θα του δείχνει τρόπους επίλυσης και απαντήσεις στα καθημερινά του αδιέξοδα που άπτονται σε θέματα σχέσης του με τις υπηρεσίες ή γενικότερα τις αρχές, τοπικές και εθνικές, και το σημαντικότερο θα καθιστά ακόμη και έναν οικονομικό μετανάστη σε υπεύθυνο λόγω πληροφόρησης πολίτη και ενεργό μέλος μιας ανοιχτής κοινωνίας που ονειρευόμαστε κάποτε να γίνουμε πραγματικά. Ο Κοινωνιολόγος πρέπει να είναι υπεύθυνος για τη στελέχωση του συγκεκριμένου κέντρου με επιστημονικό προσωπικό απαραίτητο για τη λειτουργία του. Θέση σε αυτό ενδεικτικά πρέπει να έχουν Ψυχολόγοι, Κοινωνικοί Λειτουργοί, απόφοιτοι του τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ., Τ.Ε.Ι.), κ.ά.. Στις λειτουργίες του παραπάνω γραφείου θα πρέπει να εντάσσεται και η καταγραφή, εγρήγορη και συντονισμός των δράσεων εθελοντικών και μη κυβερνητικών οργανώσεων – φορέων που λειτουργούν σε το-

πικό ή νομαρχιακό ή εθνικό επίπεδο, όπως και η δημιουργία δημοτικών ομάδων με εθελοντικό χαρακτήρα που θα ευαισθητοποιούνται στα μέτρα των τοπικών ιδιαιτεροτήτων οικολογικών ή κοινωνικών – προνοιακών ή ζητημάτων τυχόν έκτακτης ανάγκης. Επίσης το «Γ.Ε.Π.» θα μπορούσε να λειτουργήσει κομβικά στο συντονισμό και τη δράση και των διαφόρων επιτροπών που λειτουργούν στους δήμους όπως π.χ. τα τοπικά συμβούλια πρόληψης της παραβατικότητας (ΤΟ.Σ.Π.Α πρώην ΤΟ.Σ.Π.Ε), που αν μη τι άλλο ο ρόλος του Κοινωνιολόγου είναι ο πλέον σημαντικός.

Δ. Επίμετρο

Όλα τα παραπάνω σημαίνουν την ανάπτυξη μιας παιδαγωγικής της πρόληψης και όχι αντικατάσταση του σημαντικού ρόλου του κράτους ως κύριου φορέα άσκησης κοινωνικής πολιτικής (Γ. Πανούσης, 1993: 27). Άλλωστε η τοπική κοινωνία δεν πρέπει να μετατρέπεται σε ένα είδος «περιορισμένης κυβέρνησης», αλλά να κινητοποιείται και να εκπονεί ολοκληρωμένα προγράμματα πρόληψης με στόχο τον περιορισμό της κοινωνικής παθογένειας (Γ. Πανούσης, 1993: 42 -43) και την αποτροπή της ανασφάλειας του πολίτη (Γ. Πανούσης, 2005: 49 – 50). Έτσι θα δουλέψουν ουσιαστικά και θα συναντηθούν τα τοπικά μεράκια με τις κοινωνικές ανάγκες, η ευαισθησία με τη δυνατότητα και η παροχή με την αληθινή προσωπική αδυναμία. Με τον τρόπο αυτό το άτομο με ειδικές ανάγκες θα αποκτήσει ράμπα στο πεζοδρόμιο του σπιτιού του, το άτομο με ψυχολογικά προβλήματα δεν θα φτάσει στο σημείο να βγει με την καραμπίνα στο μπαλκόνι του, η πυροπροστασία θα λειτουργήσει συνειδητά, οι πολιτιστικές εκδηλώσεις θα έχουν χαρακτήρα ουσίας και όχι εντυπωσιασμού και το σημαντικότερο όλων θα γίνουν προτάσεις για έργα ανάπτυξης που θα αποσκοπούν όχι στην απλή οικονομίστικη ανάπτυξη αλλά σε μια ανάπτυξη για τον πολίτη με βάση τις ανθρώπινες ανάγκες του. Επίσης οι επιστημονικές γνώσεις των στελεχών του γραφείου θα τους επιτρέψει να συντονίσουν και να οργανώσουν την έκδοση πλήθους πληροφοριακών εντύπων για τη δράση και το έργο των δημοτικών αρχών, όπως και μια περιοδική έκδοση που θα παρουσιάζει και θα αφυπνίζει τις συνειδήσεις των συνδημοτών στα θέματα των αρμο-

διοτήτων και δράσεων του Γραφείου Επικοινωνίας και Πληροφόρησης (Γ.Ε.Π.). Τέλος οι Κοινωνιολόγοι είναι ικανοί να καταγράψουν τις κοινωνικές ανάγκες, να φανταστούν διεξόδους, να προτείνουν τεκμηριωμένες λύσεις στο δημοτικό συμβούλιο, να διεκδικήσουν μέσα από την πληροφόρηση που θα πρέπει να έχουν και να προσαρμόσουν όσο κανείς άλλος το τεχνικό μέρος των δημοτικών προτάσεων στα πλαίσια της προώθησής τους στα όρια των δυνατοτήτων που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα προγράμματα που κατά εποχές προτείνονται και υλοποιούνται. Με τον τρόπο αυτό δεν έχουμε την ανάγκη να προσφεύγουμε σε εργολάβους και εξοικονομούμε και αρκετά χρήματα.

Άλλωστε στο ερώτημα πού και πώς θα βρεθούν οι κατάλληλοι επιστήμονες, νομίζουμε ότι εκτός από τον επιστημονικό

« Η σύγχρονη
πραγματικότητα δεν
επιτρέπει πειραματισμούς
και δεν αφήνει
περιθώρια του ενός
μόνου χαρισματικού
προσώπου που θα
οδηγήσει το δήμο στον
ευρωπαϊκό δρόμο του. »

σύμβουλο που ήδη αναφέραμε παραπάνω (ενεργοποίηση του αντίστοιχου κονδυλίου), οι Κοινωνιολόγοι και άλλοι ειδικοί επιστήμονες που θα στελεχώσουν το συγκεκριμένο γραφείο μπορεί να υπάρχουν, ειδικά σε μεγάλους δήμους, ως επιστημονικές ειδικότητες, αλλά ίσως σπαταλούνται σε άλλα γραφεία με ή χωρίς, πολλές φορές, αντικείμενα απασχόλησης. Άλλως (και εφόσον η υπάρχουσα οργανωτική δομή κάποιου ΟΤΑ δεν προβλέπει μόνιμες θέσεις Κοινωνιολόγων), με ανάθεση έργου και με πόρους που το ίδιο το γραφείο μπορεί να ανεύρει είτε με την απορρόφηση ευρωπαϊκών κονδυλίων και την υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων είτε με τη χορηγία και την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων – επιχορηγήσεων (π.χ. μέσα από τη διαφήμιση στα δημοτικά ΜΜΕ κ.ά.). Το σημαντικότερο βήμα είναι να συνειδητοποιήσουμε τόσο οι δημότες όσο κυρίως οι δημοτικές αρχές ότι η σύγχρονη

Βιβλιογραφία

- ιατρικής, τχ. 82, Απρίλιος – Ιούνιος 2003 (α).
13. Του ιδίου, *Προϋποθέσεις άσκησης κοινωνικής πολιτικής από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης*, Ελευθερία, αρ. φύλλ. 8037, 23 – 4 – 2003 (β).
14. Του ιδίου, *Για μια σωστή στελέχωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης*, Ελευθερία, αρ. φύλλ. 7995, 2 – 3 2003 (γ).
15. Του ιδίου, *Κοινωνικός αποκλεισμός και υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας. Η αγωγή υγείας ως απαραίτητη προϋπόθεση για την υγεία των πολιτών αλλά και τη μείωση του κόστους υγείας γενικότερα. Σκέψεις πάνω στο παράδειγμα της περιφέρειας Πελοποννήσου*, Πρακτικά 1^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου « Υγεία και Κοινωνία», ΠεΣΥΠ Πελοποννήσου – Ινστιτούτο Ιατρικής Έρευνας και Εκπαίδευσης, Αθήνα 2004 (α).
16. Του ιδίου, *Οι προνοιακές δομές του νομού Μεσσηνίας ως πόλος ανάπτυξης της τοπικής κοινωνίας. Το παράδειγμα του Κ.Α.Φ.Κ.Α. Φιλιατρών / Μεσσηνίας με τους γειτνιάζοντες δήμους της Τριφυλίας*, Μεσηνιακά Ιατρικά Χρονικά, τ. 3^{ος}, τχ. 1, Φεβρουάριος 2004 (β).
17. Του ιδίου, *Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Κοινωνίες των Πολιτών ή κατ'επίφαση Δημοκρατίες;*, υπο έκδοση ερευνητική εργασία.
18. Του ιδίου, *Το στίγμα και ο κοινωνικός στιγματισμός από την αρχαιότητα και το Βυζάντιο έως σήμερα*, Κοινωνική Εργασία – Επιθεώρηση Κοινωνικών Επιστημών, τχ. 59, Αθήνα 2000.
19. Του ιδίου, *Η στάση του υποκειμένου, ως απαραίτητη προϋπόθεση απαλοφής του κοινωνικού στιγματισμού*, Τετράδια Ψυχιατρικής, τχ. 80, Αθήνα 2002 (α).
20. Του ιδίου, *Ένας ρόλος του Κοινωνιολόγου στην Τοπική Αυτοδιοίκηση*, Κοινωνιόγραμμα, τχ. 55, Αθήνα 2002 (β).
21. Μακρινού Ε., Σαββίδης Σ., Παπαπέτρος Σ., *Έρευνα για τις Προνοιακές απαιτήσεις των δημοτών στο Δήμο Κερατσινίου*, Κοινωνιόγραμμα, Αθήνα, Ιανουάριος – Μάρτιος 2005.
22. National Institute for Social Work, *“Social Workers: Their Role and Tasks”*, Bedford Square Press, London 1982.
23. Πανούσης Γ., *Το περιθώριο στην κοινω-*

Βιβλιογραφία

- νία του 2000μ. Χ., Α. Σάκκουλας, Αθήνα 1999.
24. Του ιδίου, *Έγκλημα και Τοπική Κοινωνία*, Α. Σάκκουλας, Αθήνα 1993.
25. Του ιδίου, *Προληπτική Συμμετοχική Αντεγκληματική Δράση των ΟΤΑ*, στο Κοινωνική πολιτική των ΟΤΑ – Δράσεις κοινωνικής υποστήριξης του ευρύτερου πληθυσμού και των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, ΚΕΔΚΕ – ΤΕΔΚ, Καλαμάτα 2005.
26. Παντελίδου – Μαλούτα Μ., *Ελληνική Πολιτική Κουλτούρα, Όψεις και Προσεγγίσεις*, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, 75^Α, Αθήνα 1990.
27. Παπακωνσταντινίδης Λ. Α., *Ευαίσθητο-ποιημένη Τοπική Κοινωνία*, Τυπωθήτω, Αθήνα 2002.
28. Percy – Smith J. (ed.), *Policy responses to social exclusion*, Open University Press, Buckingham, 2000.
29. Πλειού Γ., *Το νέο περιεχόμενο του κοινωνικού αποκλεισμού και η σχέση ανεργίας και επιπέδου εκπαίδευσης*, Σύγχρονα Θέματα, Αθήνα 1998.
30. Rodgers G., Gore C., Figueiredo J. B. (eds.), *Social Exclusion: Rhetoric, reality, responses*, International Institute for Labour Studies, Geneva, 1995.
31. Room G. (ed.), *Beyond the Threshold – The measurement and analysis of Social exclusion*, The Policy Press, Bristol, 1997.
32. Σταθόπουλος Π., *Κοινωνική Πρόνοια*, Έλλην, Αθήνα 1999.
33. Στασινοπούλου Ο., *Η τοπική κοινότητα στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής*, Τοπική Αυτοδιοίκηση, 2, Αθήνα 1993.
34. Της ίδιας, *Ζητήματα σύγχρονης κοινωνικής πολιτικής – Από το κράτος πρόνοιας στο νέο προνοιακό πλουραλισμό*, Gutenberg, Αθήνα 1996.
35. Της ίδιας (κ.ά.), *Έκθεση Πεπραγμένων και Αξιολόγηση του Προγράμματος Κοινωνικής Παρέμβασης*, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 2002.
36. Φραγκουλάκη Μ., *Εμπειρίες από την εφαρμογή Κεντρικής Κοινωνικής Υπηρεσίας στο Δήμο Ελευσίνας*, Σ.Κ.Λ.Ε. – Τ.Ε.Δ.Κ.Α., Αθήνα 1993.

πραγματικότητα δεν επιτρέπει πειρατισμούς και δεν αφήνει περιθώρια του ενός μόνου χαρισματικού προσώπου που θα οδηγήσει το δήμο στον ευρωπαϊκό δρόμο του. Χρειάζεται ομάδα ειδικών συμβούλων και Κοινωνιολόγων. Αυτοί μόνο είναι ικανοί να καταδείξουν τις όψεις του κοινωνικού ζητήματος στην τοπική κοινωνία, εστιάζοντας την προσοχή τους στον οικονομικό εκσυγχρονισμό και τους κοινωνικούς μετασχηματισμούς, στις πληθυσμιακές εξελίξεις και τη μετανάστευση, στην αγορά εργασίας, στη φτώχεια, τον αποκλεισμό και τις κοινωνικές ανισότητες (πρβλ. «Το Κοινωνικό Πορτραίτο της Ελλάδας

2003-2004, 2005). Ιδιαίτερα μάλιστα όταν μιλάμε για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού στις τοπικές κοινωνίες θα πρέπει να γίνει συνείδηση ότι μόνο η κοινωνιολογική παιδεία είναι ικανή να εντοπίσει το πρόβλημα, να το καταγράψει και να το αντιμετωπίσει επιστημονικά και ουσιαστικά, στη λογική, πάντοτε, ότι δε δημιουργούμε τοπικούς παραδείσους αλλά προοπτικές και προϋποθέσεις για μια ανθρωπινότερη κοινωνία. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

* Ο Δ. Γ. Μαργιπλής είναι Διδάκτορας της Κοινωνιολογίας και διδάσκει ως Λέκτορας (407/80) στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Σημειώσεις

1. Η πρώτη συστηματική αναφορά πραγματοποιείται στο έγγραφο, που συμπεριλαμβάνει τα αποτελέσματα της συνόδου της 29-9-1989, του συμβουλίου των Υπουργών Κοινωνικών Υποθέσεων της Ε.Ο.Κ. Πρβλ. Document no. 489Y031(01), Official Journal, C277, 31-10-1989, p.1.
2. Βλ. σχετικά: άρθρο 41 Ν. 2218/94.
3. Για περαιτέρω βλ. ενδ.: Δ. Γ. Μαργιπλής, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Κοινωνίες των πολιτών ή κατ' επίφαση Δημοκρατίες, Επιστημονική Επετηρίδα Εφαρμοσμένης Έρευνας, VOL. X, Νο 2, Πειραιάς 2005.
4. Π.χ. τα πολιτικά κόμματα και όχι την επιταγή των συνειδήσεων των πολιτών της τοπικής κοινωνίας ως απόρροια της έννοιας του αρίστου.
5. Η ιδανική αυτή κατάσταση είναι όριο. Η προσέγγισή του πρέπει να είναι συνεχής : Δρ. Λ. Α. Παπακωνσταντινίδης, ό.π., σ. 198
6. Ενδεικτικά αναφέρουμε το παράδειγμα του πειραματικού μοντέλου της Κεντρικής Κοινωνικής Υπηρεσίας που λειτούργησε το 1989 στους Δήμους Ελευσίνας και Ελληνικού σε συνεργασία με το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του ΤΕΙ Αθήνας. Βλ.: Χ. Βάγια, Μεθοδολογία σχεδιασμού – οργάνωσης – ανάπτυξης και λειτουργίας Κεντρικής Κοινωνικής Υπηρεσίας Δήμου, Κοινωνικές Υπηρεσίες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, Πρακτικά Εισηγήσεων Συνδιάσκεψης και Πανελληνίου Σεμιναρίου, Σ.Κ.Λ.Ε. – Τ.Ε.Δ.Κ.Α., Αθήνα 1993, σσ. 113 – 123/ επίσης στο ίδιο, Κ. Βενετάκη, Εμπειρίες από την εφαρμογή Κεντρικής Κοινωνικής Υπηρεσίας στο Δήμο Ελληνικού, σσ. 124- 129 / επίσης στο ίδιο, Μ. Φραγκουλάκη, Εμπειρίες από την εφαρμογή Κεντρικής Κοινωνικής Υπηρεσίας στο Δήμο Ελευσίνας, σσ. 130 – 140. Επίσης πολύ σημαντικό έργο στα πλαίσια της σύνδεσης και συνεργασίας του Πανεπιστημίου με την Τοπική κοινωνία, με σκοπό κοινές δράσεις και ευαισθητοποίηση των τοπικών αρχών για θέματα εν τη ευρεία έννοια κοινωνικής πρόνοιας, παρήγαγε και το **Πρόγραμμα Κοινωνικής Παρέμβασης** (Πάντειο Πανεπιστήμιο / Ε.Ι.Ν. 1997 – 2001- Επιστημονικός υπεύθυνος: Καθ. Ο. Στασινοπούλου). Ιδιαίτερα σε σχέση με το Δήμο Καλλιθέας, το Δήμο Αθηναίων, το Δήμο Καισαριανής, Ιλίου, Περάματος, Κερατσινίου και Περιστερίου. Για περισσότερα σε σχέση με τις δράσεις, δομή και λειτουργία του εν λόγω προγράμματος βλ. ενδ. : Ο. Στασινοπούλου και άλλοι, «Έκθεση Πεπραγμένων και Αξιολόγηση του Προγράμματος Κοινωνικής Παρέμβασης», Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 2002, επίσης Α. Βαζαίου, Κ. Μαυριγιαννάκη, Η ανάπτυξη συμμετοχικού κοινωνικού σχεδιασμού και δημοκρατικού διαλόγου με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, Τετράδια Αυτοδιοίκησης, τχ. 2, 2000.
7. Αναφέρουμε παραδειγματικά τον Οργανισμό Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Ν. Ιωνίας Βόλου και τη Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας και Υγείας του Δήμου Αθηναίων κ.ά.
8. Αναφέρουμε ενδεικτικά την «Έρευνα για τις Προνοιακές απαιτήσεις των δημοτών στο Δήμο Κερατσινίου» (2004), που έγινε από ομάδα Κοινωνιολόγων (Μακρινού Ε., Σαββίδης Σ., Παπαπέτρου Σ.), για το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας και Προληπτικής Ιατρικής του εν λόγω Δήμου. Για περισσότερα βλ.: Κοινωνιόγραμμα, Ιανουάριος – Φεβρουάριος – Μάρτιος 2005, σσ. 10 – 11.
9. Το «Γ.Ε.Π.» ως όρος και ουσία δεν υφίσταται. Αποτελεί πρόταση του γράφοντος τόσο ο όρος (και άρα είναι συζητήσιμος), όσο και το αντικείμενό του. Παραπλήσια γραφεία έχουν αρχίσει δειλά να εμφανίζονται σε κάποιους δήμους χωρίς όμως να θεωρούν απαραίτητη την παρουσία Κοινωνιολόγου στα πλαίσια της στελέκωσής τους, ούτε και με αποσπασμένο το αντικείμενο των δραστηριοτήτων τους. Για περισσότερα βλ. : Δ. Γ. Μαργιπλής, Ένας ρόλος του Κοινωνιολόγου στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, Κοινωνιόγραμμα, τχ. 55, Αθήνα 2002.

συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου

ΑΝΟΙΓΟΝΤΑΣ ΔΡΟΜΟ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΑ

Το παράδειγμα του Έργου «Ευρυδίκη-Θετικές ενέργειες υπέρ των γυναικών»¹

Οι γυναίκες σήμερα πλήττονται από την ανεργία περισσότερο από τους άντρες και, επομένως, θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι βρίσκονται σε δυσμενέστερη θέση τόσο στην ανεύρεση όσο και στη διατήρηση μίας θέσης εργασίας. Τα κοινωνικά και τα επαγγελματικά στερεότυπα, τα χαμηλότερα εκπαιδευτικά προσόντα, καθώς και η ευθύνη για τη φροντίδα της οικογένειας, συχνά οδηγούν τις νέες γυναίκες σε επαγγελματικές επιλογές που δε συνδέονται με τα ενδιαφέροντα, τις κλίσεις και το δυναμικό τους, στερώντας τες συχνά από επαγγελματικές ευκαιρίες και προοπτικές.

Για την αρνητική και δυσμενή αυτή κατάσταση που βρίσκονται οι γυναίκες επιχειρείται να εξευρεθούν ερμηνείες και να δοθούν απαντήσεις με το Έργο «Ευρυδίκη - Θετικές Ενέργειες υπέρ των γυναικών», την υλοποίηση του οποίου ανέλαβε το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης με επιστημονικά Υπεύθυνη την καθηγήτρια Ελένη Ταρατόρη.

1. Εισαγωγή

Το Έργο περιλαμβάνει μία δέσμη **τριών Δράσεων-Αξόνων**, η καθεμία από τις οποίες, με το δικό της τρόπο, εξυπηρετεί και συμπληρώνει τους στόχους του Έργου, που είναι **εν ολίγοις η εκπαιδευτική και η επαγγελματική ενδυνάμωση νέων γυναικών, μαθητριών/ σπουδαστριών σε ΤΕΕ/ΙΕΚ, σε ειδικότητες όπου η εκπροσώπηση από γυναίκες είναι χαμηλή και η πρόσβασή τους σε αυτές είναι απαγορευτική.**

Συγκεκριμένα, στοχεύει:

- στην άμβλυνση των ανισοτήτων που

**γράφουν οι
Πέλα Στραβάκου
Μαρίνα Κουγιουρούκη?**

παρουσιάζονται μεταξύ των δύο φύλων στην εκπαίδευση και στην αγορά εργασίας

- στη χρήση και στην αξιοποίηση δομών και φορέων συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού, ώστε να προωθηθούν ίσες ευκαιρίες που θα συμβάλουν στη διαμόρφωση δίκαιων εκπαιδευτικών και επαγγελματικών επιλογών για τις νέες γυναίκες

- στην ενθάρρυνση και παροχή κινήτρων στις μαθήτριες/σπουδάστριες, για να στραφούν σε επαγγέλματα και ειδικότητες, που έχουν αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας και όπου η εκπροσώπηση γυναικών κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα, και, τέλος,

- στην αξιοποίηση των πρακτικών και των εμπειριών από χώρες της Ε.Ε.

Η ενασχόληση, στο πλαίσιο του παρόντος Έργου, με το οικοδόμημα της ΤΕΕ έγκειται, μεταξύ άλλων και, στα εξής:

- **Πρώτον, στην πεποίθηση** ότι η ΤΕΕ είναι ένα πεδίο έρευνας που, αν και έχει διε-

ρευνηθεί γενικά, δεν έχει ακόμα εξαντληθεί ως προς τα επιμέρους στοιχεία που τη συνθέτουν. Εκτός από την αξιοποίηση δευτερογενών δεδομένων μέσω της μελέτης της υπάρχουσας βιβλιογραφίας, είναι απαραίτητη όσο και χρήσιμη για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένης εικόνας από την πλευρά του ερευνητή η άντληση πρωτογενών στοιχείων για την κατάσταση που επικρατεί και τους παράγοντες που σχετίζονται με αυτήν.

• **Δεύτερον, στην αντίληψη** ότι η παροχή εξωτερικών κινήτρων στους μαθητές (στην προκειμένη περίπτωση στις μαθήτριες, αφού αντικείμενο έρευνας είναι η γυναικεία απασχόληση που πηγάζει από την ΤΕΕ) έχει τη δύναμη να τις στρέψει σε άλλες ειδικότητες από αυτές που γνώριζαν ή που τόλμησαν να στραφούν, και να ενδυναμώσει την προτίμησή τους για ειδικότητες/επαγγέλματα που μέχρι πρόσφατα θεωρούνταν ακατάλληλες γι' αυτές.

• **Τρίτον, στη γνώση** ότι η Πρακτική Άσκηση, όπου εφαρμόζεται-όταν βέβαια εφαρμόζεται σωστά-, μπορεί να αποφέρει σημαντικά αποτελέσματα στην ενημέρωση που έχουν οι μαθήτριες/σπουδάστριες για συγκεκριμένα επαγγέλματα και στη γνωριμία τους με την αγορά εργασίας, ενώ πρέπει να συνυπολογίσουμε και την απόκτηση ήδη επαγγελματικής πείρας.

Οι παραπάνω σκέψεις, οι οποίες προέκυψαν και από την άντληση πληροφοριών και στοιχείων σχετικής βιβλιογραφίας, καθώς και από πρότερη εμπειρία σε Ερευνητικά Προγράμματα, αποτέλεσαν την **αφετηρία** της εμπειρικής έρευνας, τα βασικά σημεία της οποίας καθώς και τα πιο σημαντικά αποτελέσματά της παρουσιάζονται στη συνέχεια ευσύντοπα³.

2. Σκοπός και εργαλεία της έρευνας

Κεντρικός σκοπός της έρευνας⁴ (**Δράση I**) ήταν η αποτύπωση της κατάστασης στην ελληνική αγορά εργασίας ανά φύλο και η σύνδεση της υπάρχουσας κατάστασης με τις τάσεις που παρατηρούνται ανά φύλο στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και την Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, ώστε να βοηθηθεί στην αποτελεσματικότερη και πληρέστερη στοχοθέτηση των υπόλοιπων Δράσεων του Έργου (Υποτροφίες, Πρακτική Άσκηση, Επιμόρφωση), καθώς και τον κάθε ενδιαφερόμενο και τους ιθύνοντες της εκπαι-

δευτικής πολιτικής για θέματα σχετικά με το υπό συζήτηση αντικείμενο.

Η ερευνητική αυτή μελέτη περιελάμβανε συνοπτικά τα παρακάτω:

- Την ανασκόπηση βιβλιογραφίας για το φύλο, την ΤΕΕ και ΑΕΕΚ και τον κοινωνικό αποκλεισμό.
- Την ανά νομό αποτύπωση των τάσεων προσφοράς και ζήτησης επαγγελματικών ειδικοτήτων με βάση τα δεδομένα του ΟΑΕΔ, της ΕΣΥΕ, όπως και Επαγγελματικών Ενώσεων και Επιμελητηρίων.
- Την επιτόπια μικρής έκτασης δειγματοληπτική έρευνα με εργαλείο το ερωτηματολόγιο σε 600 επιχειρήσεις από όλους τους νομούς της χώρας, με στόχο τη μελέτη των τάσεων προσφοράς και ζήτησης επαγγελματικών ειδικοτήτων.
- Την πραγματοποίηση 300 περίπου ημι-δομημένων συνεντεύξεων με στελέχη

φορέων που σχετίζονται με το σχεδιασμό και την εφαρμογή των πολιτικών απασχόλησης (Στελέχη Κέντρων Περιφερειακής Ανάπτυξης ΟΑΕΔ, Στελέχη Επιμελητηρίων, Ινστιτούτων, Σύμβουλοι Προσανατολισμού, Στελέχη Γυναικείων Οργανώσεων κ.ά.).

• Τη μελέτη της πραγματικότητας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (ΤΕΕ) και στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση με άντληση δεδομένων από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και το Υπουργείο Απασχόλησης, καθώς επίσης και από λοιπούς φορείς που εποπτεύουν Σχολεία και Σχολές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Στην προσπάθεια αυτή αξιοποιήθηκαν συνδυαστικά και τα δεδομένα των Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

- Τον προσδιορισμό και την παρουσίαση των διαστάσεων του κοινωνικού αποκλεισμού που πλήττει κύρια τις μαθήτριες. Η διερεύνηση των διαστάσεων του κοινωνικού αποκλεισμού έγινε με επιτόπια έρευνα και με εργαλείο το ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από 1500 μαθήτριες των ΤΕΕ/ΙΕΚ της χώρας.

- Τη σύνταξη συγκριτικών εκθέσεων για όλους τους νομούς της χώρας, με σκοπό το συνδυασμό και την ανάλυση των ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και λήφθηκαν συγχρόνως υπόψη οι τοπικές ιδιαιτερότητες⁵.

3. Αποτελέσματα της έρευνας

Από την εμπειρική έρευνα που πραγματοποιήθηκε με εργαλείο το ερωτηματολόγιο και την ημι-δομημένη συνέντευξη, καθώς και σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα της ανασκόπησης της βιβλιογραφίας και της μελέτης όλων των άλλων πηγών πληροφόρησης, προέκυψαν ενδιαφέροντα και σημαντικά πορίσματα, μερικά από τα οποία παρατίθενται παρακάτω⁶:

- Οι οικονομικοί δείκτες και οι αριθμοί που αναφέρονται στο σύνολο της χώρας δεν επιτρέπουν την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων σε τοπικό επίπεδο (νομού), αφού η εικόνα κάθε νομού είναι ιδιαίτερη. Για την καλύτερη κατανόηση λοιπόν της αγοράς εργασίας και της οικονομικής πραγματικότητας σε τοπικό επίπεδο είναι σημαντική η μελέτη των χαρακτηριστικών σε επίπεδο νομού.

- Βάσει των στοιχείων του ΟΑΕΔ για την ανεργία πανελλαδικά, οι γυναίκες πλήττονται σε σχεδόν υπερδιπλάσιους αριθμούς από τους άνδρες. Η διείσδυση των γυναικών σε «ανδροκρατούμενα» επαγγέλματα είναι μικρή και υπάρχει απροθυμία από την πλευρά των μαθητριών να στραφούν προς τις αντίστοιχες ειδικότητες, όπως προκύπτει από τα απογραφικά στοιχεία του μαθητικού δυναμικού ανά νομό. Οι παραδοσιακά γυναικείες ειδικότητες (αισθητική-κομμωτική, υγείας-πρόνοιας) παραμένουν ιδιαίτερα δημοφιλείς μεταξύ των μαθητριών, ενώ σημαντικός είναι ο αριθμός των μαθητριών που επιλέγει κατευθύνσεις όπως αυτή της πληροφορικής-δικτύων Η/Υ και οικονομίας-διοίκησης.

- Οι προβλέψεις για αυξημένη ζήτηση εργασίας από τις γυναίκες, που διατυπώνονται από τους τοπικούς φορείς σε πολλούς νομούς, απαιτούν μεγαλύτερη ευελι-

ξία τόσο από τις γυναίκες όσο και από τους εργοδότες που συχνά εμφανίζονται διστακτικοί στην πρόσληψη γυναικών. Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι συχνά δεν συμπίπτουν οι εκτιμήσεις των τοπικών φορέων για θέματα, όπως: η γυναικεία ανεργία, η ζήτηση εργασίας από τις γυναίκες, η στάση των εργοδοτών απέναντι στις γυναίκες, η πρόσληψη γυναικών σε «ανδροκρατούμενα» επαγγέλματα και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Το γεγονός αυτό είναι ενδεικτικό της σύνθετης υπάρχουσας κατάστασης.

- Κάθε νομός, όπως είναι φυσικό, χαρακτηρίζεται από τους ορισμένους δείκτες

οικονομικών κινήτρων –ιδίως σε νομούς με χαμηλούς δείκτες απασχόλησης ή με αποθαρρυντικές προοπτικές ανάπτυξης– κρίνεται σημαντική για την αντιμετώπιση τέτοιων φαινομένων.

- Η απασχόληση των γυναικών εμφανίζει στην Ελλάδα ορισμένες κοινωνικά σημαντικές διαφορές σε σύγκριση με την απασχόληση των ανδρών, οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ό,τι στις ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές κοινωνίες. Η πρώτη μακροοικονομική διαπίστωση είναι ότι το ποσοστό των οικονομικά ενεργά γυναικών στο σύνολο του γυναικείου πληθυσμού είναι πολύ χαμηλότερο από το ποσοστό των

«Ένα μεγαλύτερο μέρος των γυναικών στην Ελλάδα δεν είναι διαθέσιμο για την αγορά εργασίας από ό,τι σε άλλες χώρες. Οι λόγοι είναι προφανώς ότι αυτή η κατηγορία των γυναικών δεν επιθυμεί και δεν είναι αναγκασμένη να εργαστεί, επειδή διασφαλίζεται οικονομικά αρχικά από την οικογένεια προέλευσης και στη συνέχεια από το γάμο. ▮

οικονομικής ανάπτυξης που διαφέρουν μεταξύ τους. Ο πρωτογενής (αγροτικός), ο δευτερογενής (μεταποιητικός) και ο τριτογενής τομέας (υπηρεσίες) συμμετέχουν με διαφορετικό ποσοστό στη διαμόρφωση του ΑΕΠ σε κάθε νομό.

- Οι πολιτικές απασχόλησης που πρέπει να εφαρμοστούν πρέπει να έχουν πολλούς στόχους, τόσο βραχυπρόθεσμους όσο και μακροπρόθεσμους. Πρέπει επίσης να συνάδουν με την αναπτυξιακή φυσιογνωμία της περιοχής. Οι πολιτικές απασχόλησης πρέπει να στοχεύουν στην ενίσχυση της απασχόλησης και μείωση της ανεργίας, τη βελτίωση της ηλικιακής διάρθρωσης του εργατικού δυναμικού, την αύξηση του πληθυσμού σε ηλικία προς εργασία, του εργατικού δυναμικού αλλά και του ποσοστού συμμετοχής.

- Για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των ελλείψεων της τοπικής αγοράς είναι χρήσιμη η κατάρτιση του εργατικού δυναμικού στις αντίστοιχες ειδικότητες, καθώς επίσης και η προσφορά κατάλληλων ειδικοτήτων στο μαθητικό δυναμικό, αφού συχνά καταγράφεται αναντιστοιχία μεταξύ των αναγκών της αγοράς και των προσφερόμενων προς τους μαθητές και μαθήτριες ειδικοτήτων. Η παροχή οι-

οικονομικά ενεργών ανδρών και είναι συγχρόνως σημαντικά χαμηλότερο από το ποσοστό των οικονομικά ενεργών γυναικών στις ευρωπαϊκές χώρες. Αυτό σημαίνει ότι ένα μεγαλύτερο μέρος των γυναικών στην Ελλάδα δεν είναι διαθέσιμο για την αγορά εργασίας από ό,τι σε άλλες χώρες. Οι λόγοι είναι προφανώς ότι αυτή η κατηγορία των γυναικών δεν επιθυμεί και δεν είναι αναγκασμένη να εργαστεί, επειδή διασφαλίζεται οικονομικά αρχικά από την οικογένεια προέλευσης και στη συνέχεια από το γάμο. Αυτή η διαπίστωση είναι κοινωνιολογικά σημαντική, επειδή δείχνει ότι στην ελληνική κοινωνία ισχύουν ακόμα παραδοσιακά πρότυπα ρόλων σε μεγαλύτερη έκταση από ό,τι σε άλλες ανεπτυγμένες κοινωνίες. Ωστόσο, το ποσοστό της απασχόλησης των γυναικών στο σύνολο των απασχολούμενων αυξήθηκε σημαντικά στις δύο τελευταίες δεκαετίες. Η κοινωνιολογική ερμηνεία αυτού του δεδομένου είναι ότι και στην Ελλάδα άρχισαν – με καθυστέρηση σε σχέση με τις ανεπτυγμένες κοινωνίες – να υποχωρούν τα παραδοσιακά στερεότυπα των ρόλων, που σημαίνει ότι γυναίκες των νεότερων ηλικιών άρχισαν να επιζητούν την οικονομική τους ανεξαρτησία ή

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Αθανασούλα-Ρέππα, Α. (1999). *Η Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική εκπαίδευση και η περιφερειακή της διάσταση στην Ελλάδα (1980-1990)*. Αθήνα: ΕΛΛΗΝ.
- Βεργέτη, Μαρία Κ. (2003). *Παλιννόστηση και Κοινωνικός Αποκλεισμός*. Δεύτερη έκδοση αναθεωρημένη. Θεσσαλονίκη: Εκδ. αδελφών Κυριακίδη.
- Βιτσιλάκη-Σορωνιάτη, Χ. (1997). «Ο ρόλος του φύλου στη διαμόρφωση εκπαιδευτικών και επαγγελματικών φιλοδοξιών». Στο: Β. Δεληγιάννη & Σ. Ζιώγου (επιμ.), *Φύλο και σχολική πράξη*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 586-620.
- Γενική Γραμματεία Ισότητας (1998). *Εκπαίδευση και φύλο. Νέες Τεχνολογίες*. Αθήνα, ΚΕΘΙ.
- Δεληγιάννη, Β., Ζιώγου, Σ., Αθανασιάδου, Χ. (1997). «Πρωθώντας τον εκδημοκρατισμό στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών: διαστάσεις φύλου και ταυτότητας του πολίτη». Στο: Μ. Βάμβουκας, Α. Γ. Χουρδάκης (Επιμ.) *Παιδαγωγική Επιστήμη στην Ελλάδα και στην Ευρώπη – Τάσεις και προοπτικές*. Πρακτικά Ζ' Διεθνούς Συνεδρίου Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος – Πανεπιστήμιο Κρήτης – Σχολή των Επιστημών της Αγωγής και Τομέας Παιδαγωγικών του Φ.Κ.Σ. Ρέθυμνο, 3-5 Νοεμβρίου 1995. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα: 604-620.
- Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β., Σακκά, Δ., Ψάπη, Α., Φρόση, Λ., Αρκουμάνη, Σ., Στοιγιαννίδου, Α., Συγκολλίτου, Ε. (2000). *Ταυτότητες φύλου και επιλογές ζωής: Τελική έκθεση*. Α.Π.Θ. και Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, Υπουργείο Παιδείας.
- Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β. (2002). «Ο παράγοντας φύλο στην ελληνική σχολική πραγματικότητα: συνοψίζοντας τα ερευνητικά αποτελέσματα». Στο: Β. Δεληγιάννη, Σ. Ζιώγου & Λ. Φρόση (επιμ.). *Φύλο και εκπαιδευτική πραγματικότητα στην Ελλάδα. Πρωθώντας παρεμβάσεις για την Ισότητα των Φύλων στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα*. Θεσσαλονίκη: Κ.Ε.Θ.Ι.
- Δεληγιάννη – Κουϊμτζή, Β. & Φρόση, Λ. (2002). «Εισαγωγή». Στο: Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Σ. Ζιώγου, & Λ. Φρόση (Επιμ.), *Φύλο και Εκπαιδευτική πραγματικότητα στην Ελλάδα. Πρωθώντας παρεμβάσεις για την ισότητα των φύλων στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα*, σελ. 4-9. Θεσσαλονίκη.
- Evans, Mary (2004). *Φύλο και Κοινωνική Θεωρία*. Μετάφραση: Κιουρκιολής, Αλέξανδρος. Αθήνα: Εκδ. Μεταίχιμο.
- Ηλιού, Μ. (1994). «Η διάτρητη ισότητα και οι μεταμορφώσεις της ανισότητας των φύλων». *Η Λέσχη των Εκπαιδευτικών*, 6, 10.
- Ιακωβίδης, Γ. (1998). *Η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση στην Ελλάδα*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κανταρτζή, Ε. (1996). «Οι αποφάσεις των παιδιών για τον καταμερισμό των επαγγελματιών κατά φύλο». *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, 90-91, 77-82.
- Κανταρτζή, Ε. (1997). «Οι αποφάσεις των παιδιών για τον καταμερισμό των επαγγελματιών κατά φύλο». *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, 92, 32-37.
- Κανταρτζή, Ευαγγελία (2003). *Τα Στερέοτυπα του Ρόλου των Φύλων στα Σχολικά Εγχειρίδια του Δημοτικού Σχολείου*. Σειρά Καινοτομίες στην Εκπαίδευση 11. Θεσσαλονίκη: Εκδ. αδελφών Κυριακίδη.
- Καραφύλλη, Μαριάνθη Ε. (2002). *Η συμβολή των ΤΕΛ στην Επαγγελματική-Εκπαιδευτική Σταδιοδρο-*

ότι αναγκάζονται λόγω της καθυστέρησης του γάμου ή λόγω του αυξανόμενου αριθμού των διαζυγίων να ανεξαρτητοποιηθούν οικονομικά.

- Όσον αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης των γυναικών, είναι σαφές – και αυτό ισχύει σε διαφορετικό βαθμό σε όλες τις κοινωνίες – ότι για πολλούς λόγους οι γυναίκες δεν έχουν εξίσου πρόσβαση σε ορισμένα επαγγέλματα, όπως οι άνδρες. Ανάμεσα σ' αυτούς τους λόγους συγκαταλέγονται οι αντικειμενικές φυσικές διαφορές των φύλων (μυϊκή δύναμη, τεκνοποίηση κλπ.), οι στάσεις των εργοδοτών αλλά και η έλλειψη ζήτησης από πλευράς των γυναικών για ορισμένα επαγγέλματα, όπως π.χ. για το επάγγελμα του οικοδόμου και άλλα επαγγέλματα του κλάδου των κατασκευών και της βιομηχανίας.

- Συνολικά, όπως δείχνουν τα δεδομένα, το ποσοστό της ανεργίας των γυναικών στο σύνολο των οικονομικά ενεργών γυναικών είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό της ανεργίας των ανδρών. Η ανάλυση της απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας έδειξε ότι οι περισσότερες γυναίκες απασχολούνται στον κλάδο της Οικονομίας και Διοίκησης, λιγότερες στον κλάδο Τροφίμων και Ένδυσης και οι λιγότερες στον κλάδο των κατασκευών. Η εικόνα είναι αντιστρόφως ανάλογη όσον αφορά στην απασχόληση των ανδρών.

- Είναι γνωστό από τις μακροκοινωνικές τάσεις της εξέλιξης προς τη μεταβιομηχανική κοινωνία – και επιβεβαιώθηκε από τα δεδομένα της ΕΣΥΕ για τις τρεις περασμένες δεκαετίες – ότι μετά τη συρρίκνωση του πρωτογενούς κλάδου, που συντελέστηκε στις ανεπτυγμένες κοινωνίες μετά τη βιομηχανική επανάσταση, συρρικνώνεται τώρα και ο δευτερογενής κλάδος της μεταποίησης, ενώ διευρύνεται σταθερά ο τριτογενής κλάδος των υπηρεσιών. Οι κλάδοι που προέκυψαν από την ανάλυση των δεδομένων της έρευνας αντιστοιχούν σε πολύ γενικές γραμμές στους τρεις τομείς της οικονομίας και οι γυναίκες φαίνεται να απασχολούνται κυρίως στον κατ' εξοχήν «μεταβιομηχανικό» και διευρυνόμενο τομέα της οικονομίας, ώστε οι μακροπρόθεσμες προοπτικές της απασχόλησής τους είναι θετικές. Συνεπώς, η λύση του προβλήματος της ανεργίας των γυναικών δεν μπορεί να βρι-

ται μόνο στην κατάρτιση των νέων γυναικών, ώστε να εισέλθουν σε «ανδροκρατούμενα» επαγγέλματα του πρωτογενούς ή του δευτερογενούς τομέα οι οποίοι, σε μακροοικονομική θεώρηση, συρρικνώνονται, με σταθερά φθίνουσα την απασχόληση σ' αυτούς. Η λύση του προβλήματος βρίσκεται και σε μία πιο αποτελεσματική προετοιμασία των νέων γυναικών για τις απαιτήσεις των επαγγελματιών του τριτογενούς τομέα.

- Οι ξένες γλώσσες και ο χειρισμός του ηλεκτρονικού υπολογιστή ισχύουν σε πολύ μεγαλύτερα ποσοστά ως κριτήρια επιλογής νέου προσωπικού στον κλάδο «Οικονομίας και Διοίκησης» από ό,τι στους άλλους δύο κλάδους. Έτσι, εκείνες ακριβώς οι σωματικές ικανότητες, στις οποίες οι γυναίκες από τη φύση τους υστερούν συγκριτικά με τους άνδρες, υποβαθμίζονται ως λιγότερο σημαντικές στη «μεταβιομηχανική κοινωνία της γνώσης». Με αυτή την έννοια είναι χαρακτηριστικό ότι, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ο κλάδος της «Οικονομίας και Διοίκησης» είναι εκείνος, στον οποίο οι ερωτώμενοι σε μέγιστο ποσοστό (62,6%) δεν διαπιστώνουν διαφορές στην παραγωγικότητα ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες, ενώ, αντίθετα, στον κλάδο των «Κατασκευών» διαπιστώνονται διαφορές στην παραγωγικότητα των δύο φύλων.

- Στην αντικειμενικά μεγαλύτερη κατα-

ληλότητα των γυναικών για τα επαγγέλματα του τριτογενούς τομέα ανταποκρίνεται και η μεγαλύτερη ζήτηση των γυναικών για τα επαγγέλματα αυτά, όπως έγινε εμφανές από τα δεδομένα της έρευνας. Σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό (90,6%) αναφέρεται ότι υπάρχει ζήτηση εργασίας από

γυναίκες στον κλάδο της «Οικονομίας και Διοίκησης», ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά είναι σαφώς χαμηλότερα στους άλλους δύο κλάδους.

• Από τα δεδομένα της έρευνας των μαθητριών συνάγεται ότι οι επιλογές της μεγάλης πλειοψηφίας (90%) των μαθητριών επικεντρώνονται σε τέσσερις τομείς, ανάμεσα στους οποίους την πρώτη θέση καταλαμβάνει η Πληροφορική (24,7%), τη δεύτερη η Υγεία και Πρόνοια (22,9%), την τρίτη η Οικονομία και Διοίκηση (21,5%) και την τέταρτη οι Προσωπικές Υπηρεσίες (20,0%).

Κλείνοντας, θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι τα πορίσματα της έρευνας, εκτός του ότι παρουσιάζουν ενδιαφέρον, φέρνουν στο φως της δημοσιότητας επιπρόσθετες πληροφορίες και καινούρια στοιχεία και επιβεβαιώνουν πορίσματα άλλων ερευνών, μπορούν να αξιοποιηθούν από τους ιθύνοντες των διαφόρων Υπουργείων, κυρίως του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και της Απασχόλησης κλπ., ώστε να επιτευχθεί μία σχετική επαγγελματική ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα (δεν μιλάμε για απόλυτη επαγγελματική ισότητα, γιατί θα χρειαστεί πολύς δρόμος ακόμη μέχρις ότου επιτευχθεί κάτι τέτοιο). πηγή: «Θες»

Σημειώσεις

1. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε κατά 20% από εθνικούς πόρους και κατά 80% από Ευρωπαϊκούς και υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II του ΥΠ.Ε.Π.Θ., μέτρο 4.1 «Προγράμματα υποστήριξης της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για Γυναίκες», Ενέργεια 4.1.1 «Προγράμματα υποστήριξης της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για Γυναίκες», κατηγορία πράξεων 4.1.1.στ «Θετικές Ενέργειες Υπέρ των Γυναικών».

2. Λέκτορες στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δ.Π.Θ.

3. Για περισσότερες πληροφορίες, διεξοδικότερη ανάλυση, καθώς και διβλιογραφική τεκμηρίωση, σχετικά με τα πορίσματα της έρευνας βλ. εκτενές κείμενο της μελέτης, στην ιστοσελίδα του Έργου <http://euridiki.eled.duth.gr>.

4. Τα μέλη της Επιστημονικής Ομάδας που εργάστηκαν στη Δράση αυτή είναι οι: Ελένη Ταρτόρη, καθηγήτρια Δ.Π.Θ. και Π. Στραβάκου, λέκτορας Δ.Π.Θ., επιστημονικά υπεύθυνες της Δράσης Ι-Έρευνα-Μελέτη, Δ. Χατζηδήμου, καθηγητής Α.Π.Θ., Μ. Κελπανίδης, καθηγητής Α.Π.Θ., Μ. Βεργέτη, επίκ. καθ. Δ.Π.Θ., Δ. Κουλουριώτης, επίκ. καθ. Δ.Π.Θ., Ν. Μακρής, επίκ. καθ. Δ.Π.Θ., Μ. Κουγιουρούκη, λέκτορας Δ.Π.Θ., Μ. Τσαλκατίδου, υποψ. διδάκτορας Δ.Π.Θ. και Χ. Χαραλαμπίδης, κοινωνιολόγος.

5. Όλα τα παραπάνω δεν θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν χωρίς την ενεργό συμμετοχή της επιστημονικής-ερευνητικής ομάδας, των Πυλώνων-μελών Δ.Ε.Π. από όλα τα πανεπιστήμια της χώρας, τα ονόματα των οποίων αναγράφονται στο εκτενές κείμενο της μελέτης, των Νομαρχιακών Συντονιστών, των διαφόρων Στελεχών Απασχόλησης και ενός Φορέα που προωθεί τη γυναικεία απασχολησιμότητα (Business Woman), αλλά και των επιχειρήσεων και μαθητριών που απάντησαν στα ερωτηματολόγια της έρευνας. Σε όλους τους παραπάνω απευθύνουμε τις θερμές ευχαριστίες μας.

6. Ερμηνείες δόθηκαν μόνον στα πορίσματα εκείνα που θεωρήθηκαν υψηλότερης σημαντικότητας.

μία και Αποκατάσταση των νέων: Η Περίπτωση του 3ου και 4ου ΤΕΛ Θεσσαλονίκης. Σειρά Καινοτομίες στην Εκπαίδευση 3. Θεσσαλονίκη: Εκδ. αδελφών Κυριακίδη, 2002.

Κασιμάτη, Κούλα (Επιμ.) (1998). *Κοινωνικός αποκλεισμός: Η ελληνική εμπειρία*. Αθήνα: Gutenberg.

Κορωνάου, Α., Δημητρούλη, Κ., & Τικταπανίδου, Α., (2002). «Επαγγελματική εκπαίδευση και η διάσταση του φύλου». Στο: Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Σ. Ζιώγου, & Λ. Φρόση (Επιμ.), *Φύλο και Εκπαιδευτική πραγματικότητα στην Ελλάδα. Προωθώντας παρεμβάσεις για την ισότητα των φύλων στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα*. Θεσσαλονίκη, σσ. 73-126.

Κοψιδά, Ά. (1999). «Σtereοτυπικές αντιλήψεις για τα δύο φύλα στην εκπαίδευση, στην εργασία. Ανάπτυξη εξισορροπητικών μηχανισμών». *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής-Προσανατολισμού*, 50-51, 171-176.

Μαραγκουδάκη, Ε. (2002). «Ο παράγοντας φύλο στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση: Όψεις συνέχειας και μεταβολής». Στο: Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Σ. Ζιώγου, & Λ. Φρόση (Επιμ.), *Φύλο και Εκπαιδευτική πραγματικότητα στην Ελλάδα. Προωθώντας παρεμβάσεις για την ισότητα των φύλων στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα*, σελ. 11-72.

Πετμεζίδου, Μαρία και Παπαθεοδώρου, Χρίστος (Επιμ.) (2004). *Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός*. Αθήνα: Εκδ. Εξάντας.

Σιδηροπούλου, Δ. (1991). «Η στάση των γονέων απέναντι στη Δευτεροβάθμια Τεχνική-Επαγγελματική Εκπαίδευση». Στο: *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής-Προσανατολισμού*, 18-19, 87-80.

Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ. (1995). «Διαφορές στις επαγγελματικές επιλογές των δύο φύλων». Στο: *Τα Εκπαιδευτικά*, 36, 106-115.

Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ. (1997). «Εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές των δύο φύλων: ο ρόλος του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού». Στο: Β. Δεληγιάννη & Σ. Ζιώγου (επιμ.), *Φύλο και σχολική πράξη*, 645-666. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.

Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ. (1998). «Η επαγγελματική κατάρτιση των γυναικών». Στο Ι. Μαγγανάρη (επιμ.), *Εργασία, Συνδικαλισμός και Ισότητα των Φύλων: Εισηγήσεις σεμιναρίου*. Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας. Αθήνα: Οδυσσεύς, 127-156.

Τελιοπούλου, Κ. & Βενιοπούλου Κ. (1998). «Γυναίκες και Επαγγελματικός Προσανατολισμός: Ένα πιλοτικό πρόγραμμα Leonardo da Vinci». *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής - Προσανατολισμού*, 44-45, 81-92.

Τσολακίδης, Κ., Αθανασιάδης, Η. & Σαρίδου, Χ. (2001). «Η Πληροφορική στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Η γνώμη των μαθητών της Ρόδου». Στο: Κ. Τσολακίδης (επιμ.), *Πρακτικά Συνεδρίου Η Πληροφορική στην Εκπαίδευση: Τεχνικές, εφαρμογές, κατάρτιση εκπαιδευτικών*, Ρόδος, 14-15 Δεκεμβρίου. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, 199-216.

Ζάγκα, Ασημίνα Ε. (2003). *Ο Θεσμός των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων στην Ελληνική Επαγγελματική Εκπαίδευση: Θεωρητική και εμπειρική προσέγγιση*. Σειρά Καινοτομίες στην Εκπαίδευση 10. Θεσσαλονίκη: Εκδ. αδελφών Κυριακίδη.

συνεργασίες
/σεπίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σεπίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σεπίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σεπίδες
διαλόγου

συνεργασίες
/σειίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σειίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σειίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σειίδες
διαλόγου

Παιδαγωγικές και διδακτικές προσεγγίσεις στο 1ο ΕΠΑΛ Κορωπίου

Συμπεράσματα και προτάσεις μετά από έρευνα μεταξύ των εκπαιδευτικών σχετικά με τη στάση των ιδίων και των μαθητών μέσα στο σχολικό περιβάλλον

Μια πρωτοβουλία του συλλόγου εκπαιδευτικών του σχολείου για την αντιμετώπιση των προβλημάτων στη διαχείριση της τάξης και τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου

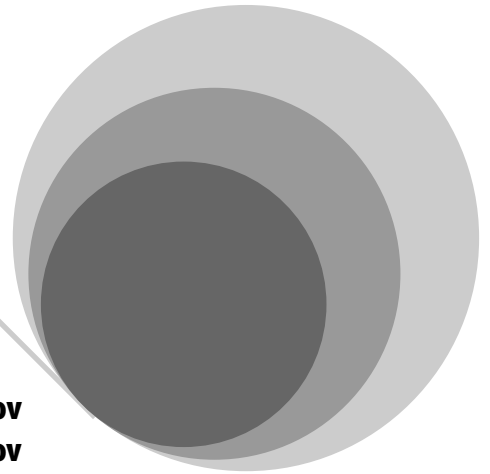
Εφαρμόζοντας προηγούμενη απόφαση του συλλόγου των εκπαιδευτικών του σχολείου μας, καταγράψαμε με ερωτηματολόγιο τη θεώρηση των συναδέλφων σχετικά με την εικόνα που παρουσιάζουν οι ίδιοι και οι μαθητές μέσα στο σχολικό περιβάλλον. Η έρευνα διενεργήθηκε στο διάστημα 22-26 Φεβρουαρίου 2008 και παρουσιάστηκε κατά τη συνεδρίαση του συλλόγου την Πέμπτη 28 Φεβρουαρίου 2008. Το πλήρες κείμενο της έρευνας και των συμπερασμάτων της κατατέθηκε από την ομάδα εργασίας στα πρακτικά της συνεδρίασης.

Το γενικό συμπέρασμα από την έρευνα είναι ότι οι συνάδελφοι έχουν καλή εικόνα για τη δική τους στάση στο σχολικό περιβάλλον, μέτρια εικόνα για την ατομική συμπεριφορά των μαθητών και μάλλον κακή εικόνα για την εν γένει ανταπόκριση των τελευταίων στις απαιτήσεις του σχολικού πε-

ριβάλλοντος. Η ομάδα εργασίας θεωρεί ότι η εικόνα αυτή ερμηνεύεται μέσα από την παραδοχή ότι το έργο του εκπαιδευτικού διέπεται από μια θεμελιώδη αντίφαση ανάμεσα: α) στην καλή διάθεση των περισσότερων συναδέλφων να επιτελέσουν με ευαισθησία και ευσυνειδησία το αντικειμενικά δύσκολο έργο της αγωγής και διδασκαλίας των μαθητών μας, και β) στη δυσμενή κατάσταση των υλικών όρων εκπλήρωσης αυτού του έργου, και συγκεκριμένα: το συχνά δύσκολο κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον των μαθητών, την ύπαρξη δυσμενών εργασιακών σχέσεων, την έλλειψη κατάλληλης επιμόρφωσης και υποστήριξης των εκπαιδευτικών, καθώς και τις σοβαρές ελλείψεις υλικοτεχνικής υποδομής και διοικητικής μέριμνας. Το αποτέλεσμα αυτής της αντίφασης οδηγεί μερικές φορές τους εκπαιδευτικούς σε ακραίες στάσεις, όπως η παραίτηση και ο αυταρχισμός, αφού αισθάνονται ότι δε μπορούν αλλιώς να ανταπεξέλθουν στο μεγάλο ψυχολογικό βάρος του εκπαιδευτικού έργου. Τέτοιες στάσεις εισπράττονται από τους μαθητές ως απόρριψη, και οδηγούν μερικούς από αυτούς σε αντιδραστικές και αρνητικές συμπεριφορές, ακόμη εντονότερες από εκείνες που δικαιολογεί η εφηβεία τους.

Η ομάδα εργασίας κατέληξε σε προτάσεις για τις ακόλουθες δράσεις:

Άξονας 1: Παιδαγωγικές Δράσεις και Μέριμνα

Άξονας 2: Δράσεις Υποστήριξης Διδακτικού Έργου

Άξονας 3: Κοινωνικές Δράσεις

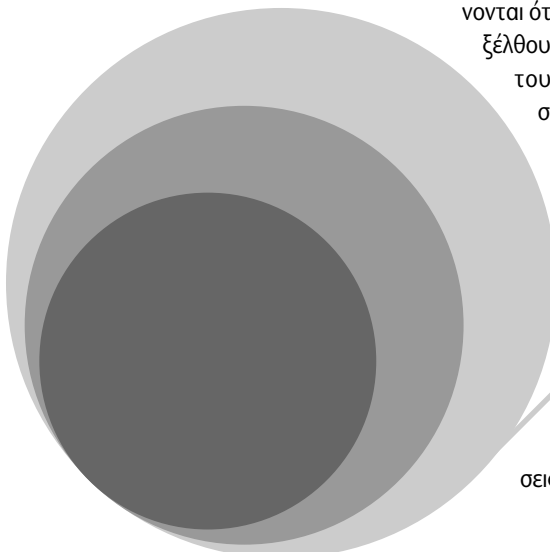
Άξονας 4: Δράσεις Συντονισμού και Αυτοοργάνωσης

Η θεμελιώδης αντίφαση που προαναφέραμε δεν επιλύεται στο πλαίσιο του συγκεκριμένου σχολείου, του τρέχοντος εκπαιδευτικού συστήματος και των τρεχουσών εργασιακών σχέσεων. Δεν επιθυμούμε την καλλιέργεια ψευδαισθήσεων σχετικά με τις δυνατότητες ριζικής αλλαγής του σχολείου εντός του υπάρχοντος πλαισίου, αλλά καλούμε τους συναδέλφους σε δραστηριοποίηση, πλησίασμα των μαθητών με αγάπη και ευαισθησία, και συντονισμένη διεκδίκηση των αναγκαίων όρων παροχής του εκπαιδευτικού έργου, με πνεύμα συνεργασίας και όχι αντιπαράθεσης με τους μαθητές.

Η ομάδα εργασίας υπογραμμίζει ότι η παρούσα και κάθε παρόμοια έρευνα, όσο κι αν θεμελιώνεται σε δόκιμες ακαδημαϊκές παραδοχές, εμπεριέχει και παραδοχές με μεγάλο βαθμό υποκειμενισμού. Η έρευνα αυτή, λοιπόν, αποσκοπεί στο να συμβάλει στον προσανατολισμό του εκπαιδευτικού μας έργου και όχι στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, η οποία εφαρμόζεται ως μέσο πειθάρχησης, και κάθε απόπειρα επιβολής της πρέπει να αντιμετωπίζει την αντίθεσή τους. www.ipe.gr

Ομάδα Παιδαγωγικής Πρωτοβουλίας

(Στην ομάδα εργασίας συμμετείχαν οι εκπαιδευτικοί: Γρηγοριάδου Α., Μπάτσης Α., Στεφανίδου Π. Στη διαμόρφωση και την επεξεργασία του ερωτηματολογίου συμμετείχαν επίσης οι: Βρανίκου Φ., Ζώρζου Μ., Καραχάλιος Α., Στιβακτής Γ., Σχινάς Π., Ταταράκη Λ.)

Νομοσχέδιο έκτρωμα κατέθεσε η κυβέρνηση. Οι ήπιες προσαρμογές, τα τρία δεν και οι πρωθυπουργικές εγχυήσεις εξαφανίστηκαν κάτω από το βάρος των 226 σελίδων του αντιασφαλιστικού νομοσχεδίου που αυξάνει τα όρια ηλικίας, χτυπάει τις γυναίκες και τις μητέρες, μειώνει τις συντάξιμες αποδοχές με την ενοποίηση των ταμείων και τον καθορισμό ανώτατου πλαφόν για την επικουρική σύνταξη

Αντιασφαλιστικό νομοσχέδιο-έκτρωμα

Να πάρουμε την υπόθεση του αγώνα στα χέρια μας

• ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΩΡΑ

• ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΜΑΣ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 Αυξάνει τα όρια ηλικίας για όλους, χτυπάει τις γυναίκες και τις μητέρες

Άνδρες-γυναίκες με πρώτη ασφάλιση προ του 1993	Ισχύον καθεστώς Πλήρη σύνταξη με 35 χρόνια που καταβάλλεται στα 58	Νέο καθεστώς καταβάλλεται στα 60	επιπτώσεις Αύξηση κατά 2 χρόνια των ορίων συνταξιοδότησης
Άνδρες-γυναίκες όλων των κατηγοριών	δικαίωμα συνταξιοδότησης με 37 χρόνια που καταβάλλεται όποτε συμπληρωθούν χωρίς όριο ηλικίας	καταβάλλεται μόνο από την ηλικία των 58	Αύξηση τουλάχιστον κατά 3 χρόνια των ορίων συνταξιοδότησης
Γυναίκες με ανήλικα παιδιά	Δικαίωμα μειωμένης σύνταξης με 25 χρόνια που καταβάλλεται στα 50	καταβάλλεται στα 55	Αύξηση κατά 5 έτη των ορίων συνταξιοδότησης
Γυναίκες με 3 ανήλικα	20 έτη ασφάλισης που καταβάλλεται όποτε συμπληρώνονται	Καταβάλλεται στα 55	Αύξηση κατά 5 έτη τουλάχιστον των ορίων συνταξιοδότησης
εκπαιδευτικοί	Μειωμένη σύνταξη στα 30 χρόνια που καταβάλλεται στα 60	Με την κατάργηση όλων των ευνοϊκών διατάξεων οδηγούμαστε στην κατάργηση του	Ενδεχόμενη αύξηση κατά 5 έτη των ορίων συνταξιοδότησης

Στην πραγματικότητα μας οδηγεί ΟΛΟΥΣ στα 40 χρόνια δουλειάς. Αφού κάνει ασύμφορη τη συνταξιοδότηση με τέτοιους όρους, μας δίνει το «δικαίωμα» να παραμείνουμε στην εργασία ακόμα 3 χρόνια με προσαύξηση

3,3% το χρόνο και μέχρι 80% του μέσου όρου της τελευταίας πενταετίας!

Εν ολίγοις οι σημερινοί εργαζόμενοι θα πάρουν σύνταξη μικρότερη από τους παλαιότερους δουλεύοντας 40 χρόνια!

Η βαρβαρότητα σε όλο της το μεγαλείο

Περιορίζει δραστικά μέχρι κατάργησης την προοπτική της σύνταξης και την υγειονομική κάλυψη για τους ωρομίσθιους και τους ελαστικά εργαζόμενους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 Μειώνει τις συντάξιμες αποδοχές με την ενοποίηση των ταμείων και το καθορισμό ανώτατου πλαφόν για την επικουρική σύνταξη

	Ισχύον καθεστώς	Νέο καθεστώς	Επιπτώσεις
Επικουρικά ταμεία (ΤΕΑΔΥ και ΜΤΠΥ)	36% των συντάξιμων αποδοχών Περίπου 500 €	20% των συντάξιμων αποδοχών Περίπου -250€	Δραματική μείωση 250€ περίπου
Μείωση κατ' έτος της σύνταξης στις πρόωρες	4,5% (-280€ περίπου για 5ετία)	6% (-360€ περίπου για 5ετία)	Ακόμα -80€
Συνολικά * (εδώ περιλαμβάνονται και οι μειώσεις από την εφαρμογή του νόμου Ρέππα που άλλαξε τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης από 80% του τελευταίου μισθού σε 70% του μέσου όρου της τελευταίας 5ετίας)	Πλήρη σύνταξη με 35 χρόνια δουλειάς 1700€ περίπου Μειωμένη σύνταξη με 30 χρόνια δουλειάς 1400€ περίπου	Πλήρη σύνταξη με 35 χρόνια δουλειάς 1350€ περίπου Μειωμένη σύνταξη με 30 χρόνια δουλειάς 950€ περίπου	Δραματική μείωση των συντάξιμων αποδοχών

Τι θα γίνει με το ΜΤΠΥ;

Στο σχέδιο νόμου για το ασφαλιστικό προβλέπεται ότι για τους εργαζόμενους στο Δημόσιο θα υπάρχει ένα ταμείο κύριας ασφάλισης, ένα επικουρικής (Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Δημοσίου, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ) και ένα ταμείο Πρόνοιας Υπαλλήλων Δημοσίου και ΝΠΔΔ (εφάπαξ).

Τι θα γίνει με το δεύτερο επικουρικό ταμείο των υπαλλήλων του Δημοσίου, το ΜΤΠΥ (Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων);

Η τακτική της κυβέρνησης με τις συγχωνεύσεις οδηγεί στη βέβαιη πιθανότητα να επιδιωχθεί να εξαφανιστεί το ΜΤΠΥ.

Με βάση το πλαφόν του 20% της επικουρικής ασφάλισης η τυχόν εξαφάνιση του ΜΤΠΥ σημαίνει μείωση των επικουρικών συντάξεων κατά 250€ !

Η κυβέρνηση οφείλει απάντηση ΤΩΡΑ!

Αυξάνει από 50 το χρόνο σε 100 τα έτη που χρειάζονται για να έχουν ασφαλιστικό βιβλιário. Όταν οι ωρομίσθιοι εξασφαλίζουν περίπου 70 έτη, είναι τραγικά φανερό ότι αφαιρεί από τους πιο βάρβαρα εκμεταλλεζόμενους εργαζόμενους, τους ελαστικά απασχολούμενους, ακόμα και το δικαίωμα της υγειονομικής κάλυψης.

Αποδυναμώνει και οδηγεί στη διάλυση τα ταμεία και τις παροχές υγείας.

Ιδρύει ταμείο αλληλεγγύης υπέρ του οποίου θα παρακρατείται το 10% των κοινωνικών πόρων, θα πηγαίνει το 10% των εσόδων από ιδιωτικοποιήσεις και το 4% από το ΦΠΑ.

Σε μετάφραση αυτό το περίφημο «φιλολαϊκό» μέτρο σημαίνει: Προετοιμασία αύξησης του ΦΠΑ κατά 1%-2%. Άρα ακριβότερες τιμές στα προϊόντα πλατιάς κατανάλωσης.

Ιδιωτικοποίηση των τελευταίων κρατικών οργανισμών, π.χ. δίκτυο διανομής ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, Ταχυδρομεία. Με άλλα λόγια είναι ο φερετζές για την καταλή-

στευση των τελευταίων κρατικών επιχειρήσεων και αύξηση των τιμολογίων για τους εργαζόμενους.

Ληλάτηση των ταμείων που έχουν ακόμα αποθεματικά, μοιράζοντας τη φτώχεια με τα ταμεία που έχουν ρίξει «έξω» κράτος και εργοδότες, μη καταβάλλοντας τις ασφαλιστικές εισφορές που ήδη έχουν παρακρατήσει από τους εργαζόμενους.

Η επίθεση δεν ολοκληρώθηκε. Με βάση δημοσιεύματα, η κυβέρνηση άρχισε ήδη να συζητά για την επόμενη φάση, όπου με νέο ασφαλιστικό νομοσχέδιο θα αλλάξει τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης με στόχο το 60% του μέσου όρου της τελευταίας 10ετίας!

Όταν η κυβέρνηση επιτίθεται, η αξιωματική αντιπολίτευση υποκλίνεται, ο επίσημος συνδικαλισμός συναινεί, η μόνη πραγματική αντιπολίτευση είναι οι αποφασιστικοί, συντονισμένοι διακλαδικοί αγώνες

Οι εκπαιδευτικοί να ενώσουμε τις απεργιακές μας δυνάμεις με τους εργαζόμενους στην Τοπ. Αυτοδιοίκηση, στη ΔΕΗ, στα λιμάνια, στις τράπεζες. Να θέσουμε την κυβέρνηση σε σοβαρό απεργιακό και πολιτικό κλοιό. Να την υποχρεώσουμε σε οπισθοχώρηση. ΣΥΝΤΑΞΗ 6800

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ www.paremvaseis.org

Χάθηκαν οι ρυθμίσεις για τους Βουλευτές !

Ο Θ. Ρουσόπουλος δήλωσε την Πέμπτη 6/3/2008 ότι στο νομοσχέδιο «υπάρχει ρύθμιση που διπλασιάζει το χρόνο για τη σύνταξη των βουλευτών» (από 4 χρόνια που ισχύει τώρα, θα πηγαίνουν στα 8). Όσο κι αν ψάξει κανείς όμως, στις 226 σελ. του νομοσχεδίου δε θα βρει πουθενά κάτι τέτοιο. Τώρα η κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι θα το συμπεριλάβει σε επόμενη φάση και θα ισχύει για τους επόμενους. Μάλλον κάποιοι βουλευτές τής μήνυσαν ότι δε θα ψηφίσουν το σχέδιο νόμου αν περιλαμβάνει τέτοια ρύθμιση κι η κυβέρνηση αποφάσισε να σεβαστεί τον οικογενειακό προγραμματισμό που έκαναν οι άνθρωποι!

Η άλλη Ελλάδα (1950 - 1965)

Φωτογραφικό Αρχείο Κ. Μεγαλοκονόμου

Κείμενα: Άρης Μαραγκόπουλος

Το φωτογραφικό λεύκωμα *Η άλλη Ελλάδα* είναι μια δυναμική πρόταση
(και πρόκληση) για το ξαναδιάβασμα της Ιστορίας μέσα
από το ξαναδιάβασμα των εικόνων του σκοτεινού μας παρελθόντος.

20 ΧΡΟΝΙΑ «ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»: Αντίπαλη πρόταση και αδούλωτη γραφή

*Τώρα ο άνεμος που κυβερνά αλαζονικά είναι ήσυχος.
Τάξη βασιλεύει στη χώρα!*

*Ωστόσο οι άνεμοι που έρχονται από κάτω
μεταφέρουν φωνές, αγνίες,
μυρουδιές των ανθρώπων
που λαχανιάζουν από τις πορείες
και ιδρώτα από τη δουλειά
που δουλειά κατάντησε!*

*Οι δύο άνεμοι συγκρούονται!
Μία θύελλα δημιουργείται
οι σημαίες κυματίζουν
οι μουσικές παιανίζουν.
Τίποτα δεν είναι σαν πρώτα
Αν θες ακόμα να ονειρεύεσαι, ξύπνα!*

αφιέρωματα

- Εργατικό κίνημα: συμπεράσματα & προοπτικές
- 40 χρόνια από το 1968